

Dokument nr. 15:9

(2008–2009)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1460 – 1615

17. august – 30. september 2009

Dokument nr. 15:9

(2008–2009)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1460 – 1615

17. august – 30. september 2009

Innhold

Spørsmål	Side
1460. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. oljevernbasen på Træna, besvart av fiskeri- og kystministeren	13
1461. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. TrønderEnergi, besvart av nærings- og handelsministeren	14
1462. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. skolerett, besvart av kunnskapsministeren	14
1463. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. behandlingsmulighetene for barn med Absent Pulmonary Valve Syndrom, besvart av helse- og omsorgsministeren	15
1464. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. nasjonalt senter for sjøfugl ved Runde Miljøsentor, besvart av fiskeri- og kystministeren	16
1465. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. strid mellom Saarivourna sameby og Bardu kommune ang. ulovlige hytter, besvart av landbruks- og matministeren	17
1466. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. saltfisknæringen, besvart av fiskeri- og kystministeren	18
1467. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. vegdekke og utnyttet trafikkmessig kapasitet på norske veier, besvart av samferdselsministeren	19
1468. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. prisen på utstedelse av førerkort, besvart av samferdselsministeren	19
1469. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. "gjeldstelefonen" til foreningen Fattignorge, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	20
1470. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. flyktningsmottak, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	21
1471. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønåas Kjos, vedr. utgiftsføring av kostbar operasjon i selvangivelsen, besvart av finansministeren	22
1472. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. kjøpesenterforskriften, besvart av miljø- og utviklingsministeren	23
1473. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. utbetalt utbytte til aksjonærene, besvart av finansministeren	24
1474. Fra stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug, vedr. "flyferger", besvart av samferdselsministeren	25
1475. Fra stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug, vedr. sviktende marked i saltfisknæringen, besvart av fiskeri- og kystministeren	26
1476. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. vindmøller, besvart av olje- og energiministeren	27

	Side
1477. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. Politihøgskolen i Stjørdal, besvart av justisministeren	28
1478. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. bygging av Skipstunneler og fritas for moms, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	29
1479. Fra stortingsrepresentant Bjørn Jacobsen, vedr. effektkjøring - pulskjøring ved Trollheimen kraftstasjon, besvart av olje- og energiministeren	30
1480. Fra stortingsrepresentant Bjørn Jacobsen, vedr. prisen på den 4 km kablen frå Nyhamna til Tornes, besvart av olje- og energiministeren	31
1481. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. kildeskatt for pensjonister bosatt i utlandet, besvart av finansministeren	31
1482. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. førstehjemsloan, besvart av finansministeren	33
1483. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. Galventispa, besvart av miljø- og utviklingsministeren	34
1484. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. barnevernet, besvart av kommunal- og regionalministeren	34
1485. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. Mosseveien i tunnel, besvart av samferdselsministeren	35
1486. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim, vedr. verneverdiene ved det gamle smelteverket i Odda, besvart av miljø- og utviklingsministeren	35
1487. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. pleiepenge, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	36
1488. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. egenandelen for å bo på sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	37
1489. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. flystøy, besvart av samferdselsministeren	38
1490. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. gjenbruk av hjelpemidler til funksjonshemmede, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	39
1491. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. Verdalsprosjektet, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	40
1492. Fra stortingsrepresentant Erling Sande, vedr. biodrivstoff, besvart av miljø- og utviklingsministeren	41
1493. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. Helse Stavanger og Sykehuset Innlandet HF, besvart av helse- og omsorgsministeren	42
1494. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. utbygging av E6 i Stange kommune i Hedmark, besvart av samferdselsministeren	43
1495. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. galventispa, besvart av miljø- og utviklingsministeren	43
1496. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. støtte til biodieselprosjekt, besvart av nærings- og handelsministeren	44
1497. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. Galven-tispa, besvart av miljø- og utviklingsministeren	45

1498. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. toppendlere fra Ås, Son og Kambo, besvart av samferdselsministeren	46
1499. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. Drammensbanen, besvart av samferdselsministeren	47
1500. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. fusjonen mellom DnB Nor og Gjensidige, besvart av nærings- og handelsministeren	47
1501. Fra stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug, vedr. fergedrift for 2010 i Møre og Romsdal, besvart av samferdselsministeren	48
1502. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. statlig driftsstøtte til Utstein Kloster, besvart av kultur- og kirkeministeren	49
1503. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. trafikkflygerutdanningen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	50
1504. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. Ahus, besvart av helse- og omsorgsministeren	50
1505. Fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss, vedr. bedre energiløsninger i sitt nye regjeringsbygg, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren	51
1506. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. kirkeasyl, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	52
1507. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. trafikksystem- knutepunkter, besvart av samferdselsministeren	53
1508. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. behandling i utlandet, besvart av helse- og omsorgsministeren	54
1509. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. foreldres rett til pleiepenger, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	55
1510. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. verdikort på ferjer, besvart av samferdselsministeren	56
1511. Fra stortingsrepresentant May Hansen, vedr. CaféTellus, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	57
1512. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. jernbanesatsing i bergensregionen, besvart av samferdselsministeren	57
1513. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. grensetrafikk, besvart av justisministeren	58
1514. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. elbilprodusenten Think, besvart av nærings- og handelsministeren	59
1515. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. effektivisering og forenkling av lostjenesten, besvart av fiskeri- og kystministeren	60
1516. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. økonomiske situasjonen for Polarmuseet i Tromsø, besvart av kultur- og kirkeministeren	61
1517. Fra stortingsrepresentant Ola T. Lånke, vedr. arkitektur, besvart av kommunal- og regionalministeren	61

	Side
1518. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. likebehandlingen av offentlige og private barnehager, besvart av kunnskapsministeren	62
1519. Fra stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen, vedr. Dublin-prosedyren, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	63
1520. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. mobbe- og trakasseringssaker i Forsvaret, besvart av forsvarsministeren	64
1521. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. en kvinne fra Sveio sin erfaring fra norsk helsevesen, besvart av helse- og omsorgsministeren	65
1522. Fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss, vedr. dekning av regningen i forbindelse med Aker-saken, besvart av nærings- og handelsministeren	66
1523. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. utviklingen ved Ahus for bydel Alna og Follo, besvart av helse- og omsorgsministeren	67
1524. Fra stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug, vedr. stabilt tilbud innen høyere utdanning i Kristiansund, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	68
1525. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. avgiftsfritak for utrykningskjøretøy i Politiet, besvart av finansministeren	69
1526. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. unge bostedsløse, besvart av kommunal- og regionalministeren	69
1527. Fra stortingsrepresentant Åslaug Haga, vedr. reklamefinansiering og privatisering av NRK sin virksomhet, besvart av kultur- og kirkeministeren	70
1528. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. torskeoppdrett, besvart av finansministeren	79
1529. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. forskjellsbehandling i skattesystemet, besvart av finansministeren	81
1530. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. konsesjonsvilkårene for Torp lufthavn, besvart av samferdselsministeren	81
1531. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. avhending av 15 F-5A jagerfly, besvart av forsvarsministeren	82
1532. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. petroleumsaktivitet på Helgelandskysten, besvart av olje- og energiministeren	82
1533. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. granitt kantstein, besvart av samferdselsministeren	83
1534. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. Forsvarets operative hovedkvarter på Reitan, besvart av forsvarsministeren	84
1535. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. utviklingen i sysselsettingen av norske sjømenn, besvart av nærings- og handelsministeren	86

	Side
1536. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. arbeidsplasser langs Storfjorden, besvart av kommunal- og regionalministeren	87
1537. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. forsinkelser på jernbanen, besvart av samferdselsministeren	88
1538. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. antall styremedlemmer i styrer og råd innen kulturfeltet, besvart av kultur- og kirkeministeren	89
1539. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. strømforsyning ved Haugesund sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	96
1540. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. arealkonflikten mellom Forsvaret og Avinor, besvart av samferdselsministeren	97
1541. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. ferjesambandene i Hordaland, besvart av samferdselsministeren	98
1542. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. taxfree-butikken i avgangshallen på Gardermoen, besvart av finansministeren	99
1543. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. DNA-prøver hos Rettmedisinsk Institutt, besvart av justisministeren	100
1544. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. nettregisteret "Ettersøkt", besvart av justisministeren	101
1545. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. kolonnekjøring over Hemsedalsfjellet og rv 7 over Hardangervidda, besvart av samferdselsministeren	102
1546. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. rovdyrpolitikk, besvart av miljø- og utviklingsministeren	104
1547. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. lokaltogtrafikken på Jessheim, besvart av samferdselsministeren	105
1548. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. driften av gatemagasinet ASFALT, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	106
1549. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. E39 fra grensen til Vest-Agder og frem til Ålgård er uten belysning, besvart av samferdselsministeren	107
1550. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. ansvar for helsepersonell, besvart av helse- og omsorgsministeren	107
1551. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. tautrekkinger mellom kommuner om hvem som har ansvaret for ressurskrevende brukere, besvart av helse- og omsorgsministeren	108
1552. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. Sørlandet sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	109
1553. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. Bjørnang rehabiliteringssenter i Levanger, besvart av helse- og omsorgsministeren	110

	Side
1554. Fra stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug, vedr. politiet i Møre og Romsdal, besvart av justisministeren	111
1555. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. Sørlandet sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	112
1556. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. gamle båter som miljøproblem, besvart av miljø- og utviklingsministeren	113
1557. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. nødvendige hjelp til mennesker med alvorlige diagnoser, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	114
1558. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. mottak av bilvrak til opphugging, besvart av miljø- og utviklingsministeren	115
1559. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. opprydning og rensing av nærmiljøet etter Full City-havariet, besvart av fiskeri- og kystministeren	115
1560. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. felles marked for grønne sertifikater i Norge og Sverige, besvart av olje- og energiministeren	116
1561. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. Klagenemnda for merverdiavgift, besvart av finansministeren	117
1562. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. bilvrak til opphugging, besvart av miljø- og utviklingsministeren	117
1563. Fra stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide, vedr. bedre læring for barn, unge og voksne med særskilte behov, besvart av kunnskapsministeren	118
1564. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. Bekkjavika hyttefelt i Hervik i Tysvær kommune, besvart av miljø- og utviklingsministeren	119
1565. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. bostøtte for pensjonister, besvart av kommunal- og regionalministeren	120
1566. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. småkraftverk, besvart av olje- og energiministeren	120
1567. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. ferjefri E39 mellom Stord og Bergen, besvart av samferdselsministeren	122
1568. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. Havdrøn AS, besvart av fiskeri- og kystministeren	122
1569. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. engangsavgift på politibiler, besvart av finansministeren	123
1570. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. behandlingstilbudet for seksuelt misbrukte barn ved Betania Malvik, besvart av helse- og omsorgsministeren	124
1571. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. Nav og pleiepenge, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	125
1572. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. konkurranseforholdene i meierimarkedet, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren	126

	Side
1573. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. nedre grense for revisjonsplikt for bedriftene, besvart av finansministeren	127
1574. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. rentefrie lån for skolebygg, besvart av kunnskapsministeren	127
1575. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. svarfristene på spørsmål fra Stortinget, besvart av samferdselsministeren	128
1576. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. kostnadsutvikling og kostnadsprognoser for bygging av Hardangerbrua, besvart av samferdselsministeren	128
1577. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. Capio anoreksisenter, besvart av helse- og omsorgsministeren	129
1578. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. ulovlig fildeling, besvart av justisministeren	130
1579. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. hvordan pass kan bestilles/utstedes under soning, besvart av justisministeren	131
1580. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. et nytt Sotra-samband, besvart av samferdselsministeren	132
1581. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. Flesland som nasjonalt og regionalt trafikk-knutepunkt, besvart av samferdselsministeren	132
1582. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. traseen for E16 fra Bjørum til Skaret, besvart av miljø- og utviklingsministeren	133
1583. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. private leverandører av spesialisthelsetjenester innen kirurgi, besvart av helse- og omsorgsministeren	133
1584. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. ligning av indre selskaper, besvart av finansministeren	134
1585. Fra stortingsrepresentant Laila Dávøy, vedr. momsrefusjon, besvart av finansministeren	136
1586. Fra stortingsrepresentant Laila Dávøy, vedr. ME-pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	137
1587. Fra stortingsrepresentant Torstein Rudihagen, vedr. behandling av ME, besvart av helse- og omsorgsministeren	138
1588. Fra stortingsrepresentant Torstein Rudihagen, vedr. tiltakspakke for å restaurere Haugøy i Vågå kommune, besvart av miljø- og utviklingsministeren	140
1589. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. regelverket for store lotterier, besvart av kultur- og kirkeministeren	142
1590. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. kvoteflyktninger, besvart av finansministeren	143
1591. Fra stortingsrepresentant Ola T. Lånke, vedr. søtningsmidlet Stevia, besvart av helse- og omsorgsministeren	144
1592. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. overvåkning av finansstrukturer, besvart av finansministeren	145
1593. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. Oljefondets investeringer i to banker i Singapore, besvart av finansministeren	146

	Side
1594. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. økt egenkapital til SIVA til utbygging av infrastruktur i Verdal, besvart av nærings- og handelsministeren	148
1595. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. ny beløpsgrense for når overformynderiet overtar forvaltningen, besvart av justisministeren	149
1596. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. økonomiske analyser og beregninger, besvart av finansministeren	150
1597. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. forvaltningsansvaret for ordningen med frikort, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	151
1598. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. Trysilveien i Hedmark, besvart av samferdselsministeren	152
1599. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. rovviltskader, besvart av miljø- og utviklingsministeren	153
1600. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. kalking, besvart av miljø- og utviklingsministeren	154
1601. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. oljevernberedskap langs kysten, besvart av fiskeri- og kystministeren	155
1602. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. sultkatastrofen i Øst-Afrika, besvart av miljø- og utviklingsministeren	155
1603. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. sykehjemsdekning, besvart av helse- og omsorgsministeren	156
1604. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. nedleggelse av Egersund tollsted, besvart av finansministeren	157
1605. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. hurtigarbeidende komité for forenklinger for næringslivet, besvart av nærings- og handelsministeren	157
1606. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. trucker i baseområder med kommunal veg, besvart av samferdselsministeren	158
1607. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning, besvart av landbruks- og matministeren	159
1608. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. standardsenkning på ferjesambandet Stavanger - Tau, besvart av samferdselsministeren	159
1609. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. kostnadsutvikling og kostnadsprognoser for bygging av Hardangerbrua, besvart av samferdselsministeren	160
1610. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. barnevernsaken i Karasjok, besvart av justisministeren	161
1611. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. godstransport på Raumabanene, besvart av samferdselsministeren	161

	Side
1612. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. delvis bompengefinansiering av Kvammapakken, besvart av samferdselsministeren	162
1613. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. behandling av nakkeskadede, besvart av helse- og omsorgsministeren	163
1614. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. brevsorteringen ved Postterminalen i Ålesund, besvart av samferdselsministeren	163
1615. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. frakt av atomavfall langs norskekysten, besvart av miljø- og utviklingsministeren	165

Dokument nr. 15:9

(2008-2009)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1460

Innlevert 17. august 2009 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 27. august 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Etter at oljevernbasen på Træna har eksistert i mange år og lokal kompetanse er oppbygd, foretas det nå en avvikling av basen. Samtidig øker petroleumsaktivitetene sterkt i denne delen av Norskehavet. Trænas nærhet til feltene og geografiske plassering var i sin tid basens største fortrinn. Langesund ulykken har igjen satt fokus på manglende oljevern langs norskekysten.

Kan miljøvernministeren forsvare nedleggingen av basen på Træna, eller vil han ta det nødvendige initiativ til å berge og oppruste basen på Træna?»

Svar:

Fiskeri- og kystdepartementet og Kystverket har ansvar for den statlige beredskapen mot akutt forurensning og for å samordne privat, kommunal og statlig beredskap i et samlet nasjonalt beredskapssystem. Miljøverndepartementet og Statens forurensningstilsyn har ansvar for å stille beredskapskrav til operatørene på norsk sokkel, blant annet gjennom vilkår i enkelttillatelser. Det påligger petroleumsnæringen selv å sørge for at dimensjoneringen og plasseringen av beredskapsfunksjoner gir en best mulig beredskap innenfor kravene som følger av lovverket.

Nordland fylkeskommune og Træna kommune har tidligere uttrykt bekymring for beredskapssituasjonen i området ved en samlokalisering til Sandnessjøen. Miljøverndepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet ba derfor ved brev av 24. april 2008 Statens forurensningstilsyn (SFT) og Kystverket å foreta en felles vurdering av hvordan en samlokalisering til

driftsbasen i Sandnessjøen vil ivareta beredskapen samlet sett og i forhold til myndighetenes beredskapskrav overfor operatørene i petroleumsnæringen. SFT og Kystverkets vurdering ble oversendt ved brev 12. juni 2008, og deres konklusjon var at "Lokalisering av depot på Træna eller i Sandnessjøen er ikke av betydning for å ivareta SFTs krav." De påpekte videre at det viktigste vil være å sikre tilgjengelighet og mobilitet for beredskapsmateriell.

Oljeverndepotet på Træna, som er oljeindustriens eget depot, opereres av Norsk Oljevernforening for Operatørselskap (NOFO). NOFO har besluttet å samlokalisere denne funksjonen med driftsbasen i Sandnessjøen, og oljevernutstyr er nå flyttet fra Træna til Sandnessjøen. Bakgrunnen for samlokaliseringen er blant annet at moderne beredskapsskip ikke kommer inn til Træna på grunn av for grunt farvann. I tillegg kan losse- og lasteoperasjoner foregå parallelt i Sandnessjøen. Dette begrenser mobiliseringstiden siden fartøyene uansett må losse av last i Sandnessjøen for å kunne ta om bord oljevernutstyr.

Jeg er for øvrig kjent med at NOFO nylig har inngått en avtale med Træna Båtservice om å føre tilsyn med slepebåtflåten tilknyttet oljeindustriens oljevernberedskap. Dette utgjør ca. 25 fartøyer som benyttes til slepe av oljelenser. Oljeindustrien vil dermed fortsatt benytte ressurser på Træna selv om de har vurdert at oljevernsystemene bør ligge i Sandnessjøen.

Ansvaret for vurdering av den samlede beredskapen mot akutt forurensning i området ligger under fiskeri- og kystministerens ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 1461**Innlevert 17. august 2009 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 26. august 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«I følge Adresseavisen den 14. august skal statsråden i et møte med TrønderEnergi ha uttalt at ”han ville se Statkrafts ønske om ekspansjon på nettsiden i sammenheng med forespørselen om åtte milliarder i frisk egenkapital fra staten. En mulighet er å gi føringer for hvor pengene eventuelt skal brukes.”

Medfører dette riktighet og hvordan tenker en seg at slike føringer skal gis?»

Svar:

Da forvaltningen av det statlige eierskapet i Statkraft ligger i Nærings- og handelsdepartementet, er det enighet mellom miljø- og utviklingsministeren og meg om at jeg besvarer spørsmålet.

Statkraft har fremmet en anmodning til Nærings- og handelsdepartementet om et egenkapitalinnskudd

på 8 milliarder kroner og en nedjustering av den langsiktige utbyttepolitikken overfor selskapet. Bakgrunnen for anmodningen er selskapets strategiske plan frem til 2015.

Da saken er under behandling, kan jeg ikke gå inn på enkeltelementer knyttet til Statkrafts strategi.

Det jeg imidlertid kan si at er at Statkrafts kapitaløkning behandles etter normale prosedyrer for denne typen saker, og at departementet som et ledd i dette selvsagt vurderer ulike elementer av Statkrafts strategi, herunder også Statkrafts engasjement på nettsiden. Dersom det blir aktuelt å foreslå endringer i Statkrafts egenkapital, vil det i så fall bli fremmet forslag til Stortinget om dette, hvor det også i så fall vil bli redegjort for hvilke forutsetninger et eventuelt forslag bygger på.

SPØRSMÅL NR. 1462**Innlevert 18. august 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 28. august 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Budstikka skriver 14. august om en jente som ikke får fullført videregående skole fordi hun både er for gammel og for ung til å få skolerett. Etter de nye reglene vil en som går ut fra grunnskolen ha rett til fire år i vgs. før fylte 24 år dersom grunnskolen ble avsluttet etter 2005. Eleven som står frem i Budstikka gikk ut i 2003, og droppet ut av videregående på grunn av sykdom. Nå er hun toppmotivert, men har i følge reglene ikke skolerett.

Vil statsråden myke opp regelverket slik at det ikke får slike utfall?»

Svar:

Ungdom som har fullført grunnskolen har etter søknad rett til tre års heltids videregående opplæring. I fag der læreplanen forutsetter lengre opplæringstid enn tre år, blir retten utvidet slik at den svarer til den opplæringstiden som er fastsatt for det aktuelle faget.

Dette har vært gjeldende rett siden retten til videregående opplæring ble lovfestet med virkning fra 1. august 1999, jf. opplæringsloven § 3-1. Det er derfor ikke korrekt, slik representanten Sanner legger til grunn, at ungdom som går ut fra grunnskolen fra og med 2005 har rett til fire år i videregående skole før fylte 24 år.

Med virkning fra 17. juni 2005 ble opplæringsloven § 3-1 tredje ledd endret slik at retten til tre års videregående opplæring for ungdom som hovedregel må tas ut i løpet av en sammenhengende periode på fem år (eventuelt seks) regnet fra det tidspunktet vedkommende begynner i videregående opplæring, og innen utgangen av det året vedkommende fyller 24 år. Lovendringen i 2005 gjaldt bare for elever som gikk ut av grunnskolen våren 2005. Før lovendringen i 2005 måtte retten normalt tas ut i løpet av fem (eventuelt seks) år etter at grunnskolen var fullført. Lovendringen i 2005 gjør det mulig for ungdom å kunne vente med å bruke retten til videregående opp-

læring, men den må tas før fylte 24 år. Enkelte som har behov for det, får dermed bedre tid til å tenke seg om og bli mer motivert med hensyn til valg av utdanningsprogram. Men også etter gjeldende rett vil uttaksrammen for retten være brukt opp etter fem (eventuelt seks) år når en elev starter i videregående opplæring umiddelbart etter grunnskolen. Uttaksrammen for retten har for øvrig vært uendret siden 1. august 2000, da den ble utvidet fra fire til fem år for opplæring i skole, og fra fem til seks år for opplæring i bedrift.

Det fremgår også av opplæringsloven § 3-1 tredje ledd at fylkeskommunen kan gi en elev utsettelse eller avbrudd i opplæringen uten av retten tar slutt. Bestemmelsen åpner altså for at opplæringsretten kan utsettes utover den tidsrammen på fem (eventuelt seks) år som lovteksten hjemler. Avgjørelsen vil bero på en skjønnsmessig vurdering i det enkelte tilfelle. Formuleringen ”normalt” i lovteksten viser også at fylkeskommunen kan gi unntak fra bestemmelsen ut fra en konkret vurdering i det enkelte tilfelle. Opplæringsloven er altså ikke til hinder for at fylkeskommunen kan gi en ungdom mulighet til å fullføre et opplæringsløp selv om vedkommende av ulike årsaker har brukt opp de lovfestede rettighetene. Det gjelder også i det nevnte tilfellet hvor det er fylkeskommunen som treffer avgjørelsen.

Jeg vil understreke at det er fylkeskommunens

ansvar å opplyse elevene om de mulighetene som finnes i regelverket til å søke om utsettelse eller avbrudd i opplæringen. Den enkelte elevs rett til nødvendig rådgivning fremgår av kapittel 22 i forskrift til opplæringsloven. Fylkeskommunen plikter dessuten gjennom oppfølgingstjenesten å ta kontakt med all ungdom som avbryter opplæringen, og skal blant annet sørge for at vedkommende får tilbud om veiledning, jf. opplæringsloven § 3-6 og kapittel 13 i forskriften.

Jeg viser også til at en elev som etter fullført Vg1 foretar omvalg til et annet utdanningsprogram er garantert ett ekstra år i videregående opplæring, og at elever med rett til spesialundervisning har rett til inntil to år ekstra dersom eleven på grunnlag av sakkyndig vurdering trenger mer opplæring for å nå opplæringsmålene.

Dette viser etter min mening at gjeldende bestemmelser gir ungdom relativt stor grad av fleksibilitet for uttak av retten til videregående opplæring. Det er ikke regelverket som er til hinder for dette i nevnte sak. Dersom det i særskilte tilfelle er aktuelt med ytterligere unntak enn det opplæringsloven åpner for, kan også fylkeskommunen tilby opplæring selv om de formelle vilkårene mangler. Jeg finner derfor ikke grunnlag for å endre regelverket på dette området, på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1463

Innlevert 18. august 2009 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 24. august 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre en uavhengig second opinion av behandlingsmulighetene for barn med Absent Pulmonary Valve Syndrom, og andre pasienter som ønsker en ny vurdering?»

BEGRUNNELSE:

Foreldre til barn med Absent Pulmonary Valve Syndrom mener at de ikke har fått et godt nok behandlingstilbud i Norge, og har ønsket at barnet skal få en vurdering ved et sykehus i Boston.

Det er viktig at pasienter får en reell mulighet for en ny vurdering av behandlingsmuligheter, en såkalt second opinion. Vurderingen bør gjøres av andre fagmiljø enn de som vurderte saken opprinnelig, slik at

pasientene kan ha tillit til avgjørelsen. Samtidig er det viktig at den norske helsetjenesten støtter seg på utenlandske fagmiljø, dersom disse har ny eller bedre kunnskap om behandlingsmuligheter.

Svar:

Jeg er kjent med at dette er en krevende og vanskelig sak, særlig fordi den handler om medisinsk behandling av et lite barn.

Pasientrettighetsloven § 2-1 femte ledd angir vilkårene for når en pasient har rett til behandling i utlandet. Det stilles blant annet krav til tilstandens alvorlighetsgrad, forventet nytte av behandlingen, at kostnaden ved behandlingen må stå i rimelig forhold til behandlingens nytteeffekt, og at det ikke finnes et

tilpasset medisinsk behandlingstilbud i Norge. Den faglige vurdering i det enkelte tilfellet om det foreligger rett til behandling i utlandet og eventuelt hvor lenge behandling/oppfølging skal foregå, er det regionale helseforetakets ansvar.

Klager på avgjørelser på søknader om behandling i utlandet kan påklages til en egen klagenemnd for behandling i utlandet. Nemndas vedtak er endelige, men kan bringes inn for domstolene på vanlig måte.

Etter pasientrettighetsloven § 2-3, jf § 2-2, er retten til fornyet vurdering (second opinion) begrenset til pasienter som henvises til offentlige sykehus, herunder offentlig spesialistpoliklinikk. Retten omfatter ikke henvisning til helsetjeneste i utlandet. Dette fremgår av forarbeidene til pasientrettighetsloven, jf Ot. prp. nr 12 (1998-99) kap 4.5.

Departementet kan ikke gripe inn i, eller ta stilling til faglige vurderinger som et sykehus/regionalt helseforetak gjør i behandlingen av enkeltsaker.

De fleste beslutninger om behandlingstilbud tas i enighet mellom pasient/pårørende og sykehuset. Det oppstår imidlertid fra tid til annen uenighet. Det er da viktig med en god dialog mellom pasienten/pårørende og helsetjenesten for å sikre at beslutningene tas i felles forståelse og på et godt faglig og etisk grunnlag. Selv om pasienter ikke har et lovfestet krav på å bli henvist til fornyet vurdering i utlandet, er dette ikke til hinder for at regionale helseforetak etter en konkret vurdering og i kraft av sitt ”sørge for”-ansvar kan velge å akseptere at en pasient blir henvist til utlandet for foretakets regning.

SPØRSMÅL NR. 1464

Innlevert 18. august 2009 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad

Besvart 25. august 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Runde Miljøsentre har tatt flere initiativ inn mot Regjeringa for å få sentrale retningslinje for hva som skal skje når fugler bader i olje etter ulike katastrofer, og om en vil opprette et nasjonalt senter for sjøfugl, uten å få positivt svar.

Vil Regjeringa opprette et nasjonalt senter for sjøfugl ved Runde Miljøsentre og få sentrale retningslinjer?»

BEGRUNNELSE:

En rekke steder langs kysten har det skjedd ulykker med oljesøl i sjøen og store mengder sjøfugl har blitt rammet. Nå sist den store katastrofen etter skipsforliset utenfor Langesund. Det å vite hvordan en skal håndtere katastrofer i forkant er mye bedre enn å diskutere i etterkant hva man skulle ha gjort. Runde Miljøsentre sitter på en betydelig kompetanse på dette området, de har etterlyst sentrale retningslinjer om hva en skal gjøre når katastrofene skjer og understreket behovet for et nasjonalt senter for sjøfugl lenge før den siste katastrofen - men har ikke nådd igjennom med statlige myndigheter.

Svar:

I stortingsmeldingen om forvaltningsplan for Norskehavet framgår det at regjeringa vil gjennomføre en vurdering/evaluering av erfaringer med rehabilitering av oljeskadet sjøfugl og vurdere behov for videre oppfølging av dette temaet i forhold til bestander og dyrevelferdshensyn.

Fiskeri- og kystdepartementet har det overordna ansvaret for statens beredskap mot akutt forurensning. Kystverket er delegert ansvar for drift og utvikling av statens operative beredskap på dette området. Overordnet ansvaret for oljeskadd sjøfugl og annet vilt er i tilfeller med akutt forurensning tillagt Miljøverndepartementet. Direktoratet for naturforvaltning og Mattilsynet er delegert ansvar for å fatte avgjørelse om tiltak.

I forbindelse med grunnstøtingen av lasteskipet MV Full City ved Langesund, ga Direktoratet for naturforvaltning den 2. august 2009 tillatelse til at en sammenslutning av organisasjoner kan fange inn oljeskadet fugl for å vaske dem. Som oppfølging av dette ble det den 10. august 2009 gjennomført et møte med aktuelle organisasjoner i Miljøverndepartementet, som gjennomgikk status for rehabiliteringsopera-

sjonen og drøftet framtidig beredskap for rehabilitering av oljeskadet vilt.

Miljø- og utviklingsministeren starter nå arbeidet med å vurdere hvordan rehabilitering av oljeskadet sjøfugl kan inngå i beredskapen ved framtidige oljesøl. Det settes i den sammenheng stor pris på de initiativ som er kommet fra Runde Miljøseater.

SPØRSMÅL NR. 1465

Innlevert 18. august 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 24. august 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Det har oppstått en strid, mellom Saarivourna sameby og Bardu kommune ang. at representanter fra samebyen har ført opp ulovlige hytter i området uten tillatelse fra kommunen. Området er mye brukt av samer i forbindelse med norsk/svensk reindrift. Kommune må nå bruke mange ressurser på å opprette lov og orden i området og kan også risikere å bruke betydelige summer på juridisk bistand.

Vil statsråden sørge for at Bardu kommune får dekket alle sine utgifter i denne saken siden årsaken er norsk/svensk reindrift?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg gi uttrykk for at jeg ser alvorlig på den hyttebyggingen ved Altevatn som svenske reindriftssamer har foretatt.

Svenske reindriftssamer har rett til å utøve reindrift i nærmere angitte områder på norsk side. I dette ligger også en adgang til å føre opp nødvendige gjeterhytter.

Men, slik oppføring av gjeterhytter må skje i henhold til gjeldende norske bestemmelser vedrørende svensk reinbeiting i Norge, og som er de samme som for norske reindriftsutøvere. Eventuell oppføring av hytter må naturligvis skje innenfor de områder i Norge der svensk reinbeiting er tillatt, og før oppføring kan skje må det være gitt tillatelse fra norske myndigheter på basis av søknad.

Det kan ikke være tvil om at svenske reindriftssamer i dette tilfellet har oppført hytter uten forutgående søknad, som derfor har skjedd uten tillatelse fra norske myndigheter. Noen hytter er oppført utenfor det området som gir rett til svensk reinbeiting. Noen hytter er oppført innenfor regulert område til fritidsbebyggelse. Slik hyttebygging er derfor selvfølgelig å anse som ulovlig.

Det er nødvendig at kommunen følger opp disse

Det er for tidlig å si hvordan den framtidige beredskapen for rehabilitering av oljeskadet sjøfugl vil bli organisert. Blant annet skal det foretas en grundig evaluering og rapportering av den pågående operasjonen i Langesund med hensyn til forhold som kan ha betydning.

konkrete forholdene. Jeg har i den forbindelse i møte med ordfører gitt klart uttrykk for at jeg støtter kommunen i en slik oppfølging, og som i siste omgang kan føre til riving av hyttene.

Jeg vil også understreke at Reindriftsforvaltningen løpende har et ansvar for å overvåke at reindrift – både norsk og svensk – skjer etter gjeldende lover og bestemmelser, og at forvaltningen også har et ansvar for å følge opp eventuelle ulovlige forhold innenfor reinbeiteområdene.

For øvrig kan jeg nevne at også det framforhandlede forslaget til ny konvensjon mellom Norge og Sverige som nå foreligger, forutsetter at bygging av gjeterhytter skjer etter de bestemmelser som gjelder på norsk side.

Når det gjelder kostnader, kan det i tilfeller der en kommune er påført ekstraordinære utgifter vurderes skjønnsmidler. Kommunal- og regionaldepartementet fordeler årlig en del av rammetilskuddet etter skjønn.

Skjønnsstilskuddet brukes til å kompensere kommuner og fylkeskommuner for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet. Kommunal- og regionaldepartementet fastsetter årlig rammene på fylkesnivå som fylkesmennene fordeler videre på enkeltkommuner, etter retningslinjer gitt av departementet. Fylkesmennene kan ved fordelingen holde tilbake skjønnsmidler til senere fordeling gjennom budsjettåret.

Dersom en kommune blir påført ekstraordinære utgifter, kan fylkesmannen vurdere om det er grunnlag for å gi skjønnsmidler. Også Kommunal- og regionaldepartementet holder igjen skjønnsmidler som kan benyttes ved ekstraordinære hendelser som inntrer i løpet av budsjettåret. Praksis er da at den aktuelle kommunen kan søke departementet om midler via fylkesmannen.

SPØRSMÅL NR. 1466**Innlevert 18. august 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 25. august 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Situasjon innen fiskerinæringen er alvorlig. Spesielt innenfor saltfisknæringen er situasjon svært alvorlig med fulle lager, lav etterspørsel etter fisk, samt lave priser. Av denne grunn har næringen bedt om flere tiltak fra myndigheten for å få tømt sine saltfisklager bl.a. økt markedsføring i utlandet og muligheter for rente og avdragsfrie likviditetslån.

Hvilke tiltak vil statsråden komme med for å avhjelpe situasjon for fiskeindustrien og saltfisknæringen?»

Svar:

La meg innledningsvis få understreke at store deler av norsk fiskeri- og havbruksnæring faktisk går godt. Det blir rapportert om en god markedsutvikling for bl.a. oppdrettslaks, pelagisk fisk og klippfisk.

Samtidig vet vi at prisfallet innenfor hvitfisksektoren har vært betydelig, særlig for torsk. Vi får nå signaler som kan tyde på at prisfallet har flatet ut, men prisnivået er fortsatt lavt, særlig for saltfisk.

Enkelte fiskeindustribedrifter har enten realisert, eller vil komme til å realisere, til dels betydelige tap, noe som kan føre til vesentlig redusert egenkapital og tap av driftskreditt. I en slik situasjon er bankene er restriktive med å bidra med ytterligere driftskreditt.

Vansker i mottaksapparatet kan lett forplante seg til andre ledd i næringen. Slike ringvirkninger vil være særlig bekymringsfulle for de mange lokalsamfunn langs kysten som er tuftet på virksomhet og verdiskaping fra høsting og bearbeiding av fiskeressursene.

Regjeringen har hatt, og vil fortsatt ha, en nær og fortløpende dialog med næringen mht hvilke virkemidler det er eller vil være behov for. Siden i fjor høst har regjeringen fremmet en rekke tiltak for å bedre situasjonen for norsk næringsliv. Foruten generelle næringsrettede tiltak er det fremmet flere tiltak direkte rettet mot fiskerinæringen.

Ekstrabevilgningene bl.a. til økt føringstilskudd og mottaksstasjoner har fungert som forutsatt. De statlige ekstraordinære midlene til markedstiltak for torsk har, sammen med økte bidrag fra næringen selv, gitt økt etterspørsel etter norsk torsk både innen-

lands og i eksportmarkedene. Jeg har en dialog med Eksportutvalget for fisk mht innretningen av den økte markedsføringsaktiviteten, både på kort og lang sikt. Bl.a. er det viktig å øke kampanjevirkosomheten i kjernemarkedene i forbindelse med det kommende julesalget.

Fra forskjellig hold er det foreslått ulike tiltak rettet mot fiskeindustrien. Enkelte av disse er ikke forenlige med Norges forpliktelser basert på det internasjonale regimet om statsstøtte til næringslivet.

Samtidig ser regjeringen at de likviditetsutfordringene som fiskeindustrien innenfor torskesektoren står overfor er så alvorlige at det er betydelig fare for at torskefisket i 2010 ikke vil kunne gjennomføres på en god måte. Dette vil i så fall ha alvorlige samfunnsøkonomiske konsekvenser og det vil ramme fiskere, industrien og de kystsamfunnene som er avhengig av torskefisket.

Regjeringen ønsker å bidra til å håndtere likviditetsutfordringen som mange fiskeindustribedrifter står overfor, og har derfor besluttet at det raskt skal fremmes et forslag for Stortinget om en ny likviditetslånordning for fiskeindustrien med en låneramme på i alt 250 millioner kroner gjennom Innovasjon Norge.

I tillegg vil det fremmes forslag om å justere målgruppen til den eksisterende garantirammen for driftskreditt for fiskerinæringen på 97,5 millioner kroner slik at denne kan tilbys fiskeindustrien innenfor hele torskesektoren.

Samtidig kan ikke regjeringen gå inn og kompensere for tapene industrien har hatt. Det vil fortsatt være nødvendig å stille krav til kredittverdighet. Bankene må fortsatt bidra og ta deler av den økte risikoen for at Innovasjon Norge skal kunne innvilge lån eller garantier.

Regjeringen vil, som jeg har vist til, følge utviklingen nøye i tiden fremover. Jeg får fortløpende innspill fra enkeltaktører og næringsorganisasjoner. Jeg har også oppnevnt en ekstern rådgivende ekspertgruppe bestående av representanter fra næringen, forskningen, virkemiddelapparatet, samt bank- og finansmiljøer. Denne gruppen har hittil hatt tre møter, senest den 11. august i år.

SPØRSMÅL NR. 1467**Innlevert 19. august 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 2. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til at det innføres standardkrav til vegdekke og utnyttet trafikkmessig kapasitet på norske veier - og at jevnlike målinger av graden av oppfylling av slike standarder gjennomføres og offentliggjøres?»

Svar:

Vedrørende standardkrav til vegdekke:

Statens vegvesen planlegger drift og vedlikehold av riksvegnettet i forhold til håndbok 111, Standard for drift og vedlikehold. Standarden beskriver grunnlaget for drift og vedlikehold av riksvegene gjennom funksjonskrav, samt konkretiserer nivået for innsatsen gjennom krav til tilstand og/eller krav til tiltak. Standardkravene angir de nivåer som samfunnet er tjent med. Standard for drift og vedlikehold omfatter også vegdekker. For fylkesveger og kommunale veger er det den enkelte fylkeskommune og kommune som fastsetter eventuell vedlikeholdsstandard.

Statens vegvesen foretar årlige målinger av deketilstand (spor og jevnhet) på hele riksvegnettet samt store deler av fylkesvegnettet. Målingene utføres etter at sesongen for dekkelegging er avsluttet, og måleresultatene angir i hvilken grad standardkravene til spor og jevnhet er oppfylt. Resultater av målingene lagres i Nasjonal vegdatabank (NVDB) og inngår

som et viktig grunnlag ved planlegging og prioriteringen av vedlikeholdet av vegdekker.

Jeg vil i tillegg peke på at denne regjeringen har økt bevilgningene til drift og vedlikehold av vegnettet betydelig. De siste fire årene er det bevilget til sammen 30,6 mrd. kr til post 23 Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksvegnettet med mer. Dette er 2,7 mrd. kr mer enn det som ble bevilget under Bondevik II regjeringen. Dessuten er det i NTP 2010-2019 lagt til grunn en ramme på post 23 på 57,7 mrd. kr i perioden 2010-2019 til det framtidige riksvegnettet. Dette er en årlig økning på nær 1,2 mrd. kr sammenlignet med NTP 2006-2015. Dette viser at denne regjeringen prioriterer vedlikehold av vegnettet høyt.

Vedrørende standardkrav til utnyttet trafikkmessig kapasitet:

Jeg tolker spørsmålet slik at det er snakk om i hvilken grad det foretas trafikktegninger som gir oversikt over trafikkbildet på den enkelte veg. Statens vegvesen har 350 faste tellepunkt fordelt på det statlige og fylkeskommunale vegnettet. I disse punktene foretas døgkontinuerlig trafikktegninger. Basert på dette datagrunnlaget beregnes det en rekke parametre, bl.a. årsdøgntrafikk (ÅDT) og en vegtrafikkindeks som gir et godt bilde av utviklingen i trafikkarbeidet i forhold til foregående år. Resultatene offentliggjøres på Statens vegvesens nettsider.

SPØRSMÅL NR. 1468**Innlevert 19. august 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 27. august 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Eldre bilfører har mulighet til årlig fornyelse av førerkort. Ved fremleggelse av tilfredsstillende legeattest kreves utstedelse av nytt førerkort til en pris på ca. kr. 1000.

Vil statsråden vurdere om prisen på utstedelse av førerkort kan reduseres for eldre bilførere spesielt og for alle generelt?»

BEGRUNNELSE:

Førerkort er i vår tid blitt en del av allmennutdanning, arbeidskvalifisering og for mobilitet. Kostnaden ved utstedelse av førerkort bør reflektere dette og derfor settes lavt. Både for unge som tar førerkort for første gang og for eldre som må fornye førerkort årlig kan dagens kostnad for utstedelse av selve forslaget virke urimelig høyt. Jeg håper derfor statsråden vil ta initiativ til at prisen blir satt ned.

Svar:

I dag utstedes førerkort i de lette førerkortklassene med livsvarig gyldighet, angitt til innehaverens 100-årsdag. Føreretten er imidlertid etter fylte 70 år avhengig av at det også medbringes gyldig legeattest under kjøring. Slik legeattest kan utstedes for en periode på ett til fem år, avhengig av innehaverens helsestilstand, og førerkortet må fornyes i samsvar med denne gyldighetsperioden.

Samtlige gebyrer innen vegvesenets ansvarsområde er nylig gjennomgått i samarbeid med Finansdepartementet for å sikre at disse er kostnadsriktige, dvs. at de er i samsvar med faktiske påløpte kostnader. Prisen for utstedelse av førerkort er ut fra dette fastsatt til 200 kroner. Det foreligger ikke planer om å redusere størrelsen på dette gebyret.

SPØRSMÅL NR. 1469

Innlevert 19. august 2009 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 1. september 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Foreningen Fattignorge har utviklet "gjeldstelefonen" som er et gratis lavterskeltilbud til alle som sliter med økonomien. Tilbudet er omtrent nøkkelferdig men Nav har gitt avslag på prosjektstøtte, hovedsaklig fordi tilbudet bør være offentlig. Avslaget ligger nå hos AID for endelig avgjørelse. Et lignende tilbud har vært drevet i fire land i 15 år, deriblant England, med stor suksess.

Vil statsråden sørge for å imøtekomme Fattignorges søknad om prosjektstøtte, slik at tilbudet kan iverksettes snarest?»

BEGRUNNELSE:

Foreningen Fattignorge har utviklet "gjeldstelefonen" som er et gratis lavterskeltilbud til alle som sliter med økonomien. Tilbudet er omtrent nøkkelferdig men har fått avslag på prosjektstøtte, hovedsaklig fordi slike tilbud bør være offentlige, men også fordi det ikke er penger på budsjettet. Avslaget ligger nå hos AID for endelig avgjørelse. Paradokset er at dette er en lovpålagt tjeneste, men det offentlige ikke har et adekvat tilbud. Ferske tall fra England viser at offentlig gjeldsrådgivning koster fire ganger så mye som ikke-offentlig. Man står nå i fare for at man velger bort det ikke-offentlige initiativ med resultat at mange med store gjeldsproblemer trolig forblir i gjeldsfellen fremfor en hverdag med kontroll over egen økonomi og som gjør dem i stand til å bli et vel fungerende samfunnsmedlem.

Et lignende tilbud har vært drevet i fire land i 15 år med stor suksess. Foreningen Fattignorge er i stand til å starte opp umiddelbart her hjemme. Systemet er også på vei inn i Australia og Syd-Afrika. Un-

dertergnede mener tiden er inne for å se muligheter og ikke begrensninger, derfor håper jeg at statsråden sørger for å ta tak i saken og sikre nødvendig prosjektstøtte slik at man kan komme i gang.

Tilbudet er som nevnt et lavterskeltilbud som ennå ikke finnes her i landet. Tjenesten skal, i følge foreningen, etter hvert bli kreditorfinansiert slik de tilfellet er i de andre landene. Det vil si at man trenger offentlig støtte kun i en oppstartsperiode. Med andre ord, er det nå utformet et profesjonelt, kvalitetssikret og ikke minst gratis tilbud til alle, som bare venter på å bli tatt i bruk.

Fattignorge har lokaler, arbeidsplasser til 10 telefonoperatører og tre kontor til saksbehandlere som skal jobbe med gjeld og kreditorer.

Foreningen i juni og juli foretatt en undersøkelse i kommunene som er ganske så entydig. 58 pst av kommunene svarte. Nøkkeltallene er som følger:

- 77 % av kommunene sier klart ja til et gratis, kvalitetssikret tilbud.
- 35 % av kommunene opplever ventetid- og saksbehandlingstiden utilfredsstillende.
- 62 % av kommunene har ikke tilstrekkelig resurser til gjeldsarbeidet.
- 78 % av kommunene har opplevd økt pågang i 2009.
- 22 % av kommunene benytter eksterne tjenester ved behov.

Svar:

Foreningen Fattignorge har søkt Arbeids- og velferdsdirektoratet om tilskudd til prosjektet Gjeldstelefonen. Arbeids- og velferdsdirektoratet har gitt av-

slag på søknaden i brev av 3. juli 2009. Jeg kan opplyse om at jeg vil be direktoratet om å øke tilskuddet til Fattignorge med 200 000 kroner for å støtte foreningens arbeid med oppfølging av personer med gjeldsproblemer.

Generelt kan jeg opplyse om at i henhold til sosialtjenesteloven § 4-1 har alle rett på opplysning, råd og veiledning fra sosialtjenesten som kan løse eller forebygge sosiale problemer. Alle kommuner skal ha et tilfredsstillende tilbud om råd og veiledning til personer med økonomiske problemer. Tilbudet om økonomisk rådgivning er i de fleste kommunene lagt til NAV-kontoret. Mange kommuner har egne gjeldsrådgivere.

Siden 2004 har Sosial- og helsedirektoratet og senere Arbeids- og velferdsdirektoratet, i nært samarbeid med fylkesmennene, trappet opp arbeidet med å legge til rette for utviklingen av økonomisk rådgivning i kommunene. Formålet er å bedre informasjon og bevissthet om den økonomiske rådgivningen og sikre best mulig kvalitet på den økonomiske rådgivningen ved å øke kompetansen i kommunen.

For å heve kompetansen er det blant annet utviklet et landsdekkende tredelt kompetanseløp om økonomi og gjeld rettet mot ansatte i kommunene og ved NAV-kontor. Kursene er delt inn i grunnkurs, videregående kurs og oppfølgingskurs. Formålet er å heve det faglige nivået på fagområdet. Det er utarbeidet landsdekkende veiledningsrutiner for frivillig offentlig

forvaltning av enkeltpersoners økonomi, samt en veileder om økonomi og gjeld. Arbeids- og velferdsdirektoratet arrangerer årlig en nasjonal konferanse på feltet, ”Penger til besvær”. Det er gitt tilskudd til flere interkommunale prosjekter i små kommuner for å bidra til utvikling av tjenesten. For å spre informasjon om tjenesten er det opprettet en egen nettside for økonomi og gjeld med relevante lenker.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har på oppdrag fra departementet utredet oppretting av et grønt nummer til en veiledningstjeneste for økonomi og gjeld. Jeg kan opplyse om at direktoratet er i tett dialog med NAV kundesenter Nordland om etablering og drift av en slik telefontjeneste med sikte på oppstart i løpet av andre halvår i 2009. Det legges opp til at telefonen skal betjenes av personer med tverrfaglig kompetanse, herunder sosialfaglig, juridisk og økonomifaglig kompetanse, i tillegg til å ha god forvaltningskunnskap. Arbeids- og velferdsdirektoratet har et bredt nettverk av samarbeidspartnere i arbeidet med rådgivningstelefonen, blant annet representanter for landets fylkesmenn, Namsfogden i Oslo, Høgskolen i Lillehammer og Gjeldsoffer-Alliansen. Arbeidet med å etablere en landsdekkende telefonrådgivningstjeneste er et av flere tiltak for å bedre tilgjengelighet, kvalitet og kompetanse i økonomi- og gjeldsrådgivningstilbudet til personer med økonomiske problemer.

SPØRSMÅL NR. 1470

Innlevert 19. august 2009 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 27. august 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Kan statsråden rettferdiggjøre at opprettelse av flyktningsmottak er styrt av sentrale politikere og UDI og at det er ingenting lokalbefolkningen og lokale politikere kan gjøre for å påvirke dette?»

BEGRUNNELSE:

I begynnelsen av juni i år får noen naboer av Solhaug, et nedlagt sykehjem i Nes kommune, vite at Hero Norge AS har levert tilbud til UDI på drift av et flyktningsmottak for enslige asylsøkere og at det planlegges åpnet allerede 15. august. Ordføreren i Nes kommune blir kontaktet og et informasjonsmøte blir holdt 16. juni hvor både UDI, Hero Norge AS og ordføreren er til stede. På møtet blir det opplyst at

opprettelse av flyktningsmottak er sentralstyrt og at det er ingenting lokale politikere kan gjøre.

Både Nes FrP og Høyre skrev til kommunen og krevde konsekvensutredning samt politisk behandling av tiltaket, men fikk avslag. Det er forøvrig et stort engasjement hos lokalbefolkningen. Selve prosessen provoserer også fordi saken skal tvinges igjennom i rekordfart. UDI sier at om kommunen krever konsekvensutredning så tar det for lang tid for dem. Ordføreren henviser kun til hva UDI bestemmer og han ikke er villig til å høre på lokalbefolkningen som ønsker å få vite mer om hva opprettelse av et flyktningsmottak vil bety for dem og kommunen. De reagerer også på at Nes kommune selv ikke kan få bestemme om man ønsker et mottak eller ikke.

Kort oppsummert kan man si at engasjementet går på hvordan man opplever at UDI og sentrale politikere overkjører lokaldemokratiet.

Svar:

Vår tilslutning til internasjonale konvensjoner (flyktningkonvensjonen og EMK) innebærer at vi er forpliktet til å vurdere asylsøknaden til alle som kommer til Norge og søker asyl her. En asylsøker har en lovfestet rett til et tilbud om innkvartering mens asylsøknaden er til behandling. Det er en nasjonal oppgave å gi et innkvarteringstilbud til alle asylsøkere, men jeg legger stor vekt på at denne oppgaven må løses i samarbeid med lokale krefter. UDI har det operative ansvaret for at det er et tilstrekkelig innkvarteringstilbud innenfor de rammer og retningslinjer som er satt av Stortinget og Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Etablering og drift av statlig mottak for asylsøkere er underlagt regelverket for offentlige anskaffelser. Det betyr at driftsavtalene skal konkurranseutsettes. Dette har bidratt til større åpenhet og lavere driftsutgifter.

Jeg er opptatt av at det må være et godt samarbeid mellom UDI, driftsoperatør og kommunene ved eta-

blering av asylmottak, og at kommunene skal motta god informasjon i forkant av etableringen. Dette har jeg understreket overfor UDI, og UDI har i tråd med dette endret sin praksis for kontakt med vertskommuner. Både UDI og de som driver mottakene ønsker en god dialog og et godt samarbeid med vertskommunene. I gjeldende konkurransegrunnlag for drift av statlige mottak forutsetter UDI at tilbyder på et tidligst mulig tidspunkt oppretter kontakt med vertskommunen og gir kommunen informasjon som er relevant i forbindelse med en eventuell etablering. I tildelingskriteriene for valg av tilbud er tilbyders dokumentasjon av planlagt/avtalt samarbeid med vertskommunene satt opp som ett av kriteriene.

Jeg vil avslutningsvis vise til at staten og KS inngikk en ny avtale 3.april 2009 om bosetting av flyktninger i kommunen, og om etablering og nedlegging av mottak av omsorgssentre. Der forplikter partene seg til å samarbeide for å tilpasse kapasiteten i asylmottakene til det nasjonale behovet. Staten ved UDI er avhengig av at norske kommuner tar sin del av ansvaret for at Norges internasjonale forpliktelser overholdes.

SPØRSMÅL NR. 1471

Innlevert 19. august 2009 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 27. august 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at det er svært urimelig at en person som selv dekker utgiftene til en meget kostbar operasjon og som gjennom operasjonen blir 100 % arbeidsfør, ikke skal kunne få godkjent kostnadene til operasjonen som "særfradrag for usedvanlig store sykdomsutgifter", og hvis statsråden er enig, hva vil hun gjøre for at dette kan utgiftføres i selvangivelsen under posten "særfradrag"?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har blitt kontaktet av en kvinne som har fått utført en vellykket skiveproteseoperasjon ved et privat sykehus i juni 08. Hun ble ikke tilbudt den samme operasjonen ved noe offentlig sykehus. Allerede etter 3 måneder var hun tilbake i 50 % stilling. Siden mars 09 har kvinnen vært tilbake i full stilling. Hun har selv betalt for operasjonen og har som hun sier "for så vidt slått meg til ro med at jeg ikke får dekket ope-

rasjonskostnadene" selv om jeg vet jeg har spart samfunnet for mange millioner ved at jeg er i arbeid og ikke uføretrygdet". Kvinnen førte istedenfor opp operasjonskostnadene på selvangivelsen for 2008 under posten om "særfradrag for ekstra store sykdomsutgifter". Kravet om "særfradrag" ble videresendt til Fylkesmannen i Hordaland for avgjørelse. Fylkesmannen avsto søknaden om fradrag fordi det hevdes fra Fylkesmannen at den gjennomførte operasjonen ikke kan anses som "faglig forsvarlig". Det betyr at den vellykkete operasjonen som kvinnen har fått utført, og som har brakt henne fra uførhet til arbeidsførhet ikke er faglig forsvarlig. Dette til tross for at denne type operasjoner også utføres ved norske sykehus drevet av det offentlige.

Svar:

For at kostnader ved behandling i institusjon eller hos privatpraktiserende helsepersonell i utlandet skal

gi rett til særfradrag for usedvanlig store kostnader ved sykdom, er det et vilkår at tilsvarende behandling ikke tilbys av offentlig norsk helsevesen. Videre er det krav om at helsemyndighetene vurderer det oppsøkte helsetilbudet som faglig forsvarlig. Dersom disse betingelsene er oppfylt, gis særfradrag etter skatteloven § 6-83 annet ledd.

Det vil være uheldig å stimulere skattyterne skattemessig til å betale for og undergi seg medisinsk behandling som ikke var ansett som fullt forsvarlig. Særfradraget er derfor begrenset til tilfelle hvor den

aktuelle behandlingen kan anses for å være fullt forsvarlig etter en helsefaglig vurdering. At også behandling som vurderes som helsefaglig uforsvarlig i visse tilfelle kan gi positive resultater for enkelte pasienter, endrer ikke dette.

Skattyteren kan kreve at fylkesmannen tar stilling om det oppsøkte behandlingstilbudet er faglig forsvarlig. Fylkesmannens vedtak kan påklages til Helsedirektoratet. Helsemyndighetenes/fylkesmannens avgjørelse er bindende for ligningsmyndighetene.

SPØRSMÅL NR. 1472

Innlevert 19. august 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 27. august 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Kjøpesenterforskriften ble innført i 2008. Den skulle ikke stoppe etablering av kjøpesenter i sentrale deler av byer og regionsentra, men erfaringene viser at det er nettopp det den gjør. I Kongsvinger stoppes utvikling av byen og resultatet er økende handelslekkasje, økte reisedistanser og stopp i utviklingen av nye arbeidsplasser.

Innser statsråden at forskriften brukes til å stoppe regionale sentra fra en naturlig utvikling, vil han gi dispensasjon i dette tilfellet, eller i beste fall fjerne forskriften?»

BEGRUNNELSE:

Kongsvinger er regionsenter sør i Hedmark og er hardt rammet av finanskrisen. En rekke eksportorienterte industribedrifter har måttet redusere aktiviteten eller stoppe produksjonen helt. Byen og regionen trenger nye arbeidsplasser. Kongsvinger som handelscenter er i sterk konkurranse både med Sverige, der det satses stort på nordmenn og handel i Eda, og med Oslo/Romerike. Handelslekkasjen er stor.

Det har i lengre tid vært planer om å utvikle en eldre industrieiendom på området Langeland til handel. Langeland er for menigmann en del av sentrum og inneholder allerede en rekke handelsbedrifter og omkranses av boligområder og fritidsaktiviteter. Tilgjengeligheten både til fots, sykkel og med offentlig kommunikasjon er på linje med andre sentrumsarealer i Kongsvinger. Det er COOP Extra som ønsker å etablere seg og dette ville skape mange arbeidsplasser og bli et trekkplaster for Kongsvinger i handels-

messig forstand. Et enstemmig planutvalg, kommunestyre og regionråd ønsker utbyggingen, men allikevel stoppes dette av Fylkesmannen. Det framstår som utidig innblanding i lokaldemokratiet og forskriften blir brukt til å stoppe en utvikling som statsråden i DN den 8. juli 2008 uttrykte at "det vil derfor være fullt mulig å etablere kjøpesentra som er større enn 3000 kvm så lenge de ligger sentralt med god kollektivbetjening." Det er ikke første gang statsråden gir uttrykk for at intensjonene i det han gjør er noe annet enn det som blir realiteten.

Eksemplet fra Langeland er ikke enestående i Hedmark. Over hele fylket opplever man at Fylkesmannen bruker forskriften til å overkjøre lokaldemokratiet og til å stoppe sentrumsnær utvikling.

På Kongsvinger snakker man om en etablering som er beregnet å skulle gi en kundetilstrømming på 1000 nye kunder pr dag. Beregningene tilsier at 365 av disse ellers reiser til Charlottenberg og Eda, resten til Oslo/Romerike. Der er det for øyeblikket "bonanza", sterk vekst og økning i handelen. 4 av 5 kunder anslås å være norske og svært mange av dem passerer eller kommer fra Kongsvinger-distriktet. Den eksisterende handelslekkasjen til Sverige, som man ved etableringen av Coop Extra vil demme opp for, er alene beregnet til å forårsake 2,6 mill. ekstra kjørt kilometer pr år! Legger man til turene til Oslo/Romerike vil man ved en etablering redusere dagens transportarbeid med godt over 5 mill. unødvendig kjørt kilometer pr. år. CO₂-regnskapet er i dag tilsvarende negativt.

Den aktuelle industrieiendommen ligger sentralt plassert, den er i forfall og den må finne ny, tidsmes-

sig bruk for ikke å gi et negativt preg på et område som ellers har hatt en fin utvikling over flere år. Det bor 3450 mennesker med kortere gangavstand enn to kilometer fra dette området og 5100 personer (50 % av byens befolkning) har kortere sykkeltid enn ti minutter. La Kongsvinger få utvikle den tiltrekningskraften en hel region trenger.

Svar:

Jeg besvarte 28. mai i år et tilsvarende spørsmål fra representanten Gundersen om forskriften for rikspolitisk bestemmelse for kjøpesentre og praktiseringen av den i Hedmark fylke. Her redegjorde jeg generelt for bakgrunnen og hensikten med bestemmelsen og for plansituasjonen i fylket.

Denne gangen dreier spørsmålet seg om en bestemt lokaliseringssak i Kongsvinger kommune. Saken er til behandling i Miljøverndepartementet etter klage fra utbygger på fylkesmannens vedtak. Behandlingen er ikke avsluttet, og jeg finner derfor ikke å kunne kommentere den konkrete saken. Jeg har imidlertid merket meg dine synspunkter, som for så vidt er kjent gjennom saksdokumentene og informasjon fra utbygger, kommune og andre fra Kongsvin-

ger-samfunnet. Ved avgjørelsen vil jeg som vanlig foreta en grundig avveining mellom de ulike hensyn.

Det er likevel et forhold i begrunnelsen for spørsmålet, som jeg vil kommentere på generelt grunnlag. Det gjelder påstanden om at Fylkesmannen bruker forskriften til å overkjøre lokaldemokratiet. Som det framgår av forskriften, er fylkesmannen gitt myndighet av Miljøverndepartementet til å håndheve den rikspolitiske bestemmelsen. Dette innebærer at fylkesmannen er pålagt å foreta en vurdering av den enkelte sak og bare fravike bestemmelsen i tilfeller der dette anses å være forenlig med bestemmelsens formål. Departementet har i utfyllende kommentarer til bestemmelsen understreket at det ikke skal være rom for vesentlige avvik.

Etter min oppfatning utøver fylkesmannen sin funksjon fullt ut i overensstemmelse med sin delegerede myndighet. Dette er ikke en overkjøring av lokaldemokratiet fra fylkesmannens side, men en oppfølging av nasjonal politikk fastsatt av regjering og Storting. At enkelte saker bringes inn for departementet til endelig avgjørelse, kan være hensiktsmessig for å få avklart prinsipielle sider i forhold til den nasjonale politikken.

SPØRSMÅL NR. 1473

Innlevert 20. august 2009 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 28. august 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«I forbindelse med finanskrisen opplever enkelte aksjeselskaper at de ikke får utbetalt vedtatt utbytte til aksjonærene. Siden krav på utbytte er å anse som en fordring fra aksjonæren mot selskapet, må personer som faller innenfor den såkalte aksjonærmodellen skatte 28 % av penger de ikke har mottatt.

Mener statsråden at det er rimelig at firkantete skatteregler kan føre til at folk går personlig konkurs?»

Svar:

Aksjeutbytte er som kjent skattepliktig for personlige aksjonærer, for den del som overstiger det individuelle skjermingsfradraget som hver aksjonær har.

Hovedregelen i skattelovgivningen er at skatteplikten for inntekter tidfestes etter realisasjonsprinsippet. Det vil si at inntektene tas til beskatning i det

inntektsåret skattyteren får en ubetinget rett til ytelsen. Det har ikke betydning når skattyteren faktisk får utbetalt beløpet eller får tilgang til ytelsen. Et viktig unntak fra hovedregelen gjelder for arbeidsinntekter, pensjonsinntekter og lignende. Slike inntekter tidfestes etter kontantprinsippet. Det vil si at inntekten skattlegges det året beløpet faktisk utbetales.

Utbytte følger hovedregelen i skatteloven og tidfestes etter realisasjonsprinsippet. Det avgjørende for tidfestingen er derfor når aksjonæren får en ubetinget rett til utbyttet, ikke når utbyttet faktisk utbetales (kontantprinsippet).

Etter aksjelovgivningen må utbytte vedtas på selskapets generalforsamling. Ordinær generalforsamling skal avholdes innen seks måneder etter utgangen av regnskapsåret, som normalt tilsvare kalenderåret. Utbetalingsdagen skal ikke settes senere enn seks måneder etter beslutningen om utbytte. Beslutningen om utdeling og faktisk utbetaling av utbytte, vil der-

for normalt skje i samme inntektsår. Aksjonærene får imidlertid en ubetinget rett til utbyttet når det er vedtatt på generalforsamlingen. Det innebærer at lovlig besluttet utbytte skal tas til inntekt og skattlegges i beslutningsåret selv om utbytte først skulle komme til utbetaling senere år. Aksjonærenes krav på utbytte må fra beslutningstidspunktet betraktes som en fordring på selskapet. Den mulige risiko for at selskapet ikke makter utbetaling ved forfall, er det aksjonæren selv som må bære.

Var utbyttebeslutningen ulovlig på grunn av for svak økonomi i selskapet allerede da, vil det ikke være grunnlag for beskatning utløst av beslutningen.

Hvis etterfølgende inntreden av økonomisk svikt

i selskapet leder til konkurs eller likvidasjon med tap av utbyttefordringen, oppstår spørsmål om fradragsrett for tapet. Slike tap faller ikke inn under den alminnelige fradragsretten for tap på aksjer. Men vi har særregler i skatteloven om visse typer fordringstap. Skatteloven § 9-3 første ledd bokstav c nr. 3, sammenholdt med § 9-4, vil kunne gi slik fradragsrett for tap på fordring, så langt fordringen gjelder den skattepliktige del av et utbytte. De nærmere vilkår her går jeg ikke inn på. I de mer sjeldne tilfeller hvor aksjene og utbyttefordringen anses som eiendeler i aksjonærens personlige næringsvirksomhet, kan for øvrig skattereglene om tap i næring lede til en mer generell fradragsrett.

SPØRSMÅL NR. 1474

Innlevert 20. august 2009 av stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug

Besvart 28. august 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Møre og Romsdal fylke og Vegdirektoratet har ved en rekke fergeanbudspakker de siste åra lagt prinsippene i fylkets vedtatte standard til grunn for framtidige tilbud. Det har medført åpningstider som har sikret korrespondanse med første og siste fly i flere øysamfunn i fylket- de såkalte "flyfergene". I Nordmørspakken, som nå er ute på anbud, er dette prinsippet ikke fulgt.

Hvorfor skal ikke innbyggerne i kommunene Aure og Smøla med sine 6000 innbyggere, likebehandles med andre deler av fylket?»

BEGRUNNELSE:

Kommunene Aure, Smøla og Kristiansund har henvendt seg til Statens Vegvesen angående dette i brev datert 22.06.09. Kommunene har fått svar i brev datert 29.07.09 der det framgår at Samferdselsdepartementet har "satt foten" ned. Merkostnadene vil ikke bli dekt av staten. Dette selv om SAS har endret kveldskorrespondansen slik at passasjerene nå rekker siste ferga om kvelden.

Dette medfører at kostnadene med "flyferge" for dette området er blitt redusert.

Det var heller ikke vilje til å legge inn tilbudet som en opsjon i anbudsdokumentene slik at prisen kunne bli kjent. Da kunne en ha vurdert situasjonen ut fra en gitt pris, men departementet åpnet heller ikke for det.

Det etterlyses likebehandling for Normørskommunene slik at folk og næringsliv blir behandlet på samme måte på Ytre Nordmøre som andre steder langs kysten.

Både Smøla og Aure har mange offshorearbeidere og andre pendlere.

Disse kunne lettere valgt disse kommunene som bosted om kommunikasjonene hadde vært tilfredsstillende. Det blir en ekstra belastning å bo i disse kommunene nå en må ha en ekstra overnatting når en skal reise med flyet fra Kristiansund Lufthavn, Kvernberget.

At kommuner på Nordmøre får et annenrangs fergetilbud og diskrimineres i forhold til andre regioner i samme fylke oppleves urettferdig og er dårlig distriktspolitikk.

Svar:

I Nasjonal transportplan for 2006 – 2015, jf. St. meld. nr. 24 (2003 – 2004), presenteres blant annet standardmålene for åpningstider og frekvens i riksvegferjedrifta. Generelt har disse måltallene blitt lagt til grunn for konkurranseutsettinga av riksvegferjedrifta, dog slik at eksisterende tilbud videreføres i de tilfeller der tilbudet i utgangspunktet er bedre enn servicemålene.

Samferdselsutvalget i Møre og Romsdal har stilt krav til tilbudet i de aktuelle sambandene, som for andre samband som har blitt konkurranseutsatt. Fyl-

keskommunen krevde at tilbudet som minimum skulle oppfylle fylkeskommunens egen ferjestandard. For ordens skyld kan opplyses at fylkesstandarden i Møre og Romsdal ligger over gjeldende standardmål for riksvegferjedrifta. Samferdselsdepartementet legger for sin del til grunn at det viktig å oppfylle de gjeldende standardmålene for hele landet før en prioriterer lokale ønsker om tilbud ut over dette. Det er likevel grunn til å påpeke at standard i konkurransegrunnlaget i pakke Nordmøre er høyere enn standard-

målene for alle fem samband som inngår i pakken. Dette skyldes i all hovedsak at tilbudet i utgangspunktet er bedre enn gjeldende standardmål.

Fra august 2007 til mai 2008 dekket Møre og Romsdal fylkeskommune kostnader til ruteutvidelser for 7 riksvegferjesamband i Møre og Romsdal (de såkalte "flyferjene"). Fylkeskommunen og/eller aktuelle kommuner vil også i framtida kunne gå inn og kjøpe tilleggstjenester ut over det som ligger i konkurransegrunnlaget.

SPØRSMÅL NR. 1475

Innlevert 20. august 2009 av stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug

Besvart 25. august 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Vil fiskeri- og kystministeren ta initiativ til å gjennomføre nye tiltak for å dempe virkningene av et sviktende marked, spesielt rettet mot saltfisknæringen?»

BEGRUNNELSE:

Etter flere år med økt etterspørsel og gode priser har torskesektoren stått ovenfor store utfordringer i 2009. Fiskerne i Norges Råfisklags distrikt har til nå tjent 1.1 milliarder kroner mindre enn på tilsvarende tid i fjor. Store deler av industrien har slitt med et vanskelig marked og dårlig lønnsomhet.

For å avhjelpe situasjonen i fiskerinæringa har myndighetene via Innovasjon Norge bevilget midler til en statlig garantiordning ved omsetning av fisk, det er avsatt ekstra midler til føring av fisk og i et spleiselag med næringa er det skaffet penger for å øke markedsføringsinnsatsen. Dette er tiltak som har hatt en positiv effekt og som et stort sett samlet politisk miljø har stått bak.

Situasjonen for saltfiskindustrien har ikke forbedret seg særlig, da markedskrisen for saltfisk er i ferd med å tappe denne delen av næringen for egenkapital. I verste fall kan vi også oppleve at tørrfiskproducentene etter hvert havner i samme uføre. Det haster derfor med å få på plass ordninger som gjør at de mest utsatte bedriftene kan sikres fornuftig drift fremover.

Næringa frykter at markedskrisa kan få mer dyptgående strukturelle virkninger som vil påvirke aktører både på sjø og land. Fra forskerhold er det dokumentert hvordan tidligere kriser innen tørrfisk- og filetindustrien har skapt store omveltninger.

En hjelpende hånd til saltfisknæringa for å få den over kneika vil også være et viktig bidrag for å sikre klippfiskindustrien og den betydelige verdiskapningen som foregår der. Næringa har heller ikke råd til at det blir færre mottak og produsenter langs kysten.

Neste år skal det fiskes betydelig mer torsk enn tidligere noe som forutsetter at det finnes tilstrekkelig med tilvirkere og at disse har en fornuftig økonomisk plattform for sin drift. Uten mottak vil selvfølgelig heller ikke fiskerne ha mulighet til omsatt fangsten sin.

Svar:

La meg innledningsvis få understreke at store deler av norsk fiskeri- og havbruksnæring faktisk går godt. Det blir rapportert om en god markedsutvikling for bl.a. oppdrettslaks, pelagisk fisk og klippfisk.

Samtidig vet vi at prisfallet innenfor hvitfisksektoren har vært betydelig, særlig for torsk. Vi får nå signaler som kan tyde på at prisfallet har flatet ut, men prisnivået er fortsatt lavt, særlig for saltfisk.

Enkelte fiskeindustribedrifter har enten realisert, eller vil komme til å realisere, til dels betydelige tap, noe som kan føre til vesentlig redusert egenkapital og tap av driftskreditt. I en slik situasjon er bankene er restriktive med å bidra med ytterligere driftskreditt.

Vansker i mottaksapparatet kan lett forplante seg til andre ledd i næringen. Slike ringvirkninger vil være særlig bekymringsfulle for de mange lokalsamfunn langs kysten som er tuftet på virksomhet og verdiskaping fra høsting og bearbeiding av fiskeressursene.

Regjeringen har hatt, og vil fortsatt ha, en nær og fortløpende dialog med næringen mht hvilke virke-

midler det er eller vil være behov for. Siden i fjor høst har regjeringen fremmet en rekke tiltak for å bedre situasjonen for norsk næringsliv. Foruten generelle næringsrettede tiltak er det fremmet flere tiltak direkte rettet mot fiskerinæringen.

Ekstrabevilgningene bl.a. til økt føringstilskudd og mottaksstasjoner har fungert som forutsatt. De statlige ekstraordinære midlene til markedstiltak for torsk har, sammen med økte bidrag fra næringen selv, gitt økt etterspørsel etter norsk torsk både innenlands og i eksportmarkedene. Jeg har en dialog med Eksportutvalget for fisk mht innretningen av den økte markedsføringsaktiviteten, både på kort og lang sikt. Bl.a. er det viktig å øke kampanjevirkningen i kjernemarkedene i forbindelse med det kommende julesalget.

Fra forskjellig hold er det foreslått ulike tiltak rettet mot fiskeindustrien. Enkelte av disse er ikke forenlig med Norges forpliktelser basert på det internasjonale regimet om statsstøtte til næringslivet. Samtidig ser regjeringen at de likviditetsutfordringene som fiskeindustrien innenfor torskesektoren står overfor er så alvorlige at det er betydelig fare for at torskefisket i 2010 ikke vil kunne gjennomføres på en god måte. Dette vil i så fall ha alvorlige samfunnsøkonomiske konsekvenser og det vil ramme fiskere, industrien og de kystsamfunnene som er avhengig av torskefisket.

Regjeringen ønsker å bidra til å håndtere likviditetsutfordringen som mange fiskeindustribedrifter står overfor, og har derfor besluttet at det raskt skal fremmes et forslag for Stortinget om en ny likviditetslånordning for fiskeindustrien med en låneramme på i alt 250 millioner kroner gjennom Innovasjon Norge. I tillegg vil det fremmes forslag om å justere målgruppen til den eksisterende garantirammen for driftskreditt for fiskerinæringen på 97,5 millioner kroner slik at denne kan tilbys fiskeindustrien innenfor hele torskesektoren.

Samtidig kan ikke regjeringen gå inn og kompensere for tapene industrien har hatt. Det vil fortsatt være nødvendig å stille krav til kredittverdighet. Bankene må fortsatt bidra og ta deler av den økte risikoen for at Innovasjon Norge skal kunne innvilge lån eller garantier.

Regjeringen vil, som jeg har vist til, følge utviklingen nøye i tiden fremover. Jeg får fortløpende innspill fra enkeltaktører og næringsorganisasjoner. Jeg har også oppnevnt en ekstern rådgivende ekspertgruppe bestående av representanter fra næringen, forskningen, virkemiddelapparatet, samt bank- og finansmiljøer. Denne gruppen har hittil hatt tre møter, senest den 11. august i år.

SPØRSMÅL NR. 1476

Innlevert 20. august 2009 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 31. august 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Hva er i veien for at norske myndigheter kan satse mer offensivt på målrettede feed-in-tariffer som virkemiddel for å få fart på bygging av vindmøller og satsing på bioenergi?»

BEGRUNNELSE:

Norge har kommet alt for kort i forhold til produksjon av alternativ, fornybar energi som utbygging av vindkraft og bioenergi. Etter at arbeidet med grønne sertifikater stoppet opp, har Regjeringen kun satset på støtteordninger gjennom ENOVA, noe som ikke har ført til en storstilt satsing på ny produksjon av alternativ energi. Regjeringen har ikke lyktes i å få på plass et nytt støttesystem for fornybar energi. Regjeringen har forpliktet seg gjennom klimaforliket til å komme med et nytt forslag til Stortinget.

Land som for eks Spania og Tyskland har kommet langt i satsingen på ny, fornybar energi gjennom målrettede støtteordninger som såkalte feed-in-tariffer. Disse sikrer en langsiktig kraftpris og stimulerer derfor til investeringsevne og vilje når det gjelder fornybar energi.

Svar:

Det finnes mange ulike støtteordninger for fornybar kraft i Europa. EU-landene har valgt forskjellige varianter av feed-in-ordninger, sertifikatsystemer og investeringsstøtte. I Norge har vi en investeringsstøtteordning gjennom Enova for vindkraft. Vi arbeider nå for å få på plass et felles elsertifikatmarkedet med Sverige.

Sverige har hatt et elsertifikatmarked siden 2003. Vi ser at det svenske markedet legger til rette for be-

tydelige investeringer i fornybar elektrisitet. Jeg ser det ikke som naturlig å vurdere andre støtteordninger mens arbeidet med det felles elsertifikatmarkedet pågår.

Det har i år vært drøftinger om et felles elsertifi-

katmarked med det svenske Näringsdepartementet ved flere anledninger, senest i forbindelse med EUs uformelle energiministerkonferanse i Åre i sommer. Arbeidet er godt i gang. Ambisjonen er å ha på plass de sentrale prinsippene innen 1. oktober i år.

SPØRSMÅL NR. 1477

Innlevert 20. august 2009 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 28. august 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvordan og når vil statsråden legge til rette for at det kan opprettes en ny avdeling av Politihøgskolen i Stjørdal?»

BEGRUNNELSE:

Det er behov for en ytterligere økning av antall plasser innenfor politiutdanningen i Norge. Det bør opprettes en ny avdeling i Midt Norge, noe som vil kunne rekruttere nye politistudenter fra dette området, noe som vil kunne skape økt stabilitet og mindre utskiftlig av personell i politidistriktene i Midt-Norge. Det ligger godt til rette for en ny avdeling i Stjørdal fordi det er gode øvings og treningsfasiliteter ved Værnes. Stortingets vedtak om å legge ned HVUV (Heimevernet) på Værnes gir muligheter for en politiutdanning her.

Svar:

Som kjent utdannes det politistudenter ved Politihøgskolen i Oslo og ved en egen avdeling i Bodø. I

tillegg skjer det fra i år utdanning av førsteårsstudenter på Kongsvinger - i tilknytning til kurs- og øvings-senteret der. Grunnutdanningen i Kongsvinger er underlagt avdelingen i Oslo. Videre har Politihøgskolen et kurs- og øvings-senter i Stavern. Jeg er innstilt på å videreføre dette desentraliserte studieopplegg for politiutdanningen.

I Politidirektoratets rapport "Politiet mot 2020 av 2008" går det klart fram at politiet de kommende 5 år vil ha en anstrengt bemanningssituasjon. For å unngå en svekkelse av politiet må politidekninga følge befolkningsutviklinga. Regjeringa har derfor økt opptaket av studenter til Politihøgskolen i år til 552 studenter. Opptaket av studenter må fortsatt være høyt i årene framover. Nåværende lokaliteter til Politihøgskolen er derfor for små for å fange opp en slik økning i studenttallet.

Arbeidet med å få vurdert nye lokaler til politiutdanningen er i en innledende fase.

Jeg kan ikke nå si noe om hva som blir resultatet av dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1478**Innlevert 20. august 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 28. august 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Vil statsråden på ny se på mulighetene for å endre merverdiavgiftloven § 16 første ledd nr. 13, slik at også bygging av Skipstunneler kan fritas for moms?»

BEGRUNNELSE:

Mer transport over på sjø og bane, er fremtidsretta og viktig for næringslivet langs vår langstrakte men også svært så værutsatte kyst. Stad skipstunnel vil resultere i at langt mer av varetransporten fra næringslivet langs kysten, kan gå over fra veg til sjø. Det vil bidra til kortere, tryggere og mer miljømessig skipstrafikk i et svært utsatt område. Den vil også ha stor betydning for sikkerheten for rutegående fartøyer, og ikke minst for fiskerinæringen som også vil få sikrere og mer uavhengig transport.

Stad skipstunnel har lenge vært til utredning, og er et viktig prosjekt som en ønsker å få realisert for å sikre fremtidig raskere og tryggere transport langs kysten. Den siste utredningen fra Kystverket ser på seks ulike alternativ. I sluttrapporten som ble overlevert Fiskeri- og kystdepartementet, konkluderes det med at tunnelen vil gi positiv samfunnsøkonomisk nytte.

Saken har tatt svært lang tid med utallige utredninger og sikkerhetsklareringer. Nå endelig foreligger det planer og prosjektet har fått sin plass i NTP, men først i siste del av planperioden. Det betyr i beste fall at den vil bli igangsatt i 2019 – 2020.

Høyre vil ha fortgang i realiseringen av Stad skipstunnel, og starte byggingen allerede i 2013. I det videre arbeidet er det derfor viktig å få avklart om regjeringen vil tilrettelegge for at prosjektet vil kunne bli behandlet på lik linje som veiprosjekt på land.

I de økonomiske beregninger som blir lagt frem for Stad skipstunnel, er merverdiavgiften på nesten en halv milliard tatt med som en kostnad.

Etter merverdiavgiftloven § 16 første ledd nr. 13 skal det ikke betales merverdiavgift av omsetning av tjenester i siste omsetningsledd som gjelder planlegging, prosjektering, anlegg, reparasjon og vedlikehold av offentlig vei og baneanlegg utelukkende for skinnegående kollektiv persontransport, samt framstilling på verksted av bruker og deler av bruker stil slik vei eller bane.

Avgiftsfritaket i § 16 første ledd nr. 13 har i hovedsak som formål å motvirke konkurransevridning og skape avgiftsmessig nøytralitet mellom offentlig og privat drift i veisektoren når det gjelder arbeid på vei, jf. Ot.prp.nr. 13 (1971 – 72). Begrunnelsen for fritaket (0-satsen) er derfor knyttet opp til at det uten

et slikt fritak ville vært mer lønnsomt for staten å gjennomføre veitbygginger med egne ansatte uten merverdiavgift enn å kjøpe tjenester fra private aktører, som for eksempel ved bruk av OPS (Offentlige privat samarbeid).

Merverdiavgift på tjenester knyttet til bygging av skipstunneler er ikke omfattet av dette fritaket etter gjeldende regelverk.

Jeg viser for øvrig til Dok. 8:93 (2007 – 2008) fra undertegnede og Stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug fra Venstre, vedrørende forslag om å endre merverdiavgiftloven § 16 første ledd nr. 13, slik at også bygging av Skipstunneler kan fritas for moms. Forslaget ble avvist og vedlagt protokollen. Flertallet i komiteen mente for øvrig følgende:

”Flertallet mener forøvrig at spørsmålet om et eventuelt merverdiavgiftsfritak må vurderes nærmere hvis vedtak om bygging av Stad skipstunnel foreligger.”

Svar:

Som representanten Røbekk Nørve viser til er spørsmålet om 0-sats ved bygging av skipstunneler tatt opp tidligere. Jeg viser til Dokument nr. 8:93 (2007-2008) og behandlingen i Innst. S. nr. 48 (2008-2009) Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen. Jeg viser også til mine brev av 19. juni 2008 og 7. november 2008 til finanskomiteen.

Begrunnelsen for innføringen av gjeldende avgiftsfritak i merverdiavgiftsloven § 16 første ledd nr. 13 var som kjent ønsket om å nøytralisere den oppfordring til egenregi i vegsektoren som merverdiavgiftsregelverket kan føre til. Avgiftsfritaket innebærer at det i forbindelse med statlig finansiering av et vegutbyggingsprosjekt ikke skal tas hensyn til merverdiavgiftskostnadene på den delen som gjelder tjenester.

Som representanten Røbekk Nørve viser til mener finanskomiteens flertall at spørsmålet om et eventuelt merverdiavgiftsunntak må vurderes nærmere hvis vedtak om bygging av Stad skipstunnel foreligger.

I tråd med finanskomiteens forutsetning om at et eventuelt avgiftsunntak vurderes nærmere dersom det foreligger et utbyggingsvedtak, framgår det av mitt brev av 19. juni 2008 at det ved et eventuelt vedtak om å bygge Stad skipstunnel måtte foretas en ordinær vurdering av bevilgningene som ledd i denne beslutningen. Et eventuelt forslag om å endre loven vil også måtte fremmes for Stortinget og behandles i sammenheng med de ordinære budsjettene.

SPØRSMÅL NR. 1479**Innlevert 20. august 2009 av stortingsrepresentant Bjørn Jacobsen****Besvart 31. august 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Kva blei prisen på den 4 km kabelen frå Nyhamna til Tornes per km minus dei omkoblingskostandane som ligg i begge ender og anser statsråden det som realistisk å jamføre ein slik pris med heile streket Nyhamna (Ørskog) - Fardal?»

GRUNNGJEVING:

Statnett påstår at å kable Ørskog-Fardal kostar 10 gong meir enn luftline. Eg har prøvd å få rekna ut ein kilometerpris for denne type kablar, men det viser seg å vere vanskeleg.

NorNed kabelen er 580 km og kostet 4,6 milliarder kr.

Det er en 450 kv HVDV kabel – dvs. en likestrømskabel. Statnett ønsker vekselstrømledning Ørskog-Fardal.

En lang kabel som NorNed, med én tilknytning i hver ende, er selvsagt billigere enn en kabel med flere ”deler”.

Det er derfor ikke et tall som kan brukes direkte inn i diskusjonene om kabling av Ørskog-Fardal.

Nexan (tidligere Standard Telefon og Kabelfabrikk) bygde kraftkabelen til Ormen Lange - en 420kv XLPE AC kabel på kun 4 km. Dette var den første kabelen av slik type i verden og derfor et utviklingsprodukt. Nexan er ledende i verden på sjøkabler, men kan, ifølge markedssjefen, ikke oppgi en ”tommelfingerpris” på slike kabler. Om de kunne, ville de heller ikke presentere en slik pris utenom deres dialog med Statnett. Ifølge markedssjefen er de med på å gi input til Statnetts beregninger. Som produsent av sjøkabler er de samtidig selvsagt interessert

i å få nye prosjekter, og vil vel dermed bidra til realistiske kostnadsberegninger.

Svar:

NVE har fattet vedtak om sentralnettsforsterkning mellom Fardal og Ørskog. Vedtaket er påklaget. I tråd med forvaltningslovens bestemmelser er klage- ne nå til saksforberedelse i NVE. Som klageinstans vil departementet få saken til behandling etter oversendelse fra NVE senere på høsten.

Jeg ber derfor om forståelse for at jeg ikke kan gå nærmere inn på noen deler av denne konkrete nettforsterknings-saken nå. Mitt svar må derfor begrenses til å kommentere generelt spørsmål om kabel og pris ved sentralnettsforsterkninger.

Rent generelt kan jeg opplyse at mange faktorer påvirker hvor mye en sjø- eller jordkabel koster per kilometer. Det kan derfor ikke oppgis en standard kilometerpris som kan brukes uavhengig av den konkrete sak.

Pris er kun ett av mange elementer som påvirker valget mellom sjø-/jordkabel og luftledning. Systemtekniske forhold vil stå sentralt. Det kan bli spørsmål om man ved valg av sjøkabel i tillegg må forsterke eksisterende nett på land, Andre hensyn er blant annet forsynings-sikkerhet, nytteeffekten forsterkningen gir ved valg av ulike traseer og tilknytningspunkter, muligheter for fjerning av eksisterende nett på lavere spenningsnivå og de totale miljøvirkninger ved aktuelle traséer. Alle disse spørsmål vil bli vurdert i departementets klagebehandling av saken, og jeg vil da selvsagt kunne gi svar på konkrete spørsmål om denne nettforsterknings-saken.

SPØRSMÅL NR. 1480**Innlevert 20. august 2009 av stortingsrepresentant Bjørn Jacobsen****Besvart 28. august 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Kan statsråden stoppe Statkraft si effektkjøring fram til revisjon av Statkrafts konsesjonsvilkår i Surna og kan en påregne at etter revisjon av konsesjonsvilkåra så vil ikke effektkjøring bli tillat ved Trollheimen kraftstasjon?»

BEGRUNNELSE:

Elva Surna på Nordmøre er utsatt for effektkjøring eller såkalt pulskjøring ved Trollheimen kraftstasjon. Effekten av dette er til tider lav vannstand. Fiskeyngel og den maten fisken spiser dør i mengder som er skadelig for elva på sikt, som en følge av dette.

Svar:

Samtykke til statsregulering av Folla-Vindølavassdragene ble gitt i 1962. I reguleringen inngår to store reguleringsmagasiner, Gråsjø og Follsjø. Trollheim kraftverk utnytter fallet mellom Follsjø og Surna, og har utløp på lakseførende strekning noen kilometer fra Surnas utløp i sjøen.

I reguleringstillatelsen er det ingen bestemmelser om minstevannføring, men gjennom skjønnsforutsetningene har Statkraft under normale forhold en forpliktelse til å holde en minstevannføring på 15 m³/s målt ved Harrang Bru i Surna.

Reguleringstillatelsen er ikke til hinder for at Statkraft effektkjører kraftverket så lenge manøvreringsreglementet overholdes. Vassdragsmyndighete-

ne skal til enhver sørge for tilsyn med at fastsatte vilkår og pålegg overholdes.

Jeg er gjort kjent med at det har vært utfall i kraftverket som følge av tekniske problemer gjennom årene. Vannstrømmen ut av kraftverket til Surna stopper da brått med den følge at vannføringen synker raskt. I følge de opplysninger jeg har fått har Statkraft innskjerpet og endret sine prosedyrer for å redusere faren for uønskede hendelser.

Statkraft har inngått avtale om økonomisk kompensasjon med elveeigarlaget, kommunen og samarbeidsorganet for Surna. Avtalen innebærer opprettelse av to ulike fond som skal brukes til tiltak for å styrke og bevare lakse- og sjøaurestammen i Surna. Fondets størrelse er på totalt ca 9 millioner kroner.

Statkraft regner med å installere omløpsventil i kraftverket i løpet av 2010. Denne omløpsventilen vil sikre at vannstrømmen til Surna i stor grad opprettholdes selv om kraftverket skulle falle ut.

Tillatelsen fra 1962 kan tas opp til vilkårsrevisjon med virkning fra 2012. Selv om det ennå ikke formelt er åpnet for revisjon av vilkårene, har NVE allerede mottatt et krav om vilkårsrevisjon, og de berørte kommunene har også varslet at de vil komme med et revisjonskrav.

Vilkårsrevisjoner vil primært omfatte fastsetting av nye vilkår for å rette opp miljøskader som følge av utbyggingen. Aktuelle forhold for Surnas del kan være slipp av minstevannføring og vurdering av effektkjøring/pulskjøring. Dette er spørsmål som vassdragsmyndighetene vil komme tilbake til når det er åpnet for en eventuell vilkårsrevisjon.

SPØRSMÅL NR. 1481**Innlevert 20. august 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 2. september 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Etter at de rød-grønne partiene vedtok å innføre kildeskatt for pensjonister bosatt i utlandet er det skapt forvirring hvorvidt dette vedtaket også vil omfatte pensjonister bosatt i f.eks. Thailand og Spania

som Norge har skatteavtale med, eller om en innføring av kildeskatt her først forutsetter en reforhandling av skatteavtalen.

Kan finansministeren snarest oppklare om regjeringen har planer om å pålegge kildeskatt også for pensjonister bosatt i f.eks. Thailand og Spania?»

Svar:

Våre skatteavtaler med blant andre Pakistan, Russland, Spania, Thailand og de baltiske stater legger i utgangspunktet beskatningsretten til bostedsstaten.

For at skattyter skal bli skattlagt i tråd med dette, og dermed i utgangspunktet ikke bli berørt av innføringen av norsk kildeskatt på pensjoner fra 2010, må han dokumentere overfor norske myndigheter at han er i posisjon til å påberope seg det fritaket fra norsk beskatning som disse skatteavtalene innebærer. Dette innebærer for det første at skattyter må dokumentere at han skal anses bosatt i det andre landet etter skatteavtalen. Her vil det gjelde samme type dokumentasjonskrav som når skattyteren ellers vil påberope seg skatteavtalebestemmelser for å slippe norsk skatt. Kildeskatten på pensjoner gjelder kun for personer som er emigrert, så disse dokumentasjonskravene vil være godt kjent for den det gjelder fra den perioden etter utflytting da vedkommende fortsatt var bosatt i Norge etter skatteloven. For det andre må skattyter være klar over at bostedsstatsbeskatning er et utgangspunkt og en hovedregel, som det kan være unntak fra.

I tråd med skatteavtalenes formål om å hindre dobbeltbeskatning og skatteunngåelse, har skatteavtalen med Thailand en spesiell klausul i artikkel 23 punkt 3 bokstav e) om at avtalens fritak fra norsk beskatning av inntekter ikke gjelder dersom pensjonen verken er skattepliktig eller beskattet i Thailand. I slike tilfeller kan Norge skattlegge, enten den interne hjemmelen er at vedkommende er skattemessig bosatt i Norge etter skatteloven eller den interne hjemmelen er de vedtatte reglene om kildeskatt på pensjoner. Dersom skatteavtalen ikke hadde hatt en slik bestemmelse, ville den gitt fritak fra norsk beskatning i større grad enn formålet om å hindre dobbeltbeskatning tilsier.

Informasjon til publikum om detaljene i skatteav-

talen med Thailand og praktiseringen av denne framover for norsk pensjon er beskrevet på Finansdepartementets hjemmesider i en artikkel skrevet av ekspedisjonssjef i Skattelovavdelingen, Thorbjørn Gjølstad, se www.regjeringen.no/nb/dep/fin/dep/org/avdelinger/skattelovavdelingen/thorbjorn-gjolstad/kildeskatt-pa-pensjon-til-personer-som-e.html?id=573365. I den forutgående, mer generelle informasjon fra departementet og meg om saken om pensjonsbeskatning var det ikke naturlig å komme inn på slike detaljer i en enkelt av mange skatteavtaler. Det foreligger ingen motstridende informasjon fra departementshold i saken, og dermed heller ingen grunn til forvirring.

Norge har om lag 80 skatteavtaler. Hver enkelt avtale blir presentert i detalj for Stortinget i Stortingsproposisjonene om samtykke til ikraftsetting av avtalen. Dette gjelder også skatteavtalen med Thailand. Avtalen ble fremmet for Stortinget i St.prp. nr. 13 (2003-2004) av Regjeringen Bondevik II, se www.regjeringen.no/nb/dep/fin/dok/regpubl/stprp/20032004/stprp-nr-13-2003-2004-3.html?id=138603. Overføringsbestemmelsen er beskrevet under omtalen av artikkel 23.

Stortinget ga samtykke til ikraftsettingen av skatteavtalen på grunnlag av en enstemmig innstilling fra Finanskomiteen, se www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2003-2004/inns-200304-058/.

Skatteavtalen med Spania inneholder ikke en slik spesiell klausul som i avtalen med Thailand. Pensjonister i Spania kan derfor være fritatt for norsk kildeskatt selv om Spania ikke skattlegger pensjonen. I praksis har Spania skatteplikt for visse pensjoner fra Norge til bosatte der, men ikke for alle typer pensjoner. Uansett dette blir altså ikke norsk kildebeskatning aktuelt for de dokumentert Spania-bosatte fra 2010.

SPØRSMÅL NR. 1482**Innlevert 21. august 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 31. august 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Norges største bank, DNB NOR, har nylig endret vilkårene for førstehjemslån slik at beste lånerente nå bare gis på 75 % av lånetakst mot 100 % tidligere. Begrunnelsen som blir gitt til førstegangsetablerne er at dette er betingelser som Staten / Finansdepartementet har gitt i forbindelse med bankpakkene.

Kan Finansministeren bekrefte, eventuelt avkrefte, sammenhengen mellom bankpakkene og de skjepede lånevilkårene for førstehjemsetablerne?»

Svar:

Den internasjonale finanskrisen har ført til en krevende situasjon for norsk økonomi og for norske banker, og er en viktig årsak til at det for mange har blitt vanskeligere å få lån. Dette har sammenheng med høyere risiko i utlånsmarkedet, og at bankene er stilt overfor høyere krav til kapitaldekning og økte finansieringskostnader i innlånsmarkedet.

Regjeringen har truffet flere tiltak for å få finansmarkedene til å fungere bedre, herunder styrke bankenes mulighet til utlån som skal komme alle lånekunder til gode. Bytteordningen har lettet bankenes finansieringsmuligheter og bidratt til at forholdene i pengemarkedene er vesentlig bedret. Innenfor denne ordningen er det så langt tildelt nær 203 mrd. kroner. Denne bytteordningen gir bankene mulighet til å bytte obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) mot statspapirer for en avtalt periode for at de skal bedre sin likviditet og mulighet for finansiering.

Regelverket for obligasjoner med fortrinnsrett i finansieringsvirksomhetsloven setter rammer for hvilke typer pantsikrede lån som kan inngå som sikkerheter i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som da kan byttes mot statspapirer. Det følger av finansieringsvirksomhetsloven at sikkerhetsmassen for OMF blant annet kan bestå av lån sikret ved pant i bolig (bolighypoteklån). Videre er det regler for hvilken belåningsgrad de ulike lånene kan ha i forhold til en forsvarlig markedsverdi når de innføres i sikkerhetsmassen. Det er likevel ikke slik at effekten av bytteordningen kun kommer den delen av lånet til gode som ligger innenfor disse belåningsgradene. I dette regelverket differensieres det heller ikke mellom ulike grupper av boligkunder, hhv. førstegangslånekunder og andre. Hensikten med bytteordningen er å bedre bankenes likviditet og finansieringssituasjon, og ordningen har helt klart bedret bankens samlede innlånskostnader. Det er derfor ikke mulig å anslå i hvilken grad bytteordningen direkte har gitt lavere utlånsrenter, og hvordan fordelene av lavere renter er fordelt på bankenes ulike utlånsprodukt. Den isolerte effekten av bytteordningen kan ikke øremerkes og gis særlige fordeler til bare de lån som er brukt som sikkerheter. Dette avhenger av den til enhver tid gjeldende markedssituasjon, konkurransesituasjonen i kredittmarkedet, kapitaldekningskrav og bankenes egne vurderinger.

Generelt har Regjeringens tiltak, sammen med tilbud av lange F-lån fra Norges Bank og lavere rente, bedret bankenes finansieringssituasjon. Risikopåslagene i pengemarkedene har kommet klart ned siden nivåene i fjor høst, og aktiviteten i pengemarkedet har kommet i gang igjen. Dette er til fordel for alle norske banker, store som små, og for alle norske bankkunder.

Også Statens finansfond og Statens obligasjonsfond vil bidra til at næringsliv og husholdninger får lettere tilgang på nye lån. Statens obligasjonsfond har en ramme for obligasjonskjøp på 50 mrd kroner. Statens finansfond har en ramme for innskudd av kjernekapital i bankene på 50 mrd kroner. Det er også god grunn til å tro at Statens finansfond og Statens obligasjonsfond også vil virke positivt for finansmarkedene og for norske lånekunder framover.

Bankene er underlagt en rekke regler de må følge, som skal sikre at bankene er solide. Bankene må selv vurdere hvilken utlånspraksis og rentemargin som er nødvendig for å føre en sunn drift av banken innenfor gjeldende regelverk. Dette gjelder også hvilke sikkerheter som kreves. Bankene står fritt til å fastsette sine utlånsrenter, og hvilken rente bankene setter på lån til førstehjemslåntakere er det opp til bankene å avgjøre ut fra bankenes kredittvurderingsprinsipper. Myndighetene regulerer ikke betingelsene for bestemte gruppers lånevilkår.

Det er også viktig at konkurransen i bankmarkedet fungerer tilfredsstillende. Konkurransen mellom bankene skal sikre at lånekunder ikke betaler urimelig høye renter. Det er nå blitt lettere å sammenlikne rente- og andre betingelser fra ulike banker, etter opprettelsen av informasjonssiden Finansportalen på internett, og det er også lagt til rette for enklere bankbytte via denne nettsiden.

SPØRSMÅL NR. 1483**Innlevert 21. august 2009 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 31. august 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Hvor mye offentlige midler er brukt på Galventispa etter at den kom til Norge?»

BEGRUNNELSE:

Etter at Galventispa innvandret fra Sverige til Hedmark tidligere i år, har det vært satt i gang en rekke tiltak for å overvåke, skremme vekk og flytte den ulven for bl.a. å forhindre skade på beitedyr.

Åpenhet i rovdyrforvaltningen er viktig for at folk skal beholde tilliten til forvaltningsmyndighetene. Derfor ønsker jeg å få belyst kostnadssiden ved denne typen rovviltforvaltning.

Svar:

Den skandinaviske ulvestammen er sterkt preget av innavl og avhengig av jevnlig innvandring av ulv fra Finland/Russland. Galventispa er en genetisk vik-

tig ulv, og det har derfor i første omgang vært ønskelig å gjennomføre forsøk på skremming og flytting for å avverge skader på sau i områdene hvor Galventispa har oppholdt seg denne sommeren.

Totalt er det brukt om lag kr 575.000,- på tiltak rettet mot Galventispa i perioden fra ulven vandret inn til Norge i mai 2009. Beløpet fordeler seg på ca kr 300.000,- i lønnskostnader til veterinær og mannskap fra Statens naturoppsyn (SNO), ca kr 260.000,- til bruk av helikopter i forbindelse med flytteforsøkene og ca kr 15.000,- til diverse transportutgifter gjennom sommeren. Deler av lønnskostnadene er knyttet til fast ansatt SNO-personell.

For øvrig vil jeg vise til at det i 2009 totalt er budsjettet med 80,5 millioner kroner til forebyggende og konfliktdempende tiltak i forhold til rovviltskader på landsbasis, og av disse er 17 millioner kroner til delt Rovviltnemnda i Region 5 (Hedmark).

SPØRSMÅL NR. 1484**Innlevert 21. august 2009 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 28. august 2009 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Barnevernet er til uvurderlig hjelp for mange barn. Oslo har beholdt ansvaret for barnevernet i kommunen, herunder institusjonene. Dette straffes nå Oslo for ved at økte statlige bevilgninger ikke kommer Oslo tilgode. Beregninger fra KS viser at Oslo skulle fått 189 mill. kr. mer enn de faktisk har fått siden 2004 og bare i år er beløpet 73 mill. kr. Statsråden uttalte i mai at hun skulle drøfte dette med barne- og likestillingsministeren. Tiden går og jeg spør derfor:

Hva er Regjeringen konklusjon?»

Svar:

Staten overtok i 2004 ansvaret fylkeskommunene tidligere hadde hatt for andrelinjebarnevernet, herunder barnevernsinstitusjonene. Oslo kommune fikk etter eget ønske beholde ansvaret for andrelinjebarnevernet, og bevilgningen til Oslo kommunes andrelinjebarnevern har siden den tid blitt justert for pris-

og lønnsvekst og gitt over hovedstadstilskuddet i inntektssystemet for fylkeskommunene. Denne situasjonen er spesiell. Staten har ikke på andre områder overført ansvaret for en statlig oppgave til en enkeltkommune.

Hovedstadstilskuddet til Oslo kommune ble ikke justert for aktivitetsvekst eller vekst i utgifter til tiltak i andrelinjebarnevernet i 2005, det første året etter reformen av barnevernet, under regjeringen Bondevik II.

Barne- og likestillingsministeren og jeg er opptatt av å legge til rette for gode barneverntjenester i hele landet, også i hovedstaden. Som det står i kommuneproposisjonen for 2010, og som jeg har presisert i brev til Oslo kommune av 20. august, vil størrelsen på hovedstadstilskuddet bli presentert i forbindelse med framleggelsen av statsbudsjettet for 2010. Det vil si at spørsmålet om størrelsen på hovedstadstilskuddet til Oslo kommune er et budsjettspørsmål, og at jeg ikke kan si noe videre om dette nå.

SPØRSMÅL NR. 1485**Innlevert 21. august 2009 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 2. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«I forbindelse med Nasjonal Transportplan tok endelig de rød-grønne bort foten fra bremsen når det gjelder offentlig-privat samarbeid innenfor veiutbygginger. Mosseveien i tunnel har lenge vært en prioritert sak for lokalbefolkningen og er nå også lagt inn i Oslopakke 3. Prosjektet er av mange sett på som ideelt for et slikt offentlig-privat samarbeid og med en betydelig miljøeffekt i tillegg. Et slikt samarbeid kan også forsere prosjektet.

Vil statsråden bidra til et slikt samarbeid i denne saken?»

Svar:

Jeg vil bidra til å gjennomføre Mosseveien i tunnel når det foreligger planer for prosjektet og prosjektet prioriteres av lokale myndigheter og styringsgruppen for Oslopakke 3. Når planer og prioritering av prosjektet er på plass, vil gjennomføring av prosjektet skje så effektivt som mulig. Jeg viser for øvrig til mitt svar av 3. november 2008 på spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Syversen, jf. Dokument nr. 15:172 (2008-2009).

SPØRSMÅL NR. 1486**Innlevert 24. august 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim****Besvart 4. september 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Hva vil miljøvernministeren gjøre for å forhindre at verneverdiene ved det gamle smelteverket i Odda forringes gjennom de rivningsarbeidene som er igangsatt, og slik at mulighetene til å nå opp på UNESCOs verdensarvliste ikke svekkes?»

BEGRUNNELSE:

Smelteverket i Odda er sammen med Norges Vasskraft- og Industristadmuseum i Tyssedal og industribyen Rjukan ført opp som kandidat på norsk tentativ liste for UNESCOs verdsarv. Industriminne er underrepresentert på UNESCO si verdsarvliste. Smelteverket og området det ligger i representerer noe helt unikt, og vil sette både Odda og Norge på verdenskartet i industriminnesammenheng. Det ligger i tillegg svært godt tilrette for å kombinere vern gjennom ny og fremtidsrettet aktivitet på smelteverkstomten.

Ifølge Hardanger folkeblad den 10. august 2009 er riving av ovnshusa ved smelteverket i gang, men er foreløpig stanset av fylkeskonservatoren.

Svar:

Odda og Tyssedal er sammen med Rjukan/Notodden oppført på Norges tentative liste over områder man har til hensikt å fremme til verdensarvlisten de kommende år. Formålet er å fremme dette som en nominasjon som representanter for industrihistoriske kulturminner knyttet til kraftproduksjon.

Når det gjelder Odda har Riksantikvaren, i dialog med fylkeskommunen, utredet hvilke verdier man anser som viktige i en potensiell verdensarvsøknad. Disse er sikret dels gjennom reguleringsplan og dels gjennom fredning. Kommunen stiller seg også bak dette. Det har vært en lang prosess for å komme frem til enighet i denne saken. Lokal forankring er en viktig forutsetning ved lovpålagt sikring og et vilkår for en verdensarvnominasjon.

Det er ikke uenighet om at ovn 1 og 2 ved tidligere Odda Smelteverk har verneverdi, men etter Riksantikvarens vurdering er de ikke avgjørende for å begrunne en fremtidig verdensarvnominasjon. En fornuftig forvaltning og ny bruk av de bygningsressurser som ikke er fredet eller regulert til bevaring vil kunne styrke Oddas mangfold og tidsdybde. Smelteverkstomta gir også spennende muligheter for byut-

vikling og verdiskaping innenfor pilotprosjektet "Oddaprosessen" i Verdiskapingsprogrammet.

Odda kommune har anledning til å sikre ovnene gjennom plan- og bygningsloven. På bakgrunn av prosessen frem mot dagens løsning og mitt fagdirektors klare tilrådinger i saken vurderer jeg det som

lite aktuelt å gripe inn i saken med fredning etter kulturminneloven. Jeg vil imidlertid, i kontakt med kommunen og berørte aktører, undersøke muligheten for å sikre ovnene på andre måter, f.eks. gjennom samarbeidsavtaler om ny bruk eller lignende.

SPØRSMÅL NR. 1487

Innlevert 24. august 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 1. september 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å forbedre ordningen med pleiepenger, og andre økonomiske støtteordninger for familier som ikke kan være i arbeid på grunn av omsorg for sine pleietrengende barn?»

BEGRUNNELSE:

Det viser seg at antall klager på Navs avslag om pleiepenger øker, og at NAV på landsbasis mottok 92 klager i 2008 - en økning på 16 klager fra året før. For 2009 har jeg ingen tall, men ser vi på situasjonen og problemene i NAV siste halvår, kan en bare anta at ting ikke har bedret seg. Arne-Sverre Vassbotn er blant de som mottar pleiepenger for å ta seg av sin datter Elise, etter at hun ble rammet av hjerneblødning i fjor vinter. Familien har måttet kjempe en skammelig kamp mot det offentlige for å få nødvendig rehabiliteringstilbud. I tillegg møter de motvilje hos Nav som også vil trekke pleiepengene til en av foreldrene fra 1. august. Flere i Møre og Romsdal klager i følge Sunnmørsposten på at de mister den kompensasjonen som pleiepenger er, for tapt arbeidsinntekt når de er hjemme og pleier sine syke barn. Det hevdes at NAV skal utvise skjønn i forhold til sykdomstilfellene. Statsråd Bjarne Håkon Hanssen kjenner godt til de utfordringene som Elises familie har hatt fra starten av. Når et av argumentene til NAV nå er at Elise pr. i dag er medisinsk stabil, at hun med andre ord, ikke er syk nok til at de vil forlenge pleiepengepermisjonen, håper jeg at også statsråden forstår at det i dette tilfelle mangler mye på at NAV utviser nødvendig skjønn. Det er all grunn til å stille seg spørsmålet om Elise virkelig er medisinsk stabil, ettersom hun stadig (heldigvis!) viser fremgang, takket være det at nettopp foreldrene har maktet å stå på og sørget for at hun har fått riktig behandling.

Familien viser til at de slett ikke er alene i denne

situasjonen, og at de som følge av å stå frem i media, har blitt kontaktet av andre fortvilte foreldre fra andre steder i landet. Barn som har fått enda dårligere tilbud enn Elise. Problemet for disse foreldrene er at de ikke har klart å ta kampen mot systemet, slik foreldrene til Elise har gjort. Det kan umulig være statsråden og regjeringens mening at familier som befinner seg i en fysisk og psykisk nedslitt tilstand, i tillegg skal bli nødt til å slåss mot et firkantet byråkratisk system som ikke fungerer, stikk motsatt av det en må kunne forvente, til det beste for brukerne av tjenestene.

Svar:

Ettersom pleiepengeordningen ligger under Arbeids- og inkluderingsdepartementets ansvarsområde, har helse- og omsorgsministeren bedt meg besvare spørsmålet.

I begrunnelsen for spørsmålet vises det bl.a. til at Arbeids- og velferdsetaten i et tilfelle ikke lenger vil innvilge pleiepenger til en av foreldrene til en jente som i fjor ble rammet av hjerneblødning og at etaten begrunner dette med at hun nå er medisinsk stabil. I den forbindelse stilles det spørsmål om dette er en riktig vurdering all den tid hun viser fremgang.

Innledningsvis vil jeg bemerke at regelverket skiller mellom på den ene side situasjoner hvor barnet lider av en varig sykdom hvor tilstanden over tid er stabil, og på den annen side situasjoner hvor barnets sykdom er forbigående. I de tilfellene tilstanden er varig og stabil over tid, vil forutsetningene være tilstede for å etablere offentlige, tilpassede hjelpetjenester, slik at foreldrene kan delta i yrkeslivet. Aktuelle ytelser for yrkesaktive foreldre som av ulike årsaker selv ønsker å ha tilsyn og pleie av sitt barn er da hjelpetønad fra folketrygden og omsorgslønn fra kommunen. Etter folketrygdloven § 9-11 gis det derfor ikke rett til pleiepenger dersom sykdommen er

varig, med mindre det dreier seg om en svært alvorlig progredierende sykdom. Det gis likevel pleiepenger i de periodene en varig, svært alvorlig sykdom er ustabil, eller i startfasen av sykdommen.

Hvorvidt en sykdom er varig, eller hvorvidt en varig sykdom kan anses å være i en ustabil fase, må avgjøres etter en konkret vurdering i den enkelte sak. Generelt vil det kunne være en problemstilling om utsiktene er slik at sykdommen ikke er varig eller om barnet opplever bedring uten at sykdomssituasjonen i det store og hele endres. Hvor barnet blir bedre er det imidlertid et spørsmål om vilkåret om at det må dreie seg om en svært alvorlig sykdom stadig er opp-

fylt. I enkeltsaker vil det være Arbeids- og velferdsetaten og eventuelt Trygderetten som uavhengig ankeinstans som tar stilling til om vilkårene er oppfylt. Jeg ønsker derfor ikke å kommentere de vurderingene som er gjort i den omtalte saken.

Jeg vil imidlertid bemerke at departementet nylig har hatt på høring forslag til lovendringer som tar sikte på å bedre yrkesaktives muligheter til å kombinere arbeid med pleie- og omsorgsoppgaver, herunder forbedringer i pleiepengeordningen. Disse forslagene må også ses i sammenheng med at det i høringsbrevet er nevnt at Helse- og omsorgsdepartementet vil foreta en gjennomgang av omsorgslønnsordningen.

SPØRSMÅL NR. 1488

Innlevert 24. august 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 28. august 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Vederlagsforskriften regulerer betaling på institusjon. Dagens ordning medfører at de som bruker avlastning på sykehjem over 60 dg og de som bor permanent betaler en meget stor del av sin nettoinntekt etter skatt som egenandel. Offentlig pensjon og privat pensjon behandles også ulikt. Alle egenandeler i helsesektor har økt de siste fire årene. Regulering av egenbetaling i sykehjem har ikke vært endret på lenge.

Vil statsråden sørge for at egenandelen for å bo på sykehus blir redusert?»

BEGRUNNELSE:

Dagens regler innebærer at kommunene benytter maksimalsatser. Av offentlig pensjon betales inntil 70 % av nettoinntekt i egenandel, av privat pensjon betales inntil 85 %. Dette innebærer at betalingen for samme plass i samme institusjon blir dramatisk ulik for de enkelte brukerne. For de som bruker jevnlig avlastningsopphold i sykehjem men som fortsatt har sitt hovedbosted i eget hjem betales full egenandel dersom korttidsopphold i løpet av et år overstiger 60 dg. For ektepar blir det en stor belastning når den ene ektefelle belastes full egenandel og den andre bor igjen i felle hjem med fulle boutgifter.

Jeg håper statsråden vil ta et initiativ for å endre forskriften for betaling i sykehjem. Jeg håper statsråden vil sørge for at satsene reduseres kraftig, at beboere likebehandles uavhengig av pensjonstype, at be-

taling for avlastningsopphold redusere og at satser for beboere med ektefelle i egen bolig også reduseres.

Svar:

Jeg legger til grunn at spørsmålet omhandler vederlag for opphold i sykehjem, og at henvisningen til sykehus i spørsmålet beror på en inkurie.

Innledningsvis vil jeg bemerke at det ikke medfører riktighet at offentlig og privat pensjon behandles ulikt i vederlagsforskriften. Regelverket omtaler inntekt generelt på grunnlag av pensjon, andre løpende trygdeytelser, arbeidsinntekt, næringsinntekt, renter og annen avkastning av formue, etter fradrag av skatt og gjeldsrenter. Av inntekter inntil folketrygdens grunnbeløp, fratrukket et fribeløp på kr. 6.200 pr. år, kan det kreves betalt inntil 75 % årlig. Av inntekter utover folketrygdens grunnbeløp kan det kreves betalt inntil 85 %. Jeg vil videre vise til at det i forskriftens § 5 er særskilte fradagsregler for beboere med hjemmeboende ektefelle eller mindreårige barn.

For ordens skyld gjør jeg også oppmerksom på at det heller ikke medfører riktighet at reguleringen av egenbetalingen ikke har blitt justert på lenge. 1. januar 2009 ble fribeløpet hevet med kr. 200,-. Jeg gjør videre oppmerksom på at dersom sykehjemsoppholdet er et avlastningstiltak for personer og familier som har et særlig tyngende omsorgsarbeid etter sosialtjenesteloven § 4-2 bokstav b, kan det ikke kreves vederlag for oppholdet.

Når det gjelder vederlag for opphold i sykehjem, så dekker dette vederlaget kost, losji, nødvendig tannbehandling, medisiner og helsetjenester som kommunen organiserer i medhold av kommunehelsetjenesteloven. Dette er varer og tjenester som hjemmeboende i prinsippet må dekke selv, og som i mange tilfeller vil utgjøre en betydelig del av den enkelte inntekt. Det er derfor ikke urimelig å kreve vederlag for sykehjemsopphold.

Jeg vil videre vise til at vederlagsbetalingen i 2007 utgjorde et inntektsgrunnlag for kommunene på i underkant av 4,2 milliarder kroner, noe som utgjør en viktig andel av finansieringsgrunnlaget for drift av kommunale pleie- og omsorgstjenester. Jeg vil derfor ikke redusere egenandelssatsene for opphold i sykehjem dersom det vil medføre et redusert pleie- og omsorgstilbud i kommunene.

SPØRSMÅL NR. 1489

Innlevert 24. august 2009 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 2. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Mange i Groruddalen har lenge ventet på en nærmere regulering av flytrafikken som kan redusere støyen for beboerne mest mulig. Nye forskrifter for Oslo lufthavn skal, bl.a. etter opplysninger fra Groruddalen Miljøforum, ha vært under arbeid siden 2005. Saken skulle derfor nå være vel kjent for departementet.

Vil statsråden sette fortgang i arbeidet, slik at lokalmiljøet får en forskrift som kan dempe flystøyen mest mulig?»

Svar:

I forbindelse med etableringen av ny hovedflyplass på Gardermoen vedtok Samferdselsdepartementet i desember 1997 forskrift om inn- og utflygingstraséer for Oslo lufthavn, Gardermoen. Formålet med forskriften var å regulere flyaktiviteten ved lufthavnen slik at støyulempene ble minimalisert, samtidig som flyoperative hensyn ble ivaretatt. Ved fastsettelsen av forskriften ble det bestemt at det om lag to år etter åpningen av hovedflyplassen skulle gjennomføres en evaluering av konsekvensene av forskriften. Luftfartstilsynet startet opp arbeidet våren 2000 og evalueringen av forskriften ble sendt på høring i desember 2001.

Resultatene fra evalueringen ga ingen entydige svar på i hvilken grad formålet med forskriften var blitt oppfylt, men det kom frem at gjeldende forskrift på flere områder er vanskelig å tolke, praktisere og håndheve.

Evalueringsrapporten ble lagt fram for Samferdselsdepartementet i mai 2002. På bakgrunn av evalueringen ba departementet Luftfartstilsynet utrede anbefalingene i evalueringsrapporten og utarbeide forslag til endring av traséforskriften.

Luftfartstilsynet etablerte en arbeidsgruppe med deltakelse fra daværende Luftfartsverket (Avinor AS fra 1. januar 2003) og OSL og utarbeidet utkast til ny forskrift om støyforebygging for Oslo lufthavn, Gardermoen. Luftfartstilsynet foretok høring av forskriften og det ble foretatt noen mindre endringer i forskriften på bakgrunn av høringen. Forslaget til forskrift samt høringsuttalelser, støysoneberegninger med mer ble oversendt Samferdselsdepartementet i februar 2005.

Samferdselsdepartementet har etter dette mottatt en rekke innspill og avholdt flere møter med nabo-kommuner, naboer og interessegrupper. Disse har tatt opp flere spørsmål vedrørende forskriften, som har vært utredet ytterligere og avklart. Dette har dessverre tatt tid.

Utkast til ny forskrift ble sendt på høring i november 2003 av Luftfartstilsynet. Etter dette har det vært endringer i trafikkgrunnlaget på Gardermoen, sammenlignet med de prognosene som var lagt til grunn. En utfordring ved dette er at forslaget til ny forskrift i henhold til OSL ikke er helt tilpasset trafikken slik den er i dag. Hvordan dette skal håndteres er nå til vurdering i departementet.

SPØRSMÅL NR. 1490**Innlevert 24. august 2009 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal****Besvart 1. september 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Det har kommet signaler om at hjelpemiddelsentralene i langt mindre grad enn før gjenbraker utstyr som rullestoler, senger etc.

Hvordan kan statsråden sørge for fornuftig gjenbruk av hjelpemidler (rullestoler, senger, etc.) til funksjonshemmede?»

BEGRUNNELSE:

Det har kommet signaler fra Vekst og Attføringsbedrifter om at de i langt mindre grad enn tidligere får oppdrag med å rengjøre og reparere hjelpemidler. Før NAV reformen hadde Hjelpemiddelsentralene et pålegg om å gjenbruke minst 50 % av hjelpemidlene. Det kan se ut som om NAV hjelpemiddelsentraler ikke har midler til reparasjoner og gjenbruk, og at Hjelpemiddelsentralene derfor er tvunget til å kjøpe inn nytt i stedet. Utstyr som kan brukes flere ganger, bør kunne settes i stand i gjenbruk. Utstyret er kostbart, og det er også riktig å gjenbruke ut fra et miljøperspektiv. I tillegg gir dette nyttig arbeidstrening for attføringsbedrifter.

Svar:

Før 2008 hadde hjelpemiddelsentralene et generelt krav om å gjenbruke 45 prosent av hjelpemidlene. Om hjelpemidlene egnet seg for gjenbruk eller ikke, ble ikke tatt med i denne beregningen. En stor andel av hjelpemidlene som leveres, spesielt lavkost-hjelpemidlene, er langt dyrere å gjenbruke enn å kjøpe inn nytt. Mange av disse hjelpemidlene er heller ikke av en slik art at de kan gjenbrukes.

Hjelpemiddelsentralene leverer også mange kroppsnære hjelpemidler for eksempel sitteputer,

madrasser og hjelpemidler på badet som av hygieneårsaker ikke egner seg for gjenbruk. Arbeids- og velferdsetaten mente det var behov for å målrette kravet til gjenbruk ut fra hvilke hjelpemidler som er samfunnsøkonomisk lønnsomt å gjenbruke.

Arbeids- og velferdsetaten hadde høsten 2007 en gjennomgang på hvilke typer hjelpemidler som det faktisk lønner seg å gjenbruke, dvs. at de ikke skal koste mer å sette i stand for utlevering til nye brukere enn det koster å kjøpe inn nytt hjelpemiddel. Man valgte da ut de hjelpemidlene som er dyre i innkjøp, og som ut fra økonomiske beregninger lønner seg å sette i stand på nytt, for eksempel manuelle og elektriske rullestoler, personløftere, elektriske senger m.m. Fordi Arbeids- og velferdsetaten setter målkrav til de hjelpemiddelgruppene som faktisk lønner seg å gjenbruke, så ble det fra og med 1. januar 2008 satt krav til en høyere gjennomsnittlig gjenbruksprosent på 50 prosent for disse. På resterende hjelpemidler er kravet til gjenbruk 10 prosent. Jeg mener at dette gir en bedre målretting av gjenbruket, og et bedre bilde på hvilke hjelpemidler som er samfunnsøkonomisk lønnsomt å sette i stand til nye brukere.

Hjelpemiddelsentralene må videre vurdere om de skal utføre oppgaven selv, eller om de skal kjøpe gjenbrukstjenesten. De må også vurdere hvem det lønner seg å kjøpe denne tjenesten fra. Da spiller blant annet også kompetanse inn som et kriterium. Kjøp av tjenester hos eksterne for klargjøring av hjelpemidler for gjenbruk har økt fra ca 338 mill. kroner i 2006 til 385 mill. kroner i 2008.

Regjeringen har nedsatt et offentlig utvalg som har fått i mandat å vurdere ulike sider hjelpemiddelforvaltningen. Utvalget skal levere utredningen om hjelpemidler og tilrettelegging 1. desember 2009.

SPØRSMÅL NR. 1491**Innlevert 24. august 2009 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal****Besvart 1. september 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sørge for at flere kommuner kan lære av de positive erfaringene fra Verdalsprosjektet?»

BEGRUNNELSE:

Verdalsprosjektet har lyktes med å få et stort antall arbeidsløse innvandrere inn i jobb.

Dette har de klart gjennom å ha prøvd ut en næringslivsdrivet modell for inkludering av innvandrere i arbeidslivet. Initiativet til prosjektet ble tatt høsten 2005. Da så man at det til tross for mangel på arbeidskraft i industrien i Verdal, stod mange innvandrere uten arbeid. Verdal kommune og Aker Verdal startet prosjektet i 2006 med pengestøtte fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet, NHO og bransjeorganisasjonen Norsk Industri. Målet var å utvikle metoder for rekruttering av innvandrere, der næringslivet ble trukket inn tidlig i kvalifiseringsfasen. 16 lokale virksomheter fra industri, handel, helse, omsorg og skoler har vært med på arbeidsgiversiden og en dialogpartner for å finne gode løsninger med utgangspunkt i næringslivets tankegang og behov. Dette har resultert til at 39 av totalt 43 deltakere i prosjektet er i arbeid ved prosjektets avslutning.

Det er flere suksessfaktorer i Verdalsprosjektet:

- Arbeidslivsrettet norskopplæring og grunnopplæring i norsk arbeidsliv
- Offensiv arbeidsformidling: Innvandrerne har blitt presentert som en ressurs ovenfor arbeidslivet, og ikke som en klient. Innvandreernes utdanning og erfaring har blitt godt kartlagt.
- Alternative løp for fagopplæring. Gradvis opplæring i bedriftene med praksisbasert undervisning og tilpasset teoriundervisning.

Nå er det viktig at andre kommuner kan lære av prosjektet.

Svar:

Oppfølgingsansvaret for ”Verdalsprosjektet – Krafttak for inkludering” ble fra høsten 2007 overført fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Med sin utstrakte kontakt med kommunene er IMDi en viktig instans for å formidle resultatene fra prosjektet.

Flere kanaler brukes allerede for å formidle erfaringene fra Verdalsprosjektet. Dette inkluderer internett, møter og seminarer.

IMDi hadde en nyhetssak på sin nettside www.imdi.no i forbindelse med sluttmarkeringen av Verdalsprosjektet på Stiklestad nasjonale kultursenter 26. mai 2009. Fokuset her var på resultatoppgjør, SINTEFs følgeforskning og verktøyboken som prosjektet hadde utarbeidet.

IMDi har i tillegg formidlet og formidler resultater og metoder fra prosjektet i møter med kommuner og i samarbeidsmøter mellom IMDis regionkontor i Midt-Norge (som omfatter fylkene Møre og Romsdal, Sør- og Nord-Trøndelag) og fylkeskontorene for NAV i Midt-Norge. Verdalsprosjektet er for eksempel tema på en fagdag som NAV Nord-Trøndelag arrangerer for sine ansatte i oktober.

IMDi skal arrangere en stor nasjonal konferanse 1. og 2. september 2009 for å markere at det er fem år siden introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere trådte i kraft som en obligatorisk ordning. Konferansen vil ha fokus på kvalitet i introduksjonsprogrammet og hvordan en skal oppnå gode resultater i økonomiske nedgangstider. Målgruppen for konferansen er bl.a. ledere og ansatte som jobber med bosetting, introduksjonsordningen, opplæring i norsk og samfunnskunnskap, kvalifiseringsprogrammet i NAV, Ny sjanse, NAV intro, NAV arbeid, fylkesmannsembetene, NHO, LO, UDI, frivillige organisasjoner og forskere. Nærmere 850 personer er påmeldt konferansen. Gjennom parallelle minikonferanser vil prosjektlederen fra Verdalsprosjektet få anledning til å formidle resultatene og grepene som ble tatt i prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 1492**Innlevert 25. august 2009 av stortingsrepresentant Erling Sande****Besvart 4. september 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Kan statsråden garantere at biodrivstoff som vert tatt i bruk i Noreg, er framstilt på berekraftig, etisk og miljøvennlig vis, og ikkje fortrenger matproduksjon eller fører til auka matprisar i områda der drivstoffet vert produsert?»

GRUNNGJEVING:

I februar vart det sendt på høyring eit forslag om ein omsetningsandel på minst 2 pst biodrivstoff i 2008, stigande til minst 5 pst f.o.m. 2009 (andel i volum av samla mengde omsatt drivstoff til veitrafikk). I høvrings forslaget låg det ikkje inne forslag til miljøkrav til biodrivstoffa.

Departementet ser bærekraft-omsynet som det viktigaste elementet sem no må vurderast. Det vert i notatet til forlikspartnarane fokusert på moglegheiten for nasjonale rapporteringskrav, friviljug bransjeavtale eller merkeordning og bruk av akseptkriteriar knytt opp til ulike typar verkemiddel. Departementet meiner det synes fornuftig å leggje seg på eller tett opp til bærerekraft-omsynet som EU no jobbar med å få på plass.

Estimat på kor mykje biodrivstoff har å seie for matvareprisar varierer frå 3-30 % (FAO). FAO estimerer at aukinga vil være på ytterligare 12-15 % til 2017 som følge av etterspørsel etter biodrivstoff.

IEA estimerer at andelen dyrkbar mark direkte brukt til biodrivstoffkan bli vesentlig. Andel dyrkbar mark brukt til å dyrke tobakk er ca 5,3 mill hektar - tilsvarande 0,4 % av samla dyrkbar jord (WTO). Denne jorda kunne bli brukt til å fø om lag 10-20 millionar menneske. I 2004 ble 13,8 millionar hektar dyrkbar jord brukt til produksjon av biodrivstoff. Jf. tobakk-dømet, kunne denne jorda bli brukt til å fø opp mot 52 millionar menneske. Produksjonen av biodrivstoff har vore aukande etter 2004.

I FAOs scenarier er det snakk om at opp mot 58,5 millionar hektar kan bli brukt til biodrivstoff-produksjon i 2030. Dette tilsvarer mat til opp mot 220 millionar menneske! I tillegg kommer problem som rasert regnskog til fordel for biodrivstoffproduksjon, karbonutslipp grunna bearbeiding av jord, utslipp grunna bruk av kunstgjødsel, skade på grunnvatn, og manglande reell utslippsreduksjon.

Vidare er det utfordringar i forhold til fattiges tilgang til land, eksempelvis hvor lokalbefolkninga tradisjonelt har brukt såkalla "wasteland" til beite, sanking og liknande (FAO/ IIED 2008).

Samstundes er karbonrekneskapet i forhold til produksjon, transport og bruk av biodrivstoff er høgst varierende, frå god klimaeffekt til negativ klimaeffekt.

På den andre sida er det positive verknader av biodrivstoff, der produksjonen medfører velstandsutvikling for lokalbefolkninga, og der produksjonen har en positiv klimaeffekt. Biodrivstoff kan også produsert på måtar som ikkje nødvendigvis konkurrerer med matproduksjon, eksempelvis GROT og andre råvarer til 2. generasjons biodrivstoff, vekstar som tåler salthaldig jord, etc. Dyrking kan både gi inntekter og gjøre folk sjølvforsynt med energi.

Svar:

Regjeringa legg vekt på at biodrivstoff skal være berekraftig produsert. Dette har vi understreka i omtalen av norsk politikk i fleire stortingsdokument, t.d. i klimameldinga (St. meld. nr. 34 (2006-2007) Norsk klimapolitikk) og i samband med forskriftsfestinga om bruk av 2,5% biodrivstoff i vegtrafikken. Noreg har som einskild land ikkje fritt handlingsrom til å setje særnorske krav til produkt som skal kunne seljast her i landet. Vi meiner difor at det er sær viktig med gode internasjonale ordningar for berekraftig biodrivstoff. Denne regjeringa har arbeidd aktivt med å påverke internasjonale prosessar i så måte, med særleg vekt på det pågåande arbeidet i EU med å lage og forbetre eit system for berekraftig biodrivstoff i samband med det nye fornybardirektivet.

Som representanten skriv i sitt spørsmål, så er biodrivstoff generelt ikkje klårt bra eller dårleg, verken for klimarekneskapet, for miljøet elles, for fattige bønder i fattige land eller liknande. Om eit særskilt biodrivstoff er bra eller dårleg, kjem an på mange forhold som kor og på kva måte det er produsert, endringar i arealbruken, energikjelder og metode for prosessering, vilkår for dei som arbeider med produksjonen, eigedomsretter for lokalbefolkninga og mykje anna. Det er openbart både viktig og utfordrande å få på plass internasjonale ordningar som på ein fagleg bra og truverdig måte kan skilje mellom "godt" og "dårleg" biodrivstoff.

I Noreg har vi som eit første steg innført nokre rapporteringskrav for biodrivstoff som vert omsett i landet. Det skal rapporterast på type råstoff og opphavslend for råstoffet, som gjev grunnlag for ei forenkla berekning av klimaeffekt. Regjeringa har i forskrifta om biodrivstoff også sagt at vi tek sikte på å

innføre berekraftskriterium for biodrivstoff. I dette arbeidet vil vi så langt som mogleg basere oss på dei berekraftskriteria som EU har laga og som også utviklast vidare no i 2009 og 2010. Desse kriteria tek føre seg forhold om netto klimaeffekt, biologisk mangfald og område med stor karbonbinding (som t.d. regnskog). I direktivet er det i tillegg ein lang rekke rapporteringskrav om mellom anna utslepp til vatn, jord og luft, verknad på matproduksjon og matprisar, arbeidstakarretter, eigeomsretter og andre samfunnsmessige forhold. Dette er også noko som vi vil vurdere å innføre i Noreg. Vi samarbeider også med

drivstoffbransjen om ei mogleg frivillig bransjeordning for berekraftig biodrivstoff.

Eg ser at representanten sluttar brevet sitt med at produksjon av biodrivstoff også kan ha positive konsekvensar. Høgare priser på landbruksprodukt treng ikkje vere dårleg for folk i fattige land. Auka priser kan gi ny drivkraft for fattige bønder, gjennom nye investeringar i infrastruktur, utstyr og andre innsatsfaktorar i landbruksproduksjonen. Mangel på mat er heller ikkje berre eit spørsmål om produserte mengder, men også i høgste grad eit spørsmål om inntekt, fordeling og samfunnsmessig påverknad.

SPØRSMÅL NR. 1493

Innlevert 25. august 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 28. august 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Helsepolitikken er preget av en kontinuerlig debatt om ressursmangel og budsjettunderskudd. Helse Stavanger og Sykehuset Innlandet HF har likevel valgt å sløse bort økonomiske verdier ved brudd på anskaffelsesregelverket. Sykehuset Innlandet fikk 20/8 gebyr på kr 450.000 for brudd på kunngjøringsplikt. Helse Stavanger er nylig dømt i en tilsvarende sak.

Er statsråden fornøyd med at budsjettmidlene blir sløst vekk, og hva vil statsråden eventuelt gjøre for stoppe denne uakseptable praksisen?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til vedtak i KOFA offentliggjort 20/8 (Sykehuset Innlandet HF og Oppland fylkeskommune) og sak på TV2 om Helse Stavanger 6. august 2009.

<http://www.tv2nyhetene.no/innenriks/kommuner-og-offentlige-etater-sloser-bort-milliarder-2843310.html>

Svar:

De regionale helseforetakene og helseforetakene gjør omfattende anskaffelser på vegne av den offentlige spesialisthelsetjenesten. Sektoren kjøper varer og tjenester for om lag 16 mrd. kroner hvert år. Regelverket knyttet til offentlige anskaffelser er faglig relativt krevende, og en ser at foretakene dessverre for ofte bryter reglene.

Helse- og omsorgsdepartementet har gjennom sin styringsdialog med de regionale helseforetakene understreket betydningen av at regelverket skal overholdes ved gjennomføring av offentlige anskaffelser.

Eierstyringen har gjennom flere år hatt oppmerksomhet rettet mot behovet for å få en bedre kvalitet i spesialisthelsetjenestens anskaffelser. I de senere år har det fra departementets side blitt rettet større oppmerksomhet mot organisatoriske tiltak som skal bidra til dette.

I foretaksmøtene i januar 2006 ble de regionale helseforetakene pålagt å sikre at internkontrollen i de regionale helseforetakene og helseforetakene hadde et omfang og en systematikk som var tilstrekkelig tilpasset det aktuelle bildet for risiko og vesentlighet, og at dette arbeidet hadde den nødvendige ledelsesmessige forankring.

I 2007 ble de regionale helseforetakene pålagt å gjennomgå sine innkjøpssystemer, og å påse at nytt regelverk om offentlige anskaffelser blir gjort kjent og etterlevd.

I 2009 har departementet pålagt de regionale helseforetakene å gjennomføre ytterligere tiltak for å bedre kvaliteten i anskaffelsesprosesser. De regionale helseforetakene ble i foretaksmøtene i januar 2009 bedt om å utrede og vurdere en eventuell etablering av en ny nasjonal kompetanseenhet for offentlige anskaffelser. De ble samtidig bedt om å vurdere hvorvidt andre løsninger, for eksempel etablering av et nettverk, kunne være mer hensiktsmessig for å sikre bedre kvalitet i anskaffelsesprosesser. Det ble også bedt om å vurdere andre supplerende tiltak utover dette. Denne utredningen med vurderinger og anbefalinger vil bli oversendt departementet mot slutten av sommeren, og Helse- og omsorgsdepartementet vil følge opp dette arbeidet i forbindelse med foretaksmøtene for 2010.

SPØRSMÅL NR. 1494**Innlevert 25. august 2009 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 3. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«I forbindelse med utbygging av E6 i Stange kommune i Hedmark kan det synes som om man frakter masse lenger enn nødvendig. Det kan synes som det hadde vært enklere, og ikke minst billigere, å ta masse nærmere det stedet man bruker den. I stedet kjøpes masse fra en privat aktør, og man får lenger transport.

Synes statsråden dette er merkelig, eller har statsråden en god grunn for denne massetransporten?»

BEGRUNNELSE:

Det er kjent at det er tilbudt gratis masse som ligger nærmere der denne skal brukes, men SVV har takket nei.

Svar:

Spørsmålet refererer seg til anleggsparsellen Skaberud - Kolomoen som i tillegg til parsellen Hovinmoen – Dal utgjør første utbyggingsetappe av strekningen E6 Gardermoen – Kolomoen. Disse anleggsparsellene utgjør til sammen ca. 23 km med ny firefelts veg. Anleggsarbeidene er i sluttfasen og parsellene vil bli åpnet for trafikk hhv. 1. og 7. oktober 2009 etter en anleggsperiode på 21 måneder.

Statens vegvesen opplyser at kontrakten med hovedentreprenør Hæhre Entreprenør er utformet slik at all transport av masser som tas ut i veglinja har en og samme pris uavhengig av transportlengde. Transportlengden er altså uten betydning for transportkostnaden så lenge transporten foregår i veglinja. Det er derfor også kontraktsfestet at ekstra behov for masser kan tas ut og transporteres fra naboparsellen i sør (Skaberudkrysset) som har masseoverskudd. Denne massedisponeringen er i samsvar med St.prp. nr. 87 (2006 – 2007) hvor det er beskrevet som aktuelt å ta ut masser på mellomliggende strekninger dersom dette sikrer rasjonell utbygging. Utbygging av Skaberudkrysset inngår som del av fase 2 av E6-utbyggingen, jf. St.prp. nr. 82 (2008-2009). Utnyttelse av overskuddsmasser på naboparsellen vil gi en besparelse på denne parsellen anslått til ca. 20 mill. kr. Det har ikke vært aktuelt for Statens vegvesen å vurdere eventuelle gratismasser fra private massetak i dette tilfellet.

Entreprenøren står ellers fritt til å inngå avtaler med hvem han måtte ønske om leveranser av spesialmasser av ulike slag, slik som for eksempel finknuste masser til omfylling rundt rør og kummer, så lenge massene holder den kontraktsfestede kvaliteten.

SPØRSMÅL NR. 1495**Innlevert 25. august 2009 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 3. september 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Undertegnede er av den oppfatning at den såkalte galventispa må felles.

Vil statsråden bidra til at denne ulven drepes snart?»

BEGRUNNELSE:

Galventispa har herjet i bl.a. store deler av Hedmark i sommer. Hun har skapt stor frykt, samt ødelagt for næringslivet både i form av tapte inntekter, men også arbeidsplasser som er vanskelig å erstatte i dagens vanskelige arbeidsmarked.

Svar:

Jeg viser til spørsmål nr. 1495 fra representanten Per Roar Bredvold. Spørsmålet er rettet til landbruks- og matministeren, men oversendt Miljøverndepartementet ettersom rovviltforvaltning tilhører miljø- og utviklingsministerens ansvarsområde.

Den skandinaviske ulvestammen er sterkt preget av innavl og avhengig av jevnlig innvandring og etablering av ulv fra Finland/Russland. Galventispa er en genetisk viktig ulv, og slike individer må gis et strengt vern for at vi skal kunne sikre artens overlevelse i Skandinavia. Jeg mener derfor at det må for-

søkes i det lengste å legge til rette for at denne ulven skal spre sine gener videre.

Det er sterkt beklagelig at flere saueeiere i området har lidd betydelige tap denne beitesesongen. Etter at skremmingsforsøk ble iverksatt opphørte den pågående skadesituasjonen i Stange, men Galventispa er imidlertid blitt værende i området mellom Glomma og Mjøsa og har oppholdt seg delvis innenfor og delvis utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv i Norge. Ettersom det har vist seg vanskelig å få ulven til å krysse barrierene i øst og vandre lenger inn i forvaltningsområdet for ulv er det iverksatt forsøk på innfangning og flytting av ulven til områdene øst for Glomma.

Galventispa har den siste tiden foretatt vandrin-

ger mellom Elverum og Kongsvinger, og den har oppholdt seg delvis innenfor og delvis utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv. Skulle det oppstå nye store skader utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv vil spørsmålet om fellingstillatelse bli vurdert på nytt. Jeg vil ha fokus på kontinuerlig oppfølging av ulvens vandringer for å forsøke å unngå at slike skadesituasjoner skal oppstå.

Dersom det pågående forsøket på flytting av Galventispa ikke lykkes, og ulven blir værende i dette området utover høsten og vinteren, vil det bli iverksatt nye flytteforsøk i god tid før neste beitesesong. Vinterstid øker mulighetene for vellykket innfangning og flytting av ulv.

SPØRSMÅL NR. 1496

Innlevert 25. august 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 2. september 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Dagens Næringsliv har i to artikler den 21. og 22.8. avdekket at Norske Skog til tross for "en endeløs rekke møter" med departementer og virkemiddelapparat og masse gode og positive tilbakemeldinger på sitt biodieselprosjekt, ikke får støtte fordi man ikke finner "noe relevant program som dekker dette". Uten de store bedriftenes deltagelse, vil det bli umulig å nå klimamålene.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at prosjekter som løftes fram av de store bedriftene kan få støtte?»

Svar:

Miljøutfordringene verden står overfor de neste generasjonene vil kreve kraftige omlegginger for alle land. Norge må i likhet med andre industrialiserte land i løpet av de kommende tiårene foreta kraftige reduksjoner i utslippene av CO₂ til atmosfæren. Næringslivets medvirkning er helt nødvendig for å nå de målene vi må sette oss.

Miljøteknologi vil være av vesentlig betydning for å løse dagens og fremtidens miljøutfordringer både nasjonalt og globalt. Norske industribedrifter er i dag på flere områder blant de mest miljøvennlige i verden. Vi har et sterkt norsk næringsliv innenfor områder som maritim sektor, olje og gass, skogsdrift, sjømat, prosessindustri, metaller/materialer og gjenvinning. Det gir oss kompetanse innenfor miljøtek-

nologiske områder som blant annet solenergi/materialer, bioenergi, CO₂-håndtering, miljøvennlig skips-teknologi, og miljøvennlig olje- og gassproduksjon. I tillegg har Norge ledende kompetanse på flere andre miljøteknologiområder som avfallshåndtering og miljøovervåking. Det er derfor viktig både for Norge og for arbeidet med verdens klimautfordringer at norske bedrifter og norsk industri har gode rammevilkår og gode forutsetninger for å utvikle seg i miljøvennlig retning gjennom satsing på miljøteknologi.

Norske Skog og deres planer om å etablere et anlegg for produksjon av bio-olje på Follum, og på lengre sikt produksjon av andre generasjons biodiesel, kan etter mitt syn bli et viktig bidrag til CO₂-reduksjon i Norge. Selskapet har skissert spennende muligheter for videreutvikling av konseptet, herunder deponering av CO₂-utslipp fra produksjon av andre generasjons biodiesel, noe som vil gjøre at produksjonen ikke bare blir miljøvennlig, men CO₂-negativ. Regjeringen mener det er viktig å legge til rette for industriprosjekter av denne typen, og at dette bør være en viktig del av industri- og miljøpolitikken.

Regjeringen vil derfor foreslå en budsjettsatsing på miljøteknologi på 100 mill. kroner i 2010 til Innovasjon Norge over Nærings- og handelsdepartementets budsjett. Formålet med satsingen er nettopp å stimulere til bedriftsetableringer og pilot- og demonstrasjonsprosjekter innenfor miljøteknologi, herunder bio-olje- og biodrivstoffproduksjon. Satsingen

skal fremme forretningsutvikling som bidrar til at Norges miljømålsetninger kan realiseres og bidra til at norsk industris konkurransevne styrkes.

Gjennom satsingen skal Innovasjon Norge kunne gi støtte til små, mellomstore og store bedrifter som skal eller er i gang med å etablere virksomheter og pi-

lot- og demonstrasjonsprosjekter innenfor miljøteknologi. Alle tildelinger skal være i tråd med ESAs statsstøtteregler.

Dersom Stortinget slutter seg til vårt forslag vil Innovasjon Norge vurdere alle søknader om midler og foreta tildelinger gjennom ordningen.

SPØRSMÅL NR. 1497

Innlevert 25. august 2009 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 3. september 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«For noen dager siden uttalte en direktør i Direktoratet for Naturforvaltning (DN) i et intervju i NRK, i forbindelse med flytting av "Galven-tispa" at "DN ønsker ikke å flytte problemet til nye områder". Spørsmålet kom som svar på om det er aktuelt å flytte den til Nordmarka.

Mener statsråden at dette svaret er i samsvar med mandatet til direktoratet og i tråd med Stortingets intensjoner i rovviltforliket?»

Svar:

Formålet med forsøket på flytting av Galventispa er å unngå videre skader på beitedyr, samtidig som det legges til rette for at denne ulven kan få spre sine gener i bestanden. Direktoratet for naturforvaltning har derfor etter en samlet vurdering kommet fram til at det vil være mest hensiktsmessig å forsøke å flytte ulven inn i de sentrale områdene av forvaltningsområdet for ulv. Her er det størst sannsynlighet for at den kan finne en make, samtidig som det i området ikke er sau på utmarksbeite. Videre er det lagt vekt på å finne et område med oversiktlige grunneierforhold

for å lette nødvendig dialog i forbindelse med flytteforsøket. På denne bakgrunn har direktoratet besluttet at Galventispa skal forsøkes flyttet til Statsskog sine eiendommer i Kongsvinger kommune. Tiltaket er etter mitt syn i tråd med Stortingets intensjoner om en bærekraftig forvaltning av ulvebestanden, og har min fulle støtte.

Avslutningsvis vil jeg gjøre det klart at flytting av rovvilt ikke inngår i de tiltakene som normalt vurderes i rovviltforvaltningen. Selv om spørreundersøkelser viser en meget positiv holdning til rovvilt i Oslo-regionen, er det også andre faktorer som må legges til grunn ved valg av lokalitet for flytting. Tatt i betraktning den skandinaviske ulvebestandens behov for tilførsel av nye gener, vil det være lite hensiktsmessig å flytte en genetisk svært verdifull ulv til et område hvor muligheten pr. i dag er liten for å finne en potensiell make. Jeg minner i så måte om Stortingets målsetting om at Norge skal bidra til å opprettholde levedyktige rovviltbestander. Ulv er i Norge klassifisert som kritisk truet, jf Norsk Rødliste 2006, og uten tilførsel av nye gener vil ulvebestanden på lengre sikt ikke være levedyktig.

SPØRSMÅL NR. 1498**Innlevert 25. august 2009 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 3. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Hvilke tiltak vil samferdselsministeren iverksette for at togpendlere fra Ås, Son og Kambo får et bedre tilbud?»

BEGRUNNELSE:

Togpendlere fra Ås, Vestby, Son og Kambo opplever at de har et dårligere tilbud enn de som reiser mellom Oslo-Ski og de som reiser mellom Oslo og østfoldbyene. Det pekes på at ruteplanen på denne strekningen er lite robust i forhold til å ta igjen forsinkelser og at det oppleves at togene har lav prioritet. I tillegg oppleves det at det er relativt få stopp på de aktuelle stasjonene.

Svar:

NSBs lokaltog på strekningen Moss – Spikkestad betjener bl.a. de reisende på stasjonene Ås, Vestby, Sonsveien og Kambo. Strekningene sør for Oslo mot Moss og vestover mot Asker/Spikkestad er blant de mest trafikkerte jernbanestrekningene i landet. Strekningen mot Moss trafikkeres av flere lokaltoglinjer (Østfoldbanens østre og vestre linje), regiontog til Halden og en betydelig mengde godstog.

De reisende fra Ås, Vestby, Sonsveien og Kambo har i dag et grunnrutetilbud som i utgangspunktet kjøres med 1 tog per time og 2 tog per time i rushtiden. Alle togene som trafikkerer pendelen mellom Moss og Spikkestad stopper på disse stasjonene. Dette tilbudet er tilsvarende det som tilbys de reisende med regiontog til og fra Halden.

Tilbudet for pendlerne på Østfoldbanen har lig-

get fast i mange år med 30-minutters frekvens på innerstrekningen Ski – Skøyen og timesfrekvens på øvrige lokal- og regiontogstrekninger. Infrastrukturen på Østfoldbanen tillater på kort sikt ikke at NSB øker frekvensen ytterligere. Strekningen Oslo S – Ski er av Jernbaneverket ansett å være overbelastet mellom 6:30 - 9:00 og 15:00-17:30 på hverdager.

NSB har informert meg om at selskapet ikke kan se at det på kort sikt er rom for økning i togtilbudet for reisende til de ovennevnte stasjoner. For på sikt å kunne gi de reisende et bedre og mer pålitelig og robust togtilbud blir nå strekningen vest for Oslo S utvidet med et nytt dobbeltspor mellom Lysaker og Asker (Vestkorridoren). Arbeidet med det nye dobbeltsporet startet i 2001, og er planlagt ferdigstilt i 2011/12. Dette vil ikke bare gjøre eksisterende avganger og tilbud mer pålitelig og robust, men kapasitetsutvidelsen gir også rom for en betydelig vekst i antall avganger og redusert reisetid. Dette vil være med på å legge til rette for et bedret togtilbud også på Østfoldbanen.

Gjennom flere tiår har vedlikeholdet og fornyelse av jernbanens infrastruktur ikke blitt prioritert høyt nok. Bevilgningene til jernbaneforvaltning er i 2009 på over 10 mrd. kroner, mens i Bondevik II-regjeringens siste budsjettforslag for 2006 ble det foreslått å bevilge om lag 6 mrd. kroner. Det er i alt bevilget mer enn 3,7 mrd. kroner til jernbaneinvesteringer, noe som er mer enn 170 % mer enn det Bondevik II-regjeringen la opp til i budsjettet for 2006.

Jeg vet at NSB deler mine ambisjoner om en kraftig bedring i togtilbudet på Østlandet fra 2012.

SPØRSMÅL NR. 1499**Innlevert 26. august 2009 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 2. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vil samferdselsministeren medvirke til at tilbudet med innfartsparkering blir styrket på Drammensbanen sør for Asker?»

BEGRUNNELSE:

Reisende fra Asker og området omkring opplever at tilreisende fra Drammen og Lier parkerer ved Asker stasjon og reiser videre med tog. Dette har ført til at presset på parkeringen ved Asker stasjon har økt uforholdsmessig mye. Mangel på parkeringsplasser bidrar til at reisende fra Asker og området omkring velger bilen i stedet for toget. Det er åpenbart et stort behov for å bygge ut tilbudet med innfartsparkering langs Drammensbanen.

Svar:

Jeg er kjent med at det er stor etterspørsel etter parkeringsplasser for pendlere ved Asker stasjon og at avgangshyppigheten her gjør at også en del pendlere fra Drammen og Lier benytter Asker stasjon. Jernbaneverket har imidlertid opplyst at det planlegges tiltak som vil styrke tilbudet med innfartsparkering ved Drammensbanen.

Ved Brakerøya stasjon vil det skje en opprusting av parkeringsplassen med blant annet asfaltering og noen få nye plasser.

Jernbaneverket er i dialog med ROM Eiendom for å overta et lagerbygg som ligger ved Lier stasjon

og som planlegges revet og erstattet med parkeringsplasser. I tillegg er det en del ledige arealer på begge sider av sporet som vil kunne utnyttes. Ut fra tilgang på midler vil det kunne anlegges ca. 100 nye plasser i hvert av årene 2010 - 2012, totalt 300 nye plasser.

Den samlede parkeringskapasiteten ved Drammen stasjon vil øke som følge av bygging av parkeringshus med til sammen minst 450 plasser. Jernbaneverket har i sitt forslag til handlingsprogram avsatt 30 mill. til parkering i Drammensområdet, hvorav 25 mill. i 2010. Videre er det inngått avtale om at ROM Eiendom kjøper ut Jernbaneverkets disposisjonsrett til dagens parkeringsareal til takst, noe som antas å kunne bidra med 15-20 mill. kr til parkeringshus. Det pågår fremdeles forhandlinger mellom ROM, Jernbaneverket og Drammen kommune om saken.

Jernbaneverket ser på mulighetene for å bedre innfartsparkeringen ved å leie plasser i parkeringshus nær Asker stasjon og det undersøkes også noen andre muligheter for å etablere nye plasser. Et alternativ er bortfalt fordi grunneier heller ville leie ut til et privat parkeringsselskap som tilbyr plasser til togreisende mot avgift. Det har imidlertid økt den samlede parkeringskapasiteten ved stasjonen.

For øvrig antar Jernbaneverket at forlengelsen av Flytoget til Drammen vil avlaste parkerings-situasjonen i Asker noe, siden det er mange flytoggpassasjerer som i dag kjører bil til Asker og parkerer der og som vil kunne benytte Drammen stasjon fra og med september 2009.

SPØRSMÅL NR. 1500**Innlevert 26. august 2009 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 2. september 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Er statsråden enig i at dette samsvarer dårlig med Stortingets forutsetninger for å godkjenne fusjonen, og hva vil statsråden foreta seg for at Vital skal oppfylle Stortingets vedtak om selskapets videreutvikling i Trondheim?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til Dokument nr. 15:1405 (2008-2009) og St.prp. nr. 59 (2002-2003), Innst. S. nr. 212 (2002-2003).

I forbindelse med behandling av fusjonen mellom DnB Nor og Gjensidige ga et enstemmig Storting følgende klare føringer for selskapet: ”komiteen

understreker betydningen av at de eksisterende miljøene rundt fusjonspartnerne aktiviteter i Bergen og Trondheim beholdes og videreutvikles. ”Det er nå gjort kjent at gjøres store personellreduksjoner på Vital Trondheims-kontor.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til mitt svar av 16. juni 2009 på spørsmål nr. 1297 vedrørende forholdet mellom vedtektene til Vital og dette selskapets aktiviteter i Trondheim, og mitt svar av 26. juni 2009 på spørsmål nr. 1405 vedrørende Vital og dette selskapets aktivitet i Trondheim.

Som det fremgår av mitt brev til Stortinget av 26. juni 2009 ser jeg det som en viktig oppgave å påse at Stortingets forutsetninger knyttet til fusjonen mellom virksomhetene til DnB Holding ASA og Gjensidige NOR ASA overholdes.

DnB NOR opplyser at Vital samlete bemanning i Trondheim har økt siden fusjonen, og det er nå flere ansatte i Vital i byen enn på fusjonstidspunktet. Vital skal fortsatt være tydelig til stede i Trondheim, i tråd med selskapets vedtekter. Som alle andre selskap har imidlertid Vital krav på seg til kostnadseffektiv drift. Vital program for å styrke sin konkurransekraft og redusere sine kostnader er en integrert del av dette arbeidet.

Det følger av DnB NOR ASAs rapport for andre kvartal 2009 at Vital har videreført kostnads- og omstillingsprogrammet, som har som mål å redusere kostnadene med minst 210 millioner kroner innen utgangen av 2010. Programmet omfatter blant annet tiltak for å unngå parallelle verdikjeder og doble funksjoner samt å integrere Vital aktiviteter tettere med DnB NOR-konsernet. Det er vedtatt en nedbemanning på 150 årsverk, og 50 årsverk er vedtatt flyt-

tet fra Trondheim til Bergen. Jeg vil i den forbindelse vise til følgende utdrag fra St.prp. nr. 59 (2002-2003):

”Fusjonsplanen opprettholder Gjensidige NORs status som sparebank. Gjensidige NORs samarbeidsavtale med Gjensidige NOR Forsikring vil bli søkt videreført i det nye konsernet. Vital og Gjensidige NOR Spareforsikring vil bli drevet videre med hovedkontorer i henholdsvis Bergen og Trondheim, men vil bli søkt koordinert til ett livselskap.

Målet er å beholde og videreutvikle den beste kompetansen fra de to selskapene og gi økte karrieremuligheter. Nedbemanninger vil i hovedsak søkes gjennomført ved naturlig avgang og frivillige ordninger. Behovet for nedbemanning er anslått til 1600 årsverk.”

Beslutning om kostnadsbesparelser og nedbemanning tilligger styret i DnB NOR ASA og styret i Vital AS. At slik beslutning ligger til styret har også Høyre understreket bl.a. i sine merknader i innstilling til Eierskapsmeldingen. Omstillinger i selskaper er et virkemiddel for å oppnå effektivitet og konkurransekraft, og var også som vist over et sentralt poeng i forbindelse med fusjonen mellom DnB Holding ASA og Gjensidige NOR ASA. Gjennom hensiktsmessig omstilling bedres grunnlaget for arbeidsplasser. Jeg er imidlertid opptatt av at omstruktureringer skal skje på en skikkelig og ryddig måte. Det er vurderingen både til Vital og morselskapet at hovedfunksjoner i Vital er og vil finnes i Trondheim også etter at den planlagte organisasjonsendringen i selskapet er gjennomført.

Trondheimskontoret skal etter planen ha ansvaret for områdene innskuddspensjon, personalforsikringer og drift av ytelsesbasert pensjonsforsikring. De to første områdene er vekst- og satsingsområder for Vital.

SPØRSMÅL NR. 1501

Innlevert 26. august 2009 av stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug

Besvart 7. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Ifølge kommuneøkonomiproposisjonen som ble lagt fram i mai i år, går det fram at Møre og Romsdal fylke får 194 mill. kroner til ferge drift for 2010. For å videreføre dagens drift, medregnet nye anbuds kontrakter, trengs det ytterligere 40 til 50 mil-

lioner kroner pr. år. Dette har fylket påpekt flere ganger bl.a. i brev form til Samferdselsdepartementet etter fylkestingets behandling og vedtak.

Kan samferdselsministeren bekrefte at disse pengene vil komme slik at kraftige kutt i fergetilbudet unngås?»

BEGRUNNELSE:

Ved kommende årsskifte overtar fylkene ansvaret for dagens riksveger samt driften av riksvegfergene. (Regionvegene).

Videreføring av dagens drift av fergene i Møre og Romsdal krever ca. 240 millioner kroner pr. år.

Forslaget i kommuneøkonomiproposisjonen for 2010 er imidlertid på bare 194 millioner kroner. Da dette ble oppdaget, gjorde fylkets politiske organ, det vil si samferdselsutvalget, fylkesutvalget og fylkestinget, vedtak med begrunnet krav til staten om å rette opp denne uakseptable skjjevheten.

Fylkestinget i Møre og Romsdal gjorde slik vedtak i juni i år:

"Rammeoverføringer til ferjedrift er for lave. Statens ramme må aukast slik at det kan takast høgde for dagens drift, inngåtte anbudskontrakter og anbudsut-

lysingar samt vedtatt ferjestrategi for Møre og Romsdal fylke."

Dersom dette ikke rettes opp, vil det få katastrofale følger for fergetilbudet i landets største fergefylke. Tilbudet må kuttes med hele 25 % om ikke tilstrekkelige midler kommer på plass.

Svar:

Jeg viser til mitt brev til Kommunal- og forvaltningskomiteen 10.6.09 om fylkesfordelingen av ferjemidler i kommuneproposisjonen for 2010. Jeg skrev her at jeg regner med at det vil bli endringer i fylkesfordelingen og fordeling mellom stat og fylker av ferjemidlene omtalt i kommuneproposisjonen. Jeg vil komme tilbake til dette i forbindelse med framlegging av statsbudsjettet for 2010.

SPØRSMÅL NR. 1502

Innlevert 26. august 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 3. september 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Utstein Kloster er landets best bevarte klosteranlegg. Kommersielle innekter har vært et viktig supplement til de offentlige tilskuddene. Inntektene er nå sterkt fallende, og den offentlige underfinansieringen blir svært tydelig. Det offentlige har et betydelig ansvar for denne kulturinstitusjonen.

Vil statsråden sørge for statlig driftsstøtte til Utstein Kloster, og vil tilskuddet være på et nivå som sikrer at driften ved anlegget ikke blir skadelidende som følge av svingninger i det kommersielle markedet?»

BEGRUNNELSE:

Dersom staten ikke går inn og sikrer driftsgrunnlaget til Utstein Kloster, vil resultatet bli sterkt redusert tilgjengelighet til Klosteret. Museets åpningstider og utlån/bruk av kirken kan og bli innskrenket. På grunn av den økonomiske situasjonen klosteret befinner seg i, er det vanskelig å benytte seg av ordninger innen for eksempel Norsk Kulturminnefond, samt en rekke andre private stiftelser og fond, etter som disse krever betydelige egenandeler.

Stiftelsen Utstein Kloster har gjentatte ganger gjort forsøk på å etablere statlig driftsstøtte, uten re-

sultat. Det er viktig at staten her går inn og sikrer stiftelsens arbeid slik at vårt best bevarte klosteranlegg ikke blir skadelidende som følge av svingninger i det kommersielle markedet. Statlig driftstilskudd må derfor på plass snarest.

Svar:

Utstein Klosters betydning og posisjon som kulturminne er udiskutabel.

Jeg er kjent med at Miljøverndepartementet v/ Riksantikvaren har bidratt med tilskudd til istandsetting og vedlikehold på nærmere 7 mill. kroner i perioden 2000-2008, og at Riksantikvaren mener kulturminnet er i god teknisk stand. Utstein ønsker imidlertid fast driftstilskudd til fremtidige vedlikeholdsbehov og ønsker at kulturminnet skal ha god tilgjengelighet for publikum.

Staten har medvirket substansielt til bevaringen av klosteret som kulturminne. Søknad om statlige midler til istandsetting og vedlikehold av Utstein Kloster vil også i framtida måtte adresseres til Riksantikvaren, som er det faglige organet med kompetanse til å vurdere slike behov, og som forvalter de relevante støtteordninger.

Jeg er enig i at det er viktig å legge til rette for å

formidle klosterets historie til et bredt publikum. Det er mulig for Kultur- og kirke departementet å medvirke til en styrking av denne funksjonen. Utstein Kloster må da finne sin plass i det nasjonale museumsnettverket i tråd med ABM-meldingen fra regjeringen Bondevik i 1999. Dette vil kunne øke Utsteins

kompetanse og kapasitet i arbeidet med tilgjengelighet og annet museumsfaglig arbeid ved kulturminnet.

Det må samtidig presiseres at kommersiell drift ved klosteret ikke kan subsidieres av offentlige driftstilskudd fra KKD. Det vil være i strid med EØS-regelverk og konkurranselovgivning.

SPØRSMÅL NR. 1503

Innlevert 26. august 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 2. september 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«I forbindelse med finansiering av trafikkflygerutdanningen ved Bardufoss uttaler samferdselsministeren til Troms Folkeblad: "Jeg er lut lei kunnskapsdepartementets ansvarsfraskrivelse når det gjelder trafikkflygerutdanning."

Er statsråden enig i denne uttalelsen?»

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse av 26. august 2009, til kunnskapsministeren fra representanten Øyvind Korsberg, angående trafikkflygerutdanning og uttalelse fra samferdselsministeren. Saken faller inn under mitt ansvarsområde og jeg vil derfor svare på spørsmålet.

Jeg har uttalt at jeg vil bidra til å legge til rette for

luftfartsutdanning ved Universitetet i Tromsø. Universitetet i Tromsø er derfor tildelt 5 mill. kroner som bidrag til å finansiere utdanningen både i 2008 og 2009, jf St.prp. nr. 1 (2007-2008), Budsjett-innst. nr. 12 (2007-2008), St.prp. nr. 1 (2008-2009) og Budsjett-innst. nr. 12 (2008-2009). Det er imidlertid ikke gitt lovnader om fullfinansiering av utdanningen, og Stortinget har heller ikke prioritert denne i sine budsjettvedtak.

Universiteter og høyskoler finansieres ved et rammetilskudd til institusjonene. Institusjonene fastsetter selv, innenfor de faglige fullmakter de har etter universitets- og høyskoleloven, hvilke studier de vil tilby. I tråd med sine fullmakter valgte Universitetet i Tromsø å starte opp utdanning i luftfartsfag høsten 2008.

SPØRSMÅL NR. 1504

Innlevert 26. august 2009 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 4. september 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Er helse- og omsorgsministeren enig i at Ahus er et mer naturlig sykehusvalg for innbyggerne i Nes, og hva vil han i så tilfelle gjøre for at innbyggerne i Nes skal bli henvist til Ahus og få ha dette sykehuset som sitt sykehus?»

BEGRUNNELSE:

Som Helse og omsorgsministeren er vel kjent med er det bygget et nytt sykehus i Akershus som

selvfølgelig også er beregnet til å betjene Akershus sin befolkning. Akershus befolkning, og i særdeleshet de som bor i Romerikskommunene gleder seg over det nye sykehuset som har stor behandlingsskapasitet og mange spesialisttjenester. Derfor blir avgjørelsen om at innbyggere i Nes på Romerike skal reise til Kongsvinger sykehus en merkelig avgjørelse. Kongsvinger sykehus ligger lenger unna de befolkningstette områdene i Nes enn det Ahus gjør. Fra kommunegrensen Nes/Ullensaker går det en firefelts

motorvei som kan følges helt til Ahus. Motsatt vei, til Kongsvinger, er det en "sliten" tofeltsvei. Det er betydelig kortere kjøretid til Ahus enn til Kongsvinger. I denne sammenheng bør det også nevnes at det er et bedre utbygget kollektivtilbud fra Nes til Ahus enn det er fra Nes til Kongsvinger. Kongsvinger sykehus mangler spesialisering på flere helseområder noe som vil medføre at pasienter vil måtte sendes videre til eksempelvis Elverum sykehus. Elverum ligger 2 timer unna Nes med bil. Må en følge offentlig kommunikasjon vil reisetiden fort bli det dobbelte. Innbyggerne i Nes gledet seg som alle andre innbyggere på Romerike til å kunne ta i bruk et nytt og moderne sykehus i sitt hjemfylke. Desto større ble skuffelsen når de nå blir henvist til et mindre sykehus utenfor fylket, et sykehus med langt færre tilbud enn Ahus. Nes er en kommune i Akershus med kort transportvei til Ahus. For innbyggerne i Nes er det et stort ønske om å tilhøre Akershus, også når det gjelder hvilket sykehus de skal benytte.

Svar:

Som representanten er vel kjent med, har Helse Sør-Øst RHF foretatt enkelte endringer i foretaksstrukturen samt etablert sykehusområder i regionen. Dette er en del av et større omstillingsarbeid i Helse Sør-Øst etter sammenslåingen av Helse Sør og Helse Øst i 2007.

Helse Sør-Øst RHF har informert meg om at de

behandlet spørsmålet om sykehustilknytning for innbyggerne i Nes kommune høsten 2008, etter en bred høring (styresak 108/2008). I styrevedtaket ble det lagt til grunn at Nes kommune fortsatt skulle få lokalsykehustjenester ved Sykehuset Innlandet, Kongsvinger (Innlandet sykehusområde) og spesialiserte tjenester ved Ahus (Akershus sykehusområde).

Jeg har forståelse for at mange pasienter og pårørende kan oppleve det mer tungvint å reise til Kongsvinger enn til Ahus. Som kjent skal ansvaret for tjenester til befolkningen i bydel Alna i Oslo og Follo i Akershus overføres fra Oslo sykehusområde til Akershus sykehusområde innen 31. desember 2010. I behandlingen av spørsmålet om sykehustilknytning for innbyggerne i Nes kommune, ble dette forhold tilagt vekt. Styrevedtaket ble derfor supplert med at det etter at overføringen er gjennomført, skal foretas kapasitetsanalyser ved Ahus. I den forbindelse vil det bli gjort en fornyet vurdering av hvorvidt befolkningen i Nes også skal få sine lokalsykehustjenester ved Ahus, slik flere av høringsinstansene foreslo i forbindelse med høringen.

Jeg er kjent med at arbeidet med å overføre bydel Alna i Oslo og Follo i Akershus til Akershus sykehusområde nå pågår. I tråd med Helse Sør-Øst RHF's styrevedtak i saken, vil det i etterkant av overføringen gjøres en fornyet vurdering av Nes kommunes lokalsykehustilhørighet, og om kommunen fullt ut skal integreres i Akershus sykehusområde.

SPØRSMÅL NR. 1505

Innlevert 27. august 2009 av stortingsrepresentant Per-Kristian Foss

Besvart 2. september 2009 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Hvorfor vil ikke Regjeringen betale for bedre energiløsninger i sitt nye regjeringsbygg, og følge opp klimaforlikets punkt 8.8 på dette området?»

BEGRUNNELSE:

I klimaforliket (Innst. til St. meld. nr 34 (2006-2007) Norsk klimapolitikk) står det:

"Partene er enig i at offentlige nybygg så langt det er praktisk mulig, må overgå de til enhver tid gjeldende energikrav."

Svar:

Regjeringen har fulgt opp klimaforliket i forhold til offentlige nybygg og særlig i de nye regjeringsbyggene (R6). Byggeprosjektet R6 består av tre bygg: Teatergata 9, som vil være et nybygg; Keyzers gate 6, som i dag er et råbygg; og Keyzers gate 8, som er det gamle bygget til Statens enkekasse som opprinnelig ble oppført i ny renessansestil over tre etasjer i 1899. I 1955 ble det bygd på med tre etasjer. Bygget skal behandles som fredet, og fredningen omfatter utvendig fasade i alle etasjer og interiør i deler av bygget. Bygget oppgraderes til høyverdig kontorstandard i samråd med Riksantikvaren. Dette påvirker mulighetene for å redusere energibehovet.

I begrunnelsen til spørsmålet viser stortingsrepresentant Foss til klimaforliket, der det blant annet står at:

”Partene er enig i at offentlige nybygg så langt det er praktisk mulig må overgå de til enhver tid gjeldende energikrav.”

Det ble i 2006 satt krav om 140 kwh/m² netto energibehov for Teatergata 9 og 160 kwh/m² for Keysers gate 6. Kravet i gjeldende Teknisk forskrift (2007) er 165 kwh/m² netto energibehov. Byggene har følgelig hele tiden hatt strengere energimålsettinger enn de gjeldende kravene. Når det gjelder Keysers gate 8 er som nevnt vilkårene for prosjektet og mulighetene for energieffektivitet annerledes enn for nybygg. Likevel er den prosjekterte løsningen også her under de opprinnelige energimålene fra 2006.

Jeg ser på reduksjon av energibruken som et viktig virkemiddel for å redusere de menneskeskapte klimaendringene og har derfor ved flere anledninger bedt Statsbygg om, innenfor gjeldende styrings- og kostnadsramme, å vie miljøspørsmålet stor oppmerksomhet. Statsbygg har derfor, i samsvar med målene, arbeidet med miljø og energibruk gjennom hele prosjektet og per i dag er det prosjekterte netto energibehovet for Teatergata 9; 127 kWh/m², som er om lag 23 pst under maksimumskravet i Teknisk forskrift, og tilsvarende for Keysers gate 6; 129,6, som er om lag 21,5 pst under.

I tillegg til dette har jeg bedt Statsbygg vurdere mulighetene for ytterligere reduksjoner av energiforbruket og hvilke kostnads- og framdriftskonsekvenser dette vil gi. Statsbygg konkluderer med at ytterligere bygningsmessige endringer i den fasen prosjektet nå er i, vil medføre risiko for forsinket framdrift med 4-6 måneder, til en kostnad fra 4-40 mill kroner. I tillegg kommer estimerte investeringskostnader for tiltakene på 20-27 mill kroner. De vurderte tiltakene med størst energireduserende potensial er de det også er knyttet størst usikkerhet til når det gjelder kostnader og framdrift. Disse tiltakene representerer likevel bare maksimalt om lag 6 pst gjennomsnittlig energireduksjon. Etter mitt syn er det derfor ikke regningsvarende å sette i verk tiltak som er så usikre i forhold til kostnader og framdrift, og som i tillegg gir så liten miljøgevinst.

Jeg vil til slutt minne stortingsrepresentanten om et av de overordnede prinsippene i klimaavtalen der det heter at:

”Partene er enige om at klimapolitikken må innrettes slik at den gir størst mulig utslippsreduksjon for innsatsen.”

Ytterligere bygningsmessige tiltak i R6-prosjektet vil gi liten miljøeffekt i forhold til kostnadene.

SPØRSMÅL NR. 1506

Innlevert 27. august 2009 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 3. september 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Mener statsråden at folk som sitter i kirkeasyl skal få bevege seg fritt fram til dom faller dersom menneskerettsdomstolen i Strasbourg velger å ta saken opp til behandling?»

BEGRUNNELSE:

NN og ZZ kom til Norge 3 og 4 år gamle for 20 år siden sammen med sin mor. Moren tar i en periode barna med til Pakistan i 3 ½ år og dermed mister hun og barna oppholdstillatelsen.

NN og ZZ er nå blitt 23 og 24 år og sitter i kirkeasyl fordi de mener de ikke kan lastes for at moren tok barna med ut av landet i en så lang periode at de mistet oppholdstillatelsen. Utlendingsnemnda (UNE) fattet vedtak om at søskenparet skal sendes ut

av landet. Nedre Romerriket innvilget oppholdstillatelse i Norge, men Borgarting lagmannsrett frikjente UNE og utsendelsesvedtaket er derfor gyldig. NN og ZZ har klaget saken sin inn for den europeiske menneskerettighetsdomstolen, men det kan ta lang tid før dom faller. I mellomtiden sitter søskenparet i kirkeasyl.

Svar:

Bakgrunnen for spørsmålet fra representanten Trine Skei Grande er en enkeltsak der Utlendingsnemnda har fått medhold i Borgarting lagmannsrett om at det er truffet gyldige vedtak om at et søskenpar må forlate Norge. Det vises til at søskenparet har gått i kirkeasyl og at saken er innklaget for den europeiske menneskerettsdomstolen i Strasbourg (EMD).

Ut fra gjeldende styringsforhold kan jeg ikke gå inn i eller kommentere denne konkrete enkeltsaken. Mitt svar blir derfor av mer generell art.

En utlending som har fått et vedtak som innebærer at vedkommende plikter å forlate landet, må eventuelt få et vedtak om utsatt iverksettelse hvis vedkommende skal kunne fortsette å oppholde seg her mens saken prøves for internasjonale overvåkingsorganer, slik som for eksempel EMD.

Når et vedtak fra Utlendingsnemnda bringes inn for EMD, må det tas stilling til en eventuell begjæring om utsatt iverksettelse. Avgjørelsen vil bero på en konkret helhetsvurdering, og det vil ikke være tilstrekkelig at det er fremmet klage for EMD.

For øvrig kan EMD selv anmode statene om å stanse iverksettelsen av en sak mens den er til vurdering. Det fremgår av praksis fra EMD at statene er forpliktet til å etterleve slike anmodninger.

SPØRSMÅL NR. 1507

Innlevert 27. august 2009 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 3. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hva vil Regjeringen gjøre i saker der gode trafikksystemknutepunkter ikke lar seg realisere, eller får betydelige merkostnader og forsinkelser, fordi en annens samferdselsetat ikke har fått sin del av saken med i Nasjonal Transportplan?»

BEGRUNNELSE:

I Fredrikstad holder man nå på med en konseptvalgutredning knyttet til vei. Grønlikvartalet som trafikalt knutepunkt antar man vil gi betydelige besparelser i ekspropriasjon av areal, og besparelser i anleggskostnader for veimyndighetene. Grønlikvartalet har som ide å samle byens jernbanestasjon, buss- og taxi holdeplass, samt knutepunkt for gang og sykkelstier, men er også det stedet hvor RV 110 og RV 109 møtes. Lokalt ser man at knutepunktet kan styrke mulighetene for å lage gode kollektivløsninger for de reisende, samtidig som det vil styrke sentrums betydning handelsmessig i forhold til kjøpesentra, gågata og grensehandelen. Jernbaneverket har uttalt at dette trolig er det beste byprosjektet i landet de kjenner i dag. Lokalt frykter man imidlertid at det kan føre til flere års forsinkelser i utbedring av veinettet dersom man kjører fram Grønlikvartalet som et samtidig utviklet trafikalt knutepunkt. En slik forsinkelse vil føre til en fortsatt økning i trafikkproblemene, og det vil også få uønskede miljøkonsekvenser i Fredrikstad som allerede har nest høyest økning i CO₂ utslipp knyttet til veitrafikk av alle kommunene i Norge.

Hvis man ikke får mulighet til en samtidig utvikling av jernbane og vei i det omtalte området vil forutsetning for å kunne realisere prosjektet være en-

dret. Det er derfor viktig å få svar på om man kan forvente forståelse for endringer og forsering i planene slik at det ikke fører til forsinkelser. For å gå videre med planene må det fremgå av svaret hvor realistisk det er og hva som må til for å realisere en samtidig utvikling av vei og jernbane, noe som vil være best både økonomisk, miljømessig og som kan bidra til vitalisering av bysentrum og handelen i Fredrikstad sentrum.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet er vist til et trafikalt knutepunkt (Grønli) i Fredrikstad.

Det pågår arbeid med konseptvalgutredning i Fredrikstad som omhandler hele Nedre Glommaregionen (KVU Nedre Glomma). Konseptvalgutredningen tar for seg hele transportsystemet (veg, kollektivtrafikk, havn, sykkel og gange). Sentralt i arbeidet er vurdering av behov og utfordringer i transportsystemet i regionen. I flere av konseptene inngår utvikling av kollektivknutepunkt på Grønli.

Konseptvalgutredningen forventes å bli ferdigstilt i løpet av 2009. Den vil da bli sendt på høring og bli underlagt ekstern kvalitetssikring (KS1). Dette vil samlet danne grunnlag for en beslutning i regjeringen om valg av konsept og videre planlegging. Prosessen bør gi svar på hva som er realistisk å realisere, blant annet trafikknutepunkter i området. Materialet er forutsatt å danne grunnlag for prioritering av prosjekter ved neste rullering av Nasjonal transportplan, eventuelt for gjennomføring av et eget opplegg med brukerfinansiering.

Generelt blir tiltak på veg og bane samordnet i planfasen og vegmyndighetene og Jernbaneverket ut-

arbeider felles plangrunnlag for Nasjonal transportplan. Etatenes planforslag blir deretter sendt på høring i bl.a. fylkeskommunene. Fylkeskommunenes prioriteringer innenfor de aktuelle økonomiske ram-

mene blir normalt tillagt stor vekt. For øvrig viser jeg til St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 kap. 9.4.3 Om utvikling av kollektivknutepunkter.

SPØRSMÅL NR. 1508

Innlevert 27. august 2009 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 4. september 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«En kvinne som hadde levd i et smertehelvete i 43 år, og levd på høye morfindoser, var uførepensjonist. Hun betalte selv for behandling i utlandet hvor det raskt ble fastslått at hun hadde prolaps i begge kjeveledd som både var forskjøvet og lå vridd. Hun ble frisk, og kom tilbake i jobb men har fått avslag på refusjon for det store utlegget hun har hatt med begrunnelsen at "kompetansen finnes i Norge."

Etter 43 år uten behandling i Norge, mener statsråden dette er en god begrunnelse for avslaget?»

BEGRUNNELSE:

I 7 år gikk denne kvinnen på høye morfindoser for å orke hverdagen og holde ut de kroniske smertene. I Norge hadde hun forsøkt alt uten at noen i helsevesenet hadde kunnet gi henne en diagnose eller behandle hennes plager. I desperasjon lånte hun penger, reiste til utlandet og ble frisk! Spesialistene på stedet spurte, ifølge kvinnen, med stor undring om hvorfor ingen hadde gjort noe med dette tidligere. Hun satte selv opp et regnestykke og fant ut at de utgiftene norsk helsevesen hadde hatt på henne gjennom årene, uføretrygden inkludert, ville ha kunnet betale operasjonen hun selv betalte for, mange ganger. Hun sparte, med andre ord, staten for store utgifter i fremtiden ettersom hun nå er i fullt arbeid og er frisk. Hun viser selv til Pasientombudets rapport fra 2007 der det skal stå flg.: Det foreligger en faglig uenighet om hva som er adekvat behandling. Denne situasjonen kan medføre at det begås urett mot pasientene. Over 80 % av pasientene som har reist for egen regning, har blitt vesentlig bedre, eller friske. At behandlingen som er gitt i Norge ikke har gitt resultater, har ikke blitt tillagt vekt". I januar ble denne kvinnen påkjørt og skadet i et gangfelt. Hun var da i en postoperativ fase og tilstanden hennes ble forverret. Nå anbefaler oppfølgende tannlege her hjemme at hun blir utredet hos behandlingsteamet i utlandet. Bilfø-

rerer som kjørte på henne er tilkjent all skyld, imidlertid kan nå også forsikringsselskapet her hjemme påberope seg at "Kompetanse finnes i Norge". Kvinnen er nå redd for nok engang å bli gående med store smerter uten å få adekvat behandling! Hun har ikke muligheter til å ta opp et nytt lån og har store problemer med å betjene det lånet hun allerede har måttet ta opp. Hun sier selv at rent samfunnsøkonomiske hensyn burde tilsi at hun fikk refundert sine utgifter til behandlingen i utlandet, men har fått til svar at "Regelverket gir ikke anledning til å ta samfunnsøkonomiske hensyn ved vurderingen av retten til å få dekket utgifter til behandling i utlandet". Dette virker svært urimelig både med tanke på den enkelte som ikke får mulighet til å bli frisk, men også med tanke på målsetningen om et mer økonomisk totalt helse-regnskap!

Svar:

For å svare på representantens spørsmål vil jeg kort gjøre rede for det systemet som er etablert for å gi den nødvendige sikkerhet for at den enkelte pasient tas på alvor og følges opp på en god og likeverdig måte, herunder regelverket for refusjon av behandling i utlandet.

Det er det regionale helseforetaket som har et «sørge for» - ansvar for at pasienter i sin region får nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. Dersom de regionale helseforetakene ikke har kompetanse til å behandle pasienten, kan pasienten ha rett til behandling i utlandet.

For å ha rett til dekning av utgifter til behandling i utlandet, er det et vilkår at pasienten har rett til nødvendig helsehjelp, jf. pasientrettighetsloven § 2-1 annet ledd og prioriteringsforskriften § 2. Blant vilkårene for rett til nødvendig helsehjelp i utlandet er at behandlingen har dokumentert nytte og at det ikke finnes et adekvat tilbud i Norge, jf. prioriteringsforskriftens § 3. I spesielle tilfeller kan enkeltpasienter med

sjeldne sykdomstilstander få eksperimentell eller utprøvede behandling i utlandet.

Ovennevnte innebærer imidlertid ingen rettighet til å oppsøke et tilbud i utlandet og motta refusjon i etterkant. Det er etablert et system for søknader om behandling i utlandet og dekning av utgifter knyttet til dette. De regionale helseforetakene behandler i første instans søknader om behandling i utlandet etter pasientrettighetslovens § 2. I gjennomsnitt har om lag 70 prosent av søknadene om dekning av utgifter til behandling i utlandet blitt innvilget av de regionale helseforetakene. Klager over avslagsvedtak fattet av de regionale helseforetakene behandles i klageomgangen av Klagenemnda for behandling i utlandet.

Nemnda er et fritt og uavhengig forvaltningsorgan og har selvstendig beslutningskompetanse. Nemnda er tverrfaglig sammensatt med juridisk og helsefaglig kompetanse. I saker hvor nemnda finner det nødvendig eller ønskelig av hensyn til sakens opplysning innhentes det også eksterne sakkyndige vurderinger - både fra Norge og fra utlandet. Det at vurderinger av enkeltsaker også blir gjort av uten-

landske sakkyndige er viktig for blant annet å sikre et uavhengig blikk på norske fagmiljø hva angår vurderinger av kompetanse.

I behandlingen av enkeltsaker har nemnda en faglig uavhengig stilling, og dette innebærer at Helse- og omsorgsdepartementet ikke kan gå inn og overprøve om organet har lagt en korrekt lovforståelse til grunn i den enkelte sak.

Hverken de regionale helseforetakene eller nemnda har anledning til å legge vekt på samfunnsøkonomiske hensyn i behandlingen av enkeltsaker.

Som statsråd må jeg forholde meg til de faglige vurderinger som gjøres i Norge hvorvidt det finnes kompetanse for behandling av en lidelse og hvorvidt en behandlingsmetode har dokumentert effekt. Rettssikkerheten til den enkelte er ivaretatt gjennom det klagesystem som er etablert. Saker som behandles av de regionale helseforetakene kan påklages til Klagenemnda, og nemndas vedtak kan i sin tur prøves for domstolene. Jeg kan ikke overprøve de vurderingene som er gjort, heller ikke beslutningene fattet av de relevante organene.

SPØRSMÅL NR. 1509

Innlevert 27. august 2009 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 4. september 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Foreldres rett til pleiepenger avhenger av at barnets sykdom er varig og det er et vilkår at den er ustabil. En familie med et sterkt pleietrengende barn har hatt pleiepenger i en periode, men Nav hevder nå at situasjonen er stabil og pleiepenger er avslått. Foreldrene viser til at barnet stadig utvikler seg og at fortsatt bedring er avhengig av daglig trening og arbeid for å komme videre. De har håp om å oppnå svært gode resultater.

Kan Nav innvilge søknaden med bakgrunn i at situasjonen ellers vil bli og forbli stabil?»

BEGRUNNELSE:

Foreldrene i denne spesielle saken har i 1,5 år jobbet intenst med datteren etter å ha tilbrakt tid i både Hvidovre i Danmark og i Tyskland for å lære nødvendige teknikker og fremgangsmåter som bidrar til at datteren stadig blir bedre. De har håp om bortimot full rehabilitering. De har fått innvilget bruker-

styrt personlig assistanse i 60 timer og får noe hjelp fra kommunen. I hele sommer har de imidlertid vært alene om omsorgen og treningen på grunn av ferieavvikling o.l. Uten pleiepenger er det ikke mulig for foreldrene fortsatt å være hjemme med datteren og de er nå svært bekymret for at treningsopplegget vil stoppe opp og dermed den gode utviklingen de har sett lenge. Ettersom det ikke finnes andre som er trent i nettopp det programmet som er nødvendig vil det ikke være mulig å erstatte foreldrenes innsats. Familien omfatter også to andre barn på henholdsvis 9 og 7 år som selvfølgelig krever sitt og som blir skadelidende når all foreldrenes tid går med til å ta seg av det syke barnet, slik situasjonen vil bli dersom foreldrene igjen må vende tilbake til en normal arbeidssituasjon utenfor hjemmet.

Svar:

Innledningsvis vil jeg bemerke at det er Arbeids- og velferdsetaten og eventuelt Trykderetten som uav-

hengig ankeinstans som tar stilling til om vilkårene for rett til pleiepenger i den enkelte sak er oppfylt. Jeg ønsker derfor ikke å kommentere de vurderingene som er gjort i den saken som er utgangspunkt for spørsmålet.

Generelt om regelverket kan jeg opplyse at det for å få rett til pleiepenger som utgangspunkt er et vilkår at sykdommen ikke er varig. I de tilfellene tilstanden er varig og stabil over tid, vil forutsetningene være tilstede for å etablere offentlige, tilpassede hjelpetjenester, slik at foreldrene kan delta i yrkeslivet. Aktuelle ytelser for yrkesaktive foreldre som av ulike årsaker selv ønsker å ha tilsyn og pleie av sitt barn er da hjelpetønad fra folketrygden og omsorgslønn fra kommunen.

Etter folketrygdloven § 9-11 gis det derfor ikke

rett til pleiepenger dersom sykdommen er varig, med mindre det dreier seg om en svært alvorlig sykdom hvor tilstanden gradvis forverres. Det gis likevel pleiepenger i de periodene en varig, svært alvorlig sykdom er ustabil, eller i startfasen av sykdommen.

Det spørsmålet som Arbeids- og velferdsetaten må ta stilling til på vedtakstidspunktet i saker om pleiepenger er hvorvidt sykdommen er varig, uavhengig av forutsetninger om behovet for pleiepenger. Generelt vil det kunne være en problemstilling om barnet vil oppleve bedring uten at sykdomssituasjonen i det store og hele endres eller om utsiktene er slik at sykdommen ikke anses varig. Hva som er tilfellet, vil bero på en konkret vurdering i den enkelte sak.

SPØRSMÅL NR. 1510

Innlevert 28. august 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 7. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til at systemet med verdikort på ferjer endres slik at de reisende fritt kan fylle opp kortene med lavere takstbeløp uten at det går ut over rabattordningen?»

BEGRUNNELSE:

Ordningen slik den fungerer i dag er usosial og til særlig belastning for familier og andre med lav inntekt. Mange ferjer har i dag en rabattordning med såkalte verdikort der det gis opptil 50 pst rabatt for bil og person. Dette er i utgangspunktet en god ordning, men utfordringen for mange er at prisen for påfylling av kortet er høy. Man tvinges til å betale en høy sum på forhånd for påfylling av verdikortet, dersom en skal få rabatt. Beløpet er så høyt at særlig unge i etableringsfasen og familier med lav inntekt kan få problemer med å kjøpe verdikort i en ellers presset økonomisk situasjon. Alternativet for disse er å betale full pris. Rabattordningen virker dermed svært usosialt.

De fleste pendlere og reisende må i tillegg ha kort til hurtigbåt/buss/ bompenggeabonnement. Når en summerer opp alle slike utgifter utgjør dette et betydelig forskuddsvist utlegg. Dette går særlig ut over de med lavest inntekt. Regjeringen bør sørge for at de reisende fritt kan velge å fylle opp verdikortet med en lavere takst uten at det går ut over rabattordningen.

Svar:

Jeg mener det er nødvendig at verdikort skal være for dem som reiser mye med ferje, og har høye kostnader med dette. Om minsteprisen for å fylle på et verdikort blir mindre enn i dag, kan det føre til reduserte trafikkinntekter om ikke takstene skal øke. Jeg vil imidlertid få gjort en nærmere vurdering av dette spørsmålet, for å få klarhet i om det kan gjennomføres uten at finansieringsgrunnlaget svekkes.

For øvrig er rabattordningene på ferjer under stadig vurdering.

SPØRSMÅL NR. 1511**Innlevert 28. august 2009 av stortingsrepresentant May Hansen****Besvart 3. september 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Hvordan stiller statsråden seg til at NAV først gir CaféTellus skriftlig beskjed om at tiltaket får 500 000 kr. og beskjed på e-post om at det er bare å sette i gang for deretter å gjøre vedtak om at tiltaket får 200 000 kr. mindre enn det som er lovet, og i forlengelsen av dette, hva kan statsråden gjøre for at dette viktige tiltaket blir videreført?»

BEGRUNNELSE:

Café Tellus er et prosjekt drevet av krisesenteret i indre Østfold. Det er et tilbud til utenlandske kvinner (fra krisesenteret) hovedsakelig traffickingofre. Dette har veldig stor betydning for de kvinnene som deltar. Her lærer de språk, her får de arbeidstrening og de kommer ut av en fortvilet situasjon.

Etter at prosjektet i år ble lovet 500 000 kr i en e-post fra NAV, med beskjed om at det bare var å kjøre i gang er det senere besluttet i NAV at prosjektet bare fikk 300 000. Dette er sværtkritisk for prosjektet og det står nå i fare for å måtte avsluttes.

Etter å ha gått gjennom e-postutvekslingen mellom NAV og prosjektledelsen reagerer jeg sterkt på at en slik saksbehandling er mulig.

Den 7.1.2009 skriver saksbehandleren i NAV følgende e-post:

"Du skal bare kjøre på. Jeg kommer i hvert fall til å overføre kr 500 000, -Tilsagnsbrevet vil ikke utgå før til uken."

I tilsagnet blir det bevilget 300 000kr.

Den 7.6.2009 skriver saksbehandler en ny e-post:

"Beklageligvis er det ikke penger å tildele utover det som du fikk tidligere i år. Jeg ser i e-posten fra tidligere at jeg har lovet deg penger. Det var under forutsetning av et tilstrekkelig budsjett. Nå viser det seg at budsjettet på kapitlet som jeg råder over, ikke er tilstrekkelig til å kunne gå inn med mer penger."

Vedtaket om at tiltaket får 300 000 setter driften i alvorlig fare, særlig når det også er slik at tiltaket i utgangspunktet søkte om 900 000 kr. som er beløpet som er nødvendig for å opprettholde driften.

Svar:

Jeg har tatt kontakt med Arbeids- og velferdsdirektoratet som har forsikret meg om at de vil overføre de resterende midlene på 200 000 kroner til Café Tellus.

SPØRSMÅL NR. 1512**Innlevert 28. august 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 7. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Jeg har tidligere stilt spørsmål om jernbanesatsing i bergensregionen. I BT 26.8.2009 setter NSB på nytt fokus på sitt prosjekt om å forlenge dagens jernbanenett i bergensregionen til hhv Flesland flyplass og til Åsane. Dette er i tråd med både Jernbaneverkets og NSBs strategi om å satse på lokaltransport i de store byene. Prosjektet kan gi flytog mellom Norges nest største by og nest største flyplass og lokaltog til en bydel med 45 000 innbyggere.

Hvordan vil statsråden medvirke for å få prosjektet realisert?»

Svar:

Som opplyst tidligere, senest i mitt svar av 6. februar 2009 på skriftlig spørsmål nr. 606 fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, foreligger det per i dag ikke planer for jernbanetilknypning til Flesland utarbeidet av Jernbaneverket. Slike planer er heller ikke en del av stortingsbehandlet Nasjonal transportplan 2010-2019.

Jernbaneverket har de senere årene prioritert opprusting og kapasitetssøkende tiltak Bergensbanen/Vossebana i tråd med gjeldende Nasjonal transportplan.

Kapasiteten på Vossebana mellom Bergen og Arna vil få et vesentlig løft i kommende planperiode gjennom utbygging til dobbeltspor gjennom Ulriks-tunnelen. Kapasitet, presisjon i rutetider og hastighet vil også forbedres ved en rekke mindre investerings-tiltak og oppgradering på Vossebana (strekningen Arna – Voss).

Som tidligere opplyst har Bergen kommune planer for skinnegående kollektivbane til Flesland. By-banen ferdigstilles i løpet av 2010 til Nesttun. Det foreligger reguleringsplan for etappe 2 av Bybanen, strekningen Nesttun – Rådal. Det er planen at den

skal videreføres til Flesland. Et jernbanespor bygget kun for persontrafikk anses derfor ikke som aktuelt.

Det pågår nå arbeid både med konseptvalgutredning /ekstern kvalitetssikring (KVU/KS1) for region-pakke Bergen og utredning av lokalisering av ny havn. Resultatene av disse utredningsarbeidene vil påvirke behovet for framtidig jernbanekapasitet hhv. for person- og godstrafikk i Bergensområdet.

Det er naturlig å avvente resultatet av disse utredningsprosessene før det eventuelt vurderes å igang-sette et utredningsarbeid knyttet til jernbane til Flesland.

SPØRSMÅL NR. 1513

Innlevert 28. august 2009 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 14. september 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Grensefylker som Østfold og Hedmark har ekstra politiutfordringer knyttet til oppfølging av grensetrafikken som er stadig økende. Tolletaten har fått tilført ekstra ressurser, noe som har ført til at det avdekkes stadig mer kriminalitet. Dessverre har ikke politiet tilstrekkelig kapasitet til å følge opp dette, blant annet som følge av at kriteriene for tildeling av penger til politiet ikke tar hensyn til grenseproblematikken.

Vil statsråden endre den nåværende praksis?»

Svar:

Enkelte politidistrikt har grenseoverganger med særskilte utfordringer. Dette gjelder først og fremst de politidistriktene som har grense mot Sverige i de områdene hvor det er stor trafikk, men utfordringene gjelder også for politidistriktene med større flyplasser og havner. Politidistriktene som har ansvaret for yttergrensene i forhold til Schengenavtalen, har i tillegg ansvaret for grensekontroll av reisende.

Jeg vil understreke at politiet ikke lenger utøver ordinær personkontroll på den norsk-svenske grensen. Tolletaten har imidlertid ordinær varekontroll på grensen, og avdekker gjennom dette en rekke saker som gjelder blant annet ulovlig narkotikatrafikk. Slike saker blir overført til politiet for etterforskningsmessig oppfølging og påtale.

Grenseoverskridende kriminalitet krever et nært samarbeid med utenlandske politimyndigheter. Internasjonale avtaler om politisamarbeid og god infor-

masjonsutveksling er nyttige verktøy både for å forebygge og bekjempe grenseoverskridende kriminalitet. Dette gjør politiet i stand til å arbeide kunnskapsbasert for en effektiv og målrettet innsats.

Det er etablert et godt samarbeid mellom tollmyndigheten og politiet, og etatene bistår hverandre i en rekke saker knyttet til grensekryssende kriminalitet. Mer omfattende saker er høyt prioritert, og vil etter omstendighetene kunne involvere flere politidistrikter. I tillegg vil disse sakene jevnlig kreve samarbeid med andre lands myndigheter.

Regjeringen la denne uken frem en omfattende tiltakspakke for å styrke politiets arbeid på utlendingsområdet. Tiltakene, som samlet utgjør 150 mill kr, omfatter økt kontroll i grenseområdene, lokal og rask registrering av asylsøkere og mer effektiv uttransportering. Dette skal bidra til å redusere antallet identitetsløse asylsøkere og bekjempe kriminalitet. Etablering av et Nasjonalt Identitets- og dokumentasjonssenter, døgnbemanning av "grensekontrollbilen" samt opprettelsen av en egen transportenhet i Østfold for å kjøre asylsøkere direkte fra grensen til Politiets utlendingsenhet, er noen av tiltakene. I tillegg vil det bli gitt en generell styrking av Østfold politidistrikt. Dette er tiltak som også vil kunne bidra til å styrke politiets arbeid knyttet til kriminalitetsbekjempelsen.

Når det gjelder ressurstildelingen til politidistriktene er det Politidirektoratets ansvar å fordele de midler Stortinget har bevilget til de enkelte politidistrikter innenfor de overordnede føringer som er gitt av Stortinget, supplert med blant annet prioriteringer

gitt av Justisdepartementet og Riksadvokaten. Politidistriktene tildeles en ramme, og det er opp til politimesteren å anvende ressursene i politidistriktet på en slik måte at det gir en mest mulig effektiv kriminalitetsbekjempelse og best mulig resultat på alle områder politiet har ansvar for. Det er politimesterens ansvar å disponere tildelte resurser på en slik måte at det sikres en god oppgaveløsning i politidistriktet, herunder også de spesielle utfordringer som ligger i at enkelte distrikt har store utfordringer knyttet til grensetrafikk. I dialogen mellom Justisdepartementet, Po-

litidirektoratet, politidistriktene og særorganene, blir det tatt hensyn til spesielle ressursmessige forhold som for eksempel utfordringer knyttet til grensetrafikken. Jeg ser ikke noen grunn til å endre på dette systemet.

Jeg ber for øvrig om forståelse for at jeg på dette tidspunkt ikke kan gå ut med ytterligere detaljer om inn på spørsmål som knytter seg til neste års budsjett. Dette vil som kjent bli lagt fram for Stortinget i begynnelsen av oktober i år.

SPØRSMÅL NR. 1514

Innlevert 28. august 2009 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 9. september 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Viser til oppslag i Romerikes Blad 28. august om at elbilprodusenten Think nå legger ned sin produksjon i Norge og samtidig mottar 30 millioner kroner fra det statlige investeringselskapet Investinor. Vi trenger en offensiv næringspolitikk som legger grunnlag for nyskapende industriprosjekter.

Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang eller eventuelt et forskningsprosjekt rundt saken om Think og forholdet til det offentlige virkemiddelapparatet?»

Svar:

Regjeringen har etablert Investinor AS for å sikre nye og eksisterende bedrifter tilgang på kapital, og på den måten bidra til økt verdiskaping i hele landet. Investinor gjør sine egne vurderinger av innkomne søknader om investeringer i enkeltbedrifter. Beslutningene baseres på uavhengige, faglige vurderinger. De-

partementets kontroll av Investinor skjer for øvrig gjennom den ordinære eierstyringen, basert på aksje-lovens bestemmelser om ansvarsfordeling mellom administrasjon, styre og eier.

Regjeringen igangsetter med jevne mellomrom evalueringer av de offentlige virkemiddelaktørene. I høst har vi igangsatt helhetlige evalueringer både av Innovasjon Norge og SIVA. Tilsvarende vil det på et senere tidspunkt også kunne være aktuelt å evaluere Investinor. Departementet går imidlertid ikke inn og evaluerer enkeltsaker slik stortingsrepresentant Asmyhr her spør om.

Selv om Think nå velger å flytte sin produksjon ut av landet, vil selskapet beholde administrasjon, teknologiutvikling, testing og salg i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1515**Innlevert 31. august 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 3. september 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Når kan man forvente at sjøtransporten langs kysten kan få merke konkrete resultater av Regjeringens varslede reduksjon av ulike gebyr og avgifter, samt effektivisering og forenkling av lostjenesten?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen varslet i Soria Moria-erklæringen en samlet vurdering av alle gebyrer og avgifter innen sjøtransport. I Budsjettinnstilling S. nr. 13 (2005-2006) slår i tillegg en enstemmig transport- og kommunikasjonskomité fast det samme. På spørsmål fra undertegnede svarer fiskeri- og kystministeren 22. desember 2005 at arbeidet med å gjennomgå Kystverkets gebyrstruktur allerede var startet opp.

Nå snart fire år senere er lite skjedd i praksis. I svar til stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr skriver fiskeri- og kystministeren 25. februar i år at det innkreves om lag 655 millioner kroner i losgebyrer, kystgebyr og sikkerhetsgebyrer.

Dette rammer både skipstransporten og mange andre næringer tilknyttet denne hardt og virker klart konkurransevridende. Dette setter igjen verdiskaping og arbeidsplasser i fare. I Stortingsmelding nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019, varsles det en gjennomgang av lostjenesten med sikte på effektivisering, uten at dette skal gå ut over sikkerheten til sjøs.

I tillegg varsles nå endelig justeringer i gebyrer og avgifter.

Svar:

Regjeringens mål i Soria Moria-erklæringen om å legge til rette for overføring av gods fra veg til sjø er fulgt opp. I St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 fremmes flere forslag for å styrke sjøtransportens konkurransevilkår. Det fremkommer her at regjeringen foreslår å fjerne kystgebyret og årsavgiften for havnesikkerhet. En konkretisering av disse forslagene må følges opp gjennom de ordinære budsjettprosesser.

Videre er det i Nasjonal transportplan 2010-2019 redegjort for gjennomgangen av lostjenesten og lospliktreglene, som også er kjent som loseffektivise-

ringsprosjektet. Forslag til endringer som følge av gjennomgangen vil bli sendt på høring i 2009. De økonomiske virkningene vil bli nærmere redegjort i forbindelse med høringen.

I gjennomgangen vurderes det blant annet å endre den generelle grensen for losplikt fra fartøysstørrelse 500 bruttotonn til fartøyslengde 70 meter. Bakgrunnen er at fartøyets lengde målt i meter er et viktigere kriterium for fartøyets navigasjonsegenskaper enn fartøyets størrelse målt i bruttotonn. Forslaget innebærer fritak for anslagsvis 500 fartøyer som i dag anløper Norge og er omfattet av losplikt. Videre er det behov for å kunne vurdere strengere kriterier enn den generelle grensen for losplikt på 70 meter i enkelte områder som anses som særs krevende å navigere. Det legges derfor opp til en geografisk begrenset losplikt for fartøy mellom 50 og 70 meter. Det legges også opp til losplikt for alle fartøyer over 50 meter som fører farlig eller forurensende last.

Videre vurderes det å gjøre farledsbevisordningen enklere, ved å endre kravet fra vektlegging av formelle krav til fartstid og seiling på norskekysten til faktisk prøving av kompetansen. Losplikten kan overholdes ved at et fartøy tar los om bord, eller ved at kapteinen om bord innehar et gyldig farledsbevis. Endringene som vurderes innebærer at en navigator kan få sitt farledsbevis mye raskere. Samtidig vil det stilles større krav til å bevise at vedkommende faktisk er i stand til å seile på norskekysten uten losbistand.

Det vurderes også endringer i losgebyrene som vil gjøre det mer attraktivt å seile med farledsbevis enn hva som er tilfelle i dag. Gevinsten vil være reduserte gebyrer for skipsfarten og lavere ressursbruk for lostjenesten.

Lostjenesten er 100 pst gebyrfinansiert. Jeg gjør derfor oppmerksom på at finanskrisen har medført redusert skipstrafikk og etterspørsel etter lostjenester i 2009. Dette medfører økt usikkerhet når det gjelder budsjettsituasjonen, og Fiskeri- og kystdepartementet og Kystverket har etablert en dialog om mulige tiltak for å møte en sviktende inntektsside i 2009. Det vil bli gitt en nærmere orientering om dette i forbindelse med fremleggelsen av Prop. 1 S (2009-2010) for Fiskeri- og kystdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1516**Innlevert 31. august 2009 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 15. september 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Med bakgrunn i den prekære økonomiske situasjonen for Polarmuseet i Tromsø og den usikre progresjonen rundt prosjektet Nordområdemuseet, er statsråden villig til å sørge for at Polarmuseet kan holdes i drift fram til neste konsolidering er et faktum?»

BEGRUNNELSE:

Polarmuseet i Tromsø er et av de best besøkte museene i landsdelen, med over 30 000 besøkende årlig, og deres samlinger og formidling har nasjonal og internasjonal viktighet.

Undertegnede er kjent med at Polarmuseet fikk avslag på søknad om driftsstøtte/prosjektstøtte våren 2009, jf. brev fra departementet 27. mai. d.å. Undertegnede er videre kjent med at selv ikke i Polaråret ble dette museet tilgodesett med statsstøtte.

Undertegnede mener det er grunn til å se på denne saken på nytt, slik at Polarmuseet blir tildelt driftsstøtte. Polarmuseet bør i tillegg få kompensert for tidligere uteblitt statsstøtte, ettersom uteblitt støtte har satt dette nasjonalt viktige museet i en svært prekær økonomisk situasjon.

Det anses som urimelig at Polarmuseet også etter en faktisk konsolidering skal bli avskåret fra statsstøtte. Det kan ikke være slik at visjoner om en ny

konsolidering skal være grunn til utsettelse av statsstøtte. Polarmuseet må uansett holdes oppe fram til en ny konstellasjon eventuelt er på plass.

Svar:

I tråd med museumsreformen ble kap. 328, post 60 Tilskuddsordningen for museer utviklet i 2004. Polarmuseet ble da stående på en liste over mindre museer som til da ikke hadde funnet sin plass i en konsolidert struktur. I tilskuddsbrevene fra Abm-utvikling til disse museene i 2006, gikk det klart fram at 2006 ville være det siste året for statlig tilskudd til de museene som ikke gikk inn i en konsolidering med et større regionmuseum. Det statlige tilskuddet på kr 562 000 til Polarmuseet ble ikke videreført i 2007 fordi museet ikke hadde funnet en plass innenfor den konsoliderte strukturen innen utgangen av 2006.

Jeg er svært positiv til planene om et nordområdemuseum, der tanken er at Polarmuseet skal inngå sammen med Tromsø Museum, Perspektivet museum og mulige andre aktører i regionen. Jeg legger til grunn at Polarmuseet finner sin plass i denne prosessen.

Inntil Polarmuseet inngår i et fremtidig nordområdemuseum eller i en annen enhet innenfor det nasjonale museumsnettverket, anser jeg driften av museet som et regionalt anliggende.

SPØRSMÅL NR. 1517**Innlevert 1. september 2009 av stortingsrepresentant Ola T. Lånke****Besvart 23. september 2009 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Hvordan skal det offentlige fremme god arkitektur når fylkeskommuner og kommuner benytter et prekvalifiseringssystem som ikke belønner god arkitektur?»

BEGRUNNELSE:

Offentlige oppdragsgivere gjennomfører i dag som regel en prekvalifisering i forkant av sine kon-

kurranser. I kravene til prekvalifisering blir det krevd at arkitektkontorene kan vise til erfaring fra spesifikt den type bygg som det skal konkurreres om. Krav om slik kompetanse virker svært begrensende, direkte konkurransevridende og ikke minst konserverende i forhold til løsninger. Erfaring belønnes, god arkitektur belønnes ikke.

Det vi ser er at det innarbeides en praksis med å krevde erfaring i prosjektering/gjennomføring av én spesiell type bygg. Eksempelvis kan det i forbindelse

med bygging av et psykiatrisk sykehus, stilles krav om at arkitekten har tegnet et psykiatrisk sykehus de siste fem år, mens arkitekter som kanskje har tegnet andre typer sykehus blir utelukket fra konkurransen. Dette blir feil.

Langt viktigere enn å stille krav til spesifikk erfaring fra samme type bygg vil være å spørre etter erfaring fra bygg av tilsvarende størrelse og kompleksitet.

Dette ville bidra til å åpne markedet og flytte fokuset fra kvantitet over på kvalitet. Det vil skape større konkurranse og tvinge oppdragsgiverne til å vurdere arkitektene ut i fra arkitekturen i referanseprosjektene. Og det ville åpne for større bruk av skjønn i prekvalifiseringen.

Begrunnelsen for å etablere en praksis som nevnt fra det offentlige side er gjerne at man vil spare ressurser ved å slippe "å drive opplæring" av nye aktører hver gang et prosjekt utlyses. Imidlertid oppleves dette å være svært kortsynt og ikke egnet til å fremme kvaliteten på det offentlige rom.

Svar:

Regjeringen ønsker å bidra til attraktive bygde omgivelser gjennom god arkitektur og god byggeskikk. Plan- og bygningslovgivningen stiller krav til arkitektonisk utforming. Det stilles der krav om at hvert tiltak skal prosjekteres og utføres slik at det får en god arkitektonisk utforming i samsvar med sin funksjon. Kommunen er den lokale plan- og bygningsmyndighet, og tiltak skal etter kommunens skjønn ha gode visuelle kvaliteter både i seg selv, i

forhold til sin funksjon og i forhold til de bygde og naturlige omgivelser og plassering.

Dersom det skal gjennomføres arkitektkonkurranser og det i den sammenheng er aktuelt med prekvalifisering må dette skje i tråd med regelverket om offentlige anskaffelser. Regelverket stiller krav om at alle anskaffelser skal skje etter konkurranse. Konkurransformen velges ut fra det enkelte prosjektets egenart, hensynet til overordnede føringer og samlet omfang. En slik konkurranse kan være åpen eller begrenset. Dersom oppdragsgiver velger å begrense antall leverandører som får levere tilbud, skal dette skje gjennom en prekvalifisering der de kvalifikasjonskrav som benyttes skal være objektive og stå i forhold til den aktuelle anskaffelsen. En oppdragsgiver står i utgangspunktet relativt fritt når det gjelder å stille krav til leverandørene, men må holde seg innenfor de rammer som regelverket stiller. I praksis betyr dette at det i stor grad er opp til den som utlyser konkurransen å fastsette hvilke kriterier som relevant å benytte i den aktuelle konkurransen.

Jeg er tilhenger av det kommunale selvstyret og mener vi må ha tillit til at kommunene og fylkeskommunene selv har de beste forutsetninger for å ta ansvar for anbudsprosesser og utformingen av kommunale og fylkeskommunale bygg. Det skal sterke og gode grunner til for at staten skal gripe inn overfor kommunene og fylkeskommunene med styringsvirkemidler. Jeg kan ikke se at det foreligger slike grunner på dette området. Jeg vil snarere tvert i mot hevde at dette er et område man med gode grunner bør overlate til det kommunale selvstyret.

SPØRSMÅL NR. 1518

Innlevert 1. september 2009 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 9. september 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Det er fortsatt uro hos private barnehager om hvordan likebehandlingen av offentlige og private barnehager skal skje i praksis. I Oslos vestlige bydel er de aller fleste barnehager private og en forutsigbar økonomi er av stor betydning. Til nå har derfor det øremerkede statstilskuddet vært svært viktig. Før sommeren ble det varslet at Regjeringen snur og vil ha likebehandling som målsetting.

Hvordan vil dette bli fulgt opp i praksis?»

Svar:

Regjeringa varsla i samband med handsaminga i Stortinget av Ot.prp. nr. 57 (2007-2008) Om lov om endringer i barnehageloven (finansiering av ikke-kommunale barnehager) at ein tek sikte på å oppnå likeverdige handsaming gjennom ein opptrappingsplan over fem år, jf. Innst. O. nr. 103 (2008-2009) frå familie- og kulturkomiteen. Planen vil bli følgd opp i statsbudsjettet for 2010.

Fleirtalet i Stortinget legg til grunn at hovudrege-

len for likeverdig handsaming blir definert som at kommunen skal syte for kostnadsdekning i alle godkjente barnehagar. Det innebær at kommunen skal dekkje kostnader til drift av barnehagar som ikkje blir dekte av andre offentlege tilskott og foreldrebetaling. Fleirtalet legg òg til grunn at nasjonale forskrifter skal definere ei minimumsplikt for kommunen på same måte som i dag. Regjeringa vil auke minimumsplikta i takt med auken i tilskottet til kommu-

nane. Det vil bli nærmare utforma nasjonale reglar for kva som er meint med likeverdig handsaming.

Lovendringa vil etter planen gjelde frå tidspunktet for innlemming av barnehagetilskotta i rammetilskottet til kommunane i 2011. For å sikre vidare drift i dei ikkje-kommunale barnehagane vil kommunen få en finansieringsplikt overfor barnehagar som har søkt om godkjenning før barnehagesektoren blir rammefinansiert.

SPØRSMÅL NR. 1519

Innlevert 1. september 2009 av stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen

Besvart 9. september 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Meiner statsråden at Dublin-prosedyren vert praktisert rett når born blir verande i Noreg i halvtanna år før dei vert sendt ut til det landet der dei først søkte asyl, vart registrert for ulovleg grensepassering eller fekk opphaldsløyve/Schengen-visum?»

GRUNNGJEVING:

I media har me kunne lese om eritreiske NN (9) som i førre veke vart henta av politiet saman med far sin og sendt ut av landet til ein høgst uviss lagnad. I halvtanna år har dei budd i ein liten kommune medan UDI har handsama saka. Den eritreiske guten var godt integrert i lokalsamfunnet og prata flytande norsk. Saka syner at dagens sakshandsaming og handsamingsrutinar i asylsaker ikkje held mål.

Svar:

Bakgrunnen for spørsmålet fra representant Ludvigsen er en konkret sak om eritreiske NN (9) som ble sendt ut av Norge etter å ha oppholdt seg her i halvannet år. Ut fra gjeldende styrings-forhold kan jeg ikke gå inn i eller kommentere denne konkrete enkeltsaken. Mitt svar blir derfor av mer generell art.

Regelverket knyttet til Dublin II forordningen er, som jeg skal redegjøre for, relativt komplisert. Saksbehandlingstiden vil være betinget av norske myndigheters saksbehandlingstid, men også i stor grad av saksbehandlingstiden i det landet vi henvender oss til om overtakelse av ansvaret for saken. Saksbehandlingstiden vil også kunne være betinget av i hvilken grad søker selv samarbeider og bidrar til å opplyse saken.

På bakgrunn av dette mener jeg man ikke kan si

at lang saksbehandlingstid innebærer at prosedyrene er praktisert feil, slik representanten Ludvigsen spør meg om. Regjeringen legger stor vekt på at sakene skal avklares så raskt som mulig, særlig i saker der barn er involvert. Men som nevnt kan saksbehandlingstiden av forskjellige grunner i noen tilfeller bli vesentlig lenger enn normalt, uten at dette skyldes prosedyrefeil.

Dublin II-forordningen regulerer hvilken stat som er ansvarlig for å behandle en asylsøknad som blir fremsatt i en av statene som er forpliktet etter forordningen (medlemsstater). Hovedregelen er at det landet en asylsøker først kommer til skal ha ansvaret for å behandle søknaden slik at søknaden kun behandles én gang av ett medlemsland.

Det følger av forvaltningsloven at alle forvaltningssaker skal behandles "uten ugrunnet opphold". Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i UDI for saker etter Dublin II-forordningen var 96 dager i 2008 og 131 dager i 2009. Den økte saksbehandlingstiden har sammenheng med et økt antall asylsøknader og at det er flere søkere som faller inn under Dublin-prosedyren.

Saksbehandlingstiden i Dublin-saker er ikke bare avhengig av behandlingstiden hos norsk utlendingsforvaltning. Ofte vil det være nødvendig å rette spørsmål til andre medlemsstater for å få opplysninger om innreise, visumutstedelse mv., før det kan klarlegges hvilken stat som er ansvarlig for å motta søkeren. I slike tilfeller vil det ha betydning hvor raskt man får svar fra de statene det rettes spørsmål til. Dette kan ofte ta tid. Videre vil det være av vesentlig betydning hvor raskt den staten norske myndigheter mener at er ansvarlig for å motta søkeren, aksepterer dette ansvaret. Svarfristen kan i slike til-

feller være inntil to måneder. Hvis den staten som Norge mener at er ansvarlig, avslår å ta søkeren tilbake, kan norske myndigheter bestride avslaget innen tre uker. Det er ikke knyttet noen absolutte svarfrister til den videre kommunikasjonen mellom statene.

Saksbehandlingstiden vil videre kunne variere ut fra saksforholdet i den enkelte sak, og i hvilken grad det må foretas nærmere undersøkelser. I noen tilfeller prøver også søkerne selv å hindre eller trenere en behandling av saken etter Dublin-proseduren. For eksempel er det enkelte søkere som prøver å skjule opplysninger som er avgjørende for om saken kan behandles etter Dublin-proseduren. Hvis disse opplysningene først blir kjent for UDI etter at saken har blitt tatt til realitetsbehandling, vil dette bety forsinkelser. Tilsvarende forekommer det at enkelte søkere forsvinner under saksprosessen eller trenerer prosessen på andre måter.

Hvis det blir fattet et vedtak om å benytte Dublin-proseduren, blir dette vedtaket som regel påklaget

samtidig som det bes om utsatt iverksettelse. I praksis samtykkes det som hovedregel ikke til utsatt iverksettelse i Dublin-saker. Det kan likevel forekomme tilfeller hvor UDI må bruke tid på å undersøke nye opplysninger som fremkommer i klagen, før det tas stilling til spørsmålet om utsatt iverksettelse, og i noen tilfeller samtykker UDI også i utsettelse. I begge tilfeller vil resultatet bli en lengre oppholdstid i Norge enn normalt, men dette vil altså skyldes hensynet til søkerens egen rettssikkerhet.

Frist for å gjennomføre selve uttransporteringen er normalt seks måneder etter ansvarsfastsettelsen, som skjer enten ved at det anmodede landet aksepterer eller oversitter svarfristen.

Jeg vil avslutningsvis understreke at det er uheldig at saksbehandlingstidene i noen tilfelle blir lange. På den annen side anser jeg det som viktig å benytte Dublin-regelverket, og lang saksbehandlingstid bør ikke medføre at saken skal realitetsbehandles i Norge når vilkårene for retur til første asylland er oppfylt.

SPØRSMÅL NR. 1520

Innlevert 1. september 2009 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy

Besvart 14. september 2009 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Jeg er kjent med at det foreligger flere mobbe- og trakasseringssaker i Forsvaret. Noen saker er formelt sendt som varslings sak. Flere har fått store personlige problemer og traumer, og de skadelidte rammes på ulike måter. Både Forsvarsdepartementet og forsvarsledelsen er godt kjent med sakene, men pr. d.d. er det ingen som vet når eller hvordan sakene vil bli fulgt opp. De trakasserte lever i uvisshet og har gjort det lenge.

Når vil disse alvorlige sakene bli behandlet og løst?»

BEGRUNNELSE:

Det er meget alvorlig at Forsvarets eget varslingsystem ikke ser ut til å virke slik det skulle. Enda verre er det at alvorlige mobbe- og trakasseringssaker forekommer. Det som hittil har skjedd er at de skadelidte i flere tilfeller har måttet flytte på seg, ev. blitt sykemeldt. De som er skadelidte har lenge levd i uvisshet om fremtiden.

Det er oppsiktsvekkende at Forsvaret som arbeidsplass påfører ansatte alvorlige traumer. Hold-

ningsarbeid, etikk og bedre ledelse skulle gjøre Forsvaret bedre, jf. Handlingsplan for forsvarssektoren. Dette er tydeligvis ikke ivaretatt, i alle fall ikke i deler av Forsvaret.

Spesielt vil det ramme unge kvinner som ønsker verneplikt, å komme inn i et dårlig arbeidsmiljø der de kan risikere å bli trakassert og mobbet. Det dreier seg om flere alvorlige saker som nå er rullet opp. Både varslere og rammede bør kunne forvente å få svar på når sakene deres blir behandlet, og at de blir behandlet på en profesjonell og rettferdig måte.

Svar:

La meg først si at én sak om mobbing og trakassering i Forsvaret, er én sak for mye. Derfor jobber vi kontinuerlig med denne problematikken.

I en spørreundersøkelse som ble gjennomført i 2007 i Forsvaret, svarte 12,2 % at de hadde blitt utsatt for mobbing eller trakassering på arbeidsplassen i løpet av de siste seks måneder.

Forsvaret har iverksatt en rekke tiltak for å motvirke mobbing og trakassering. Eksempler på tiltak er økt fokus på holdninger, etikk og ledelse, og opp-

rettelse av varslingskanaler i Forsvaret. Videre er det stilt krav til ledere om å informere eget personell om hva mobbing og uønsket seksuell oppmerksomhet kan omfatte og hvilke belastninger dette kan medføre for den enkelte, de nærstående og Forsvaret som arbeidsgiver.

Ved en tilsvarende spørreundersøkelse i 2008 var antall ansatte som rapporterte om mobbing redusert til 5,5 %. Dette er en klar nedgang, og indikerer at Forsvaret ikke lenger skiller seg vesentlig ut fra arbeidslivet for øvrig på dette området (tilsvarende tall fra norsk referansemateriale er 4,6 %). I den samme spørreundersøkelsen fremgår det imidlertid at ulike grader av seksuell trakassering forekommer, særlig overfor yngre kvinner. Forsvarets driftsenheter har fått tilsendt resultater fra denne spørreundersøkelsen for oppfølging. Det er i den forbindelse presisert viktigheten av fortsatt å fokusere på tiltak for å forebygge og håndtere tilfeller av mobbing og seksuell trakassering. For å gi mulighet til å bringe slike forhold til behandling, har Forsvaret utarbeidet et eget direktiv med tilhørende veiledning for varsling av kritikkverdige forhold i Forsvaret. Formålet med direktivet er å gi nærmere rutiner for den varslingsrett som følger av arbeidsmiljøloven. Informasjonen ligger åpent tilgjengelig på internett.

Varslingssaker kan være tidkrevende og vanskelige å løse på en rettferdig og klok måte. I slike saker vil man alltid måtte ivareta rettssikkerheten til den eller de det er varslet om. Der hvor varsler er anonym, er man forhindret fra å orientere varsler om sakens gang.

I varslingssaker gis det tilbud om psykososial støtte og oppfølging til den som varsler og den det varsles om. De som forvalter varslingskanalen, har mulighet til å trekke på et bredt spekter av ressurser.

I dette inngår blant annet helsepersonell i kombinasjon med støtte fra Feltprestkorpsset.

De involverte i en varslingssak vil kunne være uenige i de avgjørelsene som blir tatt. Det gjøres derfor rutinemessig oppmerksom på at man har rett til å bringe saken videre til Forsvarets ombudsmann eller andre tilsyns- eller kontrollmyndigheter.

Forsvaret vil i slutten av 2009 starte et forskningsprosjekt om mobbing og seksuell trakassering. Hensikten er blant annet å avklare ytterligere hva som ligger i Forsvarets tall, samt kartlegge måter å redusere forekomsten av uønskede trekk ved arbeidsmiljøet. Både ansatte og vernepliktige vil inngå i forskningsprosjektet. I denne forbindelse vil det være naturlig å se på forhold knyttet til varsling. Handlingsplanen for holdninger, etikk og ledelse som ble lansert i 2006, og som nå revideres, tar også tak i disse problemstillingene, blant annet ved at tematikken er sentral i et nyutviklet e-læringsprogram. Forskning tilknyttet kjønn og kultur vil også stå sentralt i et program ledet av Forsvarsdepartementet i samarbeid med eksterne forskningsmiljøer.

Jeg kan forsikre deg om at det jobbes kontinuerlig for at alle saker som kommer inn til forsvarssektorens varslingskanaler gis prioritet og følges opp med de ressurser saken krever. Representanten Dāvøy peker på flere viktige hensyn som må ivaretas ved behandlingen av slike saker. Både varsler og rammede skal selvsagt være trygge på at sakene blir behandlet på en profesjonell og rettferdig måte innenfor bestemmelser om taushetsplikt, arbeidsgivers ansvar og hensyn til personvern for alle parter. Mobbing og trakassering er ikke akseptabelt og Forsvaret vil fortsette å fokusere på tiltak for å forebygge og håndtere slike hendelser.

SPØRSMÅL NR. 1521

Innlevert 2. september 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 9. september 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Haugesunds Avis omtalte 5. august i år en kvinne fra Sveio sin erfaring fra norsk helsevesen. 9. mai 2007 sendte hun et klagebrev på behandlingen hun fikk ved Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN). Pr. 5. august 2009 ventet hun fortsatt på svar. Helse-tilsynet/Fylkeslegen i Troms har flere ganger etterlyst svar og varslet en mulig reaksjon, uten at det har gitt noen konsekvens.

Mener statsråden situasjonen er akseptabel for Sveio-kvinnen, og hvordan bør Helsetilsynet ta denne saken videre?»

Svar:

Som statsråd mener jeg det er svært viktig at alle helseforetak har gode rutiner og systemer for håndtering av klagesaker. Jeg har vært i kontakt med Helse Nord RHF som informerer meg om at direktøren ved

Universitetssykehuset Nord-Norge HF er kjent med at det i denne saken ikke er overholdt svarfrister både overfor pasienten og til Helsetilsynet i fylket. Dette er beklagelig.

Den konkrete saken som representanten refererer til har imidlertid i ettertid vært gjenstand for granskning og ført til gjennomgang av helseforetakets saksbehandlingsrutiner. Som et resultat av denne gjennomgangen har det blitt etablert sterkere tilsyn med saksbehandlingen i avdelingene ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF. Saken har også ført til forbedringer i det internkontrollsystemet som er etablert for å systematisere oppfølgingen av klagesaker. Helse Nord RHF har informert meg om at det nå er etablert nye rutiner som skal sikre at alle klagesaker

fra pasienter til sykehusledelsen behandles i sykehusets kvalitetsutvalg, slik at man sikrer avdekking og oppfølging av eventuelle systemfeil. Jeg legger til grunn at dette vil bidra til å unngå tilsvarende saker i fremtiden.

Når det gjelder innholdet i klagesaken er det uevnighet om mellom klager og helseforetak.

Jeg er informert om at saken fortsatt er under behandling hos Helsetilsynet i Troms. Jeg er oppmerksom på at den lange saksbehandlingen til dels kan skyldes forhold ved eller etterlevelsen av de retningslinjer for saksbehandling som er utarbeidet av Statens helsetilsyn. Dette vil jeg viderefremidle til Statens helsetilsyn som riktig instans.

SPØRSMÅL NR. 1522

Innlevert 2. september 2009 av stortingsrepresentant Per-Kristian Foss

Besvart 9. september 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Skal Nærings- og Handelsdepartementet dekke regningen på 740 000 kroner til Geelmuyden Kiese fra Berit Kjøll i forbindelse med Aker-saken?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med striden rundt det omstridte salget av selskaper fra Aker til Aker Solutions våren 2009 hyret statens representant, Berit Kjøll, pr-rådgivere fra pr-firmaet Geelmuyden Kiese for 740 000 kroner.

Svar:

I forbindelse med Aker-saken tidligere år engasjerte Berit Kjøll, daværende styremedlem i Aker Holding AS, Geelmuyden Kiese til å gi medierådgivning. Nærings- og handelsdepartementet har fått en henvendelse fra Berit Kjøll om dekning av kostnader knyttet til denne rådgivningen.

Det er fortsatt behov for å avklare enkelte problemstillinger, men departementet tar sikte på å ta endelig stilling til forespørselen så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 1523**Innlevert 2. september 2009 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 9. september 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Om vel ett år skal Ahus på Lørenskog overta som lokalsykehus for bydel Alna i tillegg til Follo i Akershus. Sykehuset skal dermed ha ansvar for ytterligere 180 000 innbyggere. Fylkeslegen i Oslo og Akershus roper nå det samme varsku som lokalmiljøet har gjort, nemlig hvordan Ahus skal makte å gi et tilfredsstillende tilbud. Fylkeslegen viser til at Ahus er presset allerede i dag og er urolig for overbelegg som særlig kan ramme kronikere.

Hvordan ser helseministeren på utviklingen ved Ahus?»

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har orientert meg om at det er vedtatt at overføringen av bydel Alna og Follo i Akershus fra Oslo sykehusområde til Akershus sykehusområde skal skje innen 1.1.2011, og ikke i 2010, slik fylkeslegen legger til grunn i sitt brev der han uttrykker bekymring for overbelegg.

Helse Sør-Øst RHF har gitt Oslo universitetssykehus HF og Akershus universitetssykehus HF i oppdrag å planlegge overføringen. Dette arbeidet er i gang. Det er etablert et fellesprosjekt som ledes av administrerende direktør ved Akershus universitetssykehus HF. Gjennom dette prosjektet arbeider partene for å finne løsninger som sikrer optimal utnyttelse av de samlede ressursene. Disse planene vil bli konkretisert i løpet av det neste halve året. Herunder vil det bli utarbeidet en framdriftsplan for implementeringen. Som ledd i planleggingsarbeidet gjøres risiko- og sårbarhetsanalyser. Akershus universitetssykehus HF og Oslo universitetssykehus HF ivaretar dette i samarbeid med de ansattes organisasjoner.

Som representanten er kjent med, flyttet Akershus universitetssykehus HF i 2008 inn i et nytt sykehusanlegg med ny digital infrastruktur og nytt medisinsk teknisk utstyr. Dette skjedde samtidig med at store organisatoriske omstillingsprosesser ble gjennomført. I forbindelse med innflytting og bruk av ny infrastruktur har det, som kjent, vært enkelte utfordringer og innkjøringsproblemer. Det arbeides aktivt med å løse disse. Sykehuset arbeider med å forbedre pasientforløp og fjerne flaskehals. Ifølge Helse Sør-Øst RHF vil innkjøringsproblemene være løst i god tid før utvidelse av opptaksområdet finner sted. Det nye sykehuset er utformet for å gi mulighet for å øke antallet utredninger og somatiske behandlinger.

De beregninger Helse Sør-Øst RHF og Akershus universitetssykehus HF har gjort mht. kapasitet, viser

at det vil være tilstrekkelig kapasitet ved Akershus universitetssykehus HF til å overta opptaksområdet i tråd med vedtaket innen somatikk. Når det gjelder psykisk helsevern har Helse Sør-Øst RHF vært klar over at det er utfordringer knyttet til kapasitet på døgnplasser ved sykehusavdelingene. I overføringsoppgaven til Oslo universitetssykehus HF og Akershus universitetssykehus HF er det lagt til grunn at helseforetakene i fellesskap skal finne løsninger, for eksempel ved at Akershus universitetssykehus HF drifter deler av sykehusavdelingene innenfor psykisk helsevern for sitt opptaksområde i bygg som i dag ligger under Oslo universitetssykehus HF.

Siste sengepir i det nye sykehusbygget ved Akershus universitetssykehus HF fullføres frem mot 2011 med ytterligere 112 senger, og et nytt pasienthotell med 70-75 senger skal ferdigstilles. Ved overføringen av Follo til Akershus universitetssykehus HF vil også Ski sykehus overføres. I det pågående planleggingsarbeidet vil det bli vurdert om aktiviteten og sengekapasiteten ved dette sykehuset skal utvides. Samlet innebærer dette en vesentlig økning i antall somatiske senger ved Akershus universitetssykehus HF før overføringen av opptaksområde finner sted.

Akershus universitetssykehus HF har de siste årene gjennomført omfattende organisasjonsutvikling gjennom samarbeid med kommunene i opptaksområdet. Dette har ført til flere konkrete samarbeidsprosjekter, bl.a. med etablering av tre spesialiserte korttidsenheter (jf. Strategisk plan for 2009-2020 for Helse Sør-Øst). Lokalbaserte spesialisthelsetjenester er særlig viktig for pasienter som har behov for kontinuerlig oppfølging eller har kroniske tilstander som medfører gjentatte innleggelser og annen kontakt med sykehus. Dette er også i tråd med tenkningen i St.meld.nr. 47 Samhandlingsreformen (2008-2009).

Jeg legger til grunn at et utvidet opptaksområde for Akershus universitetssykehus HF skaper grunnlag for mer effektive pasientforløp med utgangspunkt i brukerens behov, og for god utnyttelse av en betydelig investering. Helse Sør-Øst RHF har forsikret meg om at det fortløpende vil bli vurdert tilpasninger i fremdriftsplanen for overføring av opptaksområde fra Oslo universitetssykehus HF til Akershus universitetssykehus HF. Dette for å sikre at overflyttingen kan gjennomføres uten at tilbudet til befolkningen svekkes i kvalitet eller kapasitet mens prosessen pågår.

SPØRSMÅL NR. 1524**Innlevert 2. september 2009 av stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug****Besvart 8. september 2009 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Utvikling i distriktene avhenger av tilgang på kompetanse, herunder utdanningstilbud, kompetansemiljøer og kompetansearbeidskraft. Byene må være motorer med sterke kompetansemiljø. Framtiden krever kunnskap om en skal lykkes med bosetting og utvikling. Kunnskapsproduksjon generelt, og i tilknytning til lokalt næringsliv spesielt, er avgjørende konkurransefaktorer.

Vil kommunalministeren engasjere seg for å sikre en by som Kristiansund et stabilt tilbud innen høyere utdanning?»

BEGRUNNELSE:

Høgskoler og universiteter har i dag for dårlige rammevilkår for å drive høyere utdanning desentralisert. En er i dag vitne til en sterk urbanisering av kompetanse, fortrinnsvis til de største byene. De mindre byene uten et godt fungerende høyskoletilbud blir tapere i kampen om kompetansen og fremtidige arbeidsplasser. Høyere utdanning er positivt:

- For den enkeltes personlige utvikling
- For å sikre distriktet tilgang på kvalifisert arbeidskraft.
- For å sikre ungdommen et valgalternativ
- For å sikre de bofaste tilgang på etter- og videreutdanning.

I tillegg bidrar høyere utdanningsmiljø til:

- Kompetansemiljø som kan gi knoppskytinger innen forskning
- Kompetansemiljø som kan gi knoppskyting innen bedriftsetableringer
- Statlige kompetansearbeidsplasser
- Et arbeidsmarked med bredde og variasjon.

I Kristiansund gir de få tilbudene som er på plass et kjærkomment tilskudd av ungdom i tillegg til at distriktet får tilgang på kvalifisert arbeidskraft innen de områdene som det gis tilbud i. Men Høgskolesenteret i Kristiansund er likevel ikke et kompetansemiljø som har kraft til å dra kompetansearbeidsplasser til regionen og heller ikke forskingsmiljø. Dette til tross for at Kristiansund har en meget viktig posisjon innen petroleumsvirksomheten i Norskehavet.

Det er sterkt ønskelig at Høgskolen i Kristiansund får en egen post på statsbudsjettet. Et eksempel her er Finnsnes.

Tilgang på høyere utdanning er et av de viktigste

virkemidlene i regional utvikling. Det er derfor et paradoks at politikken for dette kun bestemmes av Kunnskapsdepartementet. Derfor er det jeg ønsker kommunalministerens engasjement for å tilrettelegge for høgskoleutdanning i Kristiansund.

Dette er grunnleggende viktig distriktpolitikk og avgjørende for å få sterke regioner med Kristiansund som motor i utviklingen på Nordmøre.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse av 2. september 2009 fra representanten Leif Helge Kongshaug. Spørsmålet er rettet til kommunalministeren, men jeg vil svare på spørsmålet som ansvarlig statsråd for fagområdet høyere utdanning. Spørsmålet lyder som følger: "Vil kommunalministeren engasjere seg for å sikre en by som Kristiansund et stabilt tilbud innen høyere utdanning?"

De norske universitetene og høyskolene har en lovfestet autonomi. Det innebærer at de selv kan opprette desentraliserte utdanningstilbud innenfor, og for så vidt også utenfor, sitt regionale nedslagsfelt. Opprettelse av eventuelle nye tilbud vil være basert på institusjonenes egne vurderinger av behov for, etterspørsel etter, kostnader og inntektsmuligheter knyttet til tilbudene. Kunnskapsdepartementet mener at institusjonenes frie stilling på dette området bidrar til å sikre et godt og regionalt tilpasset utdanningstilbud over hele landet.

Høgskolene i Ålesund, Molde og Volda har i dag et samarbeid om desentralisert utdanning i Kristiansund. Jeg ser positivt på at høyskolene samhandler med lokale aktører for gi et best mulig utdanningstilbud i regionen. Desentraliserte utdanningstilbud er et viktig supplement til den ordinære driften ved de statlige høyskolene blant annet ved at flere får mulighet til å ta høyere utdanning. Desentraliserte tilbud har også vist seg å være viktig for høyskolene i distriktene for å kunne opprettholde eksisterende rekrutteringsnivå.

Institusjonene er underlagt prinsippet om rammebudsjettering og har en basisbevilgning som skal legges til rette for aktivitet desentralisert eller som fjernundervisning. Samlet gir dette institusjonene i Møre og Romsdal handlefrihet til å styrke tilbudet i Kristiansund. En slik styrking må blant annet vurderes i forhold til rekrutteringsgrunnlaget i Kristiansund og prosesser som nå foregår i universitets- og høyskolesektoren med hensyn til samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon mellom institusjonene.

SPØRSMÅL NR. 1525**Innlevert 2. september 2009 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 16. september 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hva er statsrådets vurdering av et avgiftsfritak for utrykningskjøretøy i Politiet?»

BEGRUNNELSE:

Fra ulike hold pekes det på at politiet er den eneste utrykningsetaten som ikke har fritaksbestemmelser for avgifter på sine kjøretøy. Dette skal medføre at det anskaffes kjøretøy som ikke er ideelle i forhold til tjenesten kjøretøyene skal inn i.

Det pekes på at et fritak for politiets kjøretøy vil medføre at man i større grad kan velge riktig kjøretøy ut fra de behov man stiller til et utrykningskjøretøy, uten at man på samme måte som i dag må ta hensyn til de ulike komponentene i avgiften som motorkraft, vekt, utslipp etc.

Svar:

Engangsavgiften har som hovedformål å skaffe staten inntekter. Avgiften er også søkt utformet for å ivareta miljø- og sikkerhet, og fordelingspolitiske hensyn. Satsstrukturen i avgiften og de ulike fritakene må ses på denne bakgrunn. I engangsavgiftssystemet

er næringskjøretøy skjermet, blant annet ved at tunge lastebiler er fritatt for avgift, mens det for varebiler og drosjer betales avgift med redusert sats. Det kan i denne sammenheng nevnes at politiets pansrede kjøretøy er fritatt for avgift, og at brannvesenets og helsetjenestens anskaffelser av ordinære kjøretøy er underlagt vanlig avgiftsplikt.

Midler til anskaffelse av utrykningskjøretøy i politiet har siden 2002 vært inkludert i den ordinære driftsbevilgningen til politiet. Anskaffelse av nye kjøretøy må derfor prioriteres innenfor en helhetlig vurdering av politiets samlede ressursbruk.

Bevilgningsforslagene som fremmes av regjeringen, herunder eventuelle forslag om anskaffelse av nye kjøretøy for politiet, inkluderer alle kostnader, også avgifter. Bevilgningen for engangsavgift på motorvogner på statsbudsjettets inntektsside vil inkludere avgiftene fra både private og offentlige aktører. Å frita politiets utrykningskjøretøy fra avgifter vil ikke gjøre det rimeligere for staten å anskaffe kjøretøy til politiet. Resultatet av et slikt fritak kan imidlertid være at man ikke lenger vil oppnå de ønskede effektene ved avgiften.

SPØRSMÅL NR. 1526**Innlevert 2. september 2009 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal****Besvart 11. september 2009 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Hvordan kan statsråden bidra til at tverrsektorielle prosjekter for å styrke livsmestring og boevne hos unge bostedsløse, kan settes i gang?»

BEGRUNNELSE:

Det er bekymringsfullt at stadig flere unge faller utenom yrkesliv og blir bostedsløse. Det er unge mennesker som ikke mestrer det å bo, gå på skole eller stå i arbeidsliv. De mestrer ikke livet. Det er dessverre ofte slik at enkelttiltak over for denne gruppen ikke virker. Det må utvikles modeller eller redskaper som kan sørge for helhetlige, forebyggende tiltak som in-

tegrerer innsats på flere områder samtidig. Friskgården i Stod i Steinkjer ønsker å sette i gang et prosjekt "Ungdom på alvor" for å prøve ut en tverrsektoriell modell. Det er vanskelig å finansiere tverrsektorielle prosjekter som dette.

Svar:

Ansvaret for å bistå vanskeligstilte på boligmarkedet ligger i kommunene, mens staten skal opptre samordnet og legge til rette for at kommunene har gode forutsetninger for å kunne bosette vanskeligstilte. Husbanken er statens koordinator i arbeidet med å forebygge og bekjempe bostedsløshet.

Det er viktig at kommunene får kunnskap om gode prosjekter, økonomiske virkemidler og om andre kommuners erfaringer i arbeidet med å forebygge og bekjempe bostedsløshet. I dette arbeidet er Husbanken kommunenes viktigste støttespiller. For å sikre erfaringsoverføring har Husbanken, i samarbeid med fylkesmennene opprettet flere kommunenettverk. Regjeringen har også inngått en samarbeidsavtale med KS om boligsosialt arbeid.

I 2008 ble det gjennomført en ny kartlegging av bostedsløse i Norge. Denne viste at det var registrert 6 100 bostedsløse i uke 48. Kartleggingen viste også at 24 prosent av disse var under 24 år. Denne gruppen har økt med tre prosent fra forrige kartlegging i 2005.

Husbanken har stort fokus på ungdom, blant annet ved å bidra til at flere tverrsektorielle prosjekter for unge bostedsløse har blitt igangsatt. Følgende er noen eksempler på ungdomstiltak som ble tildelt kompetansetilskudd fra Husbanken i 2008 og 2009:

- ”Ungdom på alvor” ved Frisknett AS
- ”TIUR-prosjektet / Wraparound” ved Stavnegård
- ”Verdig liv” ved Trondheim fengsel
- ”Flyktninger, fra mottak til egen bolig” ved NTNU Samfunnsforskning AS

For å få videreført de gode erfaringene fra prosjektene, er det behov for god forankring og godt boligsosialt planarbeid i den enkelte kommune. Videre er det viktig at staten legger til rette for god finansiering av tjenester og økonomi til utvikling av boligsosiale tiltak. I dette arbeidet er Husbankens økonomiske boligvirkemidler som kompetansetilskudd, bostøtte, boligtilskudd til utleieboliger og startlån en forutsetning for å lykkes i dette arbeidet.

Kommunal- og regionaldepartementet ønsker mer langsiktighet og kontinuitet i det boligsosiale arbeidet fremover. Husbanken skal derfor fortsatt arbeide målrettet med de kommunene som har de største boligsosiale utfordringene. I dette arbeidet legges det stor vekt på aktiv deltagelse fra den enkelte kommune.

Jeg ønsker også å opplyse om at Husbanken kan gi inntil 40 % boligtilskudd til utleieboliger der det kan dokumenteres et oppfølgingsbehov av beboerne. Dette er et tiltak for å bidra til at flere vanskeligstilte i boligmarkedet med kompliserte behov kan få et verdig botilbud.

SPØRSMÅL NR. 1527

Innlevert 3. september 2009 av stortingsrepresentant Åslaug Haga

Besvart 17. september 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hva vil konsekvensen være dersom dagens lisensfinansiering av Norsk Rikskringkasting avvikles og det i stedet åpnes opp for reklamefinansiering og privatisering av hele, eller deler av, NRKs virksomhet?»

Svar:

Kultur- og kirke departementet har innhentet en ekstern vurdering av hvilke konsekvenser markedsfinansiering og privatisering av NRK vil ha. Utredningen er utført av dr. polit. Johann Roppen. Utredningens hovedkonklusjoner er:

- NRKs inntreden i det kommersielle kringkastingsmarkedet vil medføre dramatiske og uforutsigbare endringer og det er usannsynlig at alle dagens aktører kan ha samme aktivitetsnivå som i

dag. Det er usannsynlig at markedet alene vil tilføre NRK ressurser av samme omfang som i dag.

- Markedsfinansiering av NRK Radio vil medføre en kraftig nedskjæring av det norske radiotilbudet og det er ikke usannsynlig at det bare vil være rom for en eneste nasjonal radiokanal med allmennkringkastingspreg. NRKs nettsatsing har vist seg å være lite attraktiv i det kommersielle markedet og vil i dagens format ha problemer med å overleve på kommersielle vilkår.
- Ved reklamefinansiering av NRK vil TV 2 få konkurranse fra NRK også i reklamemarkedet. Dette setter TV 2 i en usikker situasjon. NRKs kommersielle konkurrenter må ventes å ta rettslige skritt for å forsinke og forhindre både utsalget og innføring av markedsfinansiering av NRK.
- Et salg av NRK vil få store og uforutsigbare konsekvenser for norske programprodusenter, og distributørene vil få færre og dyrere fjernsynska-

naler å formidle, samtidig som et svekket NRK i publikumsmarkedet vil kunne svekke fjernsyn som medium.

- Store deler av NRKs programtilbud i dag vil bli borte eller sterkt redusert i omfang. Det vil særlig gå ut over kostbar virksomhet som nyhets- og aktualitetsprogram. I tillegg blir det vanskelig å finansiere barneprogram, programmer på samisk, programmer for minoriteter, tegnspråktolking, Kringkastingsorkesteret og regionale sendinger.

Roppens utredning "Konsekvenser av markedsfinansiering og privatisering av NRK" følger vedlagt.

Vedlegg til svar:

Konsekvenser av markedsfinansiering og privatisering av NRK.

Utredning, bestilt av Kultur- og Kirkedepartementet.

Av dr.polit. Johann Roppen (johann.ropen@gmail.com)¹

Volda, 9. september 2009.

Hovedpunkt i utredningen.

- I denne utredningen drøftes noen av spørsmålene som reiser seg hvis det skulle bli aktuelt å markedsbasere finansieringen av NRK og å selge NRK til private. Grunnlaget for vurderingene er hentet fra tilgjengelig informasjon om det norske kringkastingsmarkedet hva gjelder bedrifter, publikum og reklame. For noen spørsmål er det dratt paralleller til andre land, særlig Norden.
- Usikkerhetsmomenter ved utredningen er at det er uklart hvordan et salg og markedsfinansiering av NRK mer konkret skal gjennomføres. Det viktigste enkeltpunktet er her hvorvidt NRK eller andre kringkastere fortsatt skal ha allmennkringkastingsforpliktelser på en eller annen måte, eller ikke. Det er også usikkert hvordan reklamemarkedet vil utvikle seg og i hvilken grad det vil være mulig å finansiere allmennkringkasting utelukkende ved markedsbaserte løsninger.
- NRKs inntreden i det kommersielle kringkastingsmarkedet vil medføre dramatiske og uforutsigbare endringer og det er usannsynlig at alle dagens aktører kan ha samme aktivitetsnivå som i

dag. Det er usannsynlig at markedet alene vil tilføre NRK ressurser av samme omfang som i dag. NRK kan ha høyere verdi som konsern, enn som enkeltdele med helt andre navn.

- Markedsfinansiering av NRK Radio vil medføre en kraftig nedskjæring av det norske radiotilbudet og det er ikke usannsynlig at det bare vil være rom for en eneste nasjonal radiokanal med allmennkringkastingspreg. NRKs nettsatsing har vist seg å være lite attraktiv i det kommersielle markedet og vil i dagens format ha problemer med å overleve på kommersielle vilkår.
- Ved reklamefinansiering av NRK vil TV 2 få konkurranse fra NRK også i reklamemarkedet. Dette setter TV 2 i en usikker situasjon. NRKs kommersielle konkurrenter må ventes å ta rettslige skritt for å forsinke og forhindre både utsalget og innføring av markedsfinansiering av NRK.
- Et salg av NRK vil få store og uforutsigbare konsekvenser for norske programprodusenter, og distributørene vil få færre og dyrere fjernsynskanaler å formidle, samtidig som et svekket NRK i publikumsmarkedet vil kunne svekke fjernsyn som medium.
- Store deler av NRKs programtilbud i dag vil bli borte eller sterkt redusert i omfang. Det vil særlig gå ut over kostbar virksomhet som nyhets- og aktualitetsprogram. I tillegg blir det vanskelig å finansiere barneprogram, programmer på samisk, programmer for minoriteter, tegnspråktolking, Kringkastingsorkesteret og regionale sendinger.

1. Om oppdraget

Kultur- og Kirkedepartementet (KKD) ved Åse Kringstad har bestilt denne utredningen, og spørsmålet som skal utredes er formulert slik:

«Utredningen skal se på hvilke konsekvenser det vil få dersom dagens lisensfinansiering av NRK avvikles og det i stedet åpnes for reklamefinansiering og privatisering av NRKs virksomhet. Utredningen skal blant annet ta for seg hvilke konsekvenser dette vil ha for henholdsvis NRK, andre kringkastere, og for innholdstilbudet til ulike grupper i befolkningen.»

Jeg vil her bruke det mer generelle begrepet markedsbasert finansiering framfor begrepet reklamefinansiering, fordi både reklamefinansiering, brukerbetaling, sponning og annet kan være aktuelle finansieringsformer for privateide kringkastere.² Det er likevel reklamemarkedet som er den viktigste inntektskilden i mediemarkedet.

Spørsmålet tangerer mediepolitiske, juridiske, økonomiske og medievitenskapelige perspektiver og

¹ Denne utredningen er gjennomført av dr.polit. Johann Roppen som privatperson. Utrederen er til daglig førsteamanuensis i journalistikk ved Høgskulen i Volda, men Høgskulen i Volda har ikke ansvar for denne utredningen. Roppen har tidligere blant annet arbeidet som forskningsleder ved Møreforskning Volda og som rådgiver i Eierskapstilsynet for media. Hans doktoravhandling i medievitenskap fra 2003 handlet om mediekonsentrasjon og journalistikk i Norge og hadde Orkla Media som case. Han har også utgitt boka «Medieindustrien» (2003) som analyserer den norske medieindustrien ut fra politisk-økonomiske perspektiver.

² For eksempel hadde norske TV 2 i 2008 reklameinntekter på ca 2 milliarder kroner, men hadde i tillegg formidlingsinntekter og brukerbetaling på ca 0,7 milliarder kroner.

denne utredningen kan naturligvis på ingen måte gjøre fyllestgjørende rede for spørsmål knyttet til alle disse fagfeltene. Det har bare vært mulig å peke på noen få, men etter min mening sentrale spørsmål og mulige konsekvenser.

Det er problematisk å utrede disse spørsmålene fordi det er usikkert hvordan privatisering og markedsbasert finansiering mer konkret skal innføres og gjennomføres. Det viktigste uavklarte spørsmålet er om NRK i framtida skal ha allmennkringkastingsforpliktelser. Andre uavklarte spørsmål er for eksempel hvordan NRK skal stykkes opp? Kan det tenkes at flere av de oppstykke de delene kan fortsatt bruke navnet «NRK»? Hva skjer med deler som ikke har kjøpere? Skal reklamefinansiering innføres før eller etter at NRK blir solgt? Det finnes heller ikke direkte sammenlignbare eksempel på statlige allmennkringkastere som har blitt solgt, så det er lite erfaring å dra på.

Endelig er det som kjent slik at de fleste reklamefinansierte mediebedrifter på grunn av sterk reduksjon i reklameinntektene sliter tungt i disse dager, og det er vanskelig å vite om og når utviklingen vil bedre seg.

Det er gitt meget knapp tidsfrist for utredningen ved at bestillingen er inngitt av KKD den 4. september 2009 og frist for levering ble satt til onsdag 8. september. Dette har naturlig nok satt store begrensninger på hvor bredt og dypt denne utredningen kan gå.

2. Bakgrunn for spørsmålet

Spørsmålet i denne utredningen har koplinger til den aktuelle politiske situasjonen. Forslaget om å privatisere og markedsfinansiere NRK har blitt brakt på den politiske dagsorden av Fremskrittspartiet, som har vært alene om dette standpunktet. Spørsmålet har i liten grad tidligere blitt utredet i Norge, og det er begrenset erfaring å gjøre seg nytte av fra andre land, fordi ingen land det er naturlig å sammenligne seg med både har snudd om på finansieringsmåten og dessuten solgt den statlige allmennkringkasteren til private.³

I denne utredningen vil det tas utgangspunkt i en tenkt situasjon hvor Fremskrittspartiets politikk på dette området skal gjennomføres, og det skal så vurderes hvilke konsekvenser den vil få. Antakelig vil dette være mest politisk aktuelt i en situasjon hvor Fremskrittspartiet har regjeringsmakt og da vil kunne gjennomføre sin politikk også på andre områder. Selv om det er usikkerhet om hva slags utslag dette vil gi, blant annet fordi Fremskrittspartiet aldri har vært i regjeringsposisjon tidligere, så må man anta at de varslede tiltakene på kort sikt vil føre til en betydelig styrking av privat sektor i Norge. Man kan da anta at bedriftene vil øke sine reklameinvesteringer.

Teoretisk sett kunne det da bli skapt et finansieringsgrunnlag for flere og ulike mediebedrifter. Erfaringene fra mediemarkedet tyder heller på at de dominerende aktørene vil tjene mest på en slik økning fordi annonsørene ofte opplever det som mest effektivt å benytte seg av markedslederens tjenester.

Videre må man anta at en del av dagens reguleringer i reklamemarkedet vil bli opphevet eller liberalisert. Spesielt den første av disse faktorene vil antakelig føre til volumvekst i reklamemarkedet, men det er høyst usikkert hvor omfattende og langvarig en slik vekst vil kunne bli. På den andre siden er det også usikkert hvor stor del av den den innsparte kringkastingsavgiften som fortsatt vil bli brukt på medier. Det vil jo også handle om hvilket medietilbud som vil blir tilgjengelig og hvordan det samlede kostnadsbildet for konsumentene vil endre seg. For eksempel har Fremskrittspartiet varslet at det ønsker at aviser og magasin/ukeblad skal ha samme sats for merverdiavgift, noe som kan medføre at papiraviser blir dyrere og dermed mindre attraktive.

3. Hva med allmennkringkasting?

Helt sentralt i vurderingen av et utvalg av NRK står hva slags oppgaver NRK skal utføre i framtida. I en salgsprosess er spørsmålet om allmennkringkasting et viktig moment som får betydning for en rekke andre spørsmål. Hvis NRK ikke lenger skal oppfylle allmennkringkastingsforpliktelser faller grunnlaget for særbehandling av NRK bort. Samtidig vil en kringkaster uten slike forpliktelser ha et langt lavere programmessig ambisjons- og kostnadsnivå enn i

³ Eierskap og finansiering av allmennkringkastere tilhører to ulike dimensjoner som er skissert i tabellen nedenfor. For eksempel finnes det et stort antall statlige kringkastere i Europa som finansieres som 2) Blandingsfinansiering, med både statlige garanterte inntekter (avgift eller direkte fra statsbudsjettet) og fjernsynsreklame. Dette gjelder for eksempel TV 2 i Danmark som er statlig eid, og i sine første driftsår mottok inntekter både fra kringkastingsavgift og fra fjernsynsreklame. Et annet kjent eksempel på det man kan kalle en markedsorientert endring av en statlig kringkaster er muligens New Zealands konkurranseutsetting av allmennkringkasting i 1980-årene. Den statlige allmennkringkasteren skulle da konkurrere i reklamemarkedet mot kommersielle aktører. Staten etablerte samtidig et fond for Public Service innhold som alle kringkastere kunne søke om midler fra. Det viste seg at statskanalen klarte seg meget godt i konkurransen med andre aktører, men program-politikken ble dramatisk lagt om for å møte de nye kriteriene, og det var seinere vanskelig å reversere denne utviklingen da et nytt politisk flertall ønsket en mindre markedsstyrt kringkaster.

Til en viss grad kan man si at norsk TV 2 i sine første år drev sin virksomhet etter prinsippet om 3) Kontrakts-kringkasting ved at selskapet var privateid, men fikk en statlig garanti for sitt nasjonale monopol på fjernsyns-reklame. Verdien og realiteten i TV 2s konsesjonsvilkår kan diskuteres, men slik var det i alle fall ment, men ved utgangen av 2009 har TV 2 ikke lenger allmennkringkastingsforpliktelser. Derimot finnes det få eksempel på at statlige allmennkringkastere i vestlige mediesystemer har blitt solgt ut og overlatt til private, så dette framstår altså som et radikalt forslag.

dag. Derimot blir det vanskelig å tenke seg at NRKs inntektsnivå kan bli det samme under markedsforhold som under dagens finansiering med kringkastingsavgift.

En formening om hvor mye dyrere det er å drive allmennkringkasting enn å drive rent kommersiell kringkasting kan man få ved å sammenligne nøkkeltall for allmennkringkasteren TV 2 med den kommersielle kanalen TVNorge.⁴ I 2005 var kostnaden pr sendetime kr 241.000 for TV 2, og kr 53.000 hos TVNorge. Hver ansatt i TV 2 produserte i gjennomsnitt 12 timer program årlig, mens hver ansatt i TVNorge årlig produserte 95 timer program.⁵ Grunnen til at TVNorge kan drive så mye billigere er i hovedsak at kanalen har en langt mindre ambisiøs nyhets- og aktualitetsdekning enn TV 2, og i stedet kan sende rimeligere programmer kjøpt i det internasjonale markedet. I all hovedsak er dette engelskspråklige programmer.⁶

Det synes i dag som at man i TV 2 er usikre på om det vil være mulig å tilby allmennkringkastingsinnhold bare finansiert av markedet når alle forpliktelser og privilegier faller bort ved utgangen av 2009. En årsak til TV 2s høye utgifter er naturligvis at NRK er den dominerende aktør i markedet for allmennkringkasting og dermed en viktig konkurrent for TV 2 i publikumsmarkedet. Det er også knyttet usikkerhet til om det kommersielle radiomarkedet kan finansiere to reklamefinansierte allmennradioer. P4 har som kjent god økonomi, men konkurrenten Radio Norge har gått med underskudd fram til i dag.

- Hvorvidt NRK eller andre kringkastere skal ha allmennkringkastingsforpliktelser går ikke tydelig fram av Fremskrittspartiets forslag, noe som gjør det vanskelig å vite hva forslaget egentlig innebærer.

⁴ I forhold til denne utredningens tema er det naturlig å sammenligne to reklamefinansierte aktører som TV 2 og TVNorge. Sammenlignbare tall for NRK er ikke forsøkt framskaffet. NRK oppgir ikke lenger separate kostnader for radio og fjernsyn da avdelingsgrensene søker å følge saksfelt framfor medietype. Statistikk fra Nordicom (2009) viser at for finske YLE står fjernsyn for ca 60 prosent av de samlede utgiftene. I Sverige får fjernsynet knapt 60 prosent av den innsamlede kringkastingsavgiften (<http://www.radiotjanst.se/sv/Public-service/Finansiering/>). Vi har da fordelt fellesutgifter på de to mediekanalene radio og fjernsyn.

⁵ Året 2005 er valgt fordi dette var før TV 2 og TVNorge lanserte sine tilleggskanaler. Informasjon fra TV 2 tyder på at for TV 2 som konsern har tilleggskanalene ført til en stor produktivitetssøkning på konsernnivå, men kostnadene ved hovedkanalen (TV 2) har fortsatt å øke. Forøvrig har også TVNorge fått en tilleggskanal slik at i hovedsak kan man anta at forholdstallene mellom kanalene ikke er mye endret. Tallene i tabellen nedenfor er hentet fra TV 2 og TVNorge og Medienorge, UIB. Man bør være oppmerksom på Medienorge har lagt inn kvalitative vurderinger av TV 2 og TVNorges nattsendinger, noe som medfører at TVNorge får et høyere tall sendetimer enn TV 2 selv om begge kanalene har program 24/7.

⁶ TVNorges nyhetssendinger kuttet høsten 2009 fra kanalens tilbud for å spare penger.

4. Konsekvenser for NRK

Internt i NRK vil antakelig flertallet av medarbeiderne være usikre på framtida hvis det blir bestemt at selskapet skal stykkes opp og selges. Men det kan også være grunn til å minne om at NRK også er landets største mediebedrift og besitter stor og mangfoldig kompetanse og kapasitet. Man kan derfor også anta at NRKs kommersielle konkurrenter vil være urolige for hva som vil skje den dagen NRK må inn på «deres» markeder for å overleve.

Det kan her minnes om situasjonen på New Zealand der det viste seg at den statlige allmennkringkasteren klarte seg meget godt i konkurransen med kommersielle aktører, men ikke med tradisjonelt allmennkringkasterinnhold.⁷

4.1 Reklamemarkedet og NRKs utgifter⁸

NRKs budsjett var i 2008 på ca 4,35 milliarder kroner hvor kringkastingsavgift utgjør 94 prosent av inntektene. Kringkastingsavgiften og NRKs inntekter har de siste ti åra vokst omtrent i samme takt som i Danmark, mens Sverige og Finland ligger på et lavere nivå. Når det gjelder allmennkringkastingens omfang og tjenestetilbud kan man ikke si at det er store forskjeller mellom de nordiske land. Kan man forvente at markedet gjennom reklamefinansiering og betalingsfjernsyn kan finansiere NRK på samme aktivitetsnivå og bredde som i dag?

Institutt for Reklame og Medias tall for 2008 viser at det ble solgt fjernsynsreklame for ca 3,2 milliarder kroner og radioreklame for ca 0,6 milliarder kroner. Dette utgjorde til sammen ca 20 prosent av den samlede reklameomsetning i Norge og var omlag på samme nivå som året før. NRKs utgifter utgjør altså mer enn det samlede omfanget av kringkastingsreklame. Skal NRK drives videre med samme omfang som i dag, og uten at de eksisterende reklamefinansierte kanaler skal bli skadelidende må altså verdien av kringkastingsreklamen i Norge doubles.⁹

Vil NRK som reklamekanal medføre at annonsørene kan nå fram til nye, interessante publikumsgrupper og det totale markedet for kringkastingsreklame av den grunn vil øke? TV 2 har hatt noe lavere andel av publikumsmarkedet enn NRK, men har til gjengjeld en sterkere stilling hos yngre aldersgrupper enn det NRK har. Å åpne for reklame i NRK vil derfor ikke gi annonsørene vesentlig tilgang til nye seergrupper som i liten grad har vært eksponert for fjern-

⁷ Jf. Nissen (2006)

⁸ Det er først i de siste år at man kan si at det har vært tilgjengelig statistikk som gir et riktig bilde av omfang og utvikling i det norske reklamemarkedet. Medietilsynets årlige rapporter over økonomien i norske medier og IRM (Institut för Reklam och mediestatistik) (<http://www.irm-media.no/>) har de siste åra kommet fram til omtrent samme omsetningstall for reklame. Begge disse datakildene legger til grunn mediebedriftenes regnskapstall i vurderingen av omfanget på reklame.

synsreklame, og det er derfor liten grunn til å tro at den samlede reklamepotten til kringkastingsreklame vil øke. Norge har de ti siste år hatt den høyeste omsetningen av fjernsynsreklame pr innbygger i Norden, noe som kan forklares både med at det har vært god økonomi i Norge, men også at markedet for kringkastingsreklame er velutviklet.¹⁰

Man må som sagt anta at det samlede volum av reklame vil øke som en følge av Fremskrittspartiets økonomiske politikk, men hvor mye denne økningen kan bli og om den er varig er usikkert, og de dominerende aktørene vil antakelig ta mesteparten av økningen.

Hvis NRK skal begynne å selge reklame så vil konkuransen mellom tilbydere av kringkastingsreklame bli hardere, og man kan ikke forvente en volumøkning på annonsørsiden bare som følge av at NRK kommer inn som en tilbyder av fjernsynsreklame.

- NRKs inntreden i det kommersielle kringkastingsmarkedet vil medføre dramatiske og uforutsigbare endringer og det er usannsynlig at alle dagens aktører kan ha samme aktivitetsnivå som i dag.
- Det er usannsynlig at markedet alene vil tilføre NRK ressurser av samme omfang som i dag.

4.2 Konsekvenser av en oppstyking av NRK

NRKs aktiviteter spenner over et stort spekter av medier, kanaler og enkeltredaksjoner og programmer. Fjernsyn er det viktigste mediet når det gjelder kostnader, antall ansatte, publikumsandel og alminnelig oppmerksomhet. Det er uklart på hvilken måte NRK skal stykkes opp. Ett av flere sentrale spørsmål blir hvem som skal eie merkevaren «NRK». Det synes umiddelbart problematisk at konkurrerende bedrifter skal kunne bruke samme merkenavn, og alle deler av det tidligere NRK kan således ikke lenger kalle seg NRK. Mediekanaler som springer ut av NRK, men som mister NRK-navnet vil kunne få en vanskelig markedsituasjon og tilsvarende lavere

⁹ AC Nielsens reklamestatistikk kom til at det i 2008 ble produsert fjernsynsreklame til en verdi av ca 7,5 milliarder kroner og radioreklame for 1,3 milliarder kroner, altså mye høyere tall enn IRM. AC Nielsens verdivurdering baserer seg på å telle reklameblokker i forskjellige mediekanaler, og så kalkulere verdien ut fra listepris. Forskjellen mellom IRM og AC Nielsen kan for en stor del forklares med at kringkasterne ikke er i stand til å selge reklamen til listepris, noe som igjen kan tolkes som at det er reell og hard konkurranse mellom tilbyderne av fjernsynsreklame, og at denne konkurransen har ført til press på prisene. De økonomiske resultatene for reklamefinansiert kringkasting har variert noe over tid og er som all annen annonsebasert virksomhet følsomt for konjunktursvingninger. I forhold til det som er denne utredningens fokus så tyder ikke disse tallene på at markedet for nasjonal kringkastingsreklame har behov for en kapasitetsøkning av konkurransemessige grunner.

¹⁰ Tall fra Nordicom (2008) viser at det i 2007 ble solgt fjernsynsreklame for ca 80 pr innbygger i Norge i 2007, mens tallet for Danmark var 62, Sverige 56 og Finland 50.

markedspris hos potensielle kjøpere sammenlignet med den eller de kanalene som kan bruke NRK-navnet. Dette kan tyde på at verdien av helheten er større en enkeltdelene. Dette er i så fall en helt motsatt verdivurdering enn det man ser ved oppstyking av industrikonsern hvor delene ofte har større verdi enn helheten.

NRKs posisjon i publikumsmarkedet har sin største verdi i kraft av selskapets historie og å ha vært del av alle nordmenns liv fra fødselen av. I dagens medielandskap har NRK også en enestående rolle i kraft av å være den statlige allmennkringkasteren. Dette kan man se på som sentrale egenskaper ved merkevaren NRK. En vesentlig endring av rammevilkårene i form av finansiering og eierskap vil kunne endre NRKs stilling i publikumsmarkedet på fundamentalt vis. Sagt på en annen måte: NRK som merkevare settes på spill. Vurderinger av dette har naturligvis betydning i en salgsprosess, i det minste når det gjelder verdivurdering. Et motargument er at NRK alt i dag har innhold med reklamepreg i form av selvframemende virksomhet som egenreklame, henvisninger til nettsidene i radio og fjernsynsprogram i tillegg til sponsorplakater. Men hvis det er en rådende oppfatning at NRK alt i dag er preget av reklameliknende budskaper, må man også anta at publikum ikke vil reagere spesielt mye på at NRK innfører reklame i full skala.

Av andre aktiviteter enn programproduksjon og kringkasting kan det nevnes at NRKs datterselskap NRK Aktivum søker å kommersialisere NRKs aktiviteter ved å for eksempel selge DVD-er med NRKs program og lisensiering av produkter med tilknytning til NRKs programmer. Det er naturligvis tenkelig at NRK kunne selge NRK Aktivum, men samtidig er hele ideen bak denne typen av kommersielle selskaper at de skal integreres med morselskapet, og igjen er dette en relasjon som blir lettere gjennom eiermessig fellesskap.

Den desidert største investeringen til NRK Aktivum er utbyggingen av det digitale bakkenettet for fjernsyn gjennom 1/3 eierandel i eierselskapet Norges Televisjon (NTV) og distributøren RiksTV som selger betalingsfjernsyn i det digitale bakkenettet. NRK har gjort det kjent at eierandelen i RiksTV er til salgs. Man kan tenke seg at NRK også kunne selge seg ut av NTV. På 1990-tallet solgte jo NRK sitt analoge bakkenett til Telenor. På den andre siden ser man at i Finland ble det digitale bakkenettet solgt til et fransk selskap, som i kraft av å være monopolist kunne ta en høy pris for distribusjon av kringkasting. Det er derfor usikkert om det er lønnsomt på lengre sikt å selge seg helt ut av distribusjonsnettet.

- NRK kan ha høyere verdi som konsern, enn som enkeltdele med helt andre navn.

4.3 Konsekvenser for NRK radio

Kringkastingsavgiften var opprinnelig knyttet til radioapparat, men siden kringkastingsavgiften nå utelukkende er knyttet til eierskap av fjernsyn og i dagligtale kalles tv-lisens kan det være lett å overse at kringkastingsavgiften også finansierer NRK radio. NRKs radiotilbud omfatter 15 kanaler formidlet i FM, DAB og på nett. I 2008 sendte NRKs hovedkanaler (P1, P2 og P3) til sammen ca 21.000 programtimer.

I det norske nasjonale radiomarkedet har NRK en særstilling med ca 60 prosent markedsandel av samlet lyttertid. NRK P1 er Norges største enkeltkanal med en innholdsmessig profil som ikke er så forskjellig fra P4 og Radio Norge. Man kan derfor anta at P1 fortsatt ville kunne være stor i radiomarkedet, også med reklamefinansiering. P1s posisjon bygger riktignok også på store innslag av lokale sendinger og på NRKs spesielle egenskaper som allmennkringkaster - for eksempel at NRK er reklamefri. Disse faktorene kan altså endre seg under markedsfinansiering ved at lokalsendinger er kostbart, og fordi man ikke kan vite sikkert om publikum vil reagere negativt på at NRK får reklame. NRKs nisjekanaler vil sannsynligvis få store problemer med å overleve på markedsvilkår.

Markedsleder på kommersiell allmennkringkasting er i dag P4 med knapt 100 ansatte og årlige driftsutgifter på vel 200 millioner kroner og god økonomi. P4 har lang erfaring som markedsleder innen reklamefinansiert kringkasting, og utvider nå også sin aktivitet til lokalradio. Konkurrenten Radio Norge (tidligere Kanal 24) har knapt 70 ansatte, en omsetning på 60-70 millioner kroner og store driftsunderskudd. Dagens reklamemarked for radio finansierer altså i praksis bare en kommersiell kanal, og det er ikke sannsynlig at reklamemarkedet for radio vil øke drastisk bare fordi det blir mer reklameplass tilgjengelig.

- Markedsfinansiering av NRK Radio vil medføre en kraftig nedskjæring av det norske radiotilbudet og det er ikke usannsynlig at det bare vil være rom for en eneste nasjonal radiokanal med allmennkringkastingspreg.

4.4 Konsekvenser for NRKs digitale tjenester

NRK har siden 2000 solgt reklame på sine nettsider, og i åra 2000 til 2007 solgte NRK også reklame på tekstfjernsyn. Salgsinntektene på NRKs nettsider har etter de siste offentliggjorte tall ikke oversteget ca 10 millioner kroner. Dette er så små inntekter at det ikke er sannsynlig at NRK.no vil kunne klare seg som et selvstendig selskap.

Derimot kan NRK.no fungere som en tilleggskanal for distribusjon av NRKs program og som retur-

kanal for NRKs øvrige programmer, men dette fordrer tett integrering med NRKs øvrige aktiviteter og er vanskelig å tenke seg gjennomførbart uten eiermessig integrasjon. Skal NRK ikke lenger drives etter allmennkringkastingsprinsipper men selges i markedet kan man ikke på den ene siden begynne å ta betalt for formidling fra fjernsynsdistributører og samtidig la det samme stoffet være gratis tilgjengelig på nett. Dette taler for at NRK.no enten må redusere sitt gratistilbud eller innføre brukerbetalning. Per i dag synes begge alternativer å gjøre nrk.no mindre attraktiv enn konkurrerende tilbud.

- NRKs nettsatsing har vist seg å være lite attraktiv i det kommersielle markedet og vil i dagens format ha problemer med å overleve på kommersielle vilkår.

5. Konsekvenser for andre mediebedrifter

Andre mediebedrifter, særlig kringkastere, vil komme i et dilemma den dagen NRK blir til salgs og skal konkurrere i reklame- og betalingsmarkedet. På den ene siden kunne de fleste aktører godt klare seg med færre konkurrenter, og spesielt sterke konkurrenter. På den andre siden kunne det være fristende å sikre seg NRKs sterke markedsposisjon. Men denne markedsposisjonen er jo basert på dagens system med NRK som allmennkringkaster, og det er vanskelig å vite hvordan NRK vil klare seg som bare nok en reklamefinansiert aktør.

5.1 Finnes det kjøpere?

Det synes å være to hovedtyper av aktører som kunne vært aktuelle som kjøpere av NRK. Det er norske avisbaserte medieaktører og utenlandske kringkastings- eller multimediale aktører. Erfaringene fra etableringen både av TV 2 og av lokalfjernsyn viser at norske avisbaserte aktører har vært viktige for etableringer i kringkastingssektoren. Schibsted spilte en nøkkelrolle da TV 2 ble etablert i 1992 og var på et tidspunkt i ferd med å etablere et nordisk nettverk av kommersielle fjernsynskanaler, men har nå solgt seg helt ut av fjernsynsmarkedet. A–pressen er fortsatt en stor eier i TV 2, sammen med danske Egmont. Telenor og/eller A–pressen ville kunne være et norsk alternativ med tilstrekkelig kapital og mediekompetanse, men Telenors stilling i det norske mediemarkedet ville da bli ytterligere forsterket. Det er også tvilsomt om Konkurransetilsynet ville akseptere en fusjon mellom TV 2 og NRK og en slik fusjon ville også være stikk i strid med det bakenforliggende formålet med å stykke opp og selge ut NRK. I et mangfoldsperspektiv ville det selvsagt også være dypt problematisk med en samordning av NRK og TV 2.

Da Kanal24 (i dag Radio Norge) ble etablert var flere norske avishus sentrale i etableringsfasen, men

trakk seg seinere ut til fordel for utenlandsk kapital da de ikke klarte å drive kanalen lønnsomt. Papiravisser har også stått sentralt i oppbyggingen av lokal fjernsyn, og har tatt over de aller fleste lokal fjernsynsselskap. Men lokal fjernsyn har aldri blitt lønnsomt, og en rekke av kanalene likevel blitt lagt ned da annonsemarkedet i det siste har blitt svekket.

Det er usikkert hvorvidt NRKs regionale sendinger har bidratt til å gjøre det vanskelig å skape lønnsomme lokalkringkastere, men i den grad det stemmer kan man ikke se bort fra at lokale og regionale mediehus kan være interessert i å overta NRKs lokalkringkasting, men den må da drives på et helt annet ambisjonsnivå enn i dag. Noe som kan øke risikoen ved å overta eller å drive NRKs lokalkringkastere er at Fremskrittspartiet også ønsker å gjøre det enklere å etablere kringkasting. Det er derfor grunn til å anta at norske avisbaserte mediekonsern vil være forsiktede med å gjøre framtidige storinvesteringer i kringkasting.

Akkurat nå er det meget vanskelig å reise norsk kapital i den størrelsesorden som ville trenge for å overta og drive NRK. Av denne grunn har også Schibsted utsatt børsnoteringen av MediaNorge i inntil sju år. En faktor som kan endre på situasjonen kunne være en dramatisk vekst i reklameinntektene til norske medier som følge av en ny økonomisk politikk.

De siste årene har vi også sett en tendens til et større utenlandsk eierskap i norsk kringkasting. P4 og Radio Norge, TV3 og TVNorge eies i dag av utenlandske selskaper og TV 2 er 50 prosent eid av danske Egmont. På programsiden har vi også sett at Schibsted har solgt sitt produksjonsselskap Sandrew Metronome til det engelske selskapet Shine Group. På produksjonssiden er danske Egmont en av de største aktørene i Norge og Norden gjennom selskapet Nordisk Film. NRK er dermed den eneste 100 prosent norskeide nasjonale kringkaster og representerer også et stort nasjonalt produksjonsmiljø. Ved et eventuelt utvalg av hele eller deler av NRK synes det derfor rimelig å anta at de utenlandske kommersielle medieselskapene som alt er representert i Norge vil være mest aktuelle som nye eiere av NRK. Slike selskaper vil antakelig også være best rustet til å drive NRK som betalingskanal og/eller reklamefinansiert kringkaster.

Som kjent medfører eierskap også retten til å selge et selskap videre. Selv om det skulle være politisk eller konkurransemessig ønskelig å stykke opp NRK i enkeltdelel så vil enkeltdelelene likevel kunne selges videre uten noen statlige virkemidler for å påvirke dette. Skulle også eierskapsloven for media bli fjernet vilte det bare være konkurranseloven som ut fra rent forretningsmessige kriterier ville kunne gripe inn..

- Ved et utvalg av NRK er det mest sannsynlig at utenlandske kommersielle aktører vil overta det meste av NRK.

5.2 Konsekvenser for TV 2

Blant NRKs konkurrenter står TV 2 i en særstilling ved at selskapet har hatt allmennkringkastingsforpliktelser siden 1992, og siden da har vært NRKs viktigste konkurrent i publikumsmarkedet for fjernsyn. For TV 2 spiller NRK en tvetydig rolle. NRK har på den ene siden influert TV 2s programpolitikk og tvunget TV 2 til å investere mye i redaksjonell innsats for å hevde seg i konkurransen med NRK om nyheter og aktualiteter. NRK har som den først etablerte aktøren satt standarden for hva allmennkringkasting skal være. Men på denne måten har TV 2 også oppnådd en høyere markedsandel og en profil som klart skiller kanalen fra de to rent kommersielle konkurrentene TVNorge og TV3.¹¹

Skal NRK finansieres av markedet, vil TV 2 få full konkurranse også i annonsemarkedet fra en annen allmennkringkaster og mister dermed sitt kanskje viktigste konkurransefortrinn. Det er vanskelig å si om det er mest fornuftig av TV 2 å satse høyt og kostbart ved å konkurrere mot NRK, eller om det er mest fornuftig å legge seg opp til TVNorge og TV3s mindre kostbare forretningsmodeller. De samme vurderingene vil naturligvis også NRK måtte gjøre. Man må anta at det vil stå igjen bare én vinner i konkurransen mellom allmennkringkastere, og den andre aktøren blir da tvunget til å velge en nisjestrategi for å overleve. Om det blir NRK eller TV 2 som vinner er umulig å si på forhånd.

- Ved reklamefinansiering av NRK vil TV 2 få konkurranse fra NRK også i reklamemarkedet. Dette setter TV 2 i en usikker situasjon.

5.3 Konsekvenser for konkurrenter og forholdet til EU

NRK har spesielle rettigheter gjennom kringkastingavgift, universell distribusjon og særlige sendere rettigheter i det digitale bakkenettet. Hel- eller delvis reklamefinansiering av NRK vil medføre at de kommersielle kringkasterne får en konkurrent med særlige fordeler knyttet til formidlingsrett og formidlingsplikt i distribusjonsnettene og siden NRK også har en svært høy andel av publikumsmarkedet vil NRK kunne bli en meget alvorlig konkurrent for kommersielle aktører. Man må kunne anta at konkurrerende bedrifter vil gå til rettslige skritt for å få omstøtt disse særlige fordelene som NRK har hatt som allmennkring-

¹¹ Jf. også Kind og Schjelderups gjennomgang av ulike finansieringsformer for kringkasting i vedlegg til Stortingsmelding nr 30 (2006-2007).

kaster. Det synes som at NRK ut fra slike hensyn ikke kan eller bør etablere seg i reklamemarkedet for kringkasting uten at det skjer samtidig med et salg og samtidig må alle særrettigheter og forpliktelser falle bort.

Den borgerlige danske regjering har helt siden 2001 prøvd å privatisere dansk TV 2, som er en statlig eid, reklamefinansiert allmennkringkaster. Privatiseringsprosessen har løpt inn i en rekke juridiske problemer som har medført at salget gang på gang har blitt utsatt og antakelig tidligst kan skje i 2011. Ett av problemene har vært at dansk TV 2 i oppstartfasen ble tilført inntekter fra kringkastingsavgiften, og dette har TV 2s konkurrenter (MTG og ProSiebenSat1¹²) hevdet er ulovlig statsstøtte som ble brukt til å dumpe prisen på fjernsynsreklame. Dette er de samme to aktørene som eier TVNorge, Radio Norge, TV3 og P4, altså etablerte aktører i markedet for kringkastingsreklame.¹³ Ved et eventuelt utsalg må man regne med at NRKs konkurrenter vil søke å opptre på samme måte som de gjorde i Danmark for å gjøre det vanskeligere for en ny reklamefinansiert konkurrent å tre inn på markedet.

En langdryg juridisk prosess sammen med den generelle usikkerheten skapt omkring et utsalg vil kunne skape langvarig usikkerhet i NRK som organisasjon og i hele kringkastingsbransjen.

- NRKs kommersielle konkurrenter må ventes å ta rettslige skritt for å forsinke og forhindre både utsalget og innføring av markedsfinansiering av NRK.

5.4 Konsekvenser for programprodusenter og distributører

Uavhengige norske programprodusenter vil ved en oppstyking av NRK antakelig få flere konkurrenter ved at deler av NRKs programvirksomhet kan bli privatisert. Samtidig er det ikke særlig sannsynlig at NRKs budsjett for innkjøp av program vil øke, det er mer sannsynlig at NRK får langt lavere inntekter enn i dag, og dermed lavere budsjett for innkjøp. Det norske produksjonsmiljøet vil da antakelig i en periode

¹². MTG er den vanlige forkortelsen for medieselskapet Modern Times Group. MTG eier blant annet TV3 og P4 og satellittselskapet Viasat, som også har egne fjernsynskanaler. ProSiebenSat1 er et tysk selskap som blant annet eier SBS (Scandinavian Broadcasting System). SBS eier i sin tur TV-Norge og Radio Norge. I Danmark eier SBS TVDanmark som altså er en av saksøkerne i spørsmålet om ulovlig statsstøtte til TV 2 (Danmark).

¹³. Begge disse kringkasternes morselskaper er medlemmer i de europeiske kommersielle kringkasteres lobbyistorganisasjonen ACT (L'Association des Televisions Commerciales Europeennes) som sammen med den tilsvarende organisasjonen for trykte medier, EPS (European Publishers Council) har framført et 30-talls klager til EU-kommisjonen med påstander om ulovlig statsstøtte til offentlig eide allmennkringkaster (Mortensen, 2008:183-184).

få stor overkapasitet med påfølgende restrukturering av bransjen.

Fjernsynsdistributører (Kabel, satellitt, bakkenett og IP-TV) vil etter privatisering trolig ikke lenger ha formidlingsplikt for NRK, men vil nå møte NRK som en frittstående kommersielt orientert leverandør av program. Fjernsynsdistributørene vil dermed måtte betale for å få tilgang til NRKs programtilbud. Så lenge NRK er markedsledende på fjernsyn i Norge vil det være en klar ulempe for fjernsynsdistributører å ikke kunne tilby NRK. På den andre siden vil et nytt NRK med en lavere andel av originalt norskprodusert innhold og generelt sett lavere investeringer på programside være mindre attraktiv i publikumsmarkedet enn i dagens situasjon, noe som kan føre til mindre interesse for fjernsyn som medium.¹⁴

- Et salg av NRK vil få store og uforutsigbare konsekvenser for norske programprodusenter og distributørene vil få færre og dyrere fjernsynskanaler å formidle, samtidig som et svekket NRK i publikumsmarkedet vil kunne svekke fjernsyn som medium.

6. Konsekvenser for informasjonsformidling og smale grupper

Når det gjelder konsekvenser for befolkningen som konsumenter er dette berørt i flere tidligere punkter. Vi skal her si hvilke konsekvenser bortfall av allmennkringkastingstilbudet vil få for publikum når det gjelder informasjonsformidling og programmer for smale grupper.

6.1 Konsekvenser for informasjonsformidling

Den økonomiske krisen vi nå er inne i har rammet annonsebaserte medier i sterk grad. Nyhets- og aktualitetssendinger representerer store utgifter for kringkasterne. Som følge av dette har vi det siste året sett dramatiske utslag ved at en rekke lokale fjernsynsstasjoner har blitt lagt ned, TVNorges nyhetssendinger stoppes høsten 2009, og TV 2 har det siste året gjennomført flere kuttrunder – høsten 2009 ble det varslet at 100 ansatte måtte slutte.

Dette setter naturligvis hver enkelt ansatt i en vanskelig situasjon siden det synes som at hele arbeidsmarkedet for fjernsynsjournalister er i ferd med å krympe for andre aktører enn NRK. Skulle i tillegg

¹⁴. Gebyrene for kabel- og satellittfjernsyn er alt i dag høyere enn kringkastingsavgiften. Abonnerer man på kabelfjernsyn eller satellittfjernsyn er NRKs kanaler bare tilgjengelige som del av grunnpakker som har ca samme pris som ett års kringkastingsavgift. For eksempel koster Canal Digital's Norgespakke kr 199,- pr mnd og Grunnpakken på kabelfjernsyn koster kr 274,- pr mnd. Begge disse alternativene inkluderer alle NRKs fjernsyns- og radiokanaler og i tillegg et stort antall andre kanaler. Gebyrene må nødvendigvis øke når også NRK begynner å kreve formidlingsavgift fra fjernsynsdistributørene.

NRK med ca 3.400 ansatte gå i gang med nedskjæringer som følge av omlegging av finansieringen vil arbeidsmarkedet bli dramatisk forverret. Det er for enkelt å si at færre fjernsynsjournalister automatisk medfører at norsk ytringsfrihet og mediemangfold kommer i fare. Norsk Journalistlag hadde i 2008 ca 9.500 medlemmer, og medlemstallet har blitt doblet de siste 20 år, og i all hovedsak har økningen kommet av at mediebedriftene har ansatt stadig flere journalister. Når det i disse dager forsvinner anslagsvis ca 200 journaliststillinger fra fjernsyn, så er det prosentvis en mindre nedgang.

Men i et samfunnsperspektiv representerer færre fjernsynsjournalister likevel et problem ved at fjernsyn er et svært viktig medium. I 2008 tilbrakte det norske publikum daglig nesten 3 timer foran skjermen – vi har aldri brukt så mye tid til fjernsyn som i dag. Norske kanaler er de mest brukte, og naturlig nok de eneste som har et vesentlig innslag av norsk-språklige programmer. Når norske fjernsynskanaler må redusere sitt tilbud av norskproduserte nyhets- og aktualitetsprogrammer vil det billigste alternativet være å formidle engelskspråklige programmer innkjøpt i det internasjonale markedet. Det samlede medietilbudet på norsk vil da kunne bli redusert, og man vil kunne si at mediemangfoldet blir redusert. Befolkningens tilgang til informasjon, debatt og kulturopplevelser på norsk og om norske forhold vil også bli redusert noe som dermed på sikt vil medføre dårligere vilkår for ytringsfrihet og kanskje også for befolkningens generelle kunnskapsnivå.¹⁵

- Publikum vil få færre norske kanaler, færre norskproduserte programmer og færre nyhets- og aktualitetsprogram.

6.2 Konsekvenser for smale grupper

Som sagt er det usikkert om Fremskrittspartiet ønsker at NRK eller andre kringkastere i framtida skal drive med allmennkringkasting, men det virker som at man ikke vil finansiere allmennkringkasting med offentlige midler. Som det går fram av det som står ovenfor er det grunn til å tro at NRK må redusere sine budsjetter, og det virker sannsynlig at en rekke av de oppgavene som NRK har som allmennkringkaster vanskelig lar seg finansiere med markedsbaserte løsninger. For noen programtyper kan man derfor uten videre anta at det vil bli meget vanskelig å oppnå finansiering i markedet:

- Sendinger rettet mot barn skal etter dagens regelverk ikke ha reklame. Det blir altså nødvendig å oppheve reklameforbudet for å finansiere barneprogram over hodet, og barneprogram produsert

bare for det norske markedet vil ha et mye høyere kostnadsnivå enn for eksempel animerte serier som selges på verdensmarkedet. Det er usikkert om norskprodusert barnefjernsyn lar seg finansiere med reklame.

- Andre typer innhold som blir formidlet under allmennkringkastingsparaplyen men som man må anta vil ha et dårlig markedsgrunnlag vil kunne være tjenester som kommersielle aktører i dag ikke finansierer. Dette er blant annet:
 - Programmer på samisk.
 - Programmer på fremmedspråk (for minoriteter).
 - Tegnspråktolking rettet mot døve.
 - Kringkastingsorkesteret.
 - Regionale programmer (jf tidligere kommentarer).
 - Formidling av norsk musikk og teater.

Kilder:

Under publisering:

Lund, Anker Brink, Lars Nord og Johann Roppen (2009): *Multimediale Udfordringer for Skandinavisk Public Service* [Blir utgitt høsten 2009], Göteborg: NORDICOM

Roppen, Johann (2003): *Medieindustrien*, Oslo: Det Norske Samlaget [under oppdatering]

Årsrapporter mm.:

NRK, TV 2 (Norge), TV 2 (Danmark), TV 2 (Danmark) allmennkringkastingsrapporter

Politiske dokumenter, utredninger:

St.meld nr. 22 (2006-2007) *Veiviseren. For det norske filmfløtet*. Oslo: Kulturdepartementet.

St.meld. nr. 30 (2006-2007) *Kringkasting i en digital fremtid*. Oslo: Kulturdepartementet.

Nettsteder:

www.nrk.no	www.ap.no
www.TV2.no	www.sv.no
www.TV2.dk	www.sp.no
www.frp.no	www.medietilsynet.no
www.kkd.dep.no	www.nordicom.gu.se
www.hoyre.no	www.medienorge.uib.no
www.venstre.no	www.obs.coe.int

Artikler, bøker, rapporter mm.

Bastiansen, H. G., & Dahl, H. F. (2003). *Norsk mediehistorie*. Oslo: Universitetsforlaget.

Curran, J., Iyengar, S., Brink Lund, A., & Salovaara-Moring, I. (2009). «Media System, Public Knowledge and Democracy: A Comparative Study.» *European Journal of Communication*, 24(1), 5-26.

¹⁵. Jf. Curran et.al. (2009)

Enli, G., & Skogerbø, E. (2008). *Digitale dilemmaer nye medieformer, nye utfordringer*. Oslo: Gylendal akademisk.

Erdal, I. J. (2008). *Cross-media news journalism : institutional, professional and textual strategies and practices in multi-platform news production*. [Oslo]: Faculty of Humanities Unipub.

Halse, K. J., & Østbye, H. (2003). *Norsk kringkastingshistorie*. Oslo: Det Norske Samlaget.

Moe, H. (2009). *Public broadcasters, the Internet and democracy : comparing policy and exploring public service media online*. [Bergen]: University of Bergen.

Nordicom (2008). *The Nordic Media Market 2009. Media companies and Business Activities*. Compiled by Eva Harrie. Göteborg: Nordicom.

Mortensen, F. (Ed.). (2008). *Public service i netværksamfundet*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Nissen, C. S. (2006). *Public service media in the information society. Report prepared for the Council of Europe's Group of Specialists on Public Service Broadcasting in the Information Society (MC-S-PSB): Media Division*, Directorate General of Human Rights, Council of Europe.

Ottosen, R., & Krumsvik, A. H. (Eds.). (2008). *Journalistikk i en digital hverdag*. Oslo: IJ Forlaget / Høyskoleforlaget.

Roppen, J., Lund, A. B., & Nord, L. (2009). *Nordic PSBs, Media Systems and Multimedia Development*, Paper presented at the Nordic Media Researchers Conference, August 14th, Karlstad

Waldahl, R., Rønning, H., & Bruun Andersen, M. (2002). *Nyheter først og fremst : norske tv-nyheter: myter og realiteter*. Oslo: Universitetsforl.

SPØRSMÅL NR. 1528

Innlevert 3. september 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 11. september 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Torskeoppdrett er et satsingsområde. Det brukes store ressurser på å gjøre dette til en økonomisk bærekraftig distriktsnæring. Et slikt prosjekt er LYSTORSK, igangsatt etter initiativ fra Havforskningsinstituttet og godkjent av Innovasjon Norge og Forskningsrådet. Skatt Vest har i etterkant underkjent mesteparten av fradragene under SkatteFunn, og krever tilbakebetalt 1,8 mill. kroner.

Vil Regjeringen presisere overfor Skatteetaten hvilke kostnader som skal ansees fradragsberettiget for slike prosjekter slik at denne saken blir løst?»

BEGRUNNELSE:

Torskeoppdrettsselskapene Havlandet Marinfisk Russenes AS og Havlandet Marinfisk Fanevik AS ble i mars 2008 varslet om at nåværende Skatt Vest vurderte å redusere grunnlaget for skattefradrag med betydelige beløp.

Fradragene var krevd på bakgrunn av kostnader som var tilknyttet godkjente FOU-prosjekter, som i betydelig grad var initiert av forskningsmiljøet rundt torskeoppdrettsnæringen. Prosjektene skulle løse viktige utfordringer i forhold til å oppnå lønnsom drift.

I juli 2008 ble det truffet vedtak relativt likelydende med varslene og nå foreligger det utkast til vedtak i Skatteklagenemnda fra Skatt Vest hvor det fastholdes at fradragsgrunnlaget skal reduseres med totalt 8,9 mill. kroner. Effekten av dette er en mulig tilbakebetaling av 1,8 mill. kroner av i alt ca. 2,5 mill. kroner som tilskudd fra SkatteFunn.

Skatt Vests standpunkt vil få store prinsipielle og praktiske konsekvenser for SkatteFunn-ordningen, og innebærer at skatteyttere ikke kan regne med at kostnader direkte tilknyttet SkatteFunn-prosjekter nødvendigvis blir godkjent som fradragsgrunnlag.

Tre andre selskaper tilknyttet prosjektet LYSTORSK er blant annet varslet om tilsvarende endringer og tilbakebetaling av tilskudd. Disse sakene er stillet i bero i påvente av en prinsipiell avklaring.

Alle de aktuelle sakene knytter seg til prosjekter godkjent som FoU prosjekter av Norges Forskningsråd, noe som innebærer at prosjektene ikke har karakter av løpende drift, jf. skattelovforskriften § 16-40-2 annet ledd bokstav a.

Problemstillingen dreier seg om kostnader som er direkte tilknyttet et forsknings- og utviklingsprosjekt likevel ikke kan tas med hvis det er tale om

kostnader som etter sin art er en del av den aktuelle virksomhetens ordinære drift.

Torskeoppdrett er i en startfase og har ikke oppnådd lønnsomhet. Prosjekter av typen LYSTORSK innebærer både oppdrett av torsk og forskning på ulike virkemidler for å få denne til å bli økonomisk regningssvarende.

Det vil være en kraftig vingeklipping av Skattefunn-ordningen om Skatteetaten legger til grunn en praksis hvor fradraggrunnlaget ikke omfatter de faktiske utgifter som påløper i forbindelse med slik FoU-virksomhet, inkludert utgifter til smolt, anlegg, fôr osv når dette er direkte knyttet til det godkjente FoU-prosjektet.

Svar:

Saken vedrørende LYSTORSK-prosjektet, som det vises til i din henvendelse, er til behandling hos Skatteklagenemda, og er ikke endelig avgjort. Det er også mulig at saken senere vil komme for rettsapparatet. Jeg finner ikke å kunne kommentere denne konkrete saken, men vil gi noen mer generelle kommentarer knyttet til den problemstillingen representanten Hansen reiser.

Skattefunnordningen gir støtte til forskning og utvikling (FoU) i bedriftenes egen regi. Det er en rettingbasert skattefradagsordning uten noen budsjettmessig begrensning. Dette innebærer at alle prosjekter som tilfredsstiller lov og forskrift gir rett til skattefradrag for forskningsrelevante kostnader i prosjektet (FoU-fradrag) Dette skattefradraget kommer i tillegg til den ordinære føring av inntektsfradrag ved beregningen av bedriftens nettoinntekt.

Det er bedriftene selv som velger ut prosjektene. Krav om FoU-fradrag fremmes sammen med innlevering av foretakets selvangivelse. Ligningsmyndighetene, eventuelt domstolene i siste instans, avgjør om kostnadene inngår i beregningsgrunnlaget for fradraget. Regelverket er forankret i skatteloven med tilhørende forskrift. Fradrag gis med inntil 20 prosent av kostnadene til prosjektet, begrenset oppad til hhv. 4 og 8 millioner kroner pr. år (fra og med inntektsåret 2009 5,5 og 11 millioner kroner) for hhv. egenutført og innkjøpt FoU. Når virksomheten ikke er i skatteposisjon, utbetales tilsvarende hva skattefradraget ville utgjort.

Administrasjonen av ordningen er todelt. Norges forskningsråd vurderer FoU-innholdet i prosjektene og avgjør søknader etter ordningen, mens det tilligger ligningsmyndighetene å kontrollere om kostnadene faktisk er påløpt og om disse knytter seg til det godkjente prosjektet.

Etter regelverket behandles klager over spørsmål om godkjenning av om det foreligger et forskningsprosjekt av et særskilt klageorgan, mens klager over

avgjørelser fattet av ligningsmyndighetene følger reglene i ligningsloven. På samme måte som ved ordinær ligningsbehandling innebærer dette at fradraget kan bli gjenstand for endring i ettertid. Det kan derfor være knyttet usikkerhet til størrelsen av fradraget inntil dette er endelig avgjort. Forut for dette kan fradraget da ha blitt gitt basert på kravet eller påstanden fra de ansvarlige for prosjektet, uten nærmere vurdering fra ligningsmyndighetene.

Når Forskningsrådet godkjenner FoU-prosjekter til Skattefunn, sendes det ut et godkjenningsbrev. I dette brevet benytter Forskningsrådet rutinemessig følgende tekst:

”For ordens skyld understreker vi at Forskningsrådets godkjenning ikke gjelder kostnadsrammen, hvilke kostnader som inngår, eller om søker faller innenfor ordningen. Disse forholdene vurderes og avgjøres av ligningsmyndighetene basert på det revisorbekreftede vedlegg til selvangivelsen. (Rev. Forskriftens § 16-40-9 Kompetanseforhold og klageadgang).”

Mottakere av støtte etter Skattefunnordningen har dermed allerede ved godkjenningen fått varsel om at ligningsmyndighetene vil kunne foreta endringer selv om Forskningsrådet har godkjent FoU-prosjektet. Dette innebærer ikke at skatteetaten overprøver Forskningsrådets vurderinger av hva som er FoU. Usikkerheten knyttet til endelig godkjenning av kostnadene som støttemottakeren står overfor er en direkte konsekvens av at ordningen er lagt til skattesystemet. Ved at ordningen er hjemlet i skatteloven, må skatteetaten for det første vurdere om kostnadene berettiger til inntektsfradrag etter loven. Videre må etaten vurdere hvilke av disse kostnadene som er direkte knyttet til det aktuelle FoU-prosjektet, og som derfor berettiger til FoU-fradrag i tillegg til inntektsfradraget.

Av forarbeidene til skatteloven framgår det klart at kostnader til ordinær drift av virksomheten faller utenfor ordningen. En uttømmende regulering av hvilke kostnader som kan inngå i FoU-fradraget vil neppe være mulig. Jeg viser her til at ordningen omfatter alle typer næringer og gir støtte til en mengde ulike prosjekter.

Grensespørsmål mellom drift og FoU-aktivitet kan oppstå i mange relasjoner, og må i stor grad bedømmes konkret. Dette gjelder også tilfeller der tidligere etablerte produksjonsmidler, råvarer og andre innsatsfaktorer fortsatt brukes i produksjonen, men med tillegg av klart FoU-preget, eksperimentell innsats for forbedring av produksjonsmetodene. Den ordinære, etablerte kostnadsprofil for fortsatt produksjon kan vanskelig regnes like med de særlige FoU-kostnader, så lenge denne profilen har et sterkt preg av fortsatte driftskostnader.

SPØRSMÅL NR. 1529**Innlevert 3. september 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 11. september 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Det er en klar forskjellsbehandling i skattesystemet mellom personer som investerer i aksjer i privat regi og personer som investerer via aksjeselskap og dermed kommer inn under fritaksmetoden. Private investorer har klare ulemper som følge av fortløpende skattemessig realisering. Oslo Børs og Aksjonærforeningen har utredet en modell, KLAS, som gir likebehandling.

Hva er Regjeringens vurdering av den foreslåtte modellen, og hva vil Regjeringen gjøre for å legge bedre til rette for private aksjeeiere?»

Svar:

Finansdepartementet har mottatt et innspill fra Aksjonærforeningen til hvordan personlige sparere kan falle inn under et regelverk som langt på vei tilsvarer de reglene som i dag gjelder for selskapsaksjo-

nærer (fritaksmetoden), uten at det stilles krav til opprettelse av et personlig investeringsselskap. Forslaget innebærer at det opprettes en lukket spareinnretning bestående av en dedikert bankkonto med tilhørende verdipapirkonto, men uten aksjekapital og uten krav til foretaksregistrering, regnskapsavleggelse mv. Utbytte og gevinst ved realisasjon av verdipapirer innenfor spareinnretningen skattlegges først når de tas ut av innretningen. Hensikten bak forslaget er at personlige sparere, i likhet med selskapsaksjonærer, skal ha muligheten til å reinvestere midlene ved å kjøpe nye verdipapirer, uten å betale skatt av gevinsten på realisasjonstidspunktet.

Finansdepartementet har den foreslåtte modellen til vurdering, men har ikke tatt stilling til om man vil foreslå å innføre en slik ordning for personlige sparere. Jeg må derfor få komme tilbake til dette på et senere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1530**Innlevert 3. september 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 16. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Det er skapt en usikkerhet om de fremtidige konsesjonsvilkår for Sandefjord Lufthavn etter at også Arbeiderpartiet nå har sagt at de er imot det som er sagt i NTP om statlig regulering av betingelsene for ikke-statlige lufthavner.

Vil samferdselsministeren endelig avgjøre konsesjonsvilkårene for Torp i sitt departement i tråd med signalene i NTP, eller vil saken bli revurdert i Regjeringen før endelig avgjørelse?»

Svar:

Representanten Flåtten har ikke gjengitt hvilke konkrete uttalelser fra Arbeiderpartiet han her sikter til. Jeg antar imidlertid at det dreier seg om uttalelser der Arbeiderpartiet går inn for at de kommunene som

er medeiere i Sandefjord Lufthavn AS selv skal kunne bestemme over eventuelle takster og åpningstider – delvis i strid med innstillingen fra Luftfartstilsynet i saken.

Jeg vil for ordens skyld gjøre oppmerksom på at det i Nasjonal transportplan 2010 -2019 er uttalt at Samferdselsdepartementet "[...] vil i reguleringen av lufthavner utenfor Avinor ta hensyn til den viktige rollen Avinor og Oslo lufthavn, Gardermoen, har i finansieringen av det desentraliserte lufthavnnettet i Norge".

Dette er hensyn jeg vil legge stor vekt på.

Ut over dette finner jeg ikke grunn til å foregripe utfallet av saken før den er forsvarlig utredet. Det dreier seg om et viktig vedtak som vil bli avgjørende for driften av lufthavnen for mange år fremover.

SPØRSMÅL NR. 1531**Innlevert 3. september 2009 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 17. september 2009 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«I statsrådets svar til meg av 15. mai 2009 blir det vist til at det er satt en endelig frist til september d.å. for avhending av 15 F-5A jagerfly. Etter 10 års forsøk på salg av flyene, har dette ikke lyktes.

Vil nå statsråden endelig kunne tilby F-5A fly til Bodø videregående skole og de tre andre skolene i Norge som utdanner flymekanikere bl.a. til Luftforsvaret, slik at langt mer oppdatert flymateriell snarest kan komme på plass til undervisningsformål?»

BEGRUNNELSE:

Forsvaret har etter en langvarig og omfattende prosess jobbet med å avhende F-5A flyene uten å lykkes. I flere tilfeller er det gjort forsøk på å få til en løsning hvor de fire yrkesskolene i landet som utdanner flymekanikere tilbys F-5A fly til undervisningsformål. Skolene sliter med meget gammelt og delvis utrangert flymateriell. Ifølge statsråden selv ble det satt en frist for avhending av flyene, som nå er gått ut. Derfor skulle alt nå ligge til rette for at statsråden nå kan løse skolenes behov for "nye" fly, og at skolene nå kan tilbys F-5A fly. Etter mer enn 10 års forsøk på salg av flyene, vil det etter min oppfatning nå være på høy tid at i alle fall noen av flyene kan anvendes til

mer fornuftige formål enn å oppta lagerplass. Elevene og undervisningsansatte forventer nå at det iverksettes handling.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 4. september 2009 med spørsmål fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen vedrørende mulig overtagelse av F-5 jagerfly til undervisningsformål ved noen av landets videregående skoler.

Forsvaret har for en tid tilbake signert en kontrakt med et amerikansk firma om salg av samtlige F-5 jagerfly. Det vises til tidligere svar på spørsmål nr. 1141 av 15. mai 2009, hvor det går frem at det i kontrakten er satt en frist til september 2009 for gjennomføring av salget. Denne fristen er forlenget med seks måneder til mars 2010 av hensyn til at salget krever godkjenning både av amerikanske og norske myndigheter.

Salget behandles for tiden av amerikanske myndigheter, og Forsvaret har opplyst at det kan forventes et svar i november 2009.

Dersom salget ikke skulle bli gjennomført som forutsatt, vil skoler kunne få et tilbud om overtagelse av enkeltfly.

SPØRSMÅL NR. 1532**Innlevert 3. september 2009 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 15. september 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«På tross av betydelig økt aktivitet på sokkelen utenfor Helgeland, viser aktivitets og leverandørbildet at ringvirkningene som følge av aktiviteten er langt større i "sør" enn i regionen. Etablerte nettverk, innkjøpsmønstre og rutiner kombinert med manglende forståelse i enkeltelskaper for behovet for knopp-skyting/etablering på Helgeland skaper denne situasjonen.

Hva vil statsråden foreta seg for å legge tilrette for økte lokale ringvirkninger på Helgeland som følge av økt petroleumsaktivitet på Helgelandskysten?»

BEGRUNNELSE:

Baser sør for Helgeland melder om kraftig økende aktivitet som følge av utviklingen utenfor Helgelandskysten. Det foretas en utstrakt transport av varer og tjenester fra sør til Helgeland for å serve petroleumsaktiviteten. I mange tilfeller ser vi også at selv personelltransport ikke skjer ut fra basen i Brønnøysund som representerer kortest mulig avstand til feltene, men fra lokasjoner lengre sør. Ulike forklaringer på hvorfor selskapene handler i sør dukker opp, samtidig som selskapene naturlig nok ønsker økt tilstedeværelse i nord. Det kan i noen tilfeller synes

som om ikke selskapene i stor nok grad, herunder statens eget selskap, forstår at mulighetene for økt aktivitet i nord og tilstedeværelse i nord, handler mest om lokale ringvirkninger og lokal forståelse.

Svar:

Jeg vil påpeke at utviklingen av petroleumsrettet industri i Nordland er gode eksempler på lokale ringvirkninger vi har hatt langs norskekysten som følge av olje- og gassvirksomhet. Men det er viktig å huske på at det tar tid å utvikle en petroleumsrettet industrikllynge.

I 2006 omsatte den petroleumsrettede industrien i regionen for 985 mill. kroner. En undersøkelse Kunnskapsparken Bodø har foretatt nylig viser at i 2008 har dette tallet steget til nesten 1,5 mrd. kroner. Når det gjelder sysselsettingen er tallene nesten like positive, fra 589 ansatte i regionen i 2006 til 830 ansatte i 2008. Tallene inkluderer kun bedrifter som leverer bransjespesifikke varer og tjenester til petroleumsindustrien. Ringvirkningene er derfor enda større hvis flere næringer hadde blitt tatt med.

Helgeland har et godt utgangspunkt for å ta del i petroleumsaktivitetene i tråd med at petroleumsaktiviteten trekker nordover. Her eksisterer allerede en livskraftig verkstedsindustri blant annet i Mo i Rana. I snart 25 år har oljebasen i Sandnessjøen holdt leteriggene i Norskehavet med forsyninger av varer og utstyr.

Skarv er nå under utbygging med BP som operatør. Løsningen som er valgt gir viktige impulser til ringvirkninger og kompetanseutvikling, samtidig som den utnytter den kompetansen som finnes i regionen. Departementet fulgte prosessen rundt utbyggingsbeslutningen på Skarv tett, og opplevde det som en god prosess. Både de lokale myndigheter og ope-

ratøren har vært konstruktive og opptatt av å søke løsninger som utnytter og utvikler lokal kompetanse.

StatoilHydro orienterte før sommeren om selskaps nye strategi for kontrakter innen vedlikehold og modifikasjoner. De vil bruke sin erfaring og kompetanse for å sikre at lokalt næringsliv får størst mulig andel av verdiskapingen. Som olje- og energiminister vil jeg følge med på denne strategien videre.

Det er viktig at operatørene arbeider aktivt for å bidra til regionale ringvirkninger. Samtidig må også lokalt næringsliv utnytte mulighetene. De lokale gründerne og entreprenørene må vise seg fram. Følgerefningsanalysene forteller at selv med ulike utbyggingsløsninger er det mulig å skape betydelige lokale og regionale ringvirkninger. Dette fordrer en aktiv prosess både fra operatør og lokalt næringsliv.

Regjeringen har en aktiv letropolitikk og en kunnskapsbasert ryddig prosess for å legge grunnlaget for videre aktivitet. Av de 21 blokkene som ble tildelt i 20. konsesjonsrunde ble 9 utvinningstillatelser tildelt i Barentshavet, mens 12 ble tildelt i Norskehavet. En aktiv letropolitikk er viktig for å sikre fremtidige arbeidsplasser innen petroleumssektoren, og ringvirkningene denne sektoren bringer med seg.

Forvaltningsplanen for Barentshavet og Lofoten skal som kjent oppdateres i 2010, og det samles nå inn mer kunnskap om havområdet. Når denne forvaltningsplanen foreligger vil det avgjøres hvilke området som skal åpnes, og hvilke områder det ikke skal foregå petroleumsvirksomhet. Dette skal bestemmes av Stortinget.

Som olje- og energiminister er jeg opptatt av at nye utbygginger skal skape ringvirkninger. Dette har vi ikke minst erfart i forbindelse med Skarvutbyggingen som har gitt gode impulser til sysselsetting og næringsutvikling på Helgeland.

SPØRSMÅL NR. 1533

Innlevert 3. september 2009 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 11. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Statens vegvesen bygger firefelt E6 fra Gardermoen til Kolomoen i Hedmark. Fra Gardermoen til Dal bygges en standard 25 meters firefelt. Videre nordover bygges en smalere utgave på 21 meter med en minimal veiskulder. Veiskulderen fundamenteres og planeres, men asfalteres ikke. Derimot brukes det store ressurser på å legge granitt kantstein på begge sider av midtrabatten.

Hvordan kan statsråden forsvare at det prioriteres å bruke store ressurser på unødig kantstein fremfor å øke trafikksikkerhet med asfaltert veiskulder?»

BEGRUNNELSE:

Det koster mye penger manuelt å legge granitt kantstein på denne flere mil lange strekningen. Kantsteinen har overhode ingen misjon, verken når det gjelder trafikksikkerhet eller estetikk. Derimot kan

det virke forstyrrende for trafikantene, da de vil føle at veien er smalere enn den egentlig er. Saken blir spesielt merkelig siden en unødvendig kantstein prioriteres fremfor en nødvendig veiskulder, som ville fremmet trafikksikkerhet.

Svar:

E6 Gardermoen – Kolomoen er planlagt iht. dagjeldende vegnormaler, nedfelt i "HB 235 Stamveg-utforming". Trafikkmengden er avgjørende for hvilket profil som er valgt. Fram til Dal er tverrprofilen 26 m mens det nord for Dal er 20 m. Bruk av kantstein i midtdeleren på strekningen Skaberud – Kolomoen er i samsvar med de ovennevnte normalene, jf. sidene

28 og 29, og Statens vegvesen region østs formingsveileder for prosjektet. Kantsteinen leder overvannet mot drens-systemet og det spares kummer i midtdeler. Granitt er valgt primært fordi dette materialet er langt mer robust og dermed mer slitesterkt enn betong, noe som gir lavere vedlikeholdskostnader. Bruk av kantstein på de etterfølgende utbyggingsstrekningene vil bli nærmere vurdert.

Etter Statens vegvesens vurdering har delvis gruset skulder samme trafikksikkerhetsmessig effekt som fast dekke for hele skulderen. Skulderfundamentet ved en slik løsning er bygget opp av samme typer masser, men har kun forskjellig overflate.

SPØRSMÅL NR. 1534

Innlevert 3. september 2009 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 14. september 2009 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hvordan vurderer statsråden de opplysninger som ligger til grunn for TV2 sitt innslag om FOH 31. august, hvorfor fremkommer ikke utgiftene på 129 mill. kroner til sikkerhetstiltak i statsrådets svar til forsvarskomiteen i forbindelse med årets investeringsproposisjon, hva er pr. i dag den totale stipulerte kostnaden for etableringen for FOH - fordelt på alle budsjettposter og underliggende investeringsprosjekter, og hvor stor del av kostnadene - fordelt på tilsvarende post og prosjekt - er allerede investert?»

BEGRUNNELSE:

TV2 viser i et nyhetsinnslag 31. august at det i forbindelse med etableringen av FOH på Reitan vil kunne påløpe utgifter på 129 mill. kroner til nye sikkerhetstiltak. Jeg kan ikke se at denne kostnaden er gjort kjent for Stortinget.

I sitt svar til forsvarskomiteen i forbindelse med Stortingets behandling av Innst. S. nr. 70 (2008-2009) skriver statsråden følgende:

"Den totale kostnaden for å etablere FOH på Reitan, inkludert forslaget i St.prp. nr. 70 (2008-2009), er anslått til ca. 485 mill. kroner. Kostnadene er fordelt med ca. 345 mill. kroner på investeringer i EBA (kapittel 1710 post 47) og med ca. 140 mill. kroner på investeringer i materiell (kapittel 1760 post 45). Både EBA- og materiellinvesteringene er delt opp i flere ulike investeringsprosjekter.

I St.prp. nr. 48 (2007-2008) er investeringene knyttet til endringene ved å etablere FOH på Reitan beregnet til ca. 452 mill. kroner. Årsakene til forskjellen mellom kostnaden oppgitt i St.prp. nr. 48 (2007-2008) og den beregnede kostnaden for etablering av FOH, er bl.a. økte kostnader knyttet til utbedring av HMS-forhold, og tilrettelegging for initielle sikkerhetstiltak som følge av en fornyet risikoanalyse for FOH gjennomført av Forsvarets sikkerhetsavdeling (nå Forsvarets sikkerhetstjeneste) høsten 2008."

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 4. september 2009 med spørsmål fra stortingsrepresentant Bent Høie om kostnader i forbindelse med opprettelsen av Forsvarets operative hovedkvarter på Reitan.

Stortinget vedtok ved behandlingen av Innst. S. nr. 318 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 48 (2007-2008), å legge ned Forsvarets fellesoperative hovedkvarter og Landsdelskommando Nord-Norge, samt opprette et samlet Forsvarets operative hovedkvarter på Reitan. Forslaget i St.prp. nr. 48 (2007-2008) var primært begrunnet i regjeringens nordområdesatsning og nordområdenes sentrale betydning for fremtiden. I tillegg la regjeringen vekt på at tiltaket ville gi en økonomisk innsparing.

I St.prp. nr. 48 (2007-2008) ble det redegjort for de økonomiske konsekvensene av tiltaket, herunder også det samlede investeringsbehovet knyttet til etableringen av Forsvarets operative hovedkvarter. In-

vesteringsbehovet ble i proposisjonen anslått til ca. 452 mill. kroner (2008-kroner).

I mitt brev av 10. juni 2009 til forsvarskomiteen med svar på komiteens spørsmål av 2. juni 2009 knyttet til behandlingen St.prp. nr. 70 (2008-2009), redegjorde jeg nærmere for endringer i det totale investeringsbehovet fra ca. 452 mill. kroner til ca. 485 mill. kroner (2009-kroner). Økningen i totalrammen med 33 mill. kroner omfatter, i tillegg til teknisk korrigering av kroneverdi, tilleggskostnader knyttet til utbedring av HMS-forhold og tilrettelegging for enkelte sikkerhetstiltak som følge av en fornyet risikoanalyse for anlegget. I summen inngår også tilrettelegging for implementering av et nytt kommando-konsept med en integrert operasjonsromsløsning.

Disse behovene er blitt identifisert underveis i arbeidet med flyttingen og var følgelig ikke inkludert i de kostnadsanslagene som det ble redegjort for i St.prp. nr. 48 (2007-2008).

Kostnadene knyttet til HMS og sikkerhet skyldes ikke alene etableringen av Forsvarets operative hovedkvarter, men ville i stor grad vært nødvendige å gjennomføre selv om hovedkvarteret ikke hadde blitt besluttet opprettet på Reitan. Det endrede kommandokonseptet var en løsning som ble identifisert lokalt ved Reitan i forbindelse med implementeringsarbeidet. Denne løsningen gir gode operative effekter knyttet til gjennomføring av den daglige virksomheten, og ble vurdert som en fremtidsrettet og langsiktig løsning til en relativt begrenset tilleggskostnad.

I spørsmålet viser representanten Høie til TV2s påstand om at et behov på 129 mill. kroner knyttet til sikkerhetstiltak på Reitan-anlegget ikke fremkommer i mitt svar til forsvarskomiteen i juni 2009. Påstanden er basert på et gradert dokument sendt fra Forsvarets operative hovedkvarter 9. juli 2009 til Forsvarsstaben, som journalisten skal ha fått tilgang til. Forsvaret ser alvorlig på at graderte dokumenter og gradert informasjon kompromitteres, og jeg er kjent med at dette forholdet vil bli undersøkt nærmere.

Jeg vil sterkt understreke at Reitan-anlegget i dag er sikkerhetsgodkjent for den aktiviteten som foregår der, og at sikkerheten ved anlegget vil bli ivarettatt på tilstrekkelig nivå også fremover.

Forsvarstaben har i denne sammenhengen opplyst at det, som en del av det løpende sikkerhetsarbeidet i Forsvaret, bl.a. med utgangspunkt i sikkerhetslovens bestemmelser, jevnlig gjennomføres risiko- og sårbarhetsvurderinger ved Forsvarets installasjoner. Dette er faglige råd til den lokale sjefen om hvilke sikkerhetstiltak og -løsninger som bør prioriteres. Eventuelle forslag til sikkerhetstiltak som følger av slike gjennomganger fremmes deretter til Forsvarstaben for vurdering og helhetlig prioritering som del av investeringsplanleggingen i Forsvaret. Forsvarssjefens prioriterte behov innenfor investeringer i eien-

dommer, bygg og anlegg fremsendes Forsvarsdepartementet iht. etablerte rutiner en gang pr. år.

Det aktuelle dokumentet, som er grunnlaget for påstanden i TV2, er følgelig et innspill fra Forsvarets operative hovedkvarter til Forsvarsstaben om mulige fremtidige sikkerhetstiltak som bør vurderes for Reitan-anlegget. Innspillet fra Forsvarets operative hovedkvarter er nå til behandling i Forsvarsstaben. Det er derfor på det nåværende tidspunkt ikke mulig å ha noen oppfatning av hvilke tiltak som eventuelt i fremtiden vil bli gjennomført på Reitan og til hvilken kostnad.

Som det fremgår av ovennevnte var det ikke grunnlag for å redegjøre for eventuelle fremtidige kostnader knyttet til sikkerhetstiltak for Reitan-anlegget i tilknytning til forsvarskomiteens behandling av investeringsproposisjonen i vårsesjonen. Det er følgelig heller ikke grunnlag for å si at implementering av eventuelle fremtidige sikkerhetstiltak er en merkostnad i forhold til de beregnede flyttekostnadene. I tillegg er det slik at kostnader knyttet til sikkerhetstiltak, som eventuelt i fremtiden vil bli gjennomført ved Reitan, også i stor grad ville påløpt enten samlingen var gjennomført eller man hadde valgt å videreføre en løsning med virksomhet både på Reitan og Jåtta.

Forsvarets operative hovedkvarter ble formelt åpnet 21. august 2009, og etableringen vil i tråd med planen ferdigstilles i 2011. Hovedtyngden er personellet er allerede plass. Etableringen gjennomføres innenfor en total kostnad på ca. 485 mill. kroner. Av denne summen er om lag 345 mill. kroner på kapittel 1710 post 47 knyttet til konkrete prosjekter som infrastruktur, mannskapsforlegning, befalsforlegning, boliger og kommandoplass. Om lag 140 mill. kroner på kapittel 1760 post 45 er knyttet til IKT. Pr. 1. september 2009 er totalt i overkant av 80 mill. kroner av totalsummen på 485 mill. kroner forpliktet. I henhold til planlagt fremdrift er det innen utgangen av 2009 forventet at rundt 125 mill. kroner er forpliktet og i løpet av 2010 anslås det at rundt 380 mill. kroner vil være forpliktet.

Etableringen av ett operativt hovedkvarter vil, i tillegg til å gi driftsmessige besparelser primært gjennom å redusere antall fjellanlegg i drift, også innebære en robust kapasitet til å lede operasjoner og større øvelser nasjonalt, samt oppfølging av styrkebidrag til operasjoner i utlandet.

Denne regjeringen ønsker et Forsvar med god balanse mellom budsjetter, struktur, ambisjoner og operativ evne. Vi har et klart fokus på nordområdene. Derfor har vi kraftsamlet Forsvarets operative ledelse og lokalisert den til de områdene som har de største strategiske utfordringene, og samtidig frigjort midler til økt operativ virksomhet. Det er god forsvarspolitik – og effektiv utnyttelse av Forsvarets ressurser.

SPØRSMÅL NR. 1535**Innlevert 3. september 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 11. september 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Hvordan forventer statsråden at utviklingen i sysselsettingen av norske sjømenn, maritimt tilsatte og verftsarbeidere vil bli de neste fire år, tatt i betraktning offentlige tilskudd, renter, kronekurs og sysselsettingsvekst, generelt, og hvordan er den prosentvise forventede utvikling i forhold til de siste åtte år?»

BEGRUNNELSE:

Sysselsettingen langs kysten er svært viktig for norsk velferd, distriktpolitikk og den samlede arbeidsledigheten. "Det er kun ett godt barometer på hvor vellykket et lands økonomi er, og det er arbeidsledighet. Vi er europamestere i lav arbeidsledighet. Ingen andre land er i nærheten av oss", sa Stoltenberg i NRKs valgsending 31. august d.å.

Svar:

De maritime næringene, som omfatter verft, maritime utstys- og tjenesteprodusenter og rederier, er viktige for Norge og sysselsetter til sammen om lag 97 000 personer. Mange av disse er bosatt i distriktene. Etter en fallende trend på slutten av 90-tallet har det vært en økning i sysselsettingen i de maritime næringene i Norge siden 2005 da sysselsettingen var under 90 000 personer.

Regjeringen har gjennom den maritime strategien "Stø kurs" satset spesielt på utviklingen av de maritime næringer i Norge, og Stortinget har til sammen bevilget 200 mill. kroner ekstra i 2008 og 2009 til kompetanse, forskning og innovasjon innen denne sektoren.

Midlene til maritim kompetanse har gått til kompetanseheving i maritim utdanning, herunder kompetanseheving for lærere, professor II/lektor II - stillinger, masterstudium, stipendordninger, tilskudd til skoleskipet GANN og maritimt utstyr til skolene. Dette vil på sikt bidra til styrking av norsk maritim kompetanse både på skip og i landbaserte stillinger i maritim industri- og tjenesteproduksjon.

Rederiskatteordningen ble endret i 2007 og etterkommer i større grad rederienes ønsker om gunstige og stabile rammevilkår. Flere rederier er nå blitt med i ordningen. Dette er et vesentlig bidrag for å opprettholde konkurransedyktige vilkår for norsk skipsfart, og således også viktig for å opprettholde norske kompetansemiljøer i næringen.

Regjeringen har videreført nettolønnsordningen. I 2008 var 11 300 norske sjøfolk omfattet av tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk. Dette er en økning fra om lag 10 000 sjøfolk i 2006. Tilskuddsordningen for sysselsetting av norske sjøfolk skal sikre maritim kompetanse og rekruttering av norske sjøfolk og i tillegg bidra til at norske rederier gis konkurransedyktige rammevilkår i forhold til vilkårene i andre land.

Finanskrisen og den internasjonale konjunktur- nedgangen har siden høsten 2008 sterkt påvirket de maritime næringene. Dette har gitt seg utslag i kraftige fall i rateverdier, aksjekurser og skipsverdier, strammere finansieringsmuligheter, nedgang i investeringer og kanselleringer av ordre. I verfts- og utstysindustrien er aktiviteten ennå høy for de fleste verft og bedrifter på grunn av tidligere ordre. Det har imidlertid kommet få nye ordre siden finanskrisen og ordrebøkene reduseres etter hvert som skip ferdigstilles. Når det gjelder offshore- og supplymarkedene vil den videre utvikling blant annet avhenge av oljeselskapenes fremtidige produksjons- og utviklingsplaner.

Regjeringen har lagt frem flere tiltakspakker i 2008 og 2009. Flere av tiltakene har hatt stor betydning for maritime bedrifter. Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) fikk utvidede rammer i 2008 som virkemidler for eksportfinansiering og skipsbygging, inkludert utvidet ramme for byggelånsgarantiordningen for skip som et virkemiddel ovenfor skipsverftene. En betydelig andel av ordrene ved norske verft er ikke fullfinansiert og det kan bli økt etterspørsel og volumøkning i GIEK's byggelånsgarantier. Samtidig er det risiko for ytterligere garantiutbetalinger på inngåtte engasjementer.

Regjeringen har inngått en avtale om statlige lån til Eksportfinans og stilt til disposisjon en låneadgang for Eksportfinans på 30 mrd kroner i 2009. Dette sikrer Eksportfinans fortsatt utlånskapasitet. I februar 2009 ble det åpnet for at Eksportfinans kan benytte lån under avtalen med staten til å finansiere markedslån for allerede inngåtte eksportkontrakter, deriblant for norske skipsverft og annen maritim industri.

Videre har Norges Bank kuttet renten fra 5,75 pst. til dagens 1,25 pst. i løpet av det siste året. Dette har bidratt til en svakere kronekurs og til å redusere bedriftenes renteutgifter. Dermed er fallet i bedriftenes lønnsomhet blitt noe dempet.

Endringer og justeringer av forskriftene for miljøfondsavsetningen på 1/3 av rederienes skattekreditt

vil gi lettere tilgang til finansiering og investeringer i skip og miljøtiltak. Regjeringen foreslo i forbindelse med bankpakke II i februar 2009 å etablere to nye fond, Statens Finansfond og Statens obligasjonsfond for å øke tilførselen av kapital. Statens obligasjonsfond vil kunne investere i obligasjoner med relativt lav investeringsrating og dermed i større grad være tilgjengelig for blant annet verft og industri.

De maritime næringer er i sin natur globale og sterkt utsatt for konjunktursvingninger. Virkningene av finanskrisen er langt fra over og det er usikkerhet

omkring utviklingen framover. Regjeringen vil følge utviklingen i de maritime næringer nøye.

De norske maritime næringer omfatter mange ulike typer bedrifter som betjener ulike markeder, og har en sterk posisjon både nasjonalt og internasjonalt. Jeg har tro på at Regjeringens satsing på utvikling av de maritime næringer, gjennom gode og stabile rammevilkår, nettolønnsordningen, rekrutterings- og kompetansehevingstiltak og satsing på forskning og innovasjon vil gi et betydelig antall maritimt ansatte i Norge også i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 1536

Innlevert 3. september 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 11. september 2009 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Hvordan mener statsråden at det skal kunne skapes arbeidsplasser langs Storfjorden i fremtiden når det for alle praktiske formål er byggestopp i området, og hva konkret vil statsråden gjøre på kort og lang sikt for å sørge for at folk fremdeles skal få seg jobber, at næringslivet skal kunne skape arbeidsplasser, at kulturlandskapet skal holdes ved like til glede for fastboende og turister og at det skal være attraktivt å bo i området?»

BEGRUNNELSE:

I et høringsnotat, som er sendt ut fra Miljøverndepartementet, blir det fastslått at bygging i hundremetersbeltet og reglene for dispensasjoner nå skal strammes inn.

Jon Aasen, Arbeiderpartiets egen gruppeleder i fylkestinget i Møre og Romsdal uttalte følgende til Sunnmørsposten 2. september 2009: -Strandsonen i Oslo og sentrale østlandsområder, som reglene er ment å ivareta, et noe helt annen enn Møre og Romsdal. Her har vi noen få pressområder, men mest utmark.

Han mente at de som utformer reglene mest av alt sitter og tror noe om Distrikts-Norge. Han uttalte at: -De tror visstnok at Distrikts-Norge er et eneste stort rekreasjonsområde for dem som bor i sentrale strøk av landet. De synes å mene at vi som bor er tar rekreasjonsområdene fra det urbane mennesket.

Faktum er at de ikke kjenner til det som skjer her ute i distriktene og de lokale forholdene.

I tillegg er det i områdene som kan rammes av et ras fra Åkerneset i praksis fortsatt full byggestopp. Dette til tross for at beredskapssenteret nå er i drift. Dermed skulle innbyggernes sikkerhet være ivare tatt.

Tilbakemeldinger viser at befolkningen fortviler.

Svar:

Som kommunal- og regionalminister er jeg opp-tatt av at de virkemidler i arealbrukspolitikken som tas opp i spørsmålet ikke skal ha slike negative virkninger for utvikling av næringsliv og arbeidsplasser som hevdet av stortingsrepresentanten.

I ny plan- og bygningslov (plandelen) av 27. juni 2008 nr. 71 ble det fastsatt nye regler om strandsonen hvor byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen og reglene om dispensasjon er strammet inn. Miljøverndepartementet, som er ansvarlig for plandelen av plan- og bygningsloven, sendte før sommeren på høring forslag til statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen. Disse retningslinjene søker å ivareta lokale og regionale forskjeller med hensyn til press på arealene i strandsonen. Det legges derfor opp til to sett retningslinjer, en for områder med stort press på arealene, og en for områder med mindre press på arealene. Etter Miljøverndepartementets forslag til geografisk inndeling, vil det i Møre og Romsdal bare være bykommunene Ålesund, Kristiansund og Molde som vil måtte forvalte strandsonen etter retningslinjer for områder med stort press på arealene. Øvrige kommuner i fylket skal etter for-

slaget forvalte strandsonen etter retningslinjer for områder med mindre press på arealene. Dette innebærer at det gjennom plan kan åpnes for utbygging i strandsonen, etter en vurdering av hvilke områder som er å anse som strandsoner der tiltak skal vurderes strengt, og hvilke områder som kan være egnet for utbygging. I kommuneplanens arealdel kan kommunen også gi nærmere bestemmelser om oppføring av nødvendige bygninger og mindre anlegg og opplag for landbruk, reindrift, fiske, fangst og akvakultur og anlegg for ferdsel til sjøs. På denne måten kan kommunen aktivt legge til rette for en sunn utvikling av næringsliv og arbeidsplasser i et område, også langs sjøen.

Kommunal- og regionaldepartementet vedtok 3. september 2009 endringer i teknisk forskrift slik at det nå åpnes for bygging i de rastruede områdene rundt Storfjorden. Endringen har allerede trådt i kraft. Et viktig element i forskriften er skillet mellom personell og materiell sikkerhet. Det betyr at det aksepteres at materielle verdier kan gå tapt så lenge menneskeliv reddes. Av hensyn til liv og helse er det stilt flere vilkår som alle må være på plass for å kunne tillate bygging. Ett av disse er at det er etablert et apparat for varsling og evakuering, slik som rundt Storfjorden gjennom Åknes-Tafjord-prosjektet. Denne

endringen vil bidra til at det blir bedre mulighet til å drive næringsutvikling og leve i disse områdene.

Hensynet til liv og helse innebærer imidlertid at det vil være enkelte begrensninger med hensyn til hvilke typer byggverk som kan tillates oppført i oppskyllingsområdet etter en flodbølge som skyldes fjellskred. Det vil derfor fortsatt være forbud mot å oppføre for eksempel sykehus, sykehjem. Dette fordi beboerne ikke kan evakueres ved egen hjelp. Heller ikke brannvesen, politistasjoner og infrastruktur av stor samfunnsmessig betydning slik som telekommunikasjon kan bygges ettersom dette er byggverk som har en viktig funksjon i beredskapssammenheng.

Under forutsetning av at det ikke er snakk om oppføring av bygninger hvor konsekvensene av skred, herunder flodbølge som skyldes fjellskred, er særlig stor og vilkårene for øvrig er oppfylt, vil det ikke være noen øvrige begrensninger i forhold til hva slags bygninger som kan oppføres. Dette innebærer at man lovlig vil kunne oppføre blant annet hoteller, fabrikker, forretninger, restauranter, leilighetskompleks, lagerbygg og dypvannskaier. Skoler og enkelte institusjoner, som for eksempel barneverninstitusjoner og daginstitusjoner vil også etter en særskilt vurdering kunne tillates i disse områdene.

SPØRSMÅL NR. 1537

Innlevert 3. september 2009 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 11. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren ta initiativ til å få på plass et system for telling av passasjerer som gir et riktigere bilde av hvor mange togpassasjerer som daglig berøres av forsinkelser på jernbanen?»

BEGRUNNELSE:

Jernbaneverket har nylig offentliggjort statistikk som viser at 9 av 10 tog i Norge er punktlige. Leder av Pendlerforeningen i Østfold, Willy Frantzen, uttaler i dag til NRK at statistikken er misvisende. Til NRK Østfold uttaler han følgende:

"- Det er jo i rushtidene det store trøkket er, og det er da de fleste forsinkelsene oppstår. Da er det merkelig at det ikke finnes en tabell som viser hvor mange personer som kommer for sent på jobben hver dag."

Han mener NSB nå må begynne å gjøre målinger på hvor mange passasjerer som faktisk blir berørt av forsinkelsene. På denne måten kan myndighetene og Jernbaneverket lettere se konsekvensene av forsinkelsene.

Svar:

Jeg tar det svært alvorlig at det fortsatt er store forsinkelser i togtrafikken, spesielt når dette skjer i rushtiden og rammer de mange arbeids- og skolereisende i Østlandsregionen. Jeg har stort fokus på kvalitet i togproduksjonen og jeg legger press på Jernbaneverket og NSB for at virksomhetene skal arbeide målrettet for å oppnå en høyere punktligheit i togtrafikken.

Jernbaneverket registrerer alle togbevegelser på det norske jernbanenettet. Intercity- og nærtrafikk tog

som ankommer mer enn 3 minutter og 59 sekunder forsinket til endestasjon, og øvrige tog som ankommer mer enn 5 minutter og 59 sekunder forsinket til endestasjon, blir av Jernbaneverket registrert som forsinket. NSB får dermed oversendt materiale som gir en god oversikt over påliteligheten til sine ulike togprodukter. Målet er at 90 % av alle tog skal være i rute til endestasjonen, unntatt flytoget på Gardermoen, hvor målet er 95 % mellom Oslo S og Gardermoen. Staten har i sin trafikkavtale med NSB krav om at 90 % av alle tog skal være i rute.

Dersom NSB skulle utført målinger av hvor mange passasjerer som faktisk blir berørt av forsinkelser, vil dette krevd omfattende investeringer i togmateriellet. Alt materiell ville fått installert automatisk passasjertellerutstyr og i tillegg ville det blitt nødvendig med utstyr for å sende dataene inn til en sentral for registrering og bearbeiding. Slikt utstyr vil i følge NSB kostnadsmessig overstige 100 millioner kroner, i tillegg kommer kostnader knyttet til drift og vedlikehold, og installasjonene må over tid fornyes.

Et alternativ til automatiske tellinger kunne vært manuelle tellinger. Allerede i dag utføres det tellin-

ger på alle lokaltog i Osloområdet, to ganger i året telles det tre dager i løpet av en uke. Slike tellinger gir et anslag på hvor mange reisende det er med lokaltog i Osloområdet. Ved siste telling våren 2009 var det 518 000 passasjerer omregnet til ukestall. Et slikt tall er beheftet med stor usikkerhet og angir naturlig nok ikke hvor mange passasjerer som blir rammet av en konkret forsinkelse.

Staten bruker allerede i dag 1.7 milliarder kroner på kjøp av persontransport med jernbane fra NSB. Gjennom utbyggingen av Vestkorridoren åpner det seg muligheter for økt produksjon i Osloområdet som vil medføre at jernbanen må tilføres betydelig midler. Jeg mener at det på kort sikt er mer fornuftig å benytte ressursene til jernbanen på å fjerne årsakene til forsinkelser og til å utbedre tilbudet til de reisende, fremfor å etablere kostbare tellesystemer. Jeg er imidlertid helt enig i at det er viktig å få en oversikt over de samfunnsøkonomiske konsekvensene, ikke minst tidstapet for de reisende, av driftsavvikene på jernbanen. Dette som grunnlag for prioriteringer av innsatsen fremover. Departementet vil derfor arbeide med problemstillingen.

SPØRSMÅL NR. 1538

Innlevert 3. september 2009 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen

Besvart 15. september 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hvor mange styremedlemmer, oppnevnt av departementet, sitter det i styrer og råd innen kulturfeltet, hvilke råd og styrer sitter disse i, hvordan så denne oversikten ut i 2005, og hva forklarer eventuelle endringer i antallet fra 2005 frem til i dag?»

BEGRUNNELSE:

Det er hevdet av kulturministeren i Aftenposten 2. september d.å. at antallet statlige styreutnevninger innen kulturfeltet er redusert i løpet av denne stortingsperioden. Det er behov for å få klarhet i om en slik reduksjon dreier seg om antallet oppnevninger eller om det er antallet sittende representanter fra staten som har gått ned, om årsaken er sammenslåing av institusjoner eller om det er institusjoner hvor staten har trukket seg ut. Det er også et behov for å få klarlagt i hvilke styrer og råd staten har sine oppnevnte styremedlemmer, herunder navnet på representantene og navnet på institusjonene de sitter i styret i.

Svar:

Det er pr. i dag 406 sittende styre-, råds- og nemnds- og utvalgsmedlemmer oppnevnt av Kultur- og kirke departementet innen kulturfeltet. Da jeg startet min inneværende periode som kulturminister i 2005 var det 456 sittende medlemmer oppnevnt innen kulturfeltet. Tallene inkluderer både ledere, ordinære medlemmer og varamedlemmer, heretter samlet referert til som antall verv.

Det statlige styringsbehovet innen kulturfeltet ivaretas først og fremst gjennom det årlige tilskuddsbrevet og gjennom den løpende dialogen med institusjonene. Departementet oppnevner i hovedsak styremedlemmer til nasjonale, region-/landsdels- og knutepunktinstitusjoner innen musikk- og scenekunstheltet, til noen museer i det nasjonale museumsnettverket, enkelte institusjoner på billedkunst- og kulturarvsfeltet og til egne statlige virksomheter.

Den største endringen jeg har gjennomført når det gjelder antall statlige verv, er en systematisk re-

duksjon av antallet styremedlemmer valgt etter forslag fra staten i region-/landsdelsteatrene. Fra og med de ordinære valgene i styrene i 2008 er antallet statlig oppnevnte verv i de enkelte teatrene redusert fra opp til 10 til 4 medlemmer (styreleder, to ordinære medlemmer og ett varamedlem), og staten har gått bort fra kravet om statlig styreflertall.

Jeg har også tilsvarende redusert antall statlige verv i orkestrene noe – fra opp til 10 til 6-7 statlige verv pr. orkester. Når det gjelder opera- og symfoniorkestervirksomheten i Nord-Norge, er det forutsatt at Tromsø Symfoniorkester skal inngå i Nordnorsk Opera og Symfoniorkester AS. Tromsø Symfoniorkester som stiftelse vil bestå uten virksomhet inntil det nye selskapet er evaluert etter 5 år.

Blant de statlige virksomhetene på kulturfeltet har antallet medlemmer til Norsk kulturråd, KORO og Riksteatret utnevnt av departementet blitt redusert. Språkrådets styre har derimot hatt en økning – i forbindelse med overgangen til ordinært styre ble det opprettet 3 nye verv for varamedlemmer til Språkrådet.

I området for billedkunst og offentlige rom er antallet verv oppnevnt av departementet redusert. Statlig oppnevnte medlemmer til styret i Kunst for offentlige rom (KORO) ble i 2008 redusert fra 14 til 7 medlemmer. Det er også skjedd en mindre reduksjon i oppnevnte medlemmer til styret i Norsk Form. Når det gjelder Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design ble det i 2008 gjennomført en vedtektsendring med det til følge at staten nå oppnevner seks medlemmer til museets styre, herav tre varamedlemmer.

På museumsområdet er den største enkeltreduksjonen Arkeologisk museum i Stavanger. Museet ble i 2009 overført til Universitetet i Stavanger under Kunnskapsdepartementet, og Kultur- og kirkedepartementet oppnevner ikke lenger styremedlemmer til museet. Universitetsmuseene er underlagt de enkelte universitetsstyrene.

Departementet oppnevner i begrenset grad styremedlemmer til museene, kun 22 av 85 museer som i dag utgjør det nasjonale museumsnettverket har styremedlemmer oppnevnt av Kultur- og kirkedepartementet. I forbindelse med museumsreformen og konsolidering, oppnevner staten ikke lenger styremedlemmer til Ringve museum eller Trondheim kunstmuseum, som begge har gått inn i den nye enheten Museene i Sør-Trøndelag. Tilsvarende vil styret til Rogaland Kunstmuseum pga. konsolidering utvikles ved årsskiftet, og museet har selv opprettet et interimsstyre som leder virksomheten. Antallet medlemmer oppnevnt av departementet til styrene i Norsk Folkemuseum og Nynorsk kultursentrum er redusert. Endringene gjelder antall vararepresentanter.

I perioden 2005-2009 er det gitt knutepunktstatus til 8 nye virksomheter på musikk-, litteratur- og scenekunstheltet: Festspillene i Elverum, ULTIMA-fes-

tivalen, Norsk Litteraturfestival – Sigrid Undset-dagene, Notodden Blues Festival, Stiftelsen Horisont/Mela, Øyafestivalen, Peer Gynt Stemnet og Riddu Riddu Festivála, og blant knutepunktinstitusjonene er det en samlet økning på 16 statlige verv.

Til tross for styrket bruk av knutepunktordningen for festivaler, opprettelsen av Dansens Hus, opprettelsen av Nordnorsk Opera og Symfoniorkester, og klarere ansvarsforhold og forankring for Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design – tiltak som har gjort det nødvendig å opprette nye statlige verv – så har jeg i min periode redusert antall statlige styremedlemmer oppnevnt av Kultur- og kirkedepartementet med 11 %.

Vedlegg til svar:

11. september 2009 - Oversikt over sittende styre-, råds- og nemndsmedlemmer oppnevnt av Kultur- og kirkedepartementet

Eventuelle endringer i antall statlige verv oppnevnt av Kultur- og kirkedepartementet 2005-2009 er kommentert i parentes etter virksomhetens navn.

ALLMENNE KULTURFORMÅL

Fond for lyd og bilde

Øystein Blymke (styreleder)
 Larry Bringsjord (styremedlem)
 Leif Holst Jensen (styremedlem)
 Ingrid Kindem (styremedlem)
 Anne Helgesen (styremedlem)
 Renee Rasmussen (styremedlem)
 Elin Aamodt (styremedlem)
 Harald Olsen (varamedlem)
 Marthe Thorsby (varamedlem)
 Ellen Jacobsen (varamedlem)
 Bjørn Bolstad Skjelbred (varamedlem)
 Elisabeth Sjaastad (varamedlem)
 Knut Aafly (varamedlem)
 Yngve Sæterås (varamedlem)

Norsk Kulturråd (reduksjon på 3 verv siden 2005)

Bentein Baardson (rådsleder)
 Ivar Roger Hansen (rådsmedlem)
 Ottar Grepstad (rådsmedlem)
 Ingrid Lorentzen (rådsmedlem)
 Solveig Øvstebø (rådsmedlem)
 Aslaug Juliussen (rådsmedlem)
 Vegar Snøfugl (rådsmedlem)
 Arnfinn Bjerkestrand (rådsmedlem)
 Erik Fosnes Hansen (rådsmedlem)
 Asta Busingye Lydersen (rådsmedlem)
 Frøydis Moberg (vara rådsmedlem)
 Corinne Lyche Campos (vara rådsmedlem)
 Eivind Falk (vara rådsmedlem)
 Harald Solberg (vara rådsmedlem)

Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere

Per Norstrøm (leder)
 Alfhild Skaardal (medlem)
 Lars G. Norheim (medlem)
 Astrid Marie Haga (varamedlem)
 Gerhard Dalen (varamedlem)
 Elisabeth Solberg (varamedlem)

BILLEDKUNST, KUNSTHÅNDVERK OG OFFENTLIGE ROM*Bildende Kunstneres Hjelpesfond*

Viggo Hagstrøm (styreleder)
 Tore Lysdahl (styremedlem)
 Laila Haugan (styremedlem)
 Marit Aabel (styremedlem)
 Per Odd Bakke (styremedlem)
 Svein Bjørkås (varamedlem)
 Helge Røed (varamedlem)
 Morten Krohg (varamedlem)
 Rita Marhaug (varamedlem)
 Trine Mauritz-Eriksen (varamedlem)

FORART - Institutt for forskning i internasjonal samtidskunst

Ina Blom (styremedlem)

KORO - Kunst i offentlige rom (reduksjon på 7 verv siden 2005)

Kari Metliaas (styreleder)
 Kari Dyrdal (styremedlem)
 Odd Fredrik Heiberg (styremedlem)
 Petter T. Moshus (styremedlem)
 Torunn Lein (styremedlem)
 Gunnar Hagen (varamedlem)
 Rita Kumar (varamedlem)

Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design (økning på 6 verv siden 2005)

Svein Aaser (styreleder)
 Grete Knudsen (styremedlem)
 André Støylen (styremedlem)
 Samir M'Kadmi (varamedlem)
 Liv Sandven (varamedlem)
 Einar Niemi (varamedlem)
 Nordnorsk Kunstnersenter
 Even Aursand (styremedlem)
 Siri Kvitvik (varamedlem)

Norsk Form (reduksjon på 1 verv siden 2005)

Paul H. Amble (styreleder)
 Inger Lindgren (styremedlem)
 Samir M'Kadmi (styremedlem)

Per A. Bjørnstad (varamedlem)
 Elin Børrud (varamedlem)

Office for Contemporary Art Norway (OCA)

Gro Bonesmo (styreleder)
 Gavin Jantjes (styremedlem)
 Øystein Haugen (styremedlem)
 Hilde Hauan Johnsen (styremedlem)
 Øysten Ustvedt (varamedlem)
 Gunvor Antonsen (varamedlem)
 Birgit Bærøe (varamedlem)

MUSIKKFORMÅL*Det Norske Blåseensemble anno 1734*

Fritz Huitfeldt (styreleder)
 Asle Bugdø-Petersen (styremedlem)
 Ida Fredriksen (styremedlem)
 Tove Lund (styremedlem)
 Heidi Wiggen (varamedlem)
 Nina Solli (varamedlem)
 Festspillene i Bergen
 Pål W. Lorentzen (styreleder)
 Anne Gine Hestetun (styremedlem)
 Arild Sondre Sekse (varamedlem)
 Line Sandsmark (varamedlem)

Festspillene i Elverum (ny knutepunktinstitusjon fra 2006, økning på 4 verv siden 2005)

Per Gunnar Sveen (styreleder)
 Elisabeth Frydenlund (styremedlem)
 Mette Grønvold (varamedlem)
 Mona Pedersen (varamedlem)

Festspillene i Nord-Norge

Ernst Isaksen (styreleder)
 Barbro L. Hætta-Jacobsen (styremedlem)
 Knut Holte (varamedlem)
 Inger Aksberg Johansen (varamedlem)

Førde Internasjonale Folkemusikkfestival

Kristin Hill Valla (styreleder)
 Geir Nygård (styremedlem)
 Kjetil Solvik (varamedlem)
 Gabriella Lukassen (varamedlem)

Harmonien, Stiftelsen (reduksjon med 2 verv siden 2005)

Anne Kverneland Bogsnes (styreleder)
 Åse Hedstrøm (styremedlem)
 Audun Hasti (styremedlem)
 Lubna Jaffery Fjell (styremedlem)
 Peter Frølich (varamedlem)
 Ragna Sofie Grung Moe (varamedlem)

Kristiansand Symfoniorkester

Torbjørn Karlsen Urfjell (styreleder)
 Vidar Hartveit (styremedlem)
 Bjørg Wallevik (styremedlem)
 Annbjørg Lien (styremedlem)
 Torunn Lauvdal (styremedlem)
 Dorrit Svenning (varamedlem)
 Sverre Eftestøl (varamedlem)

Molde International Jazzfestival (reduksjon med 1 verv siden 2005)

Britt Flo (styreleder)
 Håvard Kongshaug (styremedlem)
 Randi Dyrnes (varamedlem)

Nordnorsk Opera og Symfoniorkester (ny virksomhet i 2009, økning med 2 verv siden 2005)

Roger Ingebrigtsen (styreleder)
 Marit Reutz (styremedlem)

Notodden Blues Festival (ny knutepunktinstitusjon fra 2008, økning med 3 verv siden 2005)

Jan Lasse Hansen (styreleder)
 Nita Kapoor (styremedlem)
 Maj-Lis Stordal (varamedlem)

Olavsfestdagene i Trondheim

Per Ivar Maudal (styreleder)
 Åslaug Haga (styremedlem)
 Robert Grande (varamedlem)
 Bjørg Tørresdal (varamedlem)

Oslo-Filharmonien

Ida Børresen (styreleder)
 Håkon Berge (styremedlem)
 Grete Faremo (styremedlem)
 Sture Carlsson (styremedlem)
 Turi Langeland (varamedlem)
 Eirik Birkeland (varamedlem)

Rikskonsertene

Leif Holst Jensen (styreleder)
 Britt Hildeng (styremedlem)
 Gerhard Dalen (styremedlem)
 Sissel Knutsen Heldal (styremedlem)
 Namik Mackic (varamedlem)
 Malika Makouf Rasmussen (varamedlem)

Stavanger Symfoniorkester (reduksjon på 3 verv siden 2005)

Cecilie Bjelland (styreleder)
 Jostein Soland (styremedlem)
 Ellinor Svela (styremedlem)
 Gulale Samiei (styremedlem)
 Nils Henrik Asheim (styremedlem)

Nina Othilie Høiland (varamedlem)
 Berit Tennbakk (varamedlem)

Stiftelsen Horisont/Mela (ny knutepunktinstitusjon fra 2008, økning på 3 verv siden 2005)

Anders Heger (styreleder)
 Aida Mrgan (styremedlem)
 Rebecca Mahboubi (varamedlem)

Tromsø Symfoniorkester (reduksjon på 2 verv siden 2005)*

Roger Ingebrigtsen (styreleder)
 Gerd Bjørhovde (styremedlem)
 Marit Reutz (styremedlem)
 Rolf Cato Raade (styremedlem)
 Gerd Ersdal (varamedlem)
 Bob Benoni (varamedlem)

**Tromsø Symfoniorkester som stiftelse vil bestå uten virksomhet inntil det nye selskapet, Nordnorsk Opera og Symfoniorkester AS, er evaluert etter 5 år.*

Trondheim Symfoniorkester (reduksjon med 2 verv siden 2005)

Kari Werner Øfsti (styreleder)
 Erik Haugane (styremedlem)
 Gunnar Flikke (styremedlem)
 Trine Brænden (styremedlem)
 Trond Espås (varamedlem)
 Ingvild Kjerkol (varamedlem)

ULTIMA - Oslo Contemporary Music Festival (ny knutepunktinst. fra 2006, økning på 5 verv siden 2005)

Stein Olav Henrichsen (styreleder)
 Ingrid Røynesdal (styremedlem)
 Martin Biehl (styremedlem)
 Audun Hasti (varamedlem)
 Eva Fredrikke Dahr (varamedlem)

Øyafestivalen (ny knutepunktinstitusjon fra 2008, økning på 2 verv siden 2005)

Monica Larsson (styremedlem)
 Silvia Tofte (styremedlem)

SCENEKUNSTFORMÅL*Agder Teater (reduksjon på 2 verv siden 2005)*

Anne Halvorsen (styreleder)
 Theis Pedersen (styremedlem)
 Asta Busingye Lydersen (styremedlem)
 Cheryl Elizabeth Macdonald (varamedlem)

Carte Blanche

Hallvard Bakke (styreleder)
 Gro Reppen (styremedlem)
 Tone Pernille Østern (styremedlem)

Glenn Erik Haugland (styremedlem)
Chiku Ali (varamedlem)
Andreas Grieg (varamedlem)

Dansens Hus (økning på 2 verv siden 2005)

Long Litt Woon Nestleder
Geir Bergkastet (styreleder)

Den Nationale Scene

Ole B. Berrefjord (styreleder)
Johan Fredrik Odfjell (styremedlem)
Juliet Balgobin (styremedlem)
Anne Kverneland Bogsnes (styremedlem)
Ragna Aarli (styremedlem)
Andreas Grieg (varamedlem)
Henrikke Helland (varamedlem)

Den Norske Opera & Ballett

Ellen Horn (styreleder)
Mia Haugland Habib (styremedlem)
Stein Erik Moe (styremedlem)
Ingebrigt Steen Jensen (styremedlem)
Michael Christiansen (styremedlem)
Tone Lein (varamedlem)

Det Norske Teatret

Hege Marie Norheim (styremedlem)
Arild Sundberg (styremedlem)
Lars André Bjaadal (styremedlem)
Astrid Søggen (varamedlem)
Elizabeth Bjørn-Hansen (varamedlem)
Sharam Alghasi (varamedlem)

Haugesund Teater (reduksjon med 1 verv siden 2005)

Gro Hafsaas (styremedlem)
Nuri Ribera (styremedlem)
John Malvin Økland (styreleder)
Björg Myksvoll Garvik (varamedlem)

Hedmark Teater

Anne-Lise Bakken (styreleder)
Kristen Bartnes (styremedlem)
Knut Faldbakken (styremedlem)
Anna Ottosen (varamedlem)
Aksel Hagen (varamedlem)
Øyvind Hartvedt (varamedlem)

Hordaland Teater (reduksjon med 3 verv siden 2005)

Ågot Valle (styreleder)
Monica Jangaard (styremedlem)
Vidar Høviskeland (styremedlem)
Morten W Knudsen (varamedlem)

Hålogaland Teater (reduksjon med 2 verv siden 2005)

Nina Margaret Hjort (styreleder)
Brynjar Østgård (styremedlem)
Nina Lorentzen (styremedlem)
Harald Gaski (varamedlem)

Nationaltheatret

Anne Enger (styreleder)
Siri Frost Sterri (styremedlem)
Leif Pagrotsky (styremedlem)
Jens P. Heyerdahl (styremedlem)
Annicken Thue (styremedlem)
Margaretha Østern (varamedlem)
Kirsten Haune (varamedlem)

Nordland Teater (reduksjon med 4 verv)

Björg Simonsen (styreleder)
Magne Pettersen (styremedlem)
Torvald Sund (styremedlem)
Anne Drage (varamedlem)

Regionteateret i Møre og Romsdal - Teatret Vårt (reduksjon med 2 verv siden 2005)

Elen Lein (styreleder)
Heidi Løklingholm (styremedlem)
Per Kristian Øyen (styremedlem)
Leon Aurdal Aurdal (varamedlem)

Riksteatret (reduksjon med 3 verv siden 2005)

Marit Reutz (styreleder)
Steinar Ness (styremedlem)
Per Norstrøm (styremedlem)
Monique Skavlan Sunderland (styremedlem)
Shanti Brahmachari (styremedlem)
Astrid Arnøy (varamedlem)
Trond Hannemyr (varamedlem)

Rogaland Teater (reduksjon med 4 verv siden 2005)

Brit Kristin Sæbø Rugland (styreleder)
Agnes Inderhaug (styremedlem)
Ardashir Esfandiari (styremedlem)
Bodil Sivertsen (varamedlem)

Sogn og Fjordane Teater (reduksjon med 2 verv siden 2005)

Rasmus Felde (styreleder)
Steinar Lægreid (styremedlem)
Tone Stangeland (styremedlem)
Synnøve Bjørset (varamedlem)

Teater Ibsen - Telemark og Vestfold Regionteater (reduksjon med 6 verv siden 2005)

Olaf Brastad (styreleder)
Frode Bakken (styremedlem)

Hege Hansson (styremedlem)
Hilde Fiskum (varamedlem)

Teater Mamu, Norsk Tegnspråketeater

Grethe Henden (styreleder)
Jon Evang (styremedlem)
Steinar Vestli (varamedlem)

Trøndelag Teater (reduksjon med 5 verv siden 2005)

Terje Roll Danielsen (styreleder)
Leif Bjerkan (styremedlem)
Susanne Brattlie (styremedlem)
Aina Holst (varamedlem)

SAMORDNINGSTILTAK FOR ARKIV,
BIBLIOTEK OG MUSEER

ABM-utvikling, Statens senter for Arkiv, bibliotek og museum (ABMU)

Kari Gjestebø (styreleder)
Arne Benjaminsen (styremedlem)
Bente Andreassen (styremedlem)
Karl Kallhovd (styremedlem)
Ola Stave (styremedlem)
Anniken Thue (styremedlem)

SPRÅK OG LITTERATUR- OG BIBLIOTEK-
FORMÅL

Det Norske Samlaget, Litteraturselskapet

Björg Sandal (styremedlem)
Bjørn Nesse Hunderi (styremedlem)
Norvald Mo (varamedlem)
Grete Riise (varamedlem)

Det Norske Samlaget, Stiftinga

Tor Fuglevik (styremedlem)
Eli Fiskvik (varamedlem)

*Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek**

Fred-Arne Ødegaard (styreleder)
Lisbeth Tangen (styremedlem)
Gunnar Haugsveen (styremedlem)
Åge Nygardøy (styremedlem)
Siri Bjerkestrand (styremedlem)
Helena Kettner Rudberg (styremedlem)
Pål Hals (styremedlem)
Tone Moseid (styremedlem)
Morten Tollefsen (varamedlem)
Gert Kroken (varamedlem)
Ranveig Eckhoff (varamedlem)
Elisabeth Bratland (varamedlem)
Hege Finnseth Eidseter (varamedlem)
Tone Nybakken (varamedlem)
Toril Laberg (varamedlem)

* I 2005 var ett verv i NLB ubesatt, differansen regnes ikke som økning

*Språkrådet (økning på 3 verv siden 2005)**

Ida Berntsen (styreleder)
Jan Olav Fretland (styremedlem)
Magni Øvrebotten (styremedlem)
Ottar Grepstad (styremedlem)
Silje Solheim Karlsen (styremedlem)
Tor Fuglvik (styremedlem)
Jan Hoel (styremedlem)
Helene Uri (varamedlem)
Lars Røttem Krangenes (varamedlem)
Marit Hovdenak (varamedlem)

* Økningen gjelder overgangen til ordinært styre. Interimsstyret hadde ikke varamedlemmer.

MUSEUMS- OG ANDRE KULTURVERNS-
FORMÅL

Eidsvoll 1814

Per Kristian Skulberg (styreleder)
Grethe Fosli (styremedlem)
Gunnar Hagen (styremedlem)
Linn Bay Gundersen (styremedlem)
Eli Nistov (varamedlem)
Ruth Hemstad (varamedlem)

Henie-Onstad Kunstsenter

Siri Hov Eggen (styremedlem)
Elisabeth Solberg (varamedlem)

Kulturkvartalet

Petter I. Søholt (styremedlem)
Terri-Ann Senior (varamedlem)

Kvinnemuseet - Solør-Odalmuseene

Elisabeth Grændsen (styremedlem)
Mona Larsen-Asp (varamedlem)

Lillehammer Kunstmuseum

Gunnar Hagen (styreleder)
Britt Sørensen (styremedlem)
Anne Holbø Wendelbo (varamedlem)
Jorid Vaagland (varamedlem)

Maihaugen

Trygve G. Nordby (styreleder)
Peter Andreas Kjeldsberg (styremedlem)
Ingjerd Lien Kvelstad (styremedlem)
Long Litt Woon (styremedlem)
Knut Brandrud (varamedlem)

Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum

Heide Fosland (styreleder)
Astrid Løvlien (styremedlem)
Bård Eidet (styremedlem)
Inge Fottland (styremedlem)

Grete Wennes (varamedlem)
 Anne Sofie Hunstad (varamedlem)
 Arild Kalkvik (varamedlem)
 Nirmal Singh Dhunsi (varamedlem)

Nordnorsk Kunstmuseum

Tove Veierød (styreleder)
 Per Kvist (styremedlem)
 Åsa Sonjasdotter (styremedlem)
 Allis Helleland (varamedlem)
 Anders Hjort (varamedlem)
 Siri Hermansen (varamedlem)

Norsk Bergverksmuseum

Hans Christian Gabrielsen (styreleder)
 Elen Roaldset (styremedlem)
 Trond Bergh (styremedlem)
 Inger Sofie Johansen (styremedlem)
 Øyvind Wike (styremedlem)
 Inger Vagn-Henriksen (varamedlem)
 Stein Erik Hansen (varamedlem)

Norsk Folkemuseum (reduksjon med 2 verv siden 2005)

Gry Mølleskog (styreleder)
 Øystein Djupedal (styremedlem)
 Michelle Tisdal Flikke (styremedlem)
 Per Kristian Skulberg (styremedlem)
 Britt Hildeng (varamedlem)
 Sanaa Mustafa (varamedlem)

Norsk Industrierbeidermuseum

Anna Kristine Jahr Røine (styremedlem)
 Hans Jakob Ågotnes (styremedlem)
 Knut Kjeldstadli (varamedlem)
 Lene E. Walle (varamedlem)

Norsk Luftfartsmuseum

Thomas Colin Archer (styreleder)
 Stig Fossum (styremedlem)
 Anne Rørvik (varamedlem)
 Svein Olav Lundestad (varamedlem)

Norsk Sjøfartsmuseum, Stiftelsen

Mona Lilleheim (styremedlem)
 Bjørg Christophersen (varamedlem)

Norsk Skogmuseum

Tone Jørstad (styremedlem)
 Jens-Petter Jensen (styremedlem)
 Berit Halvorsen (styremedlem)

Norsk Teknisk Museum, Stiftelsen

Olav Soleng (styreleder)
 Bjørg Sanndal (styremedlem)
 Bjørn Vassnes (styremedlem)
 Håkon With Andersen (styremedlem)
 Mona Lilleheim (styremedlem)
 Arne Bjerke (varamedlem)
 Ragnhild Bø Raugland (varamedlem)

*Nynorsk kultursentrum (reduksjon på 2 verv siden 2005)**

Målfrid Snørteland (styremedlem)
 Oddvar Haugland (styremedlem)
 Georg Arnstad (styremedlem)
 Sigrun Høgtveit Berg (styremedlem)
 Astrid Førland (varamedlem)
 Bente LaForce (varamedlem)

**vedtektsendringen skjedde i mars 2005; første endring i sittende styre skjedde i 2006*

Preus museum

Torill Rambjør (styreleder)
 Einar Petterson (styremedlem)
 Bente Molvig (styremedlem)
 Lisabet Risa (styremedlem)
 Rune Høiseth (styremedlem)
 Anne Jorun Kjær (varamedlem)
 Eivor Mydland (varamedlem)

Punkt Ø (i 2005 som Galleri F 15)

Marianne Lie (styreleder)
 Kari Agerup (varamedlem)

*Rogaland Kunstmuseum**

Mette Paavola (styreleder)
 Leif Wærum Larsen (styremedlem)
 Ove Jølby (varamedlem)
 Tone Haugen (varamedlem)
**Vil utgå i 2010*

Stiklestad Nasjonale Kultursenter

Aina Holst (styreleder)
 Anne Karin Nygård (styremedlem)

Sørlandets Kunstmuseum

Stein Devik (styreleder)
 Jan Hannestad (varamedlem)

Bogstad Stiftelse

Westye Høegh (styremedlem)

Bunad- og folkedraktrådet

Kjærsti Gangsø Rådsleder
 Atle Ove Martiniussen (rådsmedlem)

Kari-Anne Pedersen (rådsmedlem)
Kirsten Røvig Håberg (rådsmedlem)
Tommy Olsson (rådsmedlem)
Arne Nerjordet (varamedlem)
Mari Rorgemoen (varamedlem)

Klagenemnda for stadnamnsaker

Marit Halvorsen (nemndleder)
Dag Michalsen (nemndmedlem)
Eira Söderholm (nemndmedlem)
Inge Særheim (nemndmedlem)
Laila Susanne S. Oskarsson (nemndmedlem)
Oddlaug Walaker (nemndmedlem)
Tom Schmidt (nemndmedlem)
Anna-Riitta Lindgren (vara nemndmedlem)
Endre Mørch (vara nemndmedlem)
Jorunn Vandvik Johnsen (vara nemndmedlem)
Margit Harsson (vara nemndmedlem)

ARKIVFORMÅL

Norsk lokalhistorisk institutt

Torveig Dahl (styreleder)
Lisabet Risa (styremedlem)
Åse Eikemo Strømme (styremedlem)
Finn Einar Eliassen (styremedlem)
Ola Alsvig (styremedlem)
Oddleif Lian (varamedlem)
Hans P. Hosar (varamedlem)
Atle Døssland (varamedlem)
Guri Vallevik Håbjørg (varamedlem)
Pål Christensen (varamedlem)

STYRER HVOR KULTUR- OG KIRKEDEPARTEMENTET TIDLIGERE HAR OPPNEVNT MEDLEMMER:

Ringve museum (reduksjon på 6 verv siden 2005)

Trondheim Kunstmuseum (reduksjon på 4 verv siden 2005)

Arkeologisk museum i Stavanger (reduksjon på 10 verv siden 2005).

SPØRSMÅL NR. 1539

Innlevert 4. september 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 9. september 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Vil helse- og omsorgsministeren gripe inn og sørge for at Haugesund sykehus får en tilfredsstillende strømforsyning slik at ikke liv og helse kommer i fare ved sykehuset?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge oppslag i Haugesunds Avis 31. august er strømforsyningen til Haugesund sykehus langt fra tilfredsstillende. Dette har medført at sykehuset i to døgn har vært drevet med nødstrøm etter at en hovedstrømbryter røk. Helse Fonna kan ifølge avisen ikke garantere at sykehuset ikke blir totalt mørklagt igjen, men hevder at nytt anlegg vil koste 20 millioner kroner og disse pengene finnes ikke.

En slik situasjon er fullstendig uholdbar og kan sette liv og helse i fare dersom ikke noe gjøres raskt.

Svar:

Helse Vest RHF har orientert meg om at nødstrømsaggregatene ved de ulike sykehusene i Helse

Fonna HF blir testet hver måned. Den 7. august ble det gjennomført en slik test av anlegget ved Hauge-sund sjukehus, men det oppsto dessverre problemer da en skulle sette anlegget tilbake til ordinær strømforsyning. Dette førte til at sykehuset kun fikk strøm til de viktigste funksjonene via en etablert nødløsning fra kl 07.00 fredag den 7. august til formiddagen søndag den 9. august.

Når en benytter denne nødløsningen med redusert kapasitet, går det kun strøm til de aller viktigste funksjonene vurdert ut i fra forsvarlighet, liv og helse. Bruken av nødløsning førte til at en stor del av driften ved sykehuset ble rammet.

Nødstrømsaggregatene ved Haugesund sjukehus – som er av nyere dato – fungerte imidlertid tilfredsstillende da testen ble gjennomført.

Årsaken til problemene er etter hva jeg har forstått, i hovedsak at strømmettet/tavlene ved Hauge-sund sjukehus er gamle og slitte, og at den tekniske levetiden på hovedbryterne nærmer seg slutten. Anslagsvis 60 prosent av det elektriske anlegget er fra 1976. Alderen på det elektriske anlegget gjør at det er

utfordrende for sykehuset å fremskaffe reservedeler, og følgelig også krevende å gjennomføre ordinær service og vedlikehold av anlegget.

Styret i Helse Fonna HF ble orientert om den aktuelle hendelsen den 27. august i styresak 55/09.

Rehabilitering/utskifting av hovedtavler og etablering av ny moderne infrastruktur i et eksisterende sykehusbygg er meget komplisert, kostbart og tidkrevende. Det foreligger et kostnadsestimat for rehabilitering av hovedfordelingsnettet på ca. 20 millioner kroner. Dette estimatet inkluderer ikke nødvendige

bygningsmessige arbeider eller etablering av nye stige- og kabler m.v.

Rehabilitering av det elektriske anlegget vil sannsynligvis måtte gjennomføres over 2 til 3 år. Administrerende direktør vil initiere nødvendig forprosjekt i inneværende år. Investeringsbudsjettet skal etter planen behandles av styret i Helse Fonna HF den 26. november 2009.

Helse Vest RHF har overfor meg lagt til grunn at oppgraderingen av anlegget ved Haugesund sjukehus blir gitt den nødvendige prioritet.

SPØRSMÅL NR. 1540

Innlevert 4. september 2009 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 14. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren ta initiativ mot forsvarsministeren for å avklare arealkonflikten mellom Forsvaret og Avinor for å sikre videre utvikling av Trondheim Lufthavn Værnes?»

BEGRUNNELSE:

Denne uavklarte situasjonen har vært tema for møter med begge departementene over flere år. Statsråder har latt seg informere uten at dette har bidratt til endelige avklaringer.

Det er avgjørende viktig å få en avklaring av hvilke areal som er nødvendig for å utvikle lufthavna i tråd med vedtatt Masterplan. En plan som har involvert en rekke organisasjoner og miljøer i trøndelagsregionen. En samlet region har sluttet seg til denne.

Staten, som eier av Avinor, må bidra til å sikre nødvendig areal til fornuftige og akseptable vilkår. I dag krever Forsvaret høy markedspris som gjør det umulig for Avinor å sikre nødvendige arealer. En høy pris reduserer Avinors muligheter for nødvendige investeringer i flyplassnettet.

De omtalte arealene har samme eier nemlig staten, og det er uforståelig at denne saken ikke er avklart på statsrådsnivå i henholdsvis Forsvarsdepartementet og Samferdselsdepartementet.

Svar:

Værnes har vært og er en viktig lufthavn både for militære og for sivile formål. Det er likevel verken min eller forsvarsministerens oppfatning at de ulike interesser er til hinder for at lufthavnen kan utvikles

og tjene begge formål på en fullt ut tjenlig måte.

Vil jeg nevne at det er to typer arealer det bør skilles mellom. Vi har arealer som i dag eies av Forsvaret og som benyttes av Avinor til lufthavnrelaterte formål, og disse benevnes nedenfor som eksisterende lufthavnkritiske arealer. I tillegg eier Forsvaret arealer som Avinor vil ha behov for å disponere til utvidelser og fremtidig bruk, og disse benevnes fremtidige lufthavnkritiske arealer.

Eksisterende lufthavnkritiske arealer utgjør i dag ca. 1100 daa på Værnes. Fremtidig eierskap og bruk av disse arealer er av sentral betydning for driften og utviklingen av lufthavnen. Det kan nevnes at Avinor nylig har kjøpt tomtearealer av Forsvaret på ca 55 daa til en pris av 19,5 mnok til nytt bygg for plass-, brann- og redningstjenesten. Prisen var i henhold til takst innhentet av Forsvaret. Det aktuelle bygget er nå ferdigstilt.

Når det gjelder fremtidige luftfartskritiske arealer som i dag eies av Forsvaret, og som Avinor har behov for, utgjør disse ca. 594 daa. I tillegg vil Avinor etablere et areal på ca. 106 daa ved utfylling i sjøen for å utvide sikkerhetsområder på en slik måte at dagens rullebanelengder kan opprettholdes.

I Avinors planer er Forsvarets arealer sør for rullebanen i et kortsiktig perspektiv viktig for utviklingen av den sivile lufthavnen. Betydelig helikopter- og mellomstore fly opererer i dag på områder som er forbeholdt store passasjerfly på grunn av arealknapphet. Arealer i Forsvarets eie nord for rullebanen, er av vital betydning for den mer langsiktige utviklingen av lufthavnen.

Avinor har vedtatt å prioritere alle tiltak knyttet

til teknisk/operativ godkjenning fra Luftfartstilsynet. Tiltakene omfatter forlengelse av sikkerhetsområdet ut i sjøen slik at banelengden kan opprettholdes, og utvidelser av flyoppstillingsområdet sør for rullebanen/vest for terminalen. Dette er tiltak som forutsettes gjennomført i løpet av de første 10 år, og flyoppstillingsområdet må være etablert før den videre utbygging av terminalen kan finne sted.

Avinor og Forsvaret har nå gjennomført en om-

fattende kartlegging av sine gjensidige arealbehov. Likeså har partene lagt ned et stort arbeid for å komme frem til korrekte prinsipper for arealprising hensyn tatt til regelverk og etablerte rettigheter.

De ev. uavklarte arealkonflikter mellom Forsvaret og Avinor på Værnes som spørsmålsstilleren tar opp, synes ikke å være til hinder for at lufthavnen kan utvikles i samsvar med Avinors vedtatte planer.

SPØRSMÅL NR. 1541

Innlevert 4. september 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 15. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Som en del av valgkampen har samferdselsministeren fra Senterpartiet lovet ny ferje på sambandet E39 Mortavika-Arsvågen fra 2012. I Hordaland sliter næringsliv og enkeltreisende med en c-ferje på E39-sambandet Halhjem-Sandvikvåg, som ofte er innstilt og med for liten kapasitet på ferjen mellom Krokeide og Hufthamar.

Hvilke initiativ vil statsråden gjøre for å forbedre kvalitet og kapasitet på disse to viktig ferjesambandene i Hordaland?»

Svar:

Det er nødvendig å sette inn en ny ferje i sambandet E39 Mortavika – Arsvågen av hensyn til trafikkveksten i området som har vært sterk. Uten økt ferjekapasitet i sambandet vil en fra 2012 få kapasitetsproblemer med høy gjensitting. Ved innsetting av ny ferje i sambandet Mortavika – Arsvågen løses både problemstillingen i Boknafjorden med høy trafikkvekst, og kanselleringer av turer med ferje C på sambandet Halhjem – Sandvikvåg. I dag brukes ferje C i

sambandet Halhjem – Sandvikvåg ved verkstedopphold for ferjene både i Mortavika – Arsvågen og Halhjem - Sandvikvåg. Ved innsetting av 3. ferje i Boknafjordsambandet, vil en gå med to ferjer ved verkstedopphold for ferjene i dette sambandet. Når C-ferja ikke skal være reserveferje for Boknafjorden, vil kanselleringene i Halhjem – Sandvikvåg reduseres, og trafikantene i ferjesambandet vil få bedre regularitet og større forutsigbarhet i rutetilbudet. Det er ikke kapasitetsproblemer i dette sambandet.

Ferjesambandet Krokeide – Hufthamar er konkurranseutsatt med oppstart 1. januar 2011. I forbindelse med konkurranseutlysningen ble det lagt opp til økt frekvens og ruteproduksjon på ferjesambandet i tråd med lokalpolitisk behandling. Samferdselsdepartementet har fra og med 1. mai 2009 økt frekvensen på ferjesambandet Krokeide – Hufthamar slik at frekvensen er nå den samme som ligger til grunn i anbudet som starter opp 1. januar 2011. Samferdselsdepartementet følger for øvrig med på kapasitetsutviklingen i sambandet.

SPØRSMÅL NR. 1542**Innlevert 4. september 2009 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 16. september 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Synes ikke finansministeren det er inkonsekvent at taxfree-butikken i avgangshallen på Gardermoen ikke får selge vann og snacks, og hva vil finansministeren gjøre for å bedre konkurransen i avgangshallen, slik at prisene reduseres til glede for reisende?»

BEGRUNNELSE:

I avgangshallen på Norges hovedflyplass Gardermoen er vann dyrt og snacks som peanøtter dyrt som følge av manglende konkurranse mellom kioskene. Det er én kjede som har monopol, og en løsning kunne vært at taxfree-butikken solgte slike varer.

Taxfree-butikken får imidlertid ikke lov av Finansdepartementet til å selge vann og snacks. Begrunnelsen er at man ikke skal blande avgiftsfrie og særavgiftsbelagte varer. Noe som virker underlig i og med at det allerede gjøres i dag ved at kosmetikk kan kjøpes på taxfree-butikken.

På grunn av strenge sikkerhetsbestemmelser kan heller ikke reisende ta med vann gjennom sikkerhetskontrollen.

Det ønskes besvart hva Finansdepartementet vil gjøre for å bedre konkurransen i avgangshallen til beste for reisende.

Svar:

Etter gjeldende regler kan alkohol, tobakk, sjokolade- og sukkervarer, parfyme/kosmetikk lagres og selges avgiftsfritt ("tax free") på lufthavn, jf. tollforskriften § 4-30-13 første ledd og forskrift nr. 24 til merverdiavgiftsloven § 4 første ledd nr. 1.

Utgangspunktet er altså at det bare er enkelte særavgiftspliktige varer som kan selges uten avgift (mer-

verdiavgift og særavgift) i det avgiftsfrie utsalget. Et unntak fra dette gjelder imidlertid salg av kosmetikk som ikke er særavgiftspliktig, men som likevel kan selges uten merverdiavgift i det avgiftsfrie utsalget. Forklaringen er at kosmetikk tidligere var særavgiftspliktig, men uten at det ble gjort endringer i vareomfanget ved avvikling av særavgiften fra 1. januar 1993. Andre varer som for eksempel snacks, vann, brus, kaffe og is mv. kan altså ikke selges avgiftsfritt på lufthavn.

Finansdepartementet har i forbindelse med en klagesak i 2007 tatt stilling til om det også bør åpnes opp for salg av varer (eksempelvis vann og peanøtter) med merverdiavgift i det avgiftsfrie utsalget. Etter tilråding fra Toll- og avgiftsdirektoratet fant Finansdepartementet ikke grunnlag for dette.

Jeg ser at det er uheldig at en aktør rent faktisk har monopol på å selge vann på Oslo Lufthavn så lenge det ikke er anledning til å bringe med seg fylte vannflasker og lignende gjennom sikkerhetskontrollen. Likevel antar jeg at det kan være uheldig å tillate salg av også varer med avgift i det avgiftsfrie utsalget. For de reisende vil en slik ordning kunne oppleves som villedende. En slik endring vil også kunne medføre at det avgiftsfrie utsalget gis et konkurransefortrinn på bekostning av andre aktører som ikke har rett til å selge avgiftsfrie varer på lufthavn.

For øvrig vi jeg vise til oppslag i Aftenposten 31. august 2009 hvor det framgår at det er tillatt å ta med seg en tom vannflaske gjennom sikkerhetskontrollen. Vannflaskene kan fylles opp helt gratis på drikkefontener i avgangshallen. Ifølge informasjonssjef Jo Kobro på OSL er det også tillatt å forsyne vannflaskene med vannet fra dispensere på restauranter og barer i avgangshallen.

SPØRSMÅL NR. 1543**Innlevert 4. september 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 14. september 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hva det koster å analysere alle typer DNA-prøver hos RMI, og for gjennomsnittlig og median saksbehandlingstid ved alle typer prøver ved RMI?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har i sin tilnærming til analyser av DNA-prøver vært svært prinsipiell. Det har blitt et prinsipp for Regjeringen at gode løsninger ikke skal velges. Det statlige Rettsmedisinsk Institutt bruker opp mot tre måneder på DNA-analyser som utføres, og har etter det jeg har fått opplyst et gjennomsnitt på over én måned. Dette medfører at politiet må vente veldig lenge før de får svar på prøver som er sendt inn til analyse. Dermed blir det svært vanskelig for politiet å sette ulike forbrytelser begått på ulike steder i sammenheng med hverandre, og risikoen for at de kriminelle blir tatt reduseres dramatisk. Dette ser vi særlig på antallet ran, tyverier og innbrudd - som har økt drastisk den senere tiden. Hvis politiet hadde hatt svar tidlig på DNA-prøvene ville flere kriminelle blitt avslørt og kriminaliteten hadde blitt redusert.

Svar:

La meg innledningsvis minne om at det er denne regjeringen som har fått på plass en sentralt finansiert ordning med DNA. Vi har fått på plass lovgivningen, vi har fått på plass utvidet kapasitet ved RMI og vi har fått på plass tjenestemenn/kvinner i politiet som kan sikre spor. Uten dette ville det ikke vært noe spørsmål om gjerningsmenn som går fri grunnet for sene analyser. Tvert imot blir nå gjerningsmenn tatt i større omfang og etter hvert som reformen utvikles blir resultatene stadig bedre.

Finansieringsordningen for DNA-analyse baserer seg som kjent ikke på Stykkprisfinansiering etter 01.09 2008. Videre for å kunne svare kort og direkte på ditt spørsmål om saksbehandlingstid krever dette et opplegg for føring av besvarelestider knyttet til sakstype. RMI har pr. dato ikke et slikt system, men statistikkverktøy er nå under anskaffelse.

Jeg vil likevel minne om hva som står i tilrådnin-gen til politidirektøren fra gruppen som ble ledet av politimester Hareide (Hareide-rapporten). Det frem-går der at RMIs kostnader pr. analyse - og dermed stykkprisen - er mer enn halvert de siste fem årene (2000-2005). Dette skyldtes at omfanget av DNA-analyser økte betraktelig i disse årene uten at antall

ansatte økte. Denne bemanningssituasjonen er nå forbedret gjennom Regjeringens satsningsmidler til DNA-reformen. Som et vesentlig element i kostnads-bildet hører også med at både laboratoriebehandlin-gen og kommunikasjon mellom politidistriktene, RMI og Kripos har vært basert på svært ressurskre-vende manuelle rutiner.

I forbindelse med DNA-reformen er rutinene for sikring, håndtering og undersøkelse av biologiske spor betydelig endret. Det er nå bl.a. innført et elek-tronisk saksbehandlingssystem mellom politiet, RMI og DNA-registeret for å kunne behandle et stort vo-lum av både spor- og personprøver på en rask og sik-ker måte. Som en del av effektiviseringsprosessen er også deler av analysearbeidet automatisert. Alle be-rørte instanser har fått tilført nytt personell som er un-der opplæring. Det nye IKT-systemet er satt i drift og justeres nå for å hente ut en betydelig effektivise-ringseffekt i saksbehandlingsskjeden.

Det vil imidlertid ta tid å få på plass en effektiv samhandling og optimalisering av saksbehandlings-rutinene i alle ledd i saksbehandlingen, noe som for øvrig må være en kontinuerlig prosess som DNA-re-formen vil følge opp de nærmeste årene.

Ved RMI opereres det med forskjellige priorite-ringer på analyseoppdragene fra politiet.

Noen sakstyper får automatisk høy prioritet i saksbehandlingen. Saker med overgrep mot barn un-der 16 år og identifiseringer av døde personer får au-tomatisk høy prioritet i saksbehandlingen.

Andre saker gis prioritet dersom politidistriktet ber om det, for eksempel i saker der det sitter perso-ner i varetekt eller det av andre årsaker haster med analysen. I hastesaker/prioriterte saker kan svar gies i løpet av kort tid (analysen tar i underkant av et døgn) eller innen angitt tidsfrist. RMI har pr. dags dato ikke overskredet tidsfrister som er gitt i rimelig tid på forhånd.

For øvrige saker som ikke er prioritert eller der det er satt tidsfrist for analyse, analyseres disse fort-løpende og så raskt som mulig. Laboratoriet har i snitt ca. 1 måned i saksbehandlingstid på disse sake- ne. Denne saksbehandlingen omfatter også analyse og sammenligning med prøver fra kjente personer i saken dersom det fins, samt samhandling med DNA-registeret på Kripos.

Årsaken til at den totale saksbehandlingstiden fra spor sikres til resultatet/rapport foreligger har økt noe, er økte kvalitetskrav. Før innsending av materi-alet utføres en kvalitetskontroll i politidistriktene slik

at saker med manglende informasjon og/eller med prøver av dårlig kvalitet ikke går inn i saksbehandlingsskjeden. Vi arbeider nå med å bedre kvaliteten på det spormateriale som sikres av politiet.

Kapasiteten i saksbehandlingen ved RMI øker for hver måned. Både i juli og august 2009 har det blitt saksbehandlet flere saker, enn det som har kommet inn fra politidistriktene. Dette til tross for en

dobling av antall sporsaker. Saksbehandlings-tiden vil gå ned, noe som er ett av hovedmålene med effektiviseringen av systemet.

Samtidig som tiltak for kvalitetssikring gjennomføres i politiet er det nå etablert en effektiv samhandling med RMI. Dette vil være fundamentet for videre effektivisering av DNA-saksbehandlingen i årene fremover.

SPØRSMÅL NR. 1544

Innlevert 4. september 2009 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 14. september 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvilken kontakt har statsråden hatt med grunnleggeren av "Ettersøkt", og hvorfor nekter statsråden å bruke alle midler i kampen mot den økende vinningskriminaliteten?»

BEGRUNNELSE:

Høyre har i lang tid vært i kontakt med grunnleggeren av "Ettersøkt", et nettregister hvor eiendeler som er stjålet kan registreres. Slik reduseres sannsynligheten for omsetning av gjenstander som er stjålet og vinningskriminaliteten reduseres. Dessverre har vi en regjering som nekter å se alternative løsninger på etablerte problemer. Dette medfører at samfunnet ligger langt bak de kriminelle i utviklingen av nye metoder og virkemidler. Både ved å nekte GENA å utføre DNA-analyser for politiet, som ville ha redusert saksbehandlingstiden betraktelig, og ved å feilinformere Stortinget om Regjeringens påståtte dialog med "Ettersøkt", hindrer Regjeringen politiet i å gjøre en så god jobb som de har mulighet og kompetanse til å gjøre.

Svar:

Det fremgår at grunnleggeren av "Ettersøkt" rettet en skriftlig henvendelse til Justisdepartementet høsten 2006 der han orienterte om sitt medlemsskap og reklamefinansierte tyveriregister. Det ble den gang ikke avholdt noe møte med vedkommende. Statssekretær Moland Pedersen har senere blitt orientert om prosjektet i møte med grunnleggeren Jan Karlsen.

Jeg stiller meg uforstående til representantens påstand om at Stortinget på et eller annet tidspunkt

skulle være blitt feilinformert.

Jeg er kjent med at det ble utviklet et samarbeid mellom nettstedet og politiet, der registeropplysninger ble utlevert. Stortingsrepresentant Anders Anundsen tok i et brev av 10. august i år opp det forhold at registeropplysninger ikke lengre ble tillatt utlevert til bruk på nettstedet. I mitt svarbrev til ham sluttet jeg meg til det syn at politiet i større grad har behov for å samarbeide med allmennheten for å oppklare og forebygge kriminalitet. Det ble påpekt at dagens rettslige utgangspunkt er at utlevering av opplysninger fra politiets registre til bruk utenfor rettskjeden som en hovedregel er forbudt, jf. lov om strafferegistrering med forskrift. Det er på denne bakgrunn Politidirektoratet har besluttet at man ikke kan utlevere de aktuelle opplysninger til nettstedet ettersøkt.no.

Departementet har imidlertid sett at dagens regel er for kategorisk og har i forslaget til ny politiregisterlov, som nå legges frem for Stortinget (Ot.prp.nr.108 (2008-2009)), åpnet opp for en generell større adgang til dette.

I forslaget til ny lov må spørsmålet vurderes etter reglene i § 34 om unntak fra taushetsplikten som gjør at allmennheten kan gis opplysninger fra en straffesak. Nærmere regler vil bli gitt i forskrift.

I den grad Stortinget slutter seg til det nye lovforslaget, vil det trolig i fremtiden i større grad være mulig for enkeltpersoner å bidra til forebygging og oppklaring av lovbrudd ved initiativ og tiltak der opplysninger hentes fra politiets registre.

Når det gjelder hvem som skal foreta DNA-analyser i Norge har som kjent dette vært gjenstand for utredning og politisk avklaring. Jeg viser bl.a. til Ot.prp. nr. 19 (2006-2007), Innst. 0. nr. 23 (2007-2008)

debatten i Stortinget 13. desember 2007, St. prp. nr. 1 (2007-2008) side 104. Jeg vil ikke gå inn i en debatt om navngitte private laboratorier. Offentlig bruk av private laboratorier forutsetter som kjent utlysning i tråd med det statlige regelverk for anskaffelser. Det vises til at Regjeringen og et flertall av Stortinget er av den oppfatning at rettssikkerhet og kvalitet best sikres ved at den type analyser vi her snakker om, utføres i offentlig regi og uavhengig av forretningsinteresser. Regjeringen har også i tråd med Stortingets ønske, bevilget midler til forberedelse av et nytt offentlig analyseinstitutt ved Universitetet i Tromsø, jf. Innst.O. nr. 23 (2007-2008).

La meg tilføye at 1. september var det ett år siden den nye DNA-lovgivningen åpnet for utvidet adgang til å registrere personer i politiets DNA-register. Siden da har antall personer i registeret økt med 38 prosent. Pr. i dag ligger 15 840 personer søkbare i registeret.

Sammenlignet med tall fra før DNA-reformen, sendes det nå inn dobbelt så mange spor pr. måned fra politidistriktene til Rettsmedisinsk Institutt. Rundt halvparten av de spor som legges inn i registeret, treffer mot registrerte personer. 2800 polititjenestemenn er opplært i sikring av biologiske spor fra

åsteder, for å bidra til å bekjempe såkalt hverdagskriminalitet. Opplæringen fortsetter som en kontinuerlig prosess.

Mellom 800 og 950 DNA-saker behandles hver måned. Omfattende tiltak for kvalitetssikring og innføring av nytt IKT-system medførte økt saksbehandlingstid i sommer. Det er satt inn ekstra ressurser i saksbehandlingen, slik at det ikke oppstår restanse. De prioriterte sakene, som for eksempel voldtektssaker, saksbehandles på kort tid.

Utvidet bruk av DNA-sporprøver har ført til en rekke identifiseringer i registeret. Grove tyverier fra hele landet knyttes til såkalte gjengangere som opererer på tvers av politidistriktsgrensene.

I sommer ble 13 grove tyverier fra privatboliger knyttet opp til en og samme gjerningsmann. Flere overfallsvoldtekter på Østlandet er blitt gjenopptatt på grunn av identifiseringer i DNA-registeret.

I løpet av noen år vil DNA-registrene inneholde flere tusen nye profiler fra domfelte personer. Politiet vil da ha opparbeidet seg ytterligere kompetanse i sikring av biologiske spor. Basert på erfaringer fra andre land, vil DNA i fremtiden bli ett av politiets viktigste redskap i bekjempelse av kriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 1545

Innlevert 4. september 2009 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 11. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Statens vegvesen i Sogn og Fjordane har uten noen form for høring med kommuner og næringsliv i Hallingdal bestemt at det ved kolonnekjøring over fjellovergangene, rv 52, rv 7 og rv 50 bare skal åpnes for lastebiler over 7,5 tonn i kolonnen. Personbiler skal dirigeres over E16, Filefjell. Dette forslaget vil kunne ha store konsekvenser for landets største reiselivsregion, Hallingdal.

Vil statsråden stoppe dette forslaget, og gi bilistene en mulighet for å kjøre direkte til Hallingdal?»

BEGRUNNELSE:

Det har vakt sterke reaksjoner i Hallingdal at Statens vegvesen i Sogn og Fjordane vil stenge personbiler ute fra kolonnekjøring over bl.a. Hemsedalsfjellet og rv 7 over Hardangervidda. Hol kommune er en

av landets største reiselivskommuner, og 40 pst. av turisttrafikken kommer fra Vestlandet. Reiselivet i Hallingdal har 5-6 millioner gjestedøgn hvert år, og er helt avhengig av god infrastruktur og kommunikasjon. De frykter usikkerhet hos bilistene om dette vedtaket gjennomføres. Det reageres også sterkt på at verken kommuner eller næringsliv har blitt hørt i denne saken. De eneste som tydeligvis er hørt er lastebilnæringen. Det fremstår som lite gjennomtenkt at en distriktsvegsjef nærmest på egen hånd kan fatte vedtak som vil berøre et helt dalføres livsgrunnlag. Hallingdal er landets største reiselivsregion, og den næringen som absolutt sysselsetter flest i Hallingdal. En hytteeier fra Bergen med hytte på Ustaoset vil måtte kjøre flere timer ekstra, dersom han må kjøre E16 til Fagernes, derfra videre til Gol, og så opp Hallingdal til Ustaoset. Gjennom alle tider har personbiler kunnet kjøre i kolonner over fjellovergangene,

hva er det som tilsier at det i 2009 skal være umulig å få til dette. Jeg ber statsråden omgjøre vedtaket, og samtidig sørge for topp brøyteberedskap på de viktige fjellovergangene mellom Øst- og Vestland.

Svar:

For å skaffe meg et best mulig grunnlag for å vurdere problemstillingen har jeg innhentet følgende opplysninger og vurderinger fra Vegdirektoratet:

”Kolonnekjøring brukes for å kunne tilby en viss trafikkavvikling i uværperioder når vegen er stengt for fri ferdsel av hensyn til sikkerheten for trafikantene. Tabellen nedenfor viser omfanget av kolonnekjøring for fjellovergangene mellom Sogn og Hallingdal / Valdres.

Høyfjells-strekning	Midlertidig stengt (timer)			Nattstengt (timer)			Kolonne (timer)			Kolonne over 7,5t (timer)		
	06/07	07/08	08/09	06/07	07/08	08/09	06/07	07/08	08/09	06/07	07/08	08/09
År												
Rv.50 Hol-Aurland	826	907	492	0	20	27	246	132	200	0	0	0
Rv. 52 Hemsedal	84	168	23	0	0	0	257	229	285	6	35	10
Rv 53 Årdal-Tyin	1260	927	591	256	54	41	-	-	-	-	-	-
E16 Filefjell	22	122	15	0	0	0	19	96	25	0	0	0

Vi vil presisere at det er full ressursinnsats på alle fjellovergangene for å holde disse åpne så langt det er forsvarlig ut fra sikkerheten til trafikantene. Dette gjør at normalsituasjonen er fri ferdsel over fjellet og at det er begrenset antall dager det er nødvendig med enten full stenging eller stenging med kolonnekjøring.

Stenging på grunn av uvær varierer fra fjellovergang til fjellovergang. Det som påvirker situasjonen er vindstyrke, temperatur, vindretning og nedbør. Over Hemsedalsfjellet viser erfaringstall at fjellet stenges for all trafikk ved varslet vindstyrke over liten kuling (> 22 knop). Samtidig må det være minusgrader og snø. Ved økende nedbør og vind fra sør / sørøst kan vegen også bli stengt ved vindstyrke frisk bris (20 knop). Dette fjellet er sjelden stengt ved vindstyrke lett eller laber bris (10 – 15 knop), men også her er situasjonen litt verre ved sør / sørøstlig vindretning der det kan bli stengt også ved laber bris.

Når vinden varierer mellom laber bris og liten kuling, kan det være forsvarlig å tilby trafikkavvikling i kolonne over fjellet. Været skifter raskt og det er avgjørende at sjåfører og kjøretøy er utrustet for dette og brøytemannskapene må straks kunne tilpasse kolonnene til skiftende forhold for å ivareta sikkerheten til trafikantene. Samtidig som trafikken blir ledet over fjellet i kolonner, må brøytemannskap arbeide kontinuerlig med fresing og brøyting slik at vegen ikke fyller igjen. Slik kan vegen åpnes så snart værforholdene bedrer seg. Dette må også tas hensyn til i vurderingen av når og hvorledes kolonnekjøringen skal gjennomføres.

Fra 2007 ble antall kjøretøy og personer som kan være med i en kolonne strengere regulert for å sikre at redningskapasiteten er i samsvar med antallet personer som kan reddes dersom en kolonne skulle kjøre seg fast. Dette har medført at kapasiteten har blitt redusert samtidig som trafikken over E 16 og rv 52 har vært sterkt økende etter at Lærdalstunnelen åpnet. Særlig tungtrafikken øker mye. De siste 10 årene er trafikken over Lærdal doblet fra om lag 1000 kjøretøy / døgn i gjennomsnitt over året til 2000 kjøretøy / døgn. Om lag 20 % av disse er lastebiler (over 7,5 tonn).

Personbiler er mer risikoutsatte i uvær på fjellet enn lastebiler både fordi sjåføren sitter nærmere vegbanen der det er mer drivsnø, har dårligere evne til å ta seg gjennom drivsnøfonner og klarer seg i kortere tid uten evakuering om uhellet skulle være ute og kolonnen kjører seg fast. I vogntogene er det i tillegg profesjonelle sjåfører som ofte kjører de samme rutene og mange av dem er derfor godt kjent med både vegen og vinterforhold. Dette er i mer varierende grad tilfelle med sjåfører i personbiler. For å bedre sikkerheten ved kolonnekjøring er det derfor innført en rekke krav til trafikkavviklingen. Blant annet skal maksimal kjørefart være 40 km/t, det skal være brøytebil foran og følgebil bak kolonnen og trafikantene skal være utrustet for og informert om hvilke forhold som venter dem over fjellet.

Dette medfører naturligvis langt mindre kapasitet over fjellet når det er kolonnekjøring enn hva som er tilfelle når vegen er åpen. Selv om vi gjorde forsøk med økt redningsberedskap sist vinter, ble ventetidene uakseptable med opp til 6 – 8 timer ventetid på østsiden av Hemsedalsfjellet ved kolonnekjøring. På vestsida av fjellet velger trafikantene alternativ rute over E 16 Filefjell slik at der er ventetiden ikke noe stort problem.

Situasjonen er særlig vanskelig for tungtrafikken som har problemer med å snu og kjøre over til alternativ omkjøring på E 16 Filefjell etter at de har passert Gol. Vi ønsker derfor å tilby noe flere egne kolonner for tunge kjøretøy på uværsdager. Vi vil presisere at dette bare er aktuelt når værforholdene er slik at det er risiko for at personbiler vil få problem ved kolonnekjøring (om lag varslet vindstyrke frisk bris). Denne endringen for kommende vinter gjelder for rv 52 Hemsedalsfjellet, ikke for rv 50 eller rv 7.

Ved noe bedre værforhold, ved vindstyrke om lag laber bris, men med forhold som er for dårlig til at vegen kan holdes åpen, vurderer Statens vegvesen sikkerheten til å være tilfredsstillende både for lette og tunge kjøretøy ved kolonnekjøring. I denne situasjonen vil Statens vegvesen tilby kolonnekjøring både for lette og tunge kjøretøy. Dette vil medføre lengre ventetid siden trafikkmengden vil være større enn det kolonnene har kapasitet til å avvikle, men i denne situa-

sjonen har trafikantene anledning til å velge alternative ruter.

Skal trafikantene kunne velge den beste ruten og slik unngå lange ventetider, vil god informasjon være en forutsetning. Dersom flere i uværsperioder med kolonnekjøring velger alternativ rute over E 16 Filefjell, kan ventetidene bli redusert og slik sikre best mulig fremkommelighet for alle trafikantgrupper. Dette søker Statens vegvesen å oppnå ved å skilte kolonnekjøring på informasjonstavler ved Hønefoss og Gol, men det er ikke snakk om tvungen styring av trafikken. Ønsker trafikantene å vente på bedre vær eller ledig plass i kolonnene, er det et valg som den enkelte trafikant har. Statens vegvesen mener det er deres ansvar å synliggjøre for trafikantene at de sannsynligvis kan komme raskere frem ved å velge sikrere omkjøring over andre ruter.

Fra flere brukerhold blir det fremhevet at forutsigbare forhold og tidlig informasjon om hvilken rute som er den beste å velge er svært viktig. Dette kom blant annet klart frem på en vinterkonferanse som Statens vegvesen arrangerte på Voss i 2008. Statens vegvesen har derfor arbeidet med å utvikle et system for fast prognose 6 og 12 timer frem i tid der trafikantene kan få en prognose på hvorledes situasjonen vil være på den enkelte fjellovergang fram i tid. Statens vegvesen håper dette vil bli et godt verktøy for de trafikantene når de skal planlegge og velge den mest effektive ruten for sin reise. Dette vil være særlig viktig i perioder med usikre værforhold.”

Jeg legger stor vekt på at fjellovergang skal bli holdt åpne så langt som mulig ut fra trafikkantenes sikkerhet. Jeg forutsetter at Statens vegvesen gjør det de kan for å holde Rv 52 over Hemsedalsfjellet og andre fjellovergang åpne og at etaten er klar på at når værforholdene tillater det, og sikkerheten dermed er tilfredsstillende, så vil man tilby kolonnekjøring over Hemsedalsfjellet for både personbiler og tunge kjøretøy. Kolonnekjøring bare for tunge kjøretøy vil bare bli aktuelt når vær-situasjonen er slik at det er risiko for at personbiler vil få problem. At man under værforhold som ikke tillater kolonnekjøring med lette kjøretøy likevel tilbyr kolonnekjøring for tungebiler er i seg selv positivt. Et slikt tiltak går ikke ut over personbilistene, samtidig som det gir næringslivet anledning til å nå fram med sine transporter. Alternativet hadde vært å stenge vegen helt.

Jeg vil også peke på vegvesenet sitt fokus på å gi trafikantene god informasjon om hindringer de kan møte som følge av vær- eller føreforholdene. Velinformerte trafikanter kan i seg selv være et viktig tiltak for å sikre god fremkommelighet og sikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 1546

Innlevert 4. september 2009 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 14. september 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Hvor mye har norsk rovdyrpolitikk kostet samfunnet siden 01.01.99?»

BEGRUNNELSE:

Ønsker en totalsum hvor blant annet bufeerstatninger, forskning og andre relevante utgifter i forbindelse med rovvilt er inkludert. Gjerne stipulert for hvert enkelt år fra 01.01.99.

År	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
p72	68	80,5	80,5	83	86,5	84,5	77	77	84	104	117
p73	28	28	40	36,5	32	32	32	37	44	51	80,5

Alle tall er avrundet og oppgitt i millioner kroner.

Dette summerer seg til totalt 1,383 mrd. kroner I tillegg kommer midler til skadedokumentasjon, bestandsovervåking mv. For eksempel er det for 2009, i tillegg til 116,9 millioner kroner til rovvilterstatnin-

Svar:

Hoveddelen av bevilgningene til rovviltforvaltning går til erstatninger for tap av sau og tamrein og til forebyggende og konfliktdependende tiltak. Siden 1999 har bevilgningene til henholdsvis rovvilterstatninger (Kap. 1427 post 72) og forebyggende og konfliktdependende tiltak (Kap. 1427 post 73) vært som følger:

ger (overslagsbevilgning) og 80,5 millioner kroner til forebyggende og konfliktdependende tiltak, bevilget 15,7 millioner kroner til bestandsregistrering og overvåking, 1,8 millioner kroner til forskningspro-

gram, 16 millioner kroner til Statens naturoppsyn sine rovviltoppgaver og 1,9 millioner kroner til drift av rovviltneemnder og nasjonalt fagråd. Den samlede bevilgningen for 2009 beløper seg dermed til ca 233 millioner kroner.

For mer informasjon om bevilgningene til rovviltforvaltningen de enkelte årene i perioden 1999–2009 viser jeg til de respektive statsbudsjettene for perioden.

SPØRSMÅL NR. 1547

Innlevert 4. september 2009 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 14. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren medvirke til å rydde opp i den uholdbare situasjonen de reisende opplever i lokaltogtrafikken på Jessheim, og hva vil samferdselsministeren gjøre for å styrke kundefokuset i NSB?»

BEGRUNNELSE:

Pendlerforeningen på Jessheim har pekt på at de siste to ukene har passasjerer på NSBs lokaltog som blant annet trafikkerer Jessheim besvimt som en følge av trengsel på togene. Situasjonen betegnes av enkelte som et mareritt. Bakgrunnen skal være at NSB kjører med mindre materiell enn vanlig. Mange er fortvilet over den behandlingen man opplever fra selskapets side.

Svar:

Målene med statens kjøp av persontransport er bl.a. at transporttilbudet skal være pålitelig og et konkurransedyktig alternativ for pendlere, i tillegg til at det skal oppleves som enkelt. Det er også et sentralt mål at transportstandard skal være god. At togene er så fulle at enkelte passasjerer besvimer, er selvsagt ikke i tråd med disse målene og er sterkt beklagelig.

NSB har informert meg om at materiellsituasjonen i selskapet er anstrengt. I tillegg til en allerede høy kapasitetsutnyttelse er flere av togsettene til NSB tatt ut av produksjon for modernisering. Dette moderniseringsprogrammet pågår parallelt med at NSB har inngått en avtale med sveitsiske Stadler om kjøp av 50 nye togsett. Disse nye togsettene tilfører selskapet 14 000 nye seter og vil bli satt i trafikk fra 2012. NSB har informert meg om at anskaffelsesprosessen er i rute. Uttaket av togsett for modernisering

og oppgradering har dessverre medført at enkelte avganger har kjørt med langt færre vogner/sitterplasser enn behovet tilsier og NSB beklager at dette gjør enkelte kunder skadelidende.

NSB har også hatt ekstraordinære feil og problemer med girkassene på togsett av type BM 72 som trafikkerer lange lokaltogstrekninger, også til og fra Dal / Jessheim. Nye girkasser er bestilt, og NSB forventer at det allerede fra oktober i år vil bli en bedring i materiellsituasjonen, slik at ovennevnte trengselsproblemer blir reduserte. NSBs eldste togsett (type BM 69) som brukes på flere av NSBs lokaltogstrekninger har nådd sin tekniske levealder. Dette har som konsekvens at feilratene øker og NSB får stadige tekniske utfordringer. Dette tydeliggjør behovet for nytt togmateriell.

NSB har beklaget de trengselsproblemene som lokaltogreisende fra bl.a. Jessheim har opplevd på enkelte avganger den siste tiden, og vil i tiden fremover avbøte problemene på enkelte strekninger med økt buskapasitet.

Det er viktig for meg at NSB prioriterer sikkerheten høyt. NSB opplyser at ombordansvarlig er ansvarlig for at sikkerhetsforskriftene til enhver tid følges når det gjelder antall passasjerer om bord og jeg har tillit til at dette gjøres på en forsvarlig måte.

I ovennevnte trafikkavtale mellom NSB og staten ved SD er det bestemmelser om innhold og hyppighet når det gjelder NSBs rapportering av den løpende driften i selskapet. NSB rapporterer bl.a. på kundetilfredshet (KTI) og rapporteringen gjennomgås i egne møter mellom NSB og samferdselsdepartementet. NSB vurderer kontinuerlig tiltak som kan bedre kundetilfredsheten og det nevnte oppgraderingsprogrammet som pågår er en del av dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1548**Innlevert 7. september 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 15. september 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Vil departementet bidra til at også driften av gatemagasinet ASFALT i Sandnes og Jærregionen gis driftsstøtte, på linje med den støtten som er gitt til drift av samme magasin i Stavanger?»

BEGRUNNELSE:

I Rogaland kommer gatemagasinet ASFALT ut både i Stavanger og Sandnes/Jæren. Salget av magasinet gir rusavhengige en mulighet til å skaffe seg inntekt gjennom egen jobb. Tilsvarende konsept er kjent fra flere andre byer i landet.

I Stavanger er Kirkens Bymisjon ansvarlig for distribusjonsapparatet, mens tilsvarende ansvar i Sandnes og Jærregionen tilligger bypresten i Sandnes. I begge byer er et korps av selgere engasjert i distribusjonen.

Kirkens Bymisjon er prisverdig gitt støtte til driften av gatemagasinet i Stavanger, mens bypresten i Sandnes har fått avslag (fra NAV) på tilsvarende søknad om driftsstøtte. Det synes noe underlig at identisk konsept skal behandles ulikt. Etter min mening bør søknaden til bypresten i Sandnes få samme positive behandling som søknaden fra Kirkens Bymisjon i Stavanger.

Svar:

Formålet med tilskudd til aktivisering og arbeids trening i regi av frivillige organisasjoner over statsbudsjettets kap. 621 post 70 er å styrke og utvikle ulike modeller for aktivisering og arbeidstrening av personer med marginal eller ingen tilknytning til arbeidsmarkedet. Nyskapende tiltak skal i henhold til regelverket for tilskuddsordningen gis prioritet.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har tildelt et tilskudd på 500 000 kroner i 2009 til prosjektet "Jobb1, gatemagasinet ASFALT" i regi av Bymisjonssenteret

i Stavanger, Kirkens Bymisjon Rogaland. Prosjektet "Jobb1", som er et lavterskel sysselsettingstilbud for rusmiddelavhengige, er tildelt tilskudd innenfor tilskuddsordningen fra 2005. Tilskuddet i 2009 er gitt til en fortsettelse og videreutvikling av "Jobb1" som en overgangsordning. Overgangsordningen ble etablert i 2009 for at organisasjoner som er tildelt tilskudd i perioden 2005-2008 skal få anledning til å tilpasse seg en situasjon der det statlige tilskuddet opphører. Disse organisasjonene er gitt anledning til å søke om tilskudd i inntil to nye år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har gitt avslag på søknad fra Bypresten under Sandnes kirkelige fellesråd om tilskudd til gatemagasinet ASFALT. Avslaget er begrunnet i at tiltaket ikke vurderes å være nyskapende nok ut fra formålet med tilskuddsordningen, og søknaden er ikke prioritert innenfor rammen av midler til fordeling. Avslaget er påklaget. Klagen er til behandling i Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Det ble totalt fremmet 79 søknader om tilskudd i 2009 med en samlet søknadssum på ca. 46 mill. kroner innenfor tilskuddsordningen. Det var ca. 21 mill. kroner til fordeling. Arbeids- og velferdsdirektoratet har innenfor rammen av bevilgningen foretatt en prioritering av søknadene og en faglig vurdering ut fra formålet med ordningen og tildelingskriterier.

Jeg kan opplyse om at Bypresten under Sandnes kirkelige fellesråd er tildelt et tilskudd på 200 000 kroner i 2009 til prosjektet "Aktivisering av rusavhengige" fra ovennevnte tilskuddsordning.

Jeg er gjort kjent med at det kan søkes om tilskudd til oppstart av gateaviser innenfor ordningen med tilskudd til frivillige tiltak for rusmiddelavhengige og prostituerte over statsbudsjettets kap. 761 post 70. Helsedirektoratet forvalter tilskuddsordningen. Søknadsfristen for tilskudd i 2010 er 1. desember 2009.

SPØRSMÅL NR. 1549**Innlevert 7. september 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 14. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Er statsråden tilfreds med at nesten hele E39 fra grensen til Vest-Agder og frem til Ålgård er uten belysning, eller vil statsråden sørge for at dette kommer på plass snarest mulig av hensyn til trafikantenes sikkerhet?»

BEGRUNNELSE:

Det er i dag sammenhengende belysning langs stamveien fra Oslo til Flikka, og det arbeides med å få på plass belysning på det korte strekket fra Flikka fram til fylkesgrensen. Det er imidlertid ikke midler til belysning fra fylkesgrensen og frem til Ålgård. Dette strekket er på 80 km, hvorav hele 75 km mangler belysning.

En stor del av mørkeulykkene på denne strekningen er møte- og utforkjøringsulykker. Belysning på denne delen av E39 er viktig for å bedre trafikantenes sikkerhet, og vil være et viktig ulykkesreducerende tiltak. Det må derfor settes av tilstrekkelig med mid-

ler, slik at belysning kan komme på plass så raskt som praktisk mulig.

Svar:

I St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 går Regjeringen inn for en markant satsing på programområdene knyttet til bl.a. trafikk-sikkerhet. Veglys er blant de særskilte trafikksikkerhetstiltak som er aktuelle. Midler til veglys på E39-strekningen Vest-Agder grense – Krossmoen – Ålgård vurderes i det pågående arbeidet med Statens vegvesens handlingsprogram for perioden 2010-2013. På E39 sørøver fra Ålgård i Gjesdal kommune legger Statens vegvesen opp til å gjennomføre belysningstiltak med midler som er bevilget gjennom statsbudsjettet for 2009. Videre er det gjennom Stortingets behandling av St.prp. nr. 37 (2008-2009) om tiltakspakka bevilget midler til belysningstiltak langs strekningen Bjerkreim – Vikeså på E39 i Bjerkreim kommune.

SPØRSMÅL NR. 1550**Innlevert 7. september 2009 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 15. september 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Helsepersonell har en ansvarsfull oppgave der det er nødvendig å være skjerpet, bevisst og edruelig til enhver tid slik at pasientenes interesser, helse og sikkerhet ivaretas på best mulig måte. I mitt skriftlige spørsmål nr. 971 (april 2008), og i mitt påfølgende brev til statsråden 19. desember 2008 tok jeg opp problemet i forhold til at det mangler nødvendig forskrift om prøvetaking for å avdekke misbruk.

Har statsråden fulgt opp denne saken i følge tidligere svar, og når vil den nye forskriften foreligge?»

BEGRUNNELSE:

Helsepersonelloven § 8 er klar når det gjelder inntak av alkohol eller rusmidler i arbeidstiden, men forskrift om prøvetaking ved mistanke om overtre-

delse og bestemmelser om forbud mot inntak av rusmidler i et nærmere bestemt tidsrom før tjenestetiden begynner men forskriften for å avdekke misbruk mangler fremdeles.

Misbruk av rusmidler blant helsepersonell kan utgjøre en fare for pasientsikkerheten og kvaliteten i helsetjenesten, samtidig som dette også vil svekke tilliten til både helsepersonell og helsetjenesten. Tilsynsmyndighetene behandler hvert år flere tilsynssaker med utspring i rusmiddelmissbruk. Det er grunn til å anta at de sakene som avdekkes sannsynligvis bare viser en del av det misbruket som foregår.

Statsråden Brustad delte min oppfatning om at det kan være behov for en forskrift med bestemmelser i forhold til prøvetaking ved mistanke om rusmisbruk i arbeidstiden, samt bestemmelser om forbud mot inntak av rusmidler i et nærmere bestemt tidsrom

før tjenestetiden. I sitt svar til meg skriver statsråden at hun derfor ved brev av 12. mars 2008 har bedt Statens helsetilsyn utarbeide utkast til høringsnotat med forslag til slik forskrift innen 1. oktober 2008. Departementet skulle så etter å ha mottatt utkastet til høringsnotat, foreta eventuelle justeringer før forslaget ble sendt ut på 3 måneders høring. Da mange venter på en ny forskrift og ingenting skjedde, purret jeg opp saken i form av en skriftlig henvendelse i 19. desember 2008. I brevet til statsråd Bjarne Håkon Hanssen ba jeg om informasjon om hvorvidt høringsnotatet var ute til høring og når høringsfristen var satt.

I sitt svar skrev statsråden følgende:

"Statens helsetilsyn ble noe forsinket i forhold til den fristen som var satt i bestillings-brevet av 12. mars 2008. Departementet mottok tilsynets forslag til forskrift ved brev av 19. november 2008. Departementet vil nå gjennomgå og vurdere Helsetilsynets forslag, og vil deretter sende forslaget på ekstern høring i 3 måneder."

Med henvisning til tidligere svar forventes det at saken er fulgt opp, men jeg får henvendelser fra HMS- arbeidere som venter på denne saken, og som mener at saken fremdeles ikke har vært til høring og

at forskriften fremdeles mangler. De spør meg nå om hva som er årsaken til at saken ikke får høyere prioritet. Det er slik jeg ser det viktig å få på plass en forskrift som gjør det mulig å avdekke rusmisbruk i arbeidstiden, både for å sikre pasientene mot feilbehandling, men også for å kunne bidra med hjelp til den personen som er påvirket i arbeidstiden da dette i mange tilfeller er personer som sliter med et rusavhengighetsproblem.

Svar:

Som representanten Giltun viser til, har hun tidligere henvendt seg om denne saken. I brev av 12. desember 2008 svarte jeg at departementet ville gjennomgå og vurdere det forslaget til forskrift vi hadde fått fra Statens helsetilsyn (19. november 2008), før et forslag til forskrift ville bli sendt på ekstern høring i 3 måneder.

Departementets vurderinger har beklageligvis tatt noe lengre tid enn forventet. Arbeidet med å utforme et høringsnotat er i sluttfasen, og vil antakelig bli sendt på ekstern høring i løpet av de nærmeste ukene.

SPØRSMÅL NR. 1551

Innlevert 7. september 2009 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 15. september 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Ser statsråden behovet for å klargjøre regelverket, og på hvilken måte skal kostnadene for ressurskrevende brukere som oppholder seg i annen kommune enn hjemstedet fordeles ved en eventuell samhandlingsreform?»

BEGRUNNELSE:

I dag opplever en rekke mennesker med funksjonsnedsettelse at de ikke får den hjelpen de har krav på når de oppholder seg i en annen kommune enn den de er hjemmehørende i. Dette kan gjelde ferie eller når de er på besøk.

Det er etter min mening derfor behov for en klargjøring av hvem som har ansvaret for å dekke kostnadene hvis det påløper ekstra utgifter, den kommunen de oppholder seg i eller den hjemmehørende kommunen. Eventuelt i et delingsforhold mellom disse to.

Jeg frykter også at ved innføringen av en eventu-

ell samhandlingsreform at dette kan forsterke seg, fordi det lett kan oppstå endeløse tautrekkinger mellom store og små kommuner om hvem som har ansvaret for ressurskrevende brukere.

Svar:

Det følger av kommunehelsetjenesteloven § 1-1 at landets kommuner skal sørge for nødvendig helse-tjeneste for "alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen". I dette ligger at kommunen ikke bare plikter å yte helsehjelp til sine egne innbyggere, men også til pendlere, feriegjester og midlertidig bosatte skoleelever og studenter. Av lovens forarbeider fremgår at helsetjenesten uhindret skal stå til disposisjon for alle, uansett kommunetilhørighet. Stortinget valgte derfor som lovgiver å legge oppholdsprinsippet, og ikke bostedsprinsippet, til grunn for retten til nødvendig helsehjelp. Det ble i denne sammenheng vurdert en egen gjestepasientordning mellom kom-

munene, men dette ble avvist under henvisning til at dette ville bli tungvint og administrativt krevende. Jeg gjør for øvrig oppmerksom på at oppholdsprinsippet for det alt vesentligste også er lagt til grunn for sosialtjenesteloven.

Når ressurskrevende brukere tar midlertidig opphold i en annen kommune, for eksempel under en ferie eller ved et besøk, er det oppholdskommunen som er ansvarlig for å yte de nødvendige pleie- og omsorgstjenester. Regelverket etterlater ingen tvil på dette punkt. Noe annet er at det kan være vanskelig for oppholdskommunen på kort tid å etablere et forsvarlig og adekvat tjenestetilbud for vedkommende. Selv om oppholdskommunen ofte løser denne oppgaven på en tilfredsstillende måte for brukeren, har vi eksempler på at brukeren ikke er fornøyd med tilbudet som ytes. Etter det jeg kjenner til har imidlertid tilbudet vært vurdert som forsvarlig.

Selv om oppholdsprinsippet i utgangspunktet er en pasientvennlig ordning som administrativt er enkel å praktisere, medfører den også utfordringer for enkelte kommuner. Den generelle velstandsutviklingen har medført økt mobilitet i befolkningen og økt fritid for den enkelte. Særlig for hytte- og feriekommuner kan det derfor by på særskilte utfordringer i å

organisere og finansiere et tjenestetilbud der etterspørselen kan være særskilt stor i ferietiden. Disse kommunene søkes imøtekommet gjennom skjønns-tilskuddet til kommunene. I retningslinjene for fylkesmennes tildeling av skjønnsmidler bes fylkesmannen om å ta hensyn til kommuner som har spesielt høye kostnader knyttet til særlig ressurskrevende tjenestemottakere, og hvor dette ikke fanges tilstrekkelig opp gjennom inntektssystemet og toppfinansieringsordningen for særlig ressurskrevende tjenestemottakere. I tillegg til dette bes fylkesmannen ta hensyn til kommuner som har forholdsvis høye kostnader knyttet til mange fritidsboliger.

Samhandlingsreformen vil i utgangspunktet ikke medføre endringer i gjeldende ansvarsforhold når det gjelder tildeling av kommunale helse- og omsorgstjenester. Fremdeles vil det være oppholdskommunen som bærer ansvaret. Utfordringen ligger derfor ikke i regelverket, men i kommuneøkonomien. Under arbeidet med samhandlingsreformen har det for meg vært av vesentlig betydning at kommunene økonomisk settes i stand til å kunne utføre sine nåværende og eventuelt nye oppgaver på en forsvarlig og hensiktsmessig måte.

SPØRSMÅL NR. 1552

Innlevert 7. september 2009 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 15. september 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at psykiatrimidlene nå kommer dit de var øremerket, nemlig til psykiatrien, og ikke for å dekke underskudd i andre deler av sykehusdriften, og kan statsråden redegjøre for om dette har skjedd andre steder i landet?»

BEGRUNNELSE:

Fædrelandsvennen meldte 3. september at mellom 60 - og 70 millioner kroner øremerket psykiatri ved Sørlandet sykehus var brukt til andre formål. Påstander om at 43 millioner av øremerkede midler til psykiatri i stedet har gått til somatikk er i strid med Stortingets intensjoner.

Svar:

Jeg har på bakgrunn av dette spørsmålet bedt Helse Sør-Øst RHF om å redegjøre for situasjonen

ved Sørlandet sykehus HF. Jeg siterer følgende fra svaret derfra:

"Helse Sør-Øst RHF har innhentet en redegjørelse fra Sørlandet sykehus HF som viser følgende:

Opptappingsmidler til psykiatrien

Opptappingsmidler til drift er i tråd med forutsettningene benyttet til å utvide tjenestetilbudet. I 2008 ble 19 mill. av opptappingsmidlene ikke benyttet. Det skyldes blant annet vansker med å rekruttere til fags-tillingene. Dette er innrapportert til Helse Sør-Øst RHF.

Et særtrekk for SSHF er at SSHF har relativt få behandlerårsverk, spesielt psykologer men også psykiatere. Midler står ubenyttet i påvente av bedre tilgang på fagpersoner innen psykiatri og avhengighetsbehandling.

Opptappingsmidlene de øvrige år er benyttet til å bygge opp den polikliniske behandlerressursen spesielt ved Barne- og ungdomspsykiatrien og DPSene. Dette vises i en kraftig økning i poliklinisk aktivitet.

Opptrappingsmidlene er videre benyttet til drift av ny psykosepost i Arendal og etablering av Ambulante team både i Kristiansand og Arendal.

Utvikling i aktivitet

Psykatri og rus har hatt en aktivitetsvekst fra 2005 til 2009 på 56 % i polikliniske konsultasjoner.

Somatiske poliklinikker har i samme periode hatt en vekst på 21,3 %.

Hva gjelder døgnopphold har psykiatrien hatt en økning på 9,6 %.

Somatiske døgnopphold tilsvarende har hatt en nedgang på 2,0 % i samme periode.

Oversikt over aktiviteten for psykiatriske avdelinger (eksklusiv Avd. for rus- og avhengighetsbehandling) viser mer enn dobling av polikliniske konsultasjoner og ubetydelig økning i døgnopphold i perioden 2004-2009.

Kostnadsutvikling

Psykisk helse og rus har i perioden 2005 og frem til 2009 hatt en vekst på 31,3 % i sum mot en vekst i somatikken på 28,1 % i samme periode.

Dette inkluderer nye områder i somatikken (høykostmedisiner) samt endrede belastningsregimer (avskrivninger, merkostnader pensjoner, gjestepasienter) samt opptrappingsplan i psykiatrien.

Ser vi bort fra de endrede elementene og opptrappingsplanen i psykiatrien, har psykiatri og rus en utvikling siden 2005 på 23,3 % og somatikken tilsvarende 21,0 %.

Helse Sør-Øst RHF og Sørlandet sykehus HF opplyser videre at Klinikk for psykisk helse (KPH) i årene 2005, 2006, 2007 og 2008 hadde overskudd på driften, og at dette overskuddet ved utgangen av 2008 utgjorde 68,6 mill. kroner. Helse Sør-Øst RHF har forsikret meg om at disse midlene vil bli kanalisert tilbake til det psykiske helsevernet, etter nærmere avtale med Sørlandet sykehus HF.

På bakgrunn av redegjørelsen fra Helse Sør-Øst RHF har jeg tiltro til at de omtalte midlene vil bli brukt i det psykiske helsevernet, i tråd med intensjonene i Opptrappingsplanen for psykisk helse.

I henhold til tilgjengelig statistikk (SAMDATA) har det psykiske helsevernet hatt mer enn dobbelt så stor vekst som den somatiske spesialisthelsetjenesten på nasjonalt nivå de siste fire årene. Dette er i tråd med føringene som ligger i Opptrappingsplanen for psykisk helse.

Psykisk helse har høy prioritet, selv om opptrappingsplanen er slutført. Vi kommer til å følge godt med i utviklingen både i kommuner og helseforetak, og stimulere til utvikling av nye modeller, for eksempel ACT-team (ambulante tjenester i samarbeid mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten) og andre forpliktende samhandlingsmodeller. I tiden fremover vil derfor kvalitet og ventetider være sentrale styringsmål.

SPØRSMÅL NR. 1553

Innlevert 7. september 2009 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 15. september 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvordan kan statsråden gripe inn og hindre at Bjørnang rehabiliteringssenter i Levanger faller ut av anbudsrunder på grunn av en formell feil i søknadsprosessen?»

BEGRUNNELSE:

Bjørnang rehabiliteringssenter i Levanger kan bli lagt ned som følge av at deres tilbud ble avvist på grunn av en formell feil. Posen med budspørringene var ikke forseglet, og dermed får ikke rehabiliteringssenteret på Skogn i Levanger være med i anbudsprosessen videre. De risikerer nå å måtte si opp 30 ansatte, og viktig kompetanse som er bygget opp over år, kan gå tapt. Videre vil pasientene miste et godt tilbud. Det bør være kvaliteten på rehabiliteringstilbudet og behovet for antall plasser som avgjør, ikke en teknisk feil i søknadsprosessen.

Svar:

Regelverket for offentlige anskaffelser gjelder for kjøp av tjenester ved private opptrenings- og rehabiliteringsinstitusjoner.

Det er en forutsetning at de som ønsker å levere inn tilbud i forbindelse med de regionale helseforetakenes kjøp av tjenester setter seg inn i regelverket for offentlige anskaffelser og konkurransegrunnlaget.

Helse Midt-Norge RHF har ansvar for at befolkningen får nødvendige tjenester innenfor opptrening og rehabilitering på spesialisert nivå, og for å sørge for at de tjenestene som tilbys er tilstrekkelige og av god kvalitet. Helse Midt-Norge RHF må vurdere om de innkomne tilbudene ivaretar disse hensynene.

Jeg kan derfor ikke gripe inn i anskaffelsesprosesser mellom de regionale helseforetakene og den enkelte institusjon.

SPØRSMÅL NR. 1554**Innlevert 7. september 2009 av stortingsrepresentant Leif Helge Kongshaug****Besvart 14. september 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Det i ferd med å spre seg usikkerhet om politiet har de ressurser og nærhet som skal til for å skape trygghet og tilstedeværelse i distriktene i Møre og Romsdal. På grunn av manglende ressurser pågår nå et arbeid i Nordmøre og Romsdal politidistrikt som kan resultere i en rasering av lensmannstrukturen.

Vil justisministeren gripe inn og stanse denne raseringen ved å gi mer budsjettmidler til Nordmøre og Romsdal politidistrikt?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til to tidligere spørsmål fra undertegnede til justisministeren datert henholdsvis 1.04.09 og 18.06.09.

Begge tar opp konsekvensene av manglende bevilgninger til Nordmøre og Romsdal Politidistrikt. Det være seg fare for både nedleggelse av lensmannskontor og manglende utrykninger på grunn av for få disponible politifolk på vakt.

Det er ikke tvil om at det er i ferd med å spre seg utrygghet om politiets tilstedeværelse ute i distriktskommunene. Når lensmannskontor legges ned i øysamfunn som er utestengt fra landfast forbindelse til politi store deler av døgnet på grunn av at fergene har innstilt for dagen, er det åpenbart at dette har uheldige konsekvenser både ved enkelthendelser og for den forbyggende virkning.

Det er spesielt viktig at distriktskriterier blir lagt til grunn ved endring av strukturer av lensmannskontor. Øysamfunn må ha prioritet, som for eksempel Smøla og avstander med hensyn til utrykningstid. Det understrekes også at det synes å bli sett helt bort fra den lokalkjennskap det enkelte lensmannskontor har med tanke på å takle "kjenninger" for politiet og sette inn forebyggende tiltak ut fra lokale forhold.

Svar:

Jeg vil innledningsvis få vise til mine svar av 01.04.2009 og 26.06.2009 på skriftelige spørsmål (nr 956 og 1387) om Møre og Romsdal politidistrikt fra representanten Kongshaug. Videre vil jeg også få vise til Stortingets spørretime 18.03.2009 hvor fun-

gerende justisminister Giske besvarte spørsmål om et mulig framtidig forslag til organisasjonsendringer.

Som det ble orientert om sist i brev av 26.06.2009 har Nordmøre og Romsdal politidistrikt et utviklingsprosjekt på gang. Prosjektet foregår lokalt og politimesteren har ikke fremmet forslag om endringer i organiseringen av distriktet til Politidirektoratet. Jeg kan derfor ikke å kommentere dette prosjektet før det eventuelt fremmes forslag om endringer, og det er framlagt departementet.

Det er Politidirektoratet som fordeler budsjettet til politidistriktene på bakgrunn av det årlige budsjettet som vedtas av Stortinget. Politidistriktene tildeles en ramme, og det er opp til politimesteren å anvende ressursene i politidistriktet på en slik måte at det gir en mest mulig effektiv kriminalitetsbekjempelse og best mulig resultat på alle områder politiet har ansvar for.

Bevilgningene til politi- og påtalemyndighet er økt med 2,3 milliarder kr i perioden 2005-2009. Der- som kompensasjon for lønns- og prisstigning trekkes fra, er styrkingen på ca 1,1 milliarder kr.

Nordmøre og Romsdal politidistrikt fikk en rammetildeling i 2009 på nesten 154,7 millioner kroner, en økning – inklusive lønns- og prisstigning - på 8,6 millioner kroner fra 2008. I tidsrommet fra 2006 til 2009 har politidistriktet fått en økt bevilgning – inklusive lønns- og prisstigning - på 16,2 millioner kroner. Det er intet som tyder på at Nordmøre og Romsdal politidistrikt kommer dårligere ut i denne sammenheng enn andre sammenlignbare politidistrikter.

I St.prp. nr. 37 (2008-2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid tok regjeringen et krafttak for å øke bemanningen i politi- og lensmannsetaten. Det ble gitt en tilleggsbevilgning på hele 242 millioner kroner slik at det kunne opprettes 460 nye sivile årsverk i politi- og lensmannsetaten. Nordmøre og Romsdal politidistrikt fikk 6 av stillingene. Disse stillingene gir politidistriktet mulighet til å frigjøre polititjenestemenn til operativ tjeneste. Jeg vil til slutt minne om at vi har forhandlet fram en avtale med Politiets Fellesforbund som vil frigjøre ytterligere ressurser i politiet. Jeg har tillit til at vi nå vil se resultater av disse tilførte ressursene.

SPØRSMÅL NR. 1555**Innlevert 7. september 2009 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen****Besvart 15. september 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Ledelsen ved Sørlandet Sykehus HF har de siste årene omdisponert nesten 70 mill. kroner øremerket psykisk helsevern til å saldere sykehusbudsjettet. Det er påpekt at dette også skjer ved sykehus andre steder i landet. Rapport fra Riksrevisjonen viser at det fortsatt er store udekkede behov innen det psykiske helsevernet.

Har departementet godkjent en slik bruk av øremerkede midler, og i så fall på hvilket grunnlag?»

Svar:

Jeg har på bakgrunn av dette spørsmålet bedt Helse Sør-Øst RHF om å redegjøre for situasjonen ved Sørlandet sykehus HF. Jeg siterer følgende fra svaret derfra:

"Helse Sør-Øst RHF har innhentet en redegjørelse fra Sørlandet sykehus HF som viser følgende:

Opptappingsmidler til psykiatrien

Opptappingsmidler til drift er i tråd med forutsetningene benyttet til å utvide tjenestetilbudet. I 2008 ble 19 mill. av opptappingsmidlene ikke benyttet. Det skyldes blant annet vansker med å rekruttere til fagstillingene. Dette er innrapportert til Helse Sør-Øst RHF.

Et særtrekk for SSHF er at SSHF har relativt få behandlerårsverk, spesielt psykologer men også psykiatere. Midler står ubenyttet i påvente av bedre tilgang på fagpersoner innen psykiatri og avhengighetsbehandling.

Opptappingsmidlene de øvrige år er benyttet til å bygge opp den polikliniske behandlerressursen spesielt ved Barne- og ungdomspsykiatrien og DPSene. Dette vises i en kraftig økning i poliklinisk aktivitet. Opptappingsmidlene er videre benyttet til drift av ny psykosepost i Arendal og etablering av Ambulante team både i Kristiansand og Arendal.

Utvikling i aktivitet

Psykiatri og rus har hatt en aktivitetsvekst fra 2005 til 2009 på 56 % i polikliniske konsultasjoner.

Somatiske poliklinikker har i samme periode hatt en vekst på 21,3 %. Hva gjelder døgnopphold har psykiatrien hatt en økning på 9,6 %. Somatiske døgnopphold tilsvarende har hatt en nedgang på 2,0 % i samme periode.

Oversikt over aktiviteten for psykiatriske avdelinger (eksklusiv Avd. for rus- og avhengighetsbehandling) viser mer enn dobling av polikliniske konsultasjoner og ubetydelig økning i døgnopphold i perioden 2004-2009.

Kostnadsutvikling

Psykisk helse og rus har i perioden 2005 og frem til 2009 hatt en vekst på 31,3 % i sum mot en vekst i somatikken på 28,1 % i samme periode.

Dette inkluderer nye områder i somatikken (høykostmedisiner) samt endrede belastningsregimer (avskrivninger, merkostnader pensjoner, gjestepasienter) samt opptappingsplan i psykiatrien.

Ser vi bort fra de endrede elementene og opptappingsplanen i psykiatrien, har psykiatri og rus en utvikling siden 2005 på 23,3 % og somatikken tilsvarende 21,0 %."

Helse Sør-Øst RHF og Sørlandet sykehus HF opplyser videre at Klinikk for psykisk helse (KPH) i årene 2005, 2006, 2007 og 2008 hadde overskudd på driften, og at dette overskuddet ved utgangen av 2008 utgjorde 68,6 mill. kroner. Helse Sør-Øst RHF har forsikret meg om at disse midlene vil bli kanalisert tilbake til det psykiske helsevernet, etter nærmere avtale med Sørlandet sykehus HF.

På bakgrunn av redegjørelsen fra Helse Sør-Øst RHF har jeg tiltro til at de omtalte midlene vil bli brukt i det psykiske helsevernet, i tråd med intensjonene i Opptappingsplanen for psykisk helse.

I henhold til tilgjengelig statistikk (SAMDATA) har det psykiske helsevernet hatt mer enn dobbelt så stor vekst som den somatiske spesialisthelsetjenesten på nasjonalt nivå de siste fire årene. Dette er i tråd med føringene som ligger i Opptappingsplanen for psykisk helse.

Psykisk helse har høy prioritet, selv om opptappingsplanen er slutført. Departementet kommer til å følge godt med i utviklingen både i kommuner og helseforetak, og stimulere til utvikling av nye modeller, for eksempel ACT-team (ambulante tjenester i samarbeid mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten) og andre forpliktende samhandlingsmodeller. I tiden fremover vil derfor kvalitet og ventetider være sentrale styringsmål.

SPØRSMÅL NR. 1556**Innlevert 7. september 2009 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 15. september 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Nordmenn kvitter seg med over 5000 fritidsbåter hvert år, men bare 1000 av disse blir levert til miljøstasjonene. Resten av båtene blir enten etterlatt på land, i vannkanten, eller senket i sjøen. Dette utgjør et betydelig miljøproblem.

Hva vil miljøvernministeren gjøre med dette problemet?»

BEGRUNNELSE:

Lørdag 5. september hadde Sarpsborg Arbeiderblad et oppslag om gamle båter som ingen vil ha. Bent Hansen i "Kyst Bygg og anlegg" sier til SA at han stadig får i oppdrag å heve gamle båter som har gått til bunns, og opplever at båtene ikke er velkomne noe sted. Mange eiere rømmer fra problemet, eller forsøker å skyve båten i fanget på andre. Hansen mener det offentlige må gripe fatt i problemet før miljøet skades for mye. Gamle båter er spesialavfall som må håndteres på forsvarlig vis.

Svar:

Det er riktig at det i Norge i dag kasseres i overkant av 5000 fritidsbåter årlig. En kartlegging gjennomført i 2007 på oppdrag fra Statens forurensningstilsyn anslår at det finnes om lag 1 million fritidsbåter i Norge, og at det i 2007 ble utrangert rundt 5500 fritidsbåter. Antallet utrangerte båter forventes å øke til rundt 15 000 i 2017.

Utrangerte fritidsbåter fra privatpersoner er husholdningsavfall og faller inn under kommunenes renovasjonsansvar. De fleste kommuner har ikke et særskilt tilbud om mottak av denne typen avfall og gjeldende system er ikke godt kjent. Som representanten viser til er returandelen av fritidsbåter til de

kommunale mottakene relativt lav. Det antas å være flere årsaker til dette. Det er for det første et velfungerende brukmarked for gamle fritidsbåter, det er heller ikke uvanlig at fritidsbåter som ikke brukes blir stående i hager og lignende. Det er likevel en kjensgjerning at det fortsatt forekommer ulovlig disponering av utrangerte fritidsbåter ved at disse brennes, senkes eller hensettes i fjæra eller lignende.

Miljøproblemet knyttet til de utrangerte fritidsbåtene anses likevel som relativt lite, ettersom ulovlig disponerte fritidsbåter fortsatt utgjør en liten mengde avfall. Prognosene viser imidlertid at antallet utrangerte fritidsbåter vil øke de nærmeste årene og båtene vil gjerne være større enn i dag. Dette øker faren for negative miljøkonsekvenser som følge av ulovlig disponering av utrangerte båter, og vil kunne vanskeliggjøre kommunal innsamling av de utrangerte båtene. Jeg ba derfor i oktober 2008 Statens forurensningstilsyn starte dialog med bransjen med tanke på å utvikle en helhetlig bransjeløsning for utrangerte fritidsbåter (produsentansvar). Bransjen har selv satt i gang et slikt arbeid, og bl.a. Veolia Miljø og båtbransjens egen organisasjon Norboat har inngått et prosjektsamarbeid med den hensikt å utforme et forslag til en returordning/produsentansvar som skal presenteres for myndighetene. En slik løsning vil ivareta prinsippet om at forurenser skal betale og bidra til en mer helhetlig og effektiv innsamling og behandling av de kasserte båtene. En bransjeløsning vil i tillegg stimulere til utvikling av gjenvinningsløsninger og incentiveløsninger, samt design og produktutvikling.

Dersom en frivillig ordning viser seg å være vanskelig vil miljømyndighetene vurdere alternative virkemidler.

SPØRSMÅL NR. 1557**Innlevert 8. september 2009 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 17. september 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Er statsråden enig i at det er uakseptabelt at mennesker med alvorlige diagnoser ikke får den foreskrevne og nødvendige hjelp de trenger i en vanskelig livssituasjon, og i tilfelle ja, hva vil statsråden gjøre for at mennesker som ikke får den oppfølging de har krav på, kan bringe saken sin videre i byråkratiet slik at fattede vedtak blir fulgt opp?»

BEGRUNNELSE:

En fortvilet mor har henvendt seg til meg med historien til sin datter, som har fått diagnosen F90 Hyperkinetisk forstyrrelse. Diagnosen som ble stilt i 2004 beskrev et sykdomsbilde med ADHD, angst, selvskading og hallusinatoriske opplevelser. I tillegg fastslås det at hun har problemer med oppmerksomhet, konsentrasjon, har sosial angst og er i ferd med å utvikle en personlighetsforstyrrelse. Jentas mor har sendt meg en kopi av den siste epikrisen omhandlende datteren. Epikrisen er utferdiget av psykolog ved Akershus universitetssykehus i desember 2007. Vurderingen av psykolog konkluderer med at pasienten vil få oppfølging av den kommunale sosialtjenesten samt lokalt psykiatriteam, og det vil bli utarbeidet Individuell plan og ansvarsgruppe samt arbeidsutprøving ved ASVO. I sak nr. 11/2007 i Sørums kommun ble det truffet vedtak om at det skulle utarbeides individuell plan for jenta. I april 2008 mottar jenta brev fra veileder ved Nav Sørums kommun som beklager at det har tatt lang tid før hun ble innkalt til samtale, men at samtale skulle gjennomføres i nær fremtid. Samtale ble gjennomført 17. april 2008. Etter dette har ikke jenta hørt noe fra Nav. Uttallige etterlysninger og purringer til Nav Sørums kommun om hvordan det går med saken hennes har vært resultatløst. Det opplyses fra Nav Sørums kommun at saksbehandler har blitt syk og ingen ny saksbehandler kan forventes før til neste år. Vi skriver nå september 2009. Jentas problemer og sykdomsbilde blir bare verre og verre og hun føler makteløshet overfor Nav. Jenta har etter vedtak blitt innvilget boveiledere som skulle besøke henne minst en gang pr. uke. Disse har ikke vært i kontakt med henne siden juni d.å. Nå skriver vi september 2009 og fortsatt er ingenting gjort. Jenta er med andre ord overlatt til seg selv. Jentas siste henvendelse til Nav Sørums kommun om sin sak gav ingen avklaring. Hun fikk riktignok snakke med en saksbehandler, men han kjente ikke

hennes sak. Det eneste hun fikk vite var at hun måtte se og finne seg en jobb. Jenta står alene igjen uten å ha mottatt den hjelp hun var lovet, etter et vedtak gjort på grunnlag av en vel dokumentert epikrise i 2007. Å ende opp med fortvilelse, sinne og frustrasjon over et Nav-kontor som ikke følger opp lovlige fattede vedtak er ikke det hun trenger for at hun skal mestre sin hverdag.

Svar:

Jeg vil understreke at oppfølgingen av brukere med sammensatte behov står sentralt innenfor Arbeids- og velferdsetatens samlede virksomhet. Gjennom informasjon som jeg har mottatt fra Arbeids- og velferdsdirektoratet om denne konkrete saken, går det fram at oppfølgingen har vært mangelfull, og at brukeren ikke har mottatt nødvendig bistand. Jeg er orientert om at det aktuelle NAV-kontoret nå vil se til at det utarbeides en plan for brukeren som gir grunnlag for hensiktsmessig oppfølging og bistand.

NAV-kontoret som det refereres til, ble åpnet våren 2008 med endrede oppgaver og ny organisering. Parallelt med etableringen var det enkelte som sluttet ved kontoret, og det var også et betydelig behov for kompetanseheving. Flere tiltak ble satt inn og disse er nå i ferd med å gi effekt. Kompetansen er hevet og organiseringen av kontoret er endret med sikte på å gi bedre tjenester til brukerne.

Arbeids- og velferdsetaten har vært gjennom en omfattende omstillingsperiode som følge av NAV-reformen. Omstillingsperioden har vært mer krevende enn opprinnelig regnet med. Etaten har generelt ikke klart å opprettholde nivå og kvalitet på flere av tjenestene i denne perioden. Dette har ført til hendelser som det refereres til i spørsmålet. For å øke kapasiteten i tjenesteproduksjonen er bevilgningene til etaten styrket både i 2008 og i 2009. I tillegg vil jeg nevne at etaten arbeider med å få på plass et system for intern kontroll. Dette vil bidra til god kvalitet på tjenestene som tilbys og sikre at brukerne blir fulgt opp på en god og respektfull måte. Jeg legger stor vekt på at NAV-reformen skal bidra til at Arbeids- og velferdsetaten i økende grad skal fremstå som brukervennlig, selv om det nok fortsatt vil ta noe tid å realisere alle målene med reformen. Dette handler bl.a. om god service og et godt tilpasset tjenestetilbud.

SPØRSMÅL NR. 1558**Innlevert 8. september 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 15. september 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Vil miljø- og utviklingsministeren gjennomføre strakstiltak for å forhindre full stopp i mottak av bilvrak til opphugging, som spesielt rammer de mest spredtbygde strøk av landet?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom mange år har landets biloppbyggere fått et statlig tilskudd for å utføre jobben med sanering av bilvrak. I 2006 utgjorde dette tilskuddet kr 631,- pr bil. Fra 01.01.2007 forsvant imidlertid dette tilskuddet, og nå truer manglende økonomisk dekning det som i mange år var Europas mest effektive returordning. Fra 01.01.2007 skulle en avtale mellom bilprodusentene og selskapet Autoretur sikre en videreføring av returordningen. Dette fungerer imidlertid ikke, og mindre biloppsamlere i Trøndelag taper nå anslagsvis ca. kr 500,- for hver bil de tar imot.

Mange mottak i Trøndelag og Nordland har nå sluttet å ta imot bilvrak. Dette medfører at bilvrak i store mengder på nytt vil havne rundt omkring i naturen, med de omfattende forurensningene dette vil medføre.

Svar:

Med virkning fra 1. januar 2007 ble det innført et produsentansvar for utvalgte grupper kjøretøyer, herunder alle personbiler. Etter forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) plikter alle produsenter og importører av de omfattede kjø-

retøygruppene å sørge for miljømessig forsvarlig innsamling og behandling av kasserte kjøretøyer. Plikten skal oppfylles gjennom å tilhøre et retursystem, og dette skal godkjennes av Statens forurensningstilsyn (SFT). Et av vilkårene for godkjenning er at retursystemet skal ha god geografisk tilgjengelighet. Produsentene/importørene plikter å oppnå 85 % gjenvinning av solgte kjøretøyer under ordningen innen 1. januar 2006, og 95 % gjenvinning innen 1. januar 2015.

For å oppnå kravene til geografisk tilgjengelighet og gjenvinning, knytter produsentene/importørene til seg biloppsamlere som kan motta kjøretøyene til vraking. Staten befatter seg ikke med på hvilke vilkår disse avtalene inngås. Miljøvernmyndighetene begrenser seg til å føre tilsyn med at kravene til gjenvinning og tilgjengelighet overholdes. Dersom økonomiske forhold skulle medføre at biloppsamlere slutter å motta biler i retursystemet og dette leder til redusert gjenvinningsgrad og geografisk tilgjengelighet, vil myndighetene reagere overfor retursystemet.

Samtidig med at produsentansvaret ble innført, ble ordningen med tilskudd til biloppsamlere avsluttet. Jeg er kjent med at retursystemet Autoretur AS nå tilbyr en økonomisk støtte til biloppsamlerne som er tilknyttet dette retursystemet. Dersom det ikke skulle være økonomisk forsvarlig for biloppsamlere å fortsette å motta biler til vraking, må dette være gjenstand for forhandlinger mellom biloppsamleren og avtalemotparten, altså retursystemet.

SPØRSMÅL NR. 1559**Innlevert 8. september 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 16. september 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Full City-havariet utenfor Langesund 31.07.09 har medført store behov for opprydning og rensing av nærmiljøet. Slike aksjoner tar tid og er kostbare.

Hvilke garantier vil Regjeringen gi private grunneiere for at de får dekket sine kostnader til opprydning og hvilken garanti vil man gi for at prinsippet om at "forurensere må betale" legges til grunn slik at

de ansvarlige for ulykken må stå økonomisk ansvarlig for den nødvendige opprydning?»

Svar:

Staten ved Kystverket iverksatte en statlig oljevernaksjon i forbindelse med grunnstøtingen av MV "Full City". Det betyr at det er staten som står ansvarlig for å lede opprydningsarbeidet etter ulykken.

Regjeringen vil sørge for økonomiske ressurser som er nødvendige for opprydningsarbeidet blir stilt til disposisjon. Umiddelbart etter iverksettelse av den statlige oljevernaksjonen fikk Kystverket fullmakt til å overskride sine bevilgninger med inntil 15 mill. kroner. Fiskeri- og kystdepartementet fikk gjennom kongelig resolusjon 7. august 2009 fullmakt til å overskride Kystverkets bevilgninger med ytterligere 110 mill. kroner til opprydningsarbeidet. Regjeringen vil fremme forslag til tilleggbevilgning overfor Stortinget når Kystverket har utarbeidet et endelig kostnadsoverslag for aksjonen.

Ved en statlig aksjon bistår berørte kommuner, blant annet ved å utføre det vesentligste av strandrensingen, også på private eiendommer. Kostnadene ved dette har kommunene rett til å få dekket gjennom vederlag fra Kystverket. Kystverket inkluderer senere dette i sitt refusjonskrav til forurenser, se omtale under om at "forurenser skal betale".

Utgangspunktet ved en statlig aksjon er at opprydningsarbeidet blir gjort i statlig regi. Det skal således ikke være behov for at privatpersoner skal aksjonere uavhengig av det statlige apparatet som er etablert. Avdekkes likevel skade på privat eiendom som man ikke har kunnet bekjempe ved den statlige aksjonen, vil skadelidte måtte rette et såkalt tredjemannskrav til forurenser eller ev. til dennes forsikringsselskap.

Når det gjelder spørsmålet om hvilken garanti man vil gi for prinsippet om at "forurenser må betale", er utgangspunktet i gjeldende rett at forurenser skal betale. Dette er et grunnleggende prinsipp i forurensningsloven. Ved en statlig aksjon vil det være myndighetene som pådrar seg kostnader som den ansvarlige selv skulle ha gjennomført. Følgelig vil det

offentliges utgifter, skade eller tap kreves dekket av den ansvarlige for forurensingen gjennom et refusjonskrav.

Begrensningsreglene i sjøloven kan imidlertid medføre at den norske stat ikke fullt ut får dekket sitt refusjonskrav. Reglene modifierer således prinsippet om at "forurenser må betale". Det er skipets tonasje som er avgjørende for ansvars grensene. Der som de samlede kostnadene som følge av havariet - og som omfattes av reglene om ansvarsbegrensning - overstiger ansvarsbegrensningsbeløpet, vil kravshaverne ikke få full dekning av sine krav, men en forholdsmessig andel av ansvarsbegrensningsbeløpet.

Ansvarsbegrensningsbeløpene i den norske sjøloven er høyere enn i en del andre land. Norge har tatt et forbehold mot deler av en internasjonal konvensjon på området. Dette gir Norge mulighet til å lovefeste høyere ansvars grenser enn de konvensjonsbestemte grensene. Rederens ansvar for forurensings skade som følge av bunkersoljesøl er dermed høyere i Norge enn i land som ikke har tatt lignende forbehold eller brukt sin rett til å lovefeste høyere ansvars grenser enn det som følger av konvensjonen.

I "Full City"-saken har Kystverket bedt rederiet om, og fått bekreftet, at norske ansvarsbegrensningsregler skal legges til grunn for erstatningsoppgjøret. Dette medfører at de norske høyere ansvarsbegrensningsbeløpene vil gjelde.

Jeg vil avslutningsvis gjenta at Regjeringen vil sørge for at nødvendige økonomiske ressurser til opprydningsarbeidet blir stilt til disposisjon. Størrelsen på beløpet vil fastsettes på bakgrunn av kostnadsprognoser for aksjonen, og således fastsettes uavhengig av størrelsen på MV "Full Citys" ansvarsbegrensning.

SPØRSMÅL NR. 1560

Innlevert 8. september 2009 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 18. september 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«07.09.09 ble det kunngjort at Norge og Sverige vil samarbeide om et felles marked for grønne sertifikater. Denne ordningen vil tre i kraft i 2012.

Hvilke konsekvenser vil dette få for Enovas saksbehandling frem til ny ordning trer i kraft, vil man for eksempel allerede nå kunne søke støtte til småkraft og biokraftprosjekter?»

Svar:

Jeg er opptatt av at det skal bli investert i fornybar elektrisitet i perioden frem til oppstart av sertifikatmarkedet. Saksbehandlingen av prosjekter for fornybar kraftproduksjon fortsetter for fullt. Fram til sertifikatmarkedet er på plass, gjelder investeringsstøtten til Enova for nye vindkraftprosjekter og biokraftprosjekter. Enovas saksbehandling står dermed fast fram til ny ordning trer i kraft.

SPØRSMÅL NR. 1561**Innlevert 8. september 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 16. september 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Klagenemnda for merverdiavgift har gått inn for at en omsorgsbedrift uten kommunal avtale skal ha merverdiavgiftsfritak. Finansdepartementet vil ikke omgjøre klagenemndas avgjørelse.

Betyr dette at regelverket vil praktiseres tilsvarende for alle omsorgsbedrifter fremover eller ser finansministeren behov for å endre regelverket for å sikre dette?»

Svar:

Som representanten Sanner viser har klagenemnda for merverdiavgift kommet til at en kommunal avtale ikke er avgjørende for om en privat omsorgsbe-

drift skal kunne yte private hjemmehjelpstjenester uten merverdiavgift.

Ettersom det omstridte kravet til avtale med kommunen er ansett for å ikke komme tilstrekkelig klart fram av merverdiavgiftsregelverket, har departementet valgt å ikke omgjøre klagenemndas vedtak. Et moment i denne vurderingen har også vært at departementets omgjøringsadgang ikke er videreført i den tekniske reviderte merverdiavgiftsloven som Stortinget nylig har vedtatt.

Det resultat som klagenemnda har kommet fram til må legges til grunn i tilsvarende saker. Saken viser imidlertid at regelverket på dette området kan framstå som uklart. Det kan derfor være behov for en nærmere gjennomgang av dette.

SPØRSMÅL NR. 1562**Innlevert 9. september 2009 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 15. september 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Vil Miljø- og utviklingsministeren gjennomføre strakstiltak for å forhindre full stopp i mottak av bilvrak til opphugging, noe som spesielt rammer de mest spredtbygde strøk av landet?»

BEGRUNNELSE:

Landets bilopphuggere har gjennom mange år fått et statlig tilskudd for å utføre jobben med sanering av gamle bilvrak. I 2006 utgjorde dette tilskuddet 631,- kr pr bil. Fra 01.01.2007 forsvant imidlertid dette tilskuddet, og nå truer manglende økonomisk dekning det som i mange år var Europas mest effektive returordning. Fra 01.01.2007 skulle en avtale mellom bilprodusentene og selskapet Autoretur sikre en videreføring av returordningen, dette fungerer imidlertid ikke, og indre bilopprettene i Trøndelag taper nå anslagsvis 500,- kr for hver bil de tar imot.

Mange mottak i Trøndelag og Nordland har nå sluttet å ta imot bilvrak. Dette medfører at mange bilvrak på nytt vil havne rundt omkring i naturen, med den forurensing det medfører.

Svar:

Med virkning fra 1. januar 2007 ble det innført et produsentansvar for utvalgte grupper kjøretøyer, herunder alle personbiler. Etter forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) plikter alle produsenter og importører av de omfattede kjøretøygruppene å sørge for miljømessig forsvarlig innsamling og behandling av kasserte kjøretøyer. Plikten skal oppfylles gjennom å tilhøre et retursystem, og dette skal godkjennes av Statens forurensningstilsyn (SFT). Et av vilkårene for godkjenning er at retursystemet skal ha god geografisk tilgjengelighet. Produsentene/importørene plikter å oppnå 85 % gjenvinning av solgte kjøretøyer under ordningen innen 1. januar 2006, og 95 % gjenvinning innen 1. januar 2015.

For å oppnå kravene til geografisk tilgjengelighet og gjenvinning, knytter produsentene/importørene til seg biloppsamlere som kan motta kjøretøyene til vraking. Staten befatter seg ikke med på hvilke vilkår disse avtalene inngås. Miljøvernmyndighetene begrenser seg til å føre tilsyn med at kravene til gjenvin-

ning og tilgjengelighet overholdes. Dersom økonomiske forhold skulle medføre at biloppsamlere slutter å motta biler i retursystemet og dette leder til redusert gjenvinningsrad og geografisk tilgjengelighet, vil myndighetene reagere overfor retursystemet.

Samtidig med at produsentansvaret ble innført, ble ordningen med tilskudd til biloppsamlere avslut-

tet. Jeg er kjent med at retursystemet Autoretur AS nå tilbyr en økonomisk støtte til biloppsamlerne som er tilknyttet dette retursystemet. Dersom det ikke skulle være økonomisk forsvarlig for biloppsamlere å fortsette å motta biler til vraking, må dette være gjenstand for forhandlinger mellom biloppsamleren og avtalemotparten, altså retursystemet.

SPØRSMÅL NR. 1563

Innlevert 9. september 2009 av stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide

Besvart 17. september 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Midtlyng-utvalget avga sin innstilling NOU 2009:18 "Rett til læring" 2. juli 2009. Innstillingen er nå ute til høring. Utvalget har fått sterk kritikk for at to av landets ledende kompetansemiljøer innen spesialpedagogikk, Senter for atferdsforskning (SAF) og Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning (Lesesenteret) ved Universitetet i Stavanger, er utelatt i utredningen.

Hva er begrunnelsen for dette, og hvilke svakheter mener statsråden denne utelattelsen medfører for utvalgets innstilling?»

BEGRUNNELSE:

Utvalget for bedre læring for barn, unge og voksne med særskilte behov, ofte omtalt som Midtlyng-utvalget, avga sin innstilling før sommeren. Utvalget har hatt et omfattende mandat, og statsråden har uttalt at utvalgets innstilling vil ha stor betydning for opplæringstilbudet for barn, unge og voksne med særskilte behov.

På denne bakgrunn finner denne representant det både underlig og kritikkverdig at viktige pedagogiske sentre med landsdekkende oppgaver fullstendig er utelatt i utvalgets arbeid og innstilling. Den betydelige forskningen og kompetansen som SAF og Lesesenteret innehar får ingen betydning når utvalget gjennomgår hele det statlige spesialpedagogiske støttesystemet og den fremtidige tiltakskjeden foreslås. Begge sentrene har helt siden midten av 1990-tallet årlig rapportert sin virksomhet til Statped, og dagens regjering har selv slått fast at de to sentrene er lands-

dekkende spesialpedagogiske sentre. Da er det svært betenkelig at de samme sentrene er fullstendig utelatt i den omfattende gjennomgangen av det statlige pedagogiske støttesystemet.

Svar:

Jeg har merket meg at Midtlyngutvalget har fått kritikk for at Senter for atferdsforskning og Nasjonalt senter for leseforskning og leseopplæring er utelatt fra den historiske omtalen og tiltaksdelen i NOU 2009:18 Rett til læring. Departementet har tidligere svart på denne kritikken i brev av 26.08.09 til Universitetet i Stavanger.

Jeg vil først understreke at Midtlyngutvalget er et uavhengig utvalg som innen det gitte mandatet selv vurderer hvilke områder som skal beskrives og hvilke tiltak som skal foreslås. Departementet har sendt rapporten på en bred høring med uttalefrist 27. november 2009 og vil gjennomføre høringskonferanser i oktober for å bidra til en god høringsprosess. Høringsprosessen og den debatten som allerede foregår i kjølvannet av utredningen vil gi et godt beslutningsgrunnlag for den videre behandling av utvalgets forslag.

Jeg er sikker på at betydningen av både Senter for atferdsforskning og Nasjonalt senter for leseforskning og leseopplæring vil framgå av denne høringsprosessen. Uansett vil disse sentrenes kompetanse og rolle inngå i departementets videre vurdering av organiseringen av det helhetlige spesialpedagogiske støttesystemet og den framtidige tiltakskjeden for barn, unge og voksne med særskilte behov.

SPØRSMÅL NR. 1564**Innlevert 10. september 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 18. september 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Vil kommunal- og regionalministeren ta initiativ overfor Tysvær kommune for å løse saken om Bekkjavika hyttefelt i Hervik i Tysvær kommune, slik at grunneier blir gitt muligheten til å utvikle dette som tilleggsnæring til gårdsdriften?»

BEGRUNNELSE:

I Soria Moria erklæringen skriver regjeringen bl.a.:

"Landbruket spiller en viktig rolle for bosetting og sysselsetting i store deler av landet. Landbruket i Norge har flere funksjoner: produsere trygg mat og sikre matforsyningen og samtidig bidra til sysselsetting og bosetting over hele landet. Landbruket er mangfoldig og omfatter jordbruk, skogbruk, beitebruk og reindrift og den er viktig også for reiseliv, kultur og næringsmiddelindustri." og i et av strekpunktene under heter det at "Regjeringen vil videreutvikle verdiskapingsprogrammene for mat, trevirke og reindrift og stimulere til utvikling av nisjeprodukter".

I Senterpartiets partiprogram kan man lese under kapitlet om å "Ta hele landet i bruk" bl.a. at man vil "sikre utvikling av tilleggsnæringer til erstatning for de arbeidsplasser som forsvinner fra primærlandbruket."

I 2004 ble det inngått en intensjonsavtale om utviklingen av Bekkjavika hyttefelt i Tysvær kommune, og det ble samme år levert søknad om endring av kommuneplanen. Tysvær kommune gav tilbakemelding om at saken ikke ville bli behandlet isolert, men ville bli tatt med som en del av revisjonen av kommuneplanen i løpet av 2005 eller 2006.

Det har vært utstrakt kontakt mellom kommune og fylkesmann der hyttefeltet har vært tema. Tilbakemeldinger om at noen av hyttene lå for nær sjøen medførte justeringer av planene flere ganger. I 2006 ble det vedtatt kommuneplan der det ble åpnet for

bygging av inntil 13 hytter i det aktuelle området.

Det ble 26. juni 2007 varslet om nytt oppstartmøte for Bekkjavika Hyttefelt A/S, der det ble levert inn nytt planforslag som var i tråd med kommuneplanen og gjeldene forskrifter. Kommunen gir i møtet klar beskjed om at forslaget ikke vil bli godkjent av fylkesmannen og det oppleves som at fylkesmannen brukes som unnskyldning for å stoppe prosjektet til tross for at planene er justert flere ganger etter ønske nettopp fra fylkesmannen.

Dette hytteprosjektet er forsøkt igangsatt av grunneier som tilleggsnæring for å ha flere ben å stå på. Det har også en god synergieffekt med hensyn til utvidelse av et turistanlegg like ved.

Det kommunale byråkratiet oppleves som en kraftig bremsekloss for denne type næringsutvikling som regjeringen oppfordrer til, og dette fullstendig uakseptabelt.

Svar:

Jeg viser til at forslag til Reguleringsplan for Bekkjavika hyttefelt er til behandling i Tysvær kommune. Forslaget ble vedtatt utlagt til offentlig etter-syn den 28.05.2009 med ordinær høringsfrist 01.09.2009. Fylkesmannen i Rogaland har fått utsatt frist til den 30.09.2009.

I henhold til plan- og bygningsloven er det som utgangspunkt kommunen som avgjør den nærmere arealbruken innen sitt område. Fylkeskommune, nabokommune og berørte statlige fagmyndigheter kan imidlertid fremme innsigelse til en plan dersom den er i strid med nasjonale eller viktige regionale interesser.

Dersom kommunen og innsigelsesorganet ikke blir enige må planen sendes Miljøverndepartementet for avgjørelse. Jeg ønsker derfor ikke å gå nærmere inn på realitetene i saken på dette tidspunktet.

SPØRSMÅL NR. 1565**Innlevert 10. september 2009 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 16. september 2009 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Synes statsråden det er rimelig at minstepensjonister som får vedtak om økt bostøtte med 17 kroner i måneden, skal miste hele bostøtten fordi den ikke overstiger 300 kroner i måneden, og dersom statsråden synes dette ikke er rimelig, hva vil hun foreta seg i saken?»

BEGRUNNELSE:

En pensjonist som har ca 140.000 kroner i året og som er innvilget 278 kroner i måneden i bostøtte har fått varsel om at bostøtten hennes er vedtatt økt til 295 kroner i måneden. For denne minstepensjonisten betyr dette at hun/han vil få utbetalt 3540 kroner i bostøtte på årsbasis. Dette er et betydelig bidrag for en som har minstepensjon og har lite fra før. Gleden over økningen av bostøtten ble derimot kortvarig. Nederst på det mottatte brevet fra Husbanken om økningen av bostøtten stod det at: ALT UNDER kr 300,00 BLIR IKKE UTBETALT.

Svar:

I St.prp. nr. 11 (2008-2009) Ei styrkt bustøtte ble blant annet formålet og minsteutbetalingene for bostøtten foreslått endret. Stortinget sluttet seg samstemmig til begge disse forslagene.

Formålet med bostøtten ble dermed endret til:

"Bustøtta skal sikre dei med låge inntekter og høge buutgifter ein høveleg bustad."

I begrunnelsen for endringen står det blant annet at:

"For at bustøtta skal vere eit effektivt verkemiddel i arbeidet mot fattigdom, kan det vere naturleg å rette støtta mot dei som både har låge inntekter og høge buutgifter i høve til inntekta. Dette inneber at dei som har låge buutgifter skal dekkje desse sjølve. Ein vanleg trygd eller inntekt skal da kunne dekkje låge buutgifter. Dette fører til at bustøtta får ei klårare rolle i høve til andre offentlege ytingar."

Minsteutbetalingen i bostøtten ble økt fra 2 000 til 3 600 kr i året, tilsvarende fra 167 til 300 kr i måneden. Forslaget ble gitt følgende begrunnelse:

"Bustøtta må vere av ein viss storleik om ho skal bidra til auka bustadkonsum. Ved å auke beløpet for minste utbetalte bustøtte, kan midlar bli omfordelte frå dei som har låge buutgifter, til dei som har høge buutgifter. Støtta må òg vere så stor at ho står i samsvar med kostnadene til administrasjon."

En aleneboende minstepensjonist får etter de nye reglene bostøtte når boutgiftene er høyere enn 25 570 kr i året, eller 2 131 kr i måneden. En aleneboende minstepensjonist, med en pensjon på 136 000 kr i året, må dermed dekke boutgiftene selv når disse er lavere enn 19 % av pensjonen.

Jeg mener fortsatt at det var riktig å klargjøre bostøttens rolle, både som boligpolitisk virkemiddel og i forhold til andre offentlige ytelser. Det var også rett å målrette bostøtten til dem som har høye boutgifter.

SPØRSMÅL NR. 1566**Innlevert 10. september 2009 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 22. september 2009 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden foreta seg for at det skal bli lettere å få bygget småkraftverk gjennom avbyråkratisering og en mer lettvinnt søknadsprosess, og å åpne for en større samfunnsmessig vurdering av forskjellige hensyn slik at opprettholdelse av artsmangfoldet blir sett i sammenheng med det store behovet for utbygging av mer fornybar energi?»

BEGRUNNELSE:

Det er av de fleste partier og fleste politikere, inkludert regjeringspartiene, uttrykt et sterkt ønske om å satse på minikraftverk. Dette har fått en rekke grunneiere ute i distriktene til å satse på minikraftverk for å skape både næringsvirksomhet, og sørge for å dekke energibehovet til hustander og næringsliv rundt omkring i landet. Imidlertid viser det seg nå at

veldig mange av dem som søker om konsesjon til minikraftverk, møter et tungvint regelverk, et vanskelig byråkrati og at søknadsprosessen tar altfor lang tid.

Nils Arne Bergsund, som driver Koparvike minikraftverk, har søkt om etablering av nok et minikraftverk, Islandsmoen minikraftverk i Sør-Aurdal kommune. Han har brukt fem år på søknadsprosessen, men fikk nylig avslag an NVE på grunn av ti rødlistearter langs strekningen. Det er viktig å legge vekt på at strekningen hvor disse befinner seg er vanskelig å nå for rekreasjonsopplevelser i naturen, og at artene vil bli minimalt berørt av utbyggingen.

Nils Arne Bergsund sier til Avisen Valdres 28. august følgende: "Da jeg for ti år siden arbeidet med søknaden for Koparvike kraftverk, nøyde NVE seg med en 25 sider søknad i ti eksemplarer. Søknaden jeg sendte denne gangen hadde mer enn over 80, og måtte trykkes i 30 eksemplarer". Bergsund sier videre at det tunge søknadskravet fører til at mange gir opp før de får tenkt å starte, og at store utbyggings-selskaper heller kjøper rettighetene fordi det er vanskelig for en liten aktør å håndtere søknadsprosessen.

Svar:

Departementet og NVE arbeider kontinuerlig med å effektivisere og forbedre behandlingen av småkraftsøknader samtidig som vi sikrer at vedtakene hensyntar andre viktige nasjonale mål.

Styrking og effektivisering av NVEs konsesjonsbehandling gjennom flere år har ført til at behandlingstiden per sak er redusert. Det er gjennomført en rekke tiltak for å forenkle saksbehandlingen de siste årene. NVE arrangerer seminarer for utbyggere og konsulenter hvor det informeres om søknadskrav, og alle krav til søknader er tilgjengelig på internett. NVEs nye hjemmesider gir mer informasjon lett tilgjengelig. Koblingen mellom NVEs konsesjonsdatabase og NVE-Atlas gir kartfestet informasjon til nytte for utbyggere og høringsparter. NVE har også tilrettelagt for innsendelse av høringsuttalelser på nett og bruker generelt internett i økende grad ved hørin-

ger og ved informasjon om vedtak. Søknader har nå bedre kvalitet enn tidligere, og NVE kan bruke mindre tid på kvalitetssikring av dem.

Konsesjonsbehandlingen er blitt styrket betydelig. I 2009 er NVEs kapasitet doblet sammenliknet med 2005. I 2004 ble 25 konsesjonssaker om små vannkraftverk avgjort. De tre siste årene har over dobbelt så mange slike saker blitt avgjort årlig. Med kapasitetsstyrkingen som er gjennomført, er dette forventet å øke ytterligere. Det vil ta noe tid fra saksbehandlingskapasiteten styrkes til det gir full effekt med hensyn til antall ferdigbehandlede saker.

Det kreves tid og ressurser for å gjennomføre forsvarlige, helhetlige vurderinger og en behandling som inkluderer konsekvensutredninger, høringer, folkemøter, befaringer etc. innenfor lovfastsatte krav. Stor pågang av konsesjonssøknader øker behovet for å se sakene i sammenheng og vurdere sumvirkninger. De siste årene har det blitt gjort tiltak for å styrke beslutningsgrunnlaget for konsesjonsbehandlingen, herunder fastsettelse av retningslinjer for vindkraft og små vannkraftverk, og regionvis koordinering av konsesjonsbehandlingen. Regionvis koordinering kan føre til at rekkefølgen for behandlingen av enkelte saker forskyves, for å sikre at både ressursutnyttelse og virkninger av flere prosjekter i samme området kan vurderes i sammenheng.

Fra 2010 vil konsesjonsvedtak for mini- og mikrokraftverk delegeres til fylkeskommunen. Dette vil styrke det regionale selvstyret i saker som i første rekke berører lokale og regionale interesser.

Det er fastsatt forenklede krav til utredninger for småkraftverk, sammenliknet med krav til konsekvensutredninger for større kraftverk. OED gjennomførte i 2009 en evaluering av undersøkelsene av biologisk mangfold som blir gjort i forbindelse med konsesjonssøknader for små vannkraftverk. Evalueringen følges nå opp med tiltak som sikrer at ressursene som brukes på slike undersøkelser utnyttes mer effektivt.

SPØRSMÅL NR. 1567**Innlevert 11. september 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 17. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«I valgkampen har statsråden blant mange valgløfter også lovet konsekvensutredning av en ferjefri E39 (Kyststamvei) mellom Stord og Bergen gjennom en indre trasé via Fusa. Ekstra kjørelengde er over 40 km og ekstraskjønner 4-5 mrd. kroner.

Vil statsråden sørge for at en ferjefri løsning innenfor rammen av dagens vedtatte trasé for E39 mellom Stord og Bergen over Tysnes også inngår i en slik konsekvensutredning?»

Svar:

Det er riktig at jeg har lovet at det skal startes utredning for en ferjefri kyststamveg mellom Hauge-sund og Bergen. KS1 skal stå ferdig som grunnlag for neste Nasjonal transportplan. Dette innebærer utarbeidelse av en konseptvalgutredning med påfølgende ekstern kvalitetssikring (KS1), ikke konsekvensutredning etter plan- og bygningsloven.

Hensikten med en konseptvalgutredning er å gjøre overordnede og prinsipielle vurderinger for utvikling av transportsystemet. Generelt sett vil slike utredninger omhandle prinsipielt forskjellige løsninger som for eksempel bruk av ulik teknologi (ferje, bru/tunnel med flere) eller forskjellige korridorer. En konseptvalgutredning består av fire hoveddeler; behovsanalyse, strategidokument, kravdokument og alternativsanalyse. Disse dokumentene bygger på hverandre. På bakgrunn av behovsanalyse formuleres mål og krav til utvikling av transportsystemet. Når dette er gjennomført vil en søke etter konsepter som oppfyller mål og krav. Aktuelle konsepter skal vurderes/utvikles i samarbeid med berørte myndigheter. Jeg mener at det er naturlig at ferjefri løsning innenfor rammen av dagens vedtatte trasé for E39 mellom Stord og Bergen over Tysnes er et aktuelt konsept.

SPØRSMÅL NR. 1568**Innlevert 11. september 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 18. september 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«En del fiskere har fått store problemer som følge av uventet innstramming av et regelverk man har lagt til grunn ved fartøysinvesteringer. Havdrøn AS er et slikt eksempel, hvor innstramming knyttet til lasteromsvolum sparker beina under en stor investering og en rekke arbeidsplasser.

Kan Regjeringen gjøre rede for den saksbehandling og den informasjon som har vært gitt overfor disse fartøyene, hva er begrunnelsen for innstrammingen, og hva vil Regjeringen gjøre for dette ikke påføre disse fiskerne urimelig tap?»

Svar:

Fiskeflåten er inndelt i ulike fartøygrupper som er avgrenset av ulike parametre. For kystflåten var det frem til 8. februar 2008 slik at de kunne ha en største lengde på 28 meter. Fiskeri- og kystdeparte-

mentet foreslo i et høringsnotat 20. november 2007 at lengdegrensen skulle oppheves og erstattes med en øvre lasteromsbegrensning på 300 kubikkmeter. Forslaget ble etter høring vedtatt 8. februar 2008 og trådte i kraft straks. Formålet med endringen var å legge til rette for en friere fartøyutforming. Norges Fiskarlag gikk for øvrig i sin høringsuttalelse inn for en øvre lasteromsbegrensning på 500 kubikkmeter.

Fiskeri- og kystdepartementet fastsatte 11. februar 2008 en instruks til Fiskeridirektoratet om hva som regnes som lasteromsvolum. Rom som skulle holdes utenfor beregningen av lasteromsvolum, måtte etter instruksen stå i et rimelig forhold til fartøyets lasteromsvolum for føring av fangst. Instruksen er godt kjent i næringen.

Behandlingen av saker om ervervstillatelse ved Fiskeridirektoratets regionkontorer viste etter hvert at kravet til "rimelig forhold" mellom lasterom og andre rom i praksis var vanskelig å håndtere. Det ble

i noen tilfeller gitt ervervstillatelse til fartøyer av en slik størrelse at andre rom vanskelig kunne sies å stå i et rimelig forhold til lasteromsvolumet. På denne bakgrunn sendte Fiskeridirektoratet 24. juni 2009 en presisering av departementets instruks til regionkontorene, for å sikre enhetlig behandling av slike saker. Næringsorganisasjonene ble også gjort kjent med denne.

Presiseringen innebærer at tilleggsrom/tanker på mer enn 200 kubikkmeter, vanskelig kan sies å stå i et rimelig forhold til fartøyets lasteromsvolum. Det var for øvrig aldri intensjonen med innføringen av en øvre lasteromsbegrensning til erstatning for en mertergrense, at det skulle gis ervervstillatelse til havfiskefartøyer til bruk som kystfiskefartøyer.

Norges Fiskarlag har engasjert seg i spørsmål knyttet til direktoratets presisering av departementets instruks med hensyn til situasjonen for de som har fått ervervstillatelse for fartøyer der lasterom og andre rom overstiger 500 kubikkmeter. Fiskarlaget har sendt departementet et innspill i saken og dette spørsmålet er nå til behandling i departementet.

Når det så gjelder den konkrete saken nevnt i spørsmålet, er det slik at Havdrøn A/S har søkt om ervervstillatelse for et fartøy som ikke med rimelighet kan sies å fylle de krav som følger av gjeldende instruks. Dette er en risiko som næringsaktøren selv må bære. Det kan ikke være slik at myndighetene skal avhjelpe næringsaktører som har gamblet på at de skal få tillatelser i strid med gjeldende instruks.

SPØRSMÅL NR. 1569

Innlevert 11. september 2009 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 24. september 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hva er begrunnelsen for at politibiler ikke fritas for engangsavgift slik som andre utrykningskjøretøy som ambulanser og brannbiler?»

BEGRUNNELSE:

Etter avgiftsvedtaket om avgift på motorvogner og engangsavgift ved erverv av nytt kjøretøy er ambulanser og brannbiler fritatt for engangsavgiften. Det samme gjelder pansrede biler til offentlig bruk. Politibiler kommer derimot ikke inn under fritaksbestemmelsene.

Mange politibiler kunne vært i bedre stand, og den fordyrende engangsavgiften utgjør ikke et positivt bidrag til nyere, bedre, sikrere og mer miljøvennlige politibiler.

Det ønskes også oppgitt hvor mye staten tar inn i engangsavgift på politibiler årlig, alder på politibilparken (også fordelt per politidistrikt), og hvilken anslått fornyelse en fjerning av engangsavgiften for politibiler ville medført.

Svar:

Engangsavgiften har først og fremst til hensikt å skaffe staten inntekter. Avgiften er videre søkt utformet for å ivareta miljø-, sikkerhets- og fordelingspolitiske hensyn. De ulike fritakene og satsstrukturen for avgiften må ses i lys av dette.

I engangsavgiftssystemet er næringskjøretøy skjermet, blant annet ved at tunge lastebiler er fritatt for avgift, mens det for varebiler og drosjer betales avgift med redusert sats. Det kan i denne sammenheng nevnes at politiets pansrede kjøretøy er fritatt for avgift, men at brannvesenets og helsetjenestens anskaffelser av ordinære kjøretøy er underlagt vanlig avgiftsplikt.

Midler til anskaffelse av utrykningskjøretøy i politiet har siden 2002 vært inkludert i den ordinære driftsbevilgningen til politiet. Anskaffelse av nye kjøretøy må derfor prioriteres innenfor en helhetlig vurdering av politiets samlede ressursbruk.

Bevilgningsforslagene som fremmes av regjeringen, herunder eventuelle forslag om anskaffelse av nye kjøretøy for politiet, inkluderer alle kostnader, også avgifter. Å frita politiets utrykningskjøretøy fra avgifter vil ikke gjøre det rimeligere for staten å anskaffe kjøretøy til politiet. Resultatet av et slikt fritak kan imidlertid være at man ikke lenger vil oppnå de ønskede effektene ved avgiften.

Informasjon fra Justisdepartementet viser at politiet disponerer om lag 1600 statseide biler og 650 leiebiler. Per 1.1. 2008 var 66 pst. av patruljebilene og 70 pst. av de administrative bilene eldre enn 5 år.

I 2006 ble 58 nye biler anskaffet, i 2007 ble 170 biler anskaffet og i 2008 ble 130 biler anskaffet. Den gjennomsnittlige kostnaden (inkl. avgifter) per bil var om lag 500 000 kroner. På svært usikkert grunn-

lag kan anslås at det i 2008 ble betalt engangsavgifter ved kjøp av nye biler til bruk i politiet på i størrelsesorden 20 mill. kroner.

Det har ikke vært mulig å fremskaffe mer detaljert informasjon, herunder fordeling av biler på politidistrikt, innenfor svarfristen.

SPØRSMÅL NR. 1570

Innlevert 14. september 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 18. september 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Jeg er gjort kjent med at behandlingstilbudet for seksuelt misbrukte barn ved Betania Malvik ikke vil bli videreført i samarbeid med Helse Midt-Norge.

Vil statsråden gripe inn og hindre at tilbudet til denne sårbare gruppen legges ned, slik vedtaket i Helse Midt-Norge innebærer?»

BEGRUNNELSE:

Landsforeningen for seksuelt misbrukte, Blålys, krever at behandlingstilbudet ved Betania Malvik består og videreutvikles i samråd med brukerne. De frykter at nedleggelsen vil bety et alvorlig tilbakeskritt for denne gruppen, og en svekkelse av deres samlede tilbud.

Svar:

Barn og unge som utsettes for seksuelt misbruk er i særlig grad sårbare for å ta med seg slike traumer videre i livet dersom de ikke får den hjelp, oppfølging og omsorg de har behov for. Jeg er derfor opptatt av at de ivaretas på en så forsvarlig og god måte som mulig, og at de gis tjenester av god kvalitet.

Samtidig er det grunn til å nevne at det har vært faglig uenighet om hvilke behandlings-metoder som er effektive, og det har vært få tilgjengelige forskningsresultater som kan fortelle hva som er "beste praksis".

Jeg har i sakens anledning vært i kontakt med

Helse Midt-Norge RHF. De erkjenner at tilbudet til denne gruppen i det psykiske helsevernet i dag ikke er godt nok. Helse Midt-Norge har videre informert meg om at de for ca. 2 år siden innledet et 2-årig FOU-samarbeid med Betania Malvik for å evaluere nytten av behandlingen som gis der. Avtalen om dette FOU-samarbeidet går ut per 31.09.09.

Jeg er videre informert om at Helse Midt-Norge erkjenner at den evalueringen som ble igangsatt av ulike årsaker ikke har gitt oss det grunnlaget som vi forventet. En viktig årsak er at bare ca 1/3 av de som har gjennomgått behandling valgte å delta i undersøkelsen. Etter den informasjon jeg har fått, har Helse Midt-Norge besluttet at den rapporten som ble lagt fram ikke alene kan danne grunnlag for å vurdere det videre tilbudet til denne gruppen.

Etter det jeg er kjent med, arrangerte Helse Midt-Norge tidligere i høst et dagsseminar med bred representasjon fra ledende fag- og forskningsmiljøer nasjonalt, samt fra Nasjonalt kompetansesenter for vold og traumatisk stress (NKVTS). Anbefalinger fra dette seminaret vil etter Helse Midt-Norge sin vurdering ha stor betydning når Helse Midt-Norge i sakens anledning nå forbereder sak til styremøtet 1. oktober 2009.

Samtidig er jeg informert om at Helse Midt-Norge er i dialog med Betania Malvik om hvordan en kan benytte fagressurser og behandlingsskapasitet i et framtidig tilbud til denne pasientgruppen i tråd med anbefalingene fra den nasjonale faggruppen.

SPØRSMÅL NR. 1571**Innlevert 14. september 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 23. september 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for at familien NN og andre i tilsvarende situasjon skal få den hjelpen de har krav på, og vil statsråden bidra til at saken til familien NN blir tatt opp på nytt og behandlet i tråd med intensjonene i NAV reformen, - på en god og ryddig måte?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til tidligere spørsmål nr 1487 "Hva vil statsråden gjøre for å forbedre ordningen med pleiepenger og andre økonomiske støtteordninger for familier som ikke kan være i arbeid på grunn av omsorg for sine pleietrengende barn?" Svaret fra statsråden var generelt, lite konkret og slett ikke til hjelp for familien NN eller andre som sliter med tilsvarende utfordringer.

Familien NN fikk avslag på sin søknad om pleiepenger for sin datter. For 2 uker siden tok de kontakt med NAV for å få utlevert utskriftene fra deres saksangang og behandling av søknaden om pleiepenger, for å kunne lage en klage. NAV Molde henviste da til NAV Ålesund, da papirene skulle ligge der. Men der hadde de ingen papirer, og satte derfor i gang "etterforskning" for å finne papirene som nå har dukket opp hos NAV Kristiansund, som skal ha ansvar for pleiepengesakene i M&R.

Som om ikke det var nok at papirene var på "avveie", så viste det seg at det heller ikke finnes noen saksbehandlingspapirer på søknaden fra familien NN. NAV Ålesund kunne fortelle at saksbehandlerne i Molde (eller Kristiansund?) kun har sett på søknaden og vedlegget fra datterens lege ved Barnehabilitering og på det grunnlag laget avslaget om pleiepenger. Dvs. at der finnes ingen papirer som forklarer nærmere hva det er de har gitt familien avslag på. I avslaget vises det kun til paragraftekster. Vedlegget som ble sendt fra datterens lege, sier ganske klart at han anbefaler/anmoder at det bør videreføres pleiepenger, av hensyn til rehabiliteringen som foreldrene gjør med sin datter. Dette har NAV valgt å overse. De har heller ikke vært i kontakt med NAVs rådgivende leger, men tatt avgjørelsen helt på egenhånd. Slik skal ikke NAV fungere!

Nav-reformen skulle innebære mer og bedre brukerkontakt, vekk med rigid regelstyre og inn med individuell, skreddersydd behandling. Det kan ikke være sånn at Nav skal henvise til regler når de avslår åpenbare saker sånn som dette. Og dersom så likevel

skulle skje, burde Nav i det minste sørge for at brukeren blir tilbudt kommunal omsorgslønn.

Nav skal være her for brukerne, men for denne familien er Nav en propp i hele velferden. De blir tvunget til enten å ta permisjon uten lønn eller overlate datteren til seg selv – fordi Nav ikke klarer å stille opp der de burde. Det er rett og slett skammelig!

Det må ikke være sånn at regelverket skal stå i veien for at de som trenger det skal få den hjelpen de burde ha krav på. Når mange faller mellom to stoler, med pleiepenger fra folketrygden på den ene siden og omsorgslønn fra kommunen på den andre siden, så forventer jeg at statsråden snarest sørger for at det ryddes opp i dette. Hensikten med Nav-reformen var at det skulle bli lettere for dem som har behov for hjelp. Dette eksempelet viser at det ikke har skjedd.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet vises det til mitt svar av 1. september 2009 til representantens tidligere spørsmål nr. 1487 til skriftlig besvarelse. Selv om det ikke framgår direkte, antar jeg derfor at den saken det vises til gjelder samme sak som er nevnt i spørsmål nr. 1487.

Hva gjelder innholdet i saken og Arbeids- og velferdsetatens vurderinger, holder jeg fast ved at jeg ikke ønsker å kommentere de konkrete vurderingene som er gjort i den nevnte saken. Det skyldes at kompetansen til å behandle sakene er lagt til Arbeids- og velferdsetaten med Trygderetten som uavhengig ankeinstans. Etter kontakt med Arbeids- og velferdsetaten har jeg fått vite at klage på vedtak i saken er registrert den 11.09.2009 hos NAV Forvaltning Kristiansund. Der vil saken bli vurdert på nytt, og ved en eventuell opprettholdelse av avslaget, vil saken bli sendt som klagesak til NAV Klage og anke. Saken er derfor fortsatt til behandling i de instanser som er gitt kompetanse til å behandle den.

Jeg ønsker derfor heller ikke å vurdere betydningen av de nærmere opplysninger om og innsigelser til saksbehandlingen som framgår av spørsmålets begrunnelse. Det er fordi eventuelle saksbehandlingsfeil vil kunne være et spørsmål i klagesaken som nå er til behandling. Dette gjelder både vedtakets innhold og om det er innhentet tilstrekkelige opplysninger. Jeg kan imidlertid informere om at søknaden om pleiepenger ble avgjort av NAV Forvaltning Molde 3. august 2009, men at saksdokumentene senere er blitt sendt til NAV Forvaltning Kristiansund, som har overtatt ansvaret for pleiepengesaker i fylket. Jeg er

blitt gjort kjent med at det er korrekt at det beklageligvis i overføringen av saken har tatt tid å lokalisere saksdokumentene til Kristiansund. Jeg har videre fått opplyst at de nevnte saksdokumentene inneholder både søknadene fra familien og etatens vedtak.

Hva gjelder tilbudet til dem som ikke fyller vilkårene for pleiepenger må, som nevnt i mitt svar på

spørsmål nr. 1487, de forslagene som har vært på høring om tiltak for å bedre yrkesaktives muligheter til å kombinere arbeid med pleie- og omsorgsoppgaver, ses i sammenheng med at det i høringsbrevet er nevnt at Helse- og omsorgsdepartementet vil foreta en gjennomgang av omsorgslønnsordningen.

SPØRSMÅL NR. 1572

Innlevert 14. september 2009 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 18. september 2009 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Konkurransforholdene i meierimarkedet er viktig for aktører som vil gå inn med nye produkter. Tine har dominerende stilling. Q-meieriene lanserte nylig et nytt produkt, yoghurten Skyr, et alternativ til Tine. Tine svarer med å øke markedsføringen og andre tiltak for å holde på sin dominerende posisjon. Det samme skjedde, ifølge Q-meieriene, da Bio-Q ble lansert i fjor.

Hva gjør konkurransemyndighetene for å sikre at ikke Tine misbruker sin dominerende markedsrett til å hindre konkurranse i enkeltsegmenter?»

BEGRUNNELSE:

Det vises blant annet til oppslag i Dagens Næringsliv 12. september og i Aftenposten 1. september hvor Tine gjør rede for hvordan de vil holde posisjonen mot nye aktører.

Q-meieriene mistenker krysssubsidiering og peker på at det er vanskelig å lansere nye produkter og dermed gi forbrukerne lavere priser og økt mangfold når den dominerende aktøren går tungt i mot ved lansering av produkter i nye kategorier.

Svar:

Fra 2000 til 2007 foretok landbruksmyndighetene etterregning av Tine. Etterregningsordningen innebar en kontroll av at Tines marginer på meieriledet ikke ble satt så lavt at det ville være vanskelig for andre meieriselskaper å overleve. Ordningen ble opphevet med virkning fra 1. juli 2007.

I forbindelse med avviklingen av etterregningsordningen ble det forutsatt at Konkurransetilsynet måtte forsterke sin overvåking og oppfølging av kon-

kurransforholdene i meierimarkedet. Stortinget vedtok i 2008 å styrke Konkurransetilsynets budsjett ved å overføre 1,5 millioner kroner fra Statens landbruksforvaltning til Konkurransetilsynet, i tilknytning til den nevnte endringen i markedsordningen for melk. Dette er bakgrunnen for at tilsynet har etablert en overvåkingsordning i meierisektoren, med virkning fra 1. januar 2008.

Konkurransetilsynet har offentliggjort en rapport om tilsynets overvåking av meierisektoren. I rapporten redegjør tilsynet for hvordan markedsovervåkingen gjennomføres, og for resultatene fra første halvår 2008.

Gjennom ordningen beregner Konkurransetilsynet Tines marginer. Dette gir et godt grunnlag for å vurdere eventuelle klager på Tines prisingsatferd. Resultatene fra overvåkingen kan eventuelt også gi grunnlag for at tilsynet på eget initiativ foretar nærmere undersøkelser.

Det foreligger resultater for overvåkingsordningen for første halvår 2008. Basert på den foreliggende informasjonen har tilsynet ikke funnet grunnlag for å foreta ytterligere undersøkelser. En mer detaljert rapport er kunngjort på Konkurransetilsynets hjemmesider.

Prisreduksjoner, selektive rabatter og økte markedsføringsmidler som Tine bruker for å møte konkurransen når konkurrenter lanserer nye produkter, vil reflekteres i de priser og kostnader som blir rapportert til tilsynet i overvåkingsordningen. Ved endret konkurransesituasjon i et meierimarked har tilsynet mulighet til å endre eller øke antallet produkter som inngår i overvåkingsordningen for å styrke kontrollen i denne produktgruppen.

SPØRSMÅL NR. 1573**Innlevert 16. september 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 24. september 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Næringsministeren kan i Østlendingen 11. september bringe nyheten om at Regjeringen vil innføre en nedre grense for revisjonsplikt for bedriftene, men at selve grensen skal utredes. Samtidig med avisoppslaget skriver fornyingsdepartementet i rapporten "Fire år med fornying av offentlig sektor at FIN sikter mot et lovforslag høsten 2009.

Vil finansministeren foreslå å fjerne revisjonsplikten for mindre bedrifter i høst i tråd med informasjonen fra FAD, eller mener hun det er nødvendig med ytterligere utredninger?»

Svar:

Finansdepartementet sendte 2. juli 2008 NOU 2008:12 Revisjonsplikten for små foretak på høring, med høringsfrist 20. oktober 2008. Flertallet i utval-

get konkluderer med at revisjonsplikten bør opprettholdes for samtlige aksjeselskaper og at det også bør innføres revisjonsplikt for enkelte norskregistrerte utenlandske foretak (NUFer) for å oppnå likestilling mellom de to foretakstypene, mens utvalgets mindretall foreslo å oppheve revisjonsplikten for små aksjeselskaper. Dersom lovgiver innfører unntak fra revisjonsplikten, foreslår utvalget at unntaket omfatter aksjeselskaper med driftsinntekter under fem millioner kroner, men bare dersom balansen ikke overstiger 20 millioner kroner eller selskapet har et gjennomsnittlig antall ansatte høyere enn 10 årsverk.

Saken er for tiden til behandling, og det er ennå ikke fattet noen konklusjoner. Jeg ser imidlertid ikke at det er behov for en ny utredning av dette spørsmålet før det kan fremmes lovforslag, og legger opp til å fremme lovforslag så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 1574**Innlevert 17. september 2009 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 6. oktober 2009 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«St. Sunniva, som er en viktig friskole i Oslo, må på grunn av manglende rehabiliteringsmuligheter og svak økonomi redusere antallet elever betydelig. Nåværende Regjering fjernet kapitaltilskuddet og regjeringspartiene har i Stortinget stemt mot forslag om å inkludere friskoler i ordningen med rentefrie lån for skolebygg. Noen dager før valget lovet imidlertid statssekretæren at man ville finne en løsning.

Hva konkret vil statsråden gjøre for å bidra til at St. Sunniva kan tilby et godt skoletilbud fremover?»

Svar:

Regjeringen vil endre regelverket for ordningen med kompensasjon for utgifter til renter til investeringer i skole- og svømmeanlegg slik at det åpnes for at kommuner og fylkeskommuner innenfor sine til-

delte rammer kan søke om rentekompensasjon til rehabilitering av skolebygg på vegne av private grunnskoler og private videregående skoler med rett til statstilskudd. Det skal ikke kunne søkes om rentekompensasjon for investering i nybygg eller svømmeanlegg for private skoler.

I regelverket vil det bli innarbeidet krav til søker og vilkår som skal gjelde for bruken av rentekompensasjonsordningen, herunder hvilke typer private skoler med rett til statstilskudd som vil komme inn under ordningen. Videre vil det i regelverket bli presisert at rentekompensasjonen blir stoppet dersom en privat skole blir lagt ned eller ved overdragelse av lokaler til eiere som ikke oppfyller kravene til søker.

Jeg legger til grunn at det så snart som mulig etableres kontakt mellom Oslo kommune og St Sunniva med sikte på at de kommer fram til en løsning.

SPØRSMÅL NR. 1575**Innlevert 18. september 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 25. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Mitt spørsmål nr. 1530 til statsråden stillet 4. september er innført besvart i Stortingets protokoller 16. september 2009 og kom til min kunnskap samme dag. Statssekretær Solbakken sier i Sandefjords Blad 18/9 at svaret er gitt innen fristen. Det er ikke riktig. Overholdt frist skulle gitt svar 10/9.

Hva vil statsråden foreta seg for at hennes departement overholder svarfristene på spørsmål fra Stortinget og for at hennes politiske medarbeidere blir bi-brakt nødvendig kunnskap om hvordan regelverket skal forstås?»

Svar:

Stortingets forretningsorden § 52 tredje ledd første setning lyder:

»Innen seks hverdager etter at spørsmålet ble oversendt fra Stortinget, skal et medlem av regjering-

gen gi skriftlig svar på spørsmålet til Stortingets president gjennom Stortingets administrasjon, eller meddele skriftlig hvorfor spørsmålet ikke blir besvart innen fristen, og i tilfelle når det vil bli besvart, eller at det ikke vil bli besvart.»

Uttalelsen til statssekretær Solbakken er basert på vanlig språklig forståelse av ordet »hverdag» som alle dager unntatt helgedager og helligdager. I ettertid ser vi likevel at ordet hverdag i denne spesielle sammenhengen blir forstått slik at det også omfatter lørdager. Denne praksisen innebærer at spørsmålet – som ble sendt fra Stortinget fredag 4. september 2009 – skulle ha vært besvart fredag 11. september.

Det er dermed ikke riktig at svarfristen løp ut torsdag 10. september, slik representanten Flåtten hevder. Jeg beklager imidlertid at spørsmålet fra representant Flåtten ble besvart noen dager etter fristen.

SPØRSMÅL NR. 1576**Innlevert 18. september 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 25. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Bygging av Hardangerbrua er et av de store og kompliserte samferdselsprosjekt som Stortinget vedtok i perioden 2005-2009. Prosjektet har i tillegg en spesiell forhistorie gjennom tidligere avslag i Stortinget. Under siste behandling ble det stilt en rekke spørsmål knyttet til beregninger av trafikk og kostnader. Anbudsrunden for bygging er nå gjennomført, avtaler inngått og bygging igangsatt.

Når og på hvilken måte vil Stortinget få informasjon om kostnadsutvikling og kostnadsprognoser for bygging av Hardangerbrua?»

Svar:

Hardangerbrua vil være en del av riksvegnettet også etter gjennomføring av forvaltningsreformen fra 01.01.2010. Som andre større riksvegprosjekter blir Hardangerbrua omtalt i de årlige budsjettproposisjonene. For prosjekter som har vært til ekstern kvalitetssikring, omtales eventuelle kostnadsendringer dersom disse overskrider kostnadsrammen for prosjektet. Ved behov vil Stortinget selvsagt bli orientert på annen måte, fortrinnsvis gjennom samleproposisjoner.

SPØRSMÅL NR. 1577**Innlevert 18. september 2009 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli****Besvart 25. september 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å forhindre at pasienter ved Capiro anoreksisenter må avbryte sin behandling, og sikre at pasienter fra hele landet kan velge behandling ved senteret?»

BEGRUNNELSE:

Nordlandsykehuset HF har i brev til Capiro anoreksisenter av 20.08.09 informert om at helseforetaket ikke lenger vil benytte behandlingstilbudet ved senteret. Pasienter som er under behandling ved senteret må overføres til andre tiltak i løpet av inneværende år. Pasienter fra Helse Nord vil ikke lenger ha anledning til å velge behandling ved Capiro. Dette begrunnes med at det ikke lenger er midler til å finansiere behandlingen fra Helse Nord side.

Det fremstår som helt uakseptabelt at pasienter som er under behandling for alvorlige spiseforstyrrelser må avbryte et behandlingsopplegg av hensyn til budsjettbalansen i Helse Nord. Videre er det avgjørende at det finnes et mangfold av behandlingstilbud, slik at pasientene har flere valgmuligheter i forhold til behandlingssted. Det påpekes at 78 % av pasientene ved Capiro tidligere har fått behandling ved offentlige tilbud, uten at dette har ført til tilstrekkelig bedring. Stortingets Helse- og omsorgskomite har enstemmig understreket nødvendigheten av et bredt spekter av tilbud til pasienter med spiseforstyrrelser, jf. innst.s. nr. 328 (2008-2009). Komiteens flertall, herunder regjeringspartiene, uttalte i samme innstilling at behandlingstilbud som Capiro anoreksisenter er et godt supplement til det offentlige helsetilbudet, som pasienter i hele landet kan ha nytte av. Det fremgår videre av saken at det kreves lovendring for å innlemme Capiro i retten til fritt sykehusvalg, noe komiteens flertall gikk inn for.

Svar:

Det er stilt krav om at det skal være regionale kliniske kompetansemiljøer for spiseforstyrrelser i alle helseregioner. Disse er nå på plass i 3 regioner, og Helse Nord RHF har informert meg om at de skal ha sitt kompetansemiljø på plass i løpet av 2009. Oppdragsdokumentene til de regionale helseforetakene for 2008 og 2009 har videre vært tydelige på at tilbudet til mennesker med spiseforstyrrelse fortsatt må videreutvikles.

I årets tildelingsbrev har jeg bedt Helsedirektoratet om en kunnskapsoppsummering av hva som er ef-

ektiv behandling for mennesker med spiseforstyrrelser. Denne kunnskapsoppsummeringen vil danne grunnlaget for en ny veileder til tjenesten, som skal sikre god og likeverdig faglig praksis. Jeg vil også be Helsedirektoratet om å foreta en kartlegging av det totale tilbudet til denne pasientgruppen når det gjelder kapasitet, kvalitet og tilgjengelighet. Kartleggingen må omfatte tilbudet på regionalt nivå, i helseforetak og DPS, i BUP, i privat regi, samt i kommunene.

De regionale helseforetakene skal til enhver tid vurdere om tilbudet til mennesker med spiseforstyrrelse har god nok kvalitet og kapasitet. Dersom tilbudet i det offentlige ikke er tilfredsstillende, skal de regionale helseforetakene for å ivareta sitt "sørge for"-ansvar inngå avtaler med private institusjoner. Jeg vil understreke at det ikke er noen formelle hindringer for at de regionale helseforetakene kan inngå avtaler med Capiro Anoreksi Senter dersom de har behov for det.

Jeg har på bakgrunn av spørsmålet bedt Helse Nord RHF om å redegjøre for opphør av kjøp av gjestepasientplasser ved Capiro Anoreksi Senter. I tilbakemeldingen fra Helse Nord RHF framgår det at begrunnelsen for at Nordlandssykehusets kjøp av gjestepasientplasser opphører ikke er budsjettbalansen i Helse Nord, men at det hele tiden har vært en forutsetning at midler som er brukt til kjøp av gjestepasientplasser skal trekkes inn i drift av egen regional enhet når denne er ferdigstilt og har 12 døgnplasser til rådighet. Senteret kan ta i mot pasienter fra 12. oktober 2009. Helse Nord RHF har forsikret meg om at ingen pasienter skal være nødt til å avbryte et normalopphold ved Capiro Anoreksi Senter, og at pasienter som trenger ytterligere behandling ut over det som er kontraktsfestet kan overføres til døgnenheten ved det regionale senteret for spiseforstyrrelser. Ifølge Helse Nord RHF er det gjort konkrete avtaler om dette for enkelte pasienter.

Capiro Anoreksi Senter i Fredrikstad tilbyr spesialisert behandling til personer med spiseforstyrrelser. Capiro tilbyr ikke behandling til de aller sykeste. Disse vil ha behov for et tilbud på regionalt nivå, i tett samarbeid med somatisk spesialisthelsetjeneste.

Capiro har søkt Helse- og omsorgsdepartementet om sykehusgodkjenning, men fått avslag fordi senterets aktivitet ikke anses som sykehusbehandling. Capiro er derfor ikke omfattet av ordningen med fritt sykehusvalg slik at pasienter fra hele Norge kan velge seg dit. Fritt sykehusvalg gjelder for institusjoner som er godkjent som sykehus og for distriktpsykia-

triske sentre. For private sykehus er det i tillegg et vilkår at de har avtale med ett eller flere regionale helseforetak som gir pasientene slik valgrett.

Som helseminister skal jeg ikke overprøve de faglige vurderingene knyttet til om Capio vil være det beste tilbudet for enkeltpasienter, eller om disse vil kunne få et like godt eller bedre tilbud innenfor

den offentlige helsetjenesten. Jeg vil likevel oppfordre de regionale helseforetakene til å bruke tilbudet ved Capio Anoreksi Senter der dette er riktig ut fra en faglig vurdering. Jeg vil følge opp dette videre i møte med de regionale helseforetakene om oppdragsdokumentet for 2010 i september/oktober d.å.

SPØRSMÅL NR. 1578

Innlevert 18. september 2009 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad

Besvart 25. september 2009 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Ulovlig fildeling bidrar til å undergrave grunnlaget for produksjon av kunst og kultur. Det må settes mer ressurser inn særlig på å avdekke de aktører som systematisk laster opp store mengder rettighetsbeskyttet materiale med overlegg. Økokrim er godt egnet til å etterforske fildelingssaker.

Vil statsråden etablere en egen enhet i Økokrim som har tilstrekkelig med ressurser til å arbeide systematisk mot ulovlig fildeling og for håndhevelse av åndsverksloven?»

BEGRUNNELSE:

Teknologiutviklingen kan bidra til å sikre rettighetsinnehaverne i form av nye brukervennlige betalings tjenester. Men skal disse tjenestene utvikles, og bli kommersielt drivverdige og attraktive for forbrukere, er det helt nødvendig at det settes mer ressurser inn for å demme opp for ulovlig fildeling. En egen enhet i Økokrim, som har tilstrekkelig med ressurser til rådighet, vil her kunne være et viktig virkemiddel.

Svar:

Jeg vil presisere at den som skaper et åndsverk, har opphavsrett til verket. Opphavsretten gir – innenfor de grenser som åndsverkloven setter – enerett til å råde over åndsverket ved eksemplarfremstilling og ved å gjøre det tilgjengelig for allmennheten. Mange åndsverk – herunder musikk og film – er tilgjengelig på Internett uten rettighetshaverens samtykke.

Økokrim hadde tidligere et eget team som arbei-

det med etterforskning og påtale av datakrimsaker. Fra 2002 ble teamet utvidet til Politiets datakrimsenter, som blant annet hadde ansvar for fildelingsproblematikken. I forbindelse med omorganisering i politiet ble Den nasjonale enhet for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet – Kripos – opprettet fra 1. januar 2005. Overføring av Politiets datakrimsenter fra Økokrim til det nye særorganet var en sentral del av denne prosessen, jfr. St.prp. 63 (2003-2004) og Inst.S.nr.250 (2003-2004). Økokrim har således ikke hatt etterforskning og påtalearbeid av datakriminalitet som sitt arbeidsområde siden 2004. I forbindelse med Politireform 2000 ble antall politidistrikt redusert fra 54 til 27 gjennom fastsettelse av nye distriktsgrenser. Distriktsinndelingen som da ble etablert medførte større enheter, og dermed fordeler, med tanke på kapasitet og kompetanse. Etterforskning av datakriminalitet – herunder piratkopiering og ulovlig fildeling – ivaretas i dag i utgangspunktet av det enkelte politidistrikt. Datakrimavdelingen ved Kripos er et nasjonalt kompetansesenter som yter stedlig og konsultativ bistand til politidistriktene, i tillegg til at Kripos selv etterforsker alvorlige og kompliserte saker innenfor sitt saksområde.

Jeg har ikke vurdert nærmere en løsning som innebærer å gå tilbake til etablering av en enhet i Økokrim som skal jobbe særskilt med ulovlig fildeling. Jeg finner dette mindre hensiktsmessig, med tanke på den omorganiseringen som har funnet sted i politidistriktene og i særorganer for øvrig, og som jeg her har redegjort for.

SPØRSMÅL NR. 1579**Innlevert 21. september 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker****Besvart 2. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«En innsatt på ILA med en svært alvorlig drapsdom har under permisjon greid å komme seg til utlandet og senere ikke vendt tilbake til fengselet. Samtidig er det blitt kjent at vedkommende har greid å bestille pass. Både utreise fra landet og passbestilling fremstår som høyst merkverdig.

Hvordan vil justisministeren forklare svikten i oppfølgingen av den innsatte, og hva vil statsråden foreta seg for å forhindre slik svikt i forhold til innsatte med særlig alvorlige dommer og at pass kan bestilles/utstedes under soning?»

Svar:

Jeg ser alvorlig på situasjoner hvor innsatte dømt for grov kriminalitet ikke returnerer tilbake til fengslet etter endt permisjon. Alvorligheten gjenspeiles i straffegjennomføringsloven ved at den som unndrar seg gjennomføringen av fengselsstraff i alvorlige tilfeller kan straffes med fengsel inntil 6 måneder. Jeg er kjent med at kriminalomsorgen har foretatt en anmeldelse i den konkrete saken representanten viser til.

På generelt grunnlag vil jeg si det er et grovt til-litsbrudd når innsatte ikke kommer tilbake etter permisjon. Jeg mener derfor at det bør reageres strengt i forhold til nye permisjoner og andre goder i slike saker. Kriminalomsorgen er derfor bedt om å vurdere praksis og regelverket på dette området.

Når det gjelder de nærmere detaljer i denne enkeltsaken kan jeg ikke uttale meg om dette. Men jeg kan forsikre om at både kriminalomsorgen og politiet skal ha en full gjennomgang av hva som har skjedd. Jeg vil på bakgrunn av dette vurdere hvorvidt det er

behov for øvrige endringer av regler, praksis eller rutiner.

Det er viktig for meg å fremheve at det i 2008 ble innvilget over 32 000 permisjoner fra norske fengsler. Det forekom svikt i omlag 2 promille av disse sakene. Kun i et fåtall av svikttilfellene ble det begått alvorlig kriminalitet. I et internasjonalt perspektiv har Norge svært lave svikttall. Likevel ser jeg det som viktig å gjennomgå alle tilfeller med alvorlig svikt slik at vi alltid tilstreber forbedring av rutiner og regelverk.

Ordningen med permisjon er en svært viktig del av den innsattes tilbakeføring til et lovlydig liv. Et langt fengselsopphold med høyt sikkerhetsnivå og en brå overgang til frihet vil ofte medføre en økt risiko for tilbakefall til kriminalitet etter løslatelse. Prinsippet om en gradvis tilbakeføring til samfunnet – progresjon – fikk derfor sin tilslutning av en samlet Justiskomiteé ved behandling av stortingsmeldingen om kriminalomsorgen. I innstillingen fra Justiskomiteen av 26. februar 2009 (Inst.S.nr.169 2009-2009) side 11 gis det uttrykk for at:

"Komiteen vil peike på at det må vera progresjon i soninga, den innsette må ha gradvis tilvenning frå soning til fridom. Dette skjer ved overgangen frå lukka til opent fengsel, kanskje vidare til overgangsbustad og ved permisjonar frå fengslet."

Utstedelse av pass til innsatte som gjennomfører straff, kan nektes etter passlovens bestemmelser. Hva som har skjedd i denne konkrete saken, og hvordan regelverket blir praktisert, er svært viktig for meg å få klarhet i når det skal vurderes om det er behov for endring av regler, praksis eller rutiner på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1580**Innlevert 21. september 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 2. oktober 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Et Bergensselskap har lansert rørbro til Sotra som løsning for et nytt Sotra-samband. Prinsipp for konstruksjonen er likt den senketunnelen som bygges i Bjørvika. Senketunnel med vann over og løs bunn under er det bygget mange av på verdensbasis. Rørtunnel ble forkastet av Statens vegvesen i starten av planleggingsfasen som foreløpig har konkludert med ny bro. Mange ønsker tunnel, ikke minst Bergen kommune.

Vil statsråden sørge for at tunnelloesninger blir vurdert på nytt som løsning for nytt Sotrasamband?»

Svar:

Regjeringen har besluttet at videre planlegging for Sotra-sambandet skal baseres på konsept J og F, det vil si to ulike brokonsepter. Denne beslutningen bygger på Statens vegvesens konseptvalgutredning

med etterfølgende lokal høring og ekstern kvalitets-sikring (KS1). Videre planlegging av tunnelloesninger ut over det som allerede er gjennomført i kommuneplanarbeidet, er derfor ikke aktuelt.

I kommuneplanarbeidet har Statens vegvesen vurdert rørbro som en uaktuell løsning. Mellom Bergen og Sotra er sjødybden 80-90 meter, og det er sterk strøm og mye skipstrafikk. Usikkerheten knyttet til gjennomførbarhet, kostnader, sikkerhet og sårbarhet er høy. Statens vegvesen har også vurdert en løsning med senketunnel. Dette er en mer kjent teknologi enn rørbro, men senketunnel har mange av de samme ulempene som rørbro.

Jeg mener at en omkamp om de faglige vurderinger og de valg som er foretatt, vil være uheldig, da det vil medføre ytterligere ressursbruk og potensielt forsinke arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1581**Innlevert 21. september 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 28. september 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Et viktig mål i ny NTP er utvikling av gode trafikk-knutepunkt der flere transportformer kobles direkte sammen. Utvikling av slike knutepunkt krever politisk styring på nasjonalt nivå. Et slikt viktig trafikk-knutepunkt kan utvikles ved Flesland i Bergen. Flyplass kan her kobles sammen med ny ringvei i Bergen, ny godshavn i Bergensregionen, nasjonal jernbane og ny forbindelse mellom Bergen og Sotra.

Vil statsråden sikre nasjonal politisk styring med utvikling av Flesland som nasjonalt og regionalt trafikk-knutepunkt?»

Svar:

Som redegjort for i Nasjonal transportplan 2010-2019 vil regjeringen utvikle gode nett for hver transportkorridor og gode koblinger mellom nettene. Sammenkobling er viktig for å styrke mulighetene til

overføring av transport fra veg til sjø eller bane, og det øker fleksibiliteten og effektiviteten i transportene.

Jeg viser til at spørsmål knyttet til utviklingen av transportsystemet i Bergensregionen er redegjort for i mine svar på spørsmål 100, 107, 109, 111, 114 og 128 fra transport- og kommunikasjonskomiteen i forbindelse med behandlingen av Nasjonal transportplan 2010-2019. Som omtalt i svarene er det satt i gang arbeid både når det gjelder lokalisering av Bergen havn og konseptvalgutredning (KVU) for Bergensregionen (Regionpakke Bergen). Det er naturlig å se fylkesdelplanarbeidet knyttet til framtidig havnelokalisering i sammenheng med KVU/KS1 for Regionpakke Bergen.

Bergen havn har på sikt behov for større arealer. Dagens beliggenhet i Bergen sentrum gir liten mulighet for ekspansjon. Hordaland fylkeskommune har derfor startet opp et fylkesdelplanarbeid med sikte på

å definere en framtidig lokalisering av Bergen havn. Prosessen er fortsatt i en tidlig fase med vurdering av ulike lokaliseringer, herunder Flesland. Kystverket og Jernbaneverket deltar aktivt i dette arbeidet.

Samferdselsdepartementet har tatt initiativ til en konseptvalgutredning (KVU) for Bergensregionen (Regionpakke Bergen), som grunnlag for ekstern kvalitetssikring av konseptvalg i tidlig planfase.

(KS1). Departementet har bedt Statens vegvesen om å lede dette arbeidet som skal skje i nært samarbeid med blant andre transportetater, Bergen kommune, andre kommuner i regionene og Hordaland fylkeskommune. Dette arbeidet blir en arena for å diskutere overordnede konseptvalg og en samordnet utvikling av transportsystemet for hele Bergensregionen.

SPØRSMÅL NR. 1582

Innlevert 21. september 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 29. september 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I Budstikka lørdag 12. september bekrefter statssekretær Guri Størvold at Samferdselsdepartementet vil ha en ny vurdering av den omstridte traséen for E 16 fra Bjørum til Skaret. Ifølge artikkelen mener Senterpartiet at Miljøverndepartementets E 16 beslutning er uheldig med tanke på bl.a. miljø.

Vil Miljøverndepartementet åpne for en ny vurdering av trasévalget, og sikre god dialog med Bærum kommune i arbeidet med å finne en ny løsning?»

Svar:

Spørsmålet gjelder kommunedelplan for E16 på strekningen fra Bjørum til Skaret i Bærum kommune.

Miljøverndepartementet tok stilling til trasévalget i avgjørelsesbrev av 19. juni 2008, blant annet på bakgrunn av tilråding fra Samferdselsdepartementet i brev av 18. februar 2009.

Vi har 29. september 2009 fått en skriftlig henvendelse fra Samferdselsdepartementet med anmodning om å se på saken på nytt. På denne bakgrunn vil vi vurdere om det er grunnlag for endre på vedtaket om trasévalg for E16 på strekningen Bjørum – Skaret.

SPØRSMÅL NR. 1583

Innlevert 21. september 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 29. september 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Ledig privat kapasitet innen kirurgiske tjenester avskjæres fordi anbudskonkurransene unødvendig stiller krav til sykehuskonsesjon for levering av dagkirurgiske tjenester. Konkurransgrunnlag som ikke skiller mellom dagkirurgi og inngrep som krever overnatting og dermed sykehusopphold, ekskluderer pasientvennlige og konkurransedyktige alternativ.

Hva vil statsråden gjøre for at mer godkjent kapa-

sitet innen kirurgi kan delta i anbudskonkurransene og dermed bidra til reduksjon av helsekøene?»

BEGRUNNELSE:

Helseforetakene bl.a. Helse Sør-Øst er nå ute i markedet for å innhente tilbud fra private leverandører av spesialisthelsetjenester innen kirurgi. Grunnen er utilstrekkelig kapasitet i det offentlige, noe som fører til økte helsekøer.

I sin kravsspesifikasjon til aktuelle tilbydere av kirurgiske tjenester fra private tilbydere, avgrensnes målgruppen av tilbydere til leverandører som har konsesjon som sykehus. Det betyr at flere private tilbydere som kan tilby dagkirurgi uten å være godkjent som sykehus blir ekskludert fra å kunne delta i anbudskonkurransen, fordi forespørslene ikke er tilrettelagt for dette. Det betyr at det offentlige først ber om hjelp til å redusere helsekøene hvilket nå er helt nødvendig. Deretter avskjærer man mye ledig kapasitet ved å ekskludere private klinikker som daglig utfører de etterspurte tjenester, tilfredsstill alle krav til dagbehandling, men ikke er godkjent som sykehus.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har informert meg om at de har utlyst to konkurranser for kjøp av kirurgiske tjenester. Det er utlyst en konkurranse for kjøp fra private sykehus og en konkurranse for kjøp fra private spesialister.

Når det gjelder konkurransen for kjøp fra private sykehus, så inkluderer denne kirurgi med både dag- og døgnopphold. Utlysningen i denne kategorien omfatter tjenester som Helse Sør-Øst RHF ut fra en faglig vurdering anser som vesentlig å få utført ved et offentlig godkjent sykehus - med de faglige krav som da ansees oppfylt av institusjonen.

Når det gjelder den andre konkurransen om dagkirurgi som Helse Sør-Øst RHF har utlyst, så stiller den krav til at leverandøren har offentlig godkjenning som spesialist. Det stilles i denne delen av konkurransen ikke krav til sykehusgodkjenning for å inngi tilbud.

For Helse Sør-Øst RHF er det avgjørende at de tjenester de tilbyr befolkningen er av god kvalitet, og at hensynet til pasientsikkerhet blir ivaretatt på en til-

fredsstillende måte. Disse hensynene gjelder uansett om tjenestene leveres fra egne helseforetak, private ideelle sykehus, eller som i dette tilfellet, fra private kommersielle leverandører. Krav til henholdsvis offentlig godkjenning som sykehus og offentlig godkjenning som spesialist, er derfor etter Helse Sør-Øst RHF's oppfatning nødvendig for å sikre kvalitet på behandlingstilbudet.

Jeg har tillit til at Helse Sør-Øst RHF ivaretar sitt "sørge for"-ansvar på en tilfredsstillende måte, og har tiltro til at de krav som er satt i forhold til kjøp av kirurgiske tjenester baserer seg på gode faglige vurderinger og ivaretagelse av hensynet til pasientsikkerhet.

Når det gjelder Helse- og omsorgsdepartementets godkjenningsordning knyttet til private sykehus, så opplever departementet ikke stor pågang av søknader om godkjenning etter spesialisthelsetjenesteloven § 4-1. Departementet har ingen restanser i forhold til behandling av slike søknader, og saksbehandlingstiden er relativt kort.

Det følger av spesialisthelsetjenesteloven § 4-1 annet ledd at det ved vurdering av om godkjenning skal gis, blant annet kan legges vekt på om samfunnsmessige hensyn taler for at virksomheten godkjennes. Slike samfunnsmessige hensyn kan være at det ut fra et statlig synspunkt synes å være behov for privat sykehus i området, jf. Ot.prp. nr. 10 (1998-1999). Det er overlatt til departementets frie skjønn å avgjøre om godkjenning skal gis etter en vurdering av bl.a. ovennevnte hensyn. Under behandling av en søknad, vil søknaden forelegges Helsedirektoratet og det aktuelle regionale helseforetak for uttalelse.

Siden august 2009 har tre virksomheter fått godkjenning som privat sykehus etter spesialisthelsetjenesteloven § 4-1, hvorav to nye godkjenninger og én utvidelse av en allerede eksisterende godkjenning.

SPØRSMÅL NR. 1584

Innlevert 21. september 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 29. september 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Uttalelsen fra Skattedirektoratet 21.08.09 om uakseptable skatteopplegg i indre selskaper skaper skatterettslig uklarhet og uforutsigbarhet for alle aktive eiere som deltar i ulike typer selskapskonstruksjoner som eksempelvis ordinære AS-er hvor de selv arbeider, og eier gjennom sine holdingselskaper.

Vil statsråden sørge for en prinsipiell avklaring av dette spørsmålet gjennom lovendringer, slik at grensen for hva som er akseptabelt kan trekkes ut fra prinsipielle betraktninger, ikke gjennom uttalelser fra direktoratet?»

BEGRUNNELSE:

Skattedirektoratet har 21.08.09 publisert en uttalelse i forbindelse med ligning av indre selskaper hvor man omtaler nærmere et forbehold om tilordning av inntekt til riktig subjekt, omtalt i en annen uttalelse fra mars 2009 om behandling av arbeidende eiere i deltagerlignede selskaper og aksjeselskaper.

I uttalelsen av 21.08.09 sies det at aktive eiere som overdrar sine eierandeler til holdingselskaper slik at holdingselskapet mottar en overskuddsandel i tillegg til den aktive eiers lønnsgodtgjørelse, ikke er et akseptabelt opplegg og at den hovedsakelige delen av overskuddet skal tilordnes den aktive eier og klassifiseres som arbeidsinntekt.

Skattedirektoratets uttalelse omfatter riktignok bare såkalte indre selskap og ikke aktive eiere i andre selskapsforhold. Det er imidlertid vanskelig å se at det i skatterettslig forstand er noen forskjell på aktive eiere i et indre selskap og aktive eiere i andre selskapsforhold, eksempelvis aksjeselskaper om i det vesentlige selger de aktive eieres kompetanse.

Uttalelsen fra Skattedirektoratet gjelder direkte indre selskaper, men som utgangspunkt skal jo selskaper likebehandles når det gjelder skatt, slik at samme prinsipper skal legges til grunn uavhengig av selskapsform. Det er imidlertid nå skapt en uklarhet gjennom denne uttalelsen om hvorvidt slike prinsipper vil bli lagt til grunn.

Svar:

I en uttalelse av 24. mars 2009 gir Skattedirektoratet sitt syn på skattlegging av arbeidende eiere i aksjeselskaper og deltagerlignede selskaper. I uttalelsen henvises det til forarbeidene og uttales blant annet:

”Det skal altså være stor grad av valgfrihet for arbeidende eiere i forhold til om de vil ta ut arbeidsvederlag fra selskapet. Direktoratet legger til grunn at denne valgfriheten innebærer å ikke måtte ta ut slikt vederlag i det hele tatt, eller velge størrelsen på arbeidsvederlaget. Det er også tillatt å ta ut overskudd som utbytte/utdeling istedenfor lønn/arbeidsgodtgjø-

relse, uten at skatteetaten omklassifiserer til arbeidsinntekt.”

I uttalelsen tas det forbehold om at det er adgang til tilsidesetting/ulovfestet gjennomskjæring i illojale tilfeller. Det legges til grunn at gjennomskjæring bare kan anvendes i et fåtall typer saker. Direktoratet bemerker også at det fortsatt kan være aktuelt å beskatte arbeidende eier av selskap for arbeidsgenerert inntekt, der saken dreier seg om tilordning av inntekt til riktig subjekt. Dette kan for eksempel være saker der eieren arbeider for et selskap som vedkommende eier indirekte.

I Skattedirektoratets uttalelse av 21. august 2009 beskrives et tilfelle der den aktive eieren av et indre selskap, som eies indirekte gjennom et holdingselskap, etter direktoratets syn skal tilordnes den hovedsakelige delen av avkastningen fra det indre selskapet. Det legges også til grunn at inntekten skal klassifiseres som arbeidsinntekt.

Hensynet til forutberegnelighet tilsier at skattereglene i størst mulig grad er klare og enkle å forholde seg til. I mange tilfeller vil skattyter foreta tilpasninger for å oppnå en fordelaktig beskatning. De skattemessige virkningene av ulike former for organisering av virksomhet og investeringer må vurderes konkret. Normalt må den organisering og struktur skattyter har valgt aksepteres av ligningsmyndighetene. I noen tilfeller kan likevel den organisering og struktur som er valgt anses å være illojale mot skattereglene og, dersom de øvrige vilkårene er oppfylt, settes til side etter de ulovfestede reglene om gjennomskjæring. I andre tilfeller, som i det tilfellet som er vurdert i Skattedirektoratets uttalelse av 21. august 2009, kan de alminnelige prinsippene for tilordning lede til at inntekter skal tilordnes et annet skattesubjekt enn det skattyter har lagt til grunn. Den konkrete vurderingen av de skattemessige virkningene av ulike former for tilpasning er ofte dårlig egnet for detaljregulering. Slike konkrete avgjørelser hører etter mitt syn først og fremst hjemme i ligningspraksis, med adgang for skattyterne til å få avgjørelsen prøvet i rettsapparatet.

SPØRSMÅL NR. 1585**Innlevert 22. september 2009 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 29. september 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Seks psykisk utviklingshemmede har etablert et eget borettslag på Frekhaug i Meland kommune. Ved hjelp av en foreldregruppe skal de i gang med bygging av leiligheter. Kommunen har ikke kunnet etablere boliger for disse ungdommene, der de fleste er i alderen 20-30 år. Dersom kommunen hadde bygget leilighetene, hadde den fått momsrefusjon. Men når ungdommene ser seg nødt til å bygge selv, får de ikke momsrefusjon.

Vil finansministeren sørge for å endre lovverket slik at momsrefusjon kan gis til slike prosjekter?»

BEGRUNNELSE:

Dette er igangsatt fordi kommunen, som har et klart ansvar, ikke har vært i stand til å dekke behovet for omsorgsleiligheter for alle som trenger det. Disse ungdommene har ventet lenge. Borettslaget har vedtekter som sikrer at ikke leilighetene senere kan omsettes fritt. Dessuten skal kommunen drive hjelpetjenester for den enkelte og drifte fellesareal.

Jeg er kjent med at gruppeledere i kommunen fra de fleste partiene har gått sammen om et brev til finansministeren om å løse denne saken, til beste for disse ungdommene og ev. andre i samme situasjon. Etter min mening vil det ikke dreie seg om mange som på eget initiativ kan igangsette slike prosjekter. Men uansett er det god økonomi for samfunnet at også hjelpetrengende etablerer sin egen leilighet/borettslag. De tar selv lån og den risiko som følger med. Det vil derfor slik jeg ser det være riktig å kunne gi momsrefusjon, når de på denne måten tar ansvar fordi kommunen ikke klarer det.

Det vil være naturlig å se saken i sammenheng med budsjettet for 2010.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at tilsvarende problemstilling har vært tatt opp tidligere, jf. mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 845 av 11. mars 2009 fra representanten Gjermund Hagesæter.

Nedenfor vil jeg redegjøre nærmere for kommunekompensasjonsordningens avgrensning mot private oppføring av bygg til boligformål.

Merverdiavgiften er som kjent en generell forbruksavgift på omsetning av varer og tjenester. Avgiftssystemet er innrettet slik at det er avgiftspliktige virksomheter som oppkrever merverdiavgift av salg til forbrukerne. Motstykket er at de får fradrag for

inngående merverdiavgift som betales på anskaffelser til virksomheten. Forbrukere, som ikke er avgiftspliktige, har ikke fradragsrett for inngående avgift. Det betyr at ved omsetning til siste ledd vil forbrukere dermed belastes full avgift. Det gjelder eksempelvis ved anskaffelser til oppføring av boliger. Merverdiavgiftsregelverket har ingen regler om fritak (nullsats) for oppføring av boliger. Dette gjelder uten hensyn til hvem som bebor boligene.

Fravær av fradragsrett det her er redegjort for gjelder i utgangspunktet også for kommuners anskaffelser av varer og tjenester. En kommune vil dermed stå overfor et valg mellom å produsere avgiftspliktige tjenester med egne ansatte (uten avgift) eller å kjøpe tjenestene fra private næringsdrivende (med avgift). For å nøytralisere den oppfordring til egenregi som merverdiavgiftsregelverket kan føre til for kommunesektoren, ble det 1. januar 2004 innført en generell merverdiavgiftskompensasjonsordning for kommuner, fylkeskommuner mv., jf. lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. (kompensasjonsloven).

Som det framgår er formålet med den generelle kompensasjonsordningen å nøytralisere merverdiavgiften slik at den i minst mulig grad påvirker kommunenes valg mellom å produsere avgiftspliktige tjenester selv eller å kjøpe tjenestene fra private. Det vil si at formålet ikke er å være en støtteordning for kommunesektoren. Ordningen er finansiert av kommunene selv ved at de er trukket i de statlige overføringene tilsvarende omfanget av ordningen. Ordningen er dermed provenynøytral for staten.

Den generelle kompensasjonsordningen gjelder i første rekke kommunesektoren. For å motvirke konkurransevridninger som kompensasjonsordningen kan medføre er også enkelte private aktører omfattet av ordningen. Dette gjelder private og ideelle virksomheter som produserer helsetjenester, undervisningstjenester eller sosiale tjenester som kommunen eller fylkeskommunen er pålagt ved lov å utføre, jf. kompensasjonsloven § 2 første ledd bokstav c.

Det tilfellet representanten Dāvøy tar opp gjelder private oppføring av bygg som skal brukes som bolig av utviklingshemmede. Avgiftsmyndighetene har lagt til grunn den forståelse at oppføring av bygg til boligformål ikke anses som en lovpålagt tjeneste. Private aktører som oppfører slike bygg anses dermed heller ikke kompensasjonsberettiget.

En sak om rekkevidden av kompensasjonsloven

§ 2 første ledd bokstav c er for tiden til behandling i rettsapparatet. Når endelig dom foreligger vil departementet vurdere hvorvidt denne får konsekvenser

for tilfeller av den art som representanten Dåvøy tar opp.

SPØRSMÅL NR. 1586

Innlevert 22. september 2009 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 29. september 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I statsbudsjettet for 2008 foreslo Regjeringen å opprette 10 skjermete sengeplasser for svært syke ME-pasienter i Helse Sør Øst. Men ingen sengeplasser kom. Forslaget ble gjentatt i statsbudsjettet for 2009. På nye skriftlige spørsmål fra meg, svarte dagens helseminister bl.a. at de 10 sengeplassene i HSØ skulle komme i vår. Ingen sengeplasser er etablert. Jeg har nå fått opplysninger om at prosjektet er lagt på is pga. pengemangel.

Vil helseministeren sørge for at sengeplassene etableres umiddelbart?»

BEGRUNNELSE:

Jeg vil vise til flere spørsmål sendt fra meg til Regjeringens to helseministre i denne perioden. Jeg har spesielt vært opptatt av de sykeste ME-pasientene som mangler behandlingstilbud. Jeg har også dokumentert at mange pasienter får en uverdigg behandling i dagens helsevesen. Det er for meg totalt uakseptabelt at regjeringen ikke har sørget for opprettelsen av de 10 sengeplassene til de sykeste ME-pasientene. Det er nå gått ca 2 år siden denne gruppen pasienter ble lovet at disse sengeplassene skulle etableres.

Svar:

Jeg har vært i kontakt med Helse Sør-Øst RHF for en nærmere redegjørelse om status for prosjektet med å etablere et tilbud til de sykeste pasientene som er rammet av kronisk utmattelsessyndrom/myalgisk encefalopati (CFS/ME).

Det tar tid å etablere gode behandlingstilbud.

Helse Sør-Øst RHF har opplyst at de har brukt nødvendig tid på å kartlegge hva slags tilbud de sykeste CFS/ME-pasientene trenger og hvilken institusjon i Helse Sør-Øst RHF som er best egnet. Oslo universitetssykehus HF har allerede etablert et poliklinisk tverrfaglig tilbud, et ambulant team og mestringskurs for voksne pasienter med CFS/ME. Det var derfor naturlig å gi dem i oppdrag å utrede etablering og drift av tilbudet til de aller sykeste CFS/ME-pasientene.

Jeg har fått opplyst at RHFet i juni fikk overlevert en rapport om tilbudet til de aller sykeste pasientene. På denne bakgrunn har Oslo universitetssykehus HF fått i oppdrag å detaljplanlegge og etablere tilbudet innen 31.12.2009. Det er overført 15,2 millioner kroner i rammen til Oslo universitetssykehus HF for 2009 for å sikre tilbudet til CFS/ME-pasientene. Helse Sør-Øst RHF har informert meg om at de er i dialog med Oslo universitetssykehus HF om hvordan oppdraget skal settes i drift, herunder antall sengeplasser det er faglig behov for (oppad begrenset til 10 plasser).

Jeg har blitt informert om at de andre regionale helseforetakene har blitt bedt om å anslå behovet for disse plassene, og at det er igangsatt et arbeid med å utarbeide faglige retningslinjer for de regionale helseforetakenes bruk av tilbudet. Det er etablert en arbeidsgruppe med representanter fra alle de regionale helseforetakene, og det er utarbeidet et mandat for arbeidet.

Helse Sør-Øst RHF understreker at tilbudet forutsettes å være operativt innen 31.12.2009 som planlagt.

SPØRSMÅL NR. 1587**Innlevert 22. september 2009 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen****Besvart 28. september 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«En dame fikk diagnose ME for 7 år siden. Hun har ikke fått noe tilbud om spesialistbehandling i Norge. På eget initiativ har hun fått god behandling i utlandet. Hun har ikke fått noen veiledning av fastlegen om at hun på forhånd måtte søke om godkjenning for å få dekket utgiftene.

Mener statsråden at hun bør få refundert sine utgifter?»

BEGRUNNELSE:

I en e-post til undertegnede skriver ME-pasient blant annet:

"Jeg fikk altså ME-diagnosen for 7 år siden, og behandlingsmetoden her har vært "vente og se"-teknikken. Det er meget utfredsstillende. Jeg har ikke vært sendt til noen spesialist på noe plan, eller fått noe tilbud om behandling. Det er skremmende lite kunnskap om ME i Norge! Det er også veldig skummelt at enkelte norske leger får uttale seg om at psykolog, mestrenskurs og gradert trening er kjempeflott for de med ME. Det hadde vært min dødsdom hvis jeg hadde fulgt de rådene, det er jeg sikker på! Jeg skal forklare hvorfor. Etter mange års sykdom ble jeg så utålmodig og desperat i fjor, at jeg måtte finne på en løsning. Jeg kunne ikke fortsette i denne tilstanden, det var midt mellom å leve og dø. Jeg er utdannet sivilingeniør i Miljø og gjenvinningsteknikk, og dessuten designer jeg kjoler og selger smykker, vesker, og håndarbeid. Det har ikke vært mulig for meg å gjøre noen ting de siste 3 årene, og de siste 10 årene har vært preget av gjentatte infeksjoner, betennelser, forkjølelser, migrene (i flere år 5 dager pr uke), kronisk feber, nyrebekkenbetennelser, kvalme, magesmerter, bronkitt, hudkreft, celleforandringer på livmorhalsen, høyt blodtrykk, høye leververdier, utmattelse, og lignende. De klarte faktisk å finne ut her at jeg hadde kysssyken i 2002, og dermed fikk jeg ME-diagnosen. I fjor reiste jeg til Brussel etter å ha funnet ut at det fantes en ME-spesialist der. Han heter Prof. Dr. Kenny De Meirleir, og er en verdenskjent forsker. Etter masse undersøkelser (flere 100 blodprøver, hjertetest, gastrokopi, pus-te og allergitester, urin og avføringsprøver) fant Professoren ut at jeg har hatt 4 virus, hvorav 2 reaktiveres med jevne mellomrom, mageinfeksjon, lekk tarm, 10 blødende magesår, div matintoleranser og irriterbar tarm. Dette har igjen ført til ME, og alle de andre tingene. Etter det jeg har skjont (alt det han holder på med er medisinsk meget avansert og høyteknologisk) så er det som skjer med utmattelsen at mitokondriene i cellene ikke klarer å omdanne mer ATP (energi) når lagrene tømmes, og det kan ta flere dager før de fylles igjen. Derfor har jeg blitt så ekstremt sliten når jeg feks har gått tur, for det er rett og slett ikke noe energi i cellene. Professoren er veldig klar på at ME bare er en tilstand kroppen kommer i, at det MÅ ha en årsak. For meg som er naturvitenskapelig anlagt, høres dette

logisk ut. Og derfor tror jeg ikke på at psykologer eller tenk-deg-frisk kurs som Lightning Process kan kure virus eller infeksjoner eller ME. Professoren har utviklet både blod og urinprøver man kan diagnostisere ME ut fra. Han har behandlet meg med antivirusedisiner, antibiotika, kosttilskudd, probiotika og diett, og jeg har vært til kontroller ca. hver 3 mnd. Han følger veldig godt opp, og sjekker heller en ting for mye. Jeg har vært oppe i 20 tabletter om dagen, og setter 9 sprøyter i uka selv. Dette har selvfølgelig kostet skjorta, både undersøkelser, analyser og medisiner har gitt meg utgifter på ca 150 000 kr det siste året. Men det er verdt det, for nå er jeg nesten frisk, og har begynt å jobbe igjen i 20 % jobb. Men hvis jeg kunne søkt om å få noe refundert, så hadde jo det vært flott. Fastlegen min har ikke gitt meg noe info om at jeg kunne søkt på forhånd om å få det dekket, enda jeg ringte henne i forkant for å få hennes velsignelse til å sette i gang med behandlingen."

Jeg viser til pasientrettighetsloven § 2-1 annet ledd og prioriteringsforskriften § 2. Jeg er klar over at en forutsetning for å få dekket behandlingen, er at det søkes på forhånd, men en pasient har selvsagt ingen mulighet til å kjenne dette systemet uten å bli veiledet i det. Jeg viser til at pasienten i dette tilfelle tok kontakt med fastlegen i forkant av behandlingen.

Svar:

Jeg vil først og fremst understreke at det er gledelig at helsetilstanden til personen du har vært i kontakt med, har bedret seg. Vi mottar stadig informasjon om alternative behandlere og private klinikker, både i Norge og i utlandet, som tilbyr utredning og behandling til pasienter som er rammet av kronisk utmattelsessyndrom/myalgisk encefalopati (CFS/ME). Noen av pasientene melder om positiv effekt og andre om negativ eller ingen effekt.

For å ha rett til dekning av utgifter til behandling i utlandet, må pasienten, slik du viser til, ha rett til nødvendig helsehjelp, jf. pasientrettighetsloven § 2-1 annet ledd og § 2 i prioriteringsforskriften (FOR 2000-12-01 nr. 1208). Blant de øvrige vilkårene for rett til nødvendig helsehjelp i utlandet på grunn av manglende kompetanse i Norge er at behandlingen har dokumentert nytte, og at det ikke finnes et adekvat tilbud i Norge, jf. pasientrettighetsloven § 2-1 femte ledd og prioriteringsforskriften § 3. I spesielle tilfeller kan enkeltpasienter med sjeldne sykdomstilstander få eksperimentell eller utprøvende behandling i utlandet.

Hvorvidt den aktuelle pasientens tilstand oppfyller vilkårene i prioriteringsforskriften, og hvorvidt det forelå kompetanse til å behandle vedkommende i

Norge, må avgjøres av spesialisthelsetjenesten på grunnlag av en medisinsk faglig vurdering. Dette er spørsmål som jeg, som du forstår, ikke kan ta stilling til. Jeg kan imidlertid opplyse at pasientrettighetsloven § 2-1 femte ledd ikke stiller som vilkår at pasienten har innhentet forhåndstillatelse om utgiftsdekning for å kunne reise til utlandet og motta behandling for det offentlige regning. Heller ikke i prioriteringsforskriften er det stilt som vilkår at pasienten har innhentet forhåndstillatelse for å kunne reise til utlandet og motta behandling ved manglende kompetanse i Norge.

Det er etablert et system for søknader om dekning av utgifter til behandling i utlandet. RHFene behandler søknader om behandling i utlandet i første instans. I gjennomsnitt har om lag 70 prosent av søknadene om dekning av utgifter til behandling i utlandet blitt innvilget av RHFene. Klage over vedtak truffet av RHFene kan fremmes for Klagenemnda for behandling i utlandet. Nemnda er et fritt og uavhengig forvaltningsorgan opprettet med hjemmel i prioriteringsforskriften. I saker hvor nemnda finner det nødvendig eller ønskelig av hensyn til sakens opplysning, innhentes det også eksterne sakkyndige vurderinger - både fra Norge og fra utlandet.

Jeg er kjent med at Klagenemnda i flere saker har uttalt at det ikke er et krav om forhåndstillatelse i regelverket. Departementet har i brev av 24. august 2007 til Utenlandskontoret, Ullevål sykehus, uttalt at det etter departementets vurdering ikke foreligger krav om forhåndstillatelse som vilkår for utgiftsdekning når pasienter har rett til nødvendig helsehjelp i utlandet ved kompetansemangel i Norge. Kopi av brevet er vedlagt til orientering.

Denne regjeringen har engasjert seg i arbeidet med å tilrettelegge for et bedre tilbud til pasienter som er rammet av CFS/ME. Pasientene har til dels har vært usynlige og mistrodd gjennom mange år. Tilbudet til gruppen har blitt styrket de siste årene. Jeg er opptatt av at behandlingstilbudet til disse pasientene må oppfylle de faglige kravene som gjelder andre pasienter.

Vedlegg til svar:

Valg av behandlingssted ved utenlandsbehandling.

Vi viser til e-post av 11. mai fra Harald Platou.

I henvendelsen reises spørsmålet om hvorvidt forhåndstillatelse kan settes som vilkår for dekning av utgifter til behandling i utlandet i tilfeller hvor pasienten har rett til nødvendig helsehjelp i utlandet fordi det ikke foreligger kompetanse i Norge jf. pasientrettighetsloven § 2-1 femte ledd. Vi forstår det slik at problemstillingen dreier seg om hvorvidt pasienter som selv har valgt tjenesteyter i utlandet, kan kreve behandlingsutgiftene dekket i ettertid.

Pasientrettighetsloven og prioriteringsforskriften.

Pasientrettighetsloven § 2-1 femte ledd stiller ikke som vilkår at pasienten har innhentet forhåndstillatelse om utgiftsdekning for å kunne reise til utlandet og motta behandling for det offentlige regning. Verken lovens ordlyd eller uttalelser i forarbeidene gir holdepunkter for hva som skal være konsekvensen dersom pasienten selv velger tjenesteyter i utlandet og krever behandlingsutgiftene dekket i ettertid.

Med hjemmel i pasientrettighetsloven § 2-1 er det fastsatt nærmere bestemmelser om pasienters rettigheter etter denne lovbestemmelsen i forskrift om prioritering av helsetjenester, rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, rett til behandling i utlandet og om dispensasjons- og klagenemnd (prioriteringsforskriften), FOR 2000-12-01 nr. 1208. Vilkårene for å ha rett til nødvendig helsehjelp i utlandet på grunn av manglende kompetanse i Norge fremgår av forskriften § 3. Heller ikke i forskriften er det stilt som vilkår at pasienten har innhentet forhåndstillatelse for å kunne reise til utlandet og motta behandling for det offentlige regning ved manglende kompetanse i Norge.

I merknaden til prioriteringsforskriften § 3 fremgår det at det er en forutsetning for rett til behandling i utlandet ved manglende kompetanse i Norge at vilkårene etter § 2 i forskriften er oppfylt slik at pasienten har rett til nødvendig helsehjelp. I tillegg må de tidligere gjeldende vilkårene for at trygden skulle kunne bevilge bidrag til behandling i utlandet etter folketrygdloven § 5-22 annet ledd være til sted. Før 1. september 2004 var disse vilkårene nedfelt i forskrift om bidrag til behandling i utlandet og om klagenemnd for bidrag til behandling i utlandet, fastsatt av Sosial- og helsedepartementet 14. januar 1999 (bidragsforskriften). Merknaden til prioriteringsforskriften § 3 presiserer hvilke vilkår som må være til stedet for at bidrag til behandling i utlandet kunne ytes etter bidragsforskriften. Heller ikke bidragsforskriften stilte krav om at pasienten hadde innhentet forhåndstilsagn om bidrag for å kunne reise til utlandet og motta behandling for trygdens regning.

Praksis i Dispensasjons- og klagenemnda.

Dispensasjons- og klagenemnda for behandling i utlandet har i seks saker innvilget bidrag til behandling i utlandet etter bidragsforskriften selv om det ble søkt om bidrag etter at behandlingen i utlandet var avsluttet. Det dreier seg om følgende saker: Sak 23-99 (nemndas vedtak 15. april 1999), sak 26-01/00031 (nemndas vedtak 24. august 2001), sak 37-00/00040 (nemndas vedtak 17. september 2001), sak 37-00/00040 (nemndas vedtak 17. september 2001), sak 68-04/00075 (nemndas vedtak 13. april 2005) og sak 22-

05/00004 (nemndas vedtak 13. april 2005). Videre har nemnda avgjort en sak etter at endringene i asientrettighetsloven, jf. prioriteringsforskriften, trådte i kraft, se sak 06/82 (nemndas vedtak 16. oktober 2006). Nemnda har i tre saker som er avgjort etter at endringene i pasientrettighetsloven om rett til behandling i utlandet ved kompetansemangel trådte i kraft, uttalt at det ikke er et krav om forhåndstillatelse i regelverket. Imidlertid har pasientene ikke fått medhold i kravet om dekning av utgiftene i disse sakene, fordi nemnda har konkludert med at norsk helsetjeneste hadde den nødvendige kompetansen.

Departementets vurdering

Departementet viser til at en slik fast fortolkningspraksis i nemnda, er en rettskildefaktor som må tillegges betydelig vekt ved forståelsen av pasientrettighetsloven og prioriteringsforskriften. Dersom lovgiver hadde ment at det skulle gjøres endringer i forhold til den praksis som var etablert med å dekke utgifter til behandling i utlandet selv om pasienten ikke hadde innhentet tillatelse på forhånd, ville det dessuten vært naturlig å regulere dette i pasientrettighetsloven eller i prioriteringsforskriften.

Etter departementets vurdering foreligger det ikke krav om forhåndstillatelse som vilkår for utgiftsdekning når pasienter har rett til nødvendig helsehjelp i utlandet ved kompetansemangel i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1588

Innlevert 22. september 2009 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen

Besvart 28. september 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Regjeringen øremerket i sin tiltakspakke 2009 for Oppland fylke midler til å "fullføre restaureringen av Haugøy i Vågå kommune." Haugøy er det eneste fredete anlegget i Oppland som er nevnt i tiltakspakken. Bevilgningen til formålet er på 4,75 mill kr. Prisoverslaget for fullføringen er på 3 mill kr. Likevel tildeles kun 615 000 kr til Haugøy, det resterende tildeles andre restaureringstiltak.

Vil statsråden ta initiativ til en tilleggsbevilgning slik at tiltakspakken blir gjennomført i tråd med Regjeringens vedtak?»

BEGRUNNELSE:

Eieren av Haugøy klaget fylkeskonservatorens vedtak inn for Riksantikvaren i et brev fra 21. april 2009 (vedlagt). Her skriver eieren bl.a. annet: "Haugøy er som eneste fredete anlegg i Oppland løftet opp på høyeste nivå og øremerket i tiltakspakken fra Regjeringen. Det står tindrende klart i "Regjeringens tiltakspakke for stimulering av den økonomiske aktiviteten i 2009" i et eget punkt; Fullføre restaureringen av Haugøy i Vågå kommune". Det står også i tiltakspakken at "tilskuddet er et engangstilskudd for 2009" og at oppstart og slutføring av arbeidene skal skje i 2009.

Det står i begrunnelsen i tilsagnsbrevet fra Oppland fylkeskommune at det er ønskelig å fordele opp-

dragene på flere anlegg for å medføre sysselsetting så snart som mulig. Stokstad Bygg AS v/Ola Stokstad er imidlertid innstilt på og har forsikret meg om at han vil kalle inn eksterne, godt kvalifiserte håndverkere og dessuten drive opplæring av håndverkere for å fullføre restaureringen av Haugøy i løpet av sommersesongen i år. Ola Stokstad er lærer innenfor antikvarisk bygningsarbeid.

Jeg har mottatt telefoner og gratulasjoner fra politikere og andre etter at det ble offentlig kjent at Haugøy er en vinner i Regjeringens tiltakspakke. Alle har forstått og forventer at alt gjenstående arbeid på Haugøy endelig skal gjennomføres i år. Tiltakspakken for Oppland er på 4,75 millioner kroner og dette beløpet er større enn gjenstående arbeider på Haugøy.

Det er derfor en enorm skuffelse og en stor overraskelse at det fra fylket kun gis tilsagn om et beløp på inntil kr. 615.000,- Et så lavt tilsagnsbeløp tilsier høyst sannsynligvis at ferdigrestaureringen av Haugøy på nytt blir satt "på venteliste" for flere år fremover. Tilsagnet er ikke i tråd med "øremerkingen" i Regjeringens krisepakke til Haugøy."

Da midlene fra tiltakspakka nå er fordelt på andre prosjekt, må det til en tilleggsbevilgning for at Regjeringen oppfyller det som står i pressemeldingen om tiltakspakken.

Vedlegg til spørsmål:

Riksantikvaren, Postboks 8196 Dep., 0034 Oslo.

Klage på tilsagn om midler til freda hus på Haugøy i Vågå

Jeg viser til tilsagnsbrev om midler til freda hus på Haugøy, g.nr. 22 br.nr. 2 i Vågå kommune, Oppland. Det er gitt tilsagn om inntil 615.000,- kroner for 2009. Stokstad Bygg AS har på oppdrag fra Oppland fylkeskommune foretatt en oversikt over gjenstående arbeid og kostnader knyttet til arbeidet med å ferdigrestaurere Haugøy. De totale kostnader for fullføring vil være ca. 3 millioner kroner.

Haugøy er som eneste fredete anlegg i Oppland løftet opp på høyeste nivå og øremerket i tiltakspakken fra Regjeringen. Det står tindrende klart i "Regjeringens tiltakspakke for stimulering av den økonomiske aktiviteten i 2009" i et eget punkt; "Fullføre restaureringen av Haugøy i Vågå kommune". Det står også i tiltakspakken at "tilskuddet er et engangstilskudd for 2009" og at oppstart og slutføring av arbeidene skal skje i 2009.

Det står i begrunnelsen i tilsagnsbrevet fra Oppland fylkeskommune at det er ønskelig å fordele oppdragene på flere anlegg for å medføre sysselsetting så snart som mulig. Stokstad Bygg AS v/ Ola Stokstad er imidlertid innstilt på og har forsikret meg om at han vil kalle inn eksterne, godt kvalifiserte håndverkere og dessuten drive opplæring av håndverkere for å fullføre restaureringen av Haugøy i løpet av sommersesongen i år. Ola Stokstad er lærer innenfor antikvarisk bygningsarbeid.

Jeg har mottatt telefoner og gratulasjoner fra politikere og andre etter at det ble offentlig kjent at Haugøy er en vinner i Regjeringens tiltakspakke. Alle har forstått og forventer at alt gjenstående arbeid på Haugøy endelig skal gjennomføres i år. Tiltakspakken for Oppland er på 4,75 millioner kroner og dette beløpet er større enn gjenstående arbeider på Haugøy.

Det er derfor en enorm skuffelse og en stor overraskelse at det fra fylket kun gis tilsagn om et beløp på inntil kr. 615.000,- Et så lavt tilsagnsbeløp tilsier høyst sannsynligvis at ferdigrestaureringen av Haugøy på nytt blir satt "på venteliste" for flere år framover. Tilsagnet er ikke i tråd med "øremerkingen" i Regjeringens krisepakke til Haugøy.

Restaureringsarbeidene på Haugøy har stått stille i mange år og 4 av husene står fortsatt kun med et ytre skall og kan ikke benyttes til noe positivt. Da er det forståelig nok heller ikke mulig å legge noen planer for bruk.

Det forventes ingen inntekter fra Haugøy i fremtiden, selv etter at restaureringen er fullført. Riksantikvarens representant, Liv Nytrøen Leden, informerte meg om på en befaring på Haugøy i fjor at det fin-

nes prosjekter der eier av fredete bygninger blir fritatt for egeninnsats eller økonomisk bidrag, dersom det ikke kan forventes at det ferdige anlegget fører til inntekter for eier. Haugøy er et slikt prosjekt. Gården har ikke lenger jord som kan drives.

Vår familie har ytt økonomisk bistand til restaurering av Haugøy tidligere. Siste gang vi bidro, ble restaureringsarbeidene på Haugøy stanset fordi daværende eier, Kristian Haugøy, ikke maktet å fortsette med økonomiske bidrag til "materialer". Han måtte i denne forbindelse ta opp et (for han) større banklån, et lån han aldri maktet å innfri før han døde i 2007.

Det er uaktuelt for meg å gå inn på noen avtale om økonomisk bidrag til restaureringen nå. Jeg er ikke i en slik økonomisk posisjon at jeg kan bidra med vesentlige midler fordi jeg har investert i og basert min tilværelse på å bo andre steder enn på Haugøy. Tiltakspakken fra Regjeringen er som nevnt et engangsbeløp. Så vidt jeg har fått vite, settes det ikke som krav at eier bidrar økonomisk når tiltaket settes i verk.

Jeg har selvfølgelig en positiv holdning og stor interesse for at det fredete anlegget Haugøy blir bevart for fremtiden. I den forbindelse ser jeg fram til godt samarbeid med alle parter framover.

Konklusjon:

1. Jeg ber innstendig om at det gjøres en utvidet innsats for Haugøy nå og at man fullfører restaureringen i 2009. Regjeringens krisepakke til Haugøy er helt klar og jeg oppfordrer sterkt til at man ikke fraviker dette vedtaket på høyeste politiske plan i Norge. Det bes derfor om at tilsagnet for 2009 blir identisk med de kostnadene det medfører å ferdigrestaurere Haugøy, ca. 3 millioner kroner.
2. Jeg kan ikke bidra økonomisk til restaureringen av Haugøy nå og ber om at dette kravet fjernes.

Øygardsvegen 5, 2680 Vågå, 21. april 2009

Med vennlig hilsen
Odd Kåre Haugøy

Svar:

Oppland fylkeskommune fikk i 2009 i alt kr 6 250 000 over Riksantikvarens budsjett til fordeling til fredete kulturminner i fylket. Kr 4 250 000 av disse midlene kom fra Regjeringens tiltakspakke. Tildelingen skjedde på bakgrunn av prioritering fra fylkeskommunen. Gården Haugøy i Vågå kommune ble tildelt kr 651 000.

I forbindelse med offentliggjøringen av tiltakspakkemidlene ble det opplyst at enkelte bygninger og anlegg skulle tilgodeses med midler fra pakken. Med noen unntak ble det ikke sagt noe om hvilke summer

som de nevnte bygningene skulle få tildelt. Fullføring av restaurering av Haugøy er nevnt som ett prosjekt i offentliggjøringen av tiltakspakkemidlene.

Jeg kan se at ordlyden i pressemeldingen kan ha gitt forhåpning om konkrete beløp til å fullføre restaureringen av anlegget. Det er likevel viktig å være klar over at pressemeldingen er formulert med sikte på å angi noen særlig aktuelle prosjekter, men er ikke i seg selv et vedtak om tildeling av midler. Den gir heller ikke eksakte opplysninger om hvor store tilskudd som det kunne være aktuelt å tildele eller hvilke arbeider som skulle gjøres.

Jeg beklager likevel sterkt de misforståelser dette kan ha bidratt til. Jeg mener imidlertid at både Riks-

antikvaren og Oppland fylkeskommune har fulgt opp Regjeringens tiltakspakke på en god måte. Det gjenstående arbeidet på Haugøy er ifølge Riksantikvaren og fylkeskommunen så omfattende at det uansett må fullføres over tid. Etter min mening er tildelingen et tydelig signal om at Haugøy er et prioritert anlegg og at arbeidene skal videreføres. Det er også tidligere gitt betydelig tilskudd til anlegget.

Jeg kan her og nå ikke love tilleggsbevilgning, men ut fra hva Riksantikvaren har gitt uttrykk i sine vurderinger, legger jeg til grunn at restaureringsarbeidene på Haugøy blir fulgt opp gjennom nye tilskudd over Riksantikvarens budsjett.

SPØRSMÅL NR. 1589

Innlevert 22. september 2009 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen

Besvart 6. oktober 2009 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Vil statsråden presisere regelverket slik at store lotterier, hvor inntekten går til misjon, skal være tillatt?»

BEGRUNNELSE:

Kristiansand frikirke har fått avslag fra lotteritilsynet på sin søknad om å drive lotteri til inntekt for misjon. Begrunnelsen er at misjon ikke er humanitært arbeid. Misjonsorganisasjoner har hatt en stor andel av humanitært arbeid knyttet til sitt virke. Det har vært integrert i hverandre. Men poenget i denne saken er at da Stortinget vedtok lotteriloven var det aldri meningen å nekte misjonsorganisasjoner å drive lotteri. Et sânt vedtak vil kunne få konsekvenser for mange andre lotterier/julemesser. Det vil være helt uholdbart, og det vil bryte med lange tradisjoner. Hvis betegnelsen "humanitært arbeid ikke skal omfatte misjon, må regelverket endres slik at misjon anses som lotteriverdig formål.

Svar:

Lotteritilsynet gir godkjenning og tillatelser til å avholde lotteri med omsetning over kr 150 000, jf. lotteriloven § 4 og forskrift 21.12.200 nr 1366 om lotteritilsynet og lotteriregisteret m.m. § 2-1. Det er Lotteritilsynet som vurderer hva som er å anse som lotteriverdig i lotterilovens forstand, herunder vurdere om et formål er å anse som "humanitært".

Jeg er informert om at den klagen fra Kristiansand frikirke som det vises til ikke er endelig avgjort og jeg kan derfor ikke kommentere denne saken spesielt. Klager over Lotteritilsynets vedtak skal behandles av Lotterinemnda. Departementet kan etter lotteriloven § 4a første ledd ikke instruere nemnda i enkeltsaker. Jeg vil imidlertid informere om at Kristiansand frikirke og lignende organisasjoner kan avholde smålotter, dvs. lotteri med omsetning under kr. 150 000 og basar/lynlotteri på samme vilkår som tidligere, uten tillatelse fra Lotteritilsynet.

SPØRSMÅL NR. 1590**Innlevert 23. september 2009 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 5. oktober 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden gjøre endringer slik at kvoteflyktninger som blir bosatt i norske kommuner umiddelbart får tildelt et personnummer, slik at de blir registrert som innbyggere i kommunen og kan starte integreringsarbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Bø kommune mottok i mars/april i år 13 kvoteflyktninger som kom til kommunen direkte fra leir i Somalia. Per dato har de ikke enda fått personnummer. Dette skaper store problemer for kommunen og for flyktningene. Kommunen mister et års innbyggertilskudd for disse innbyggerne på grunn av at de ikke blir registrert som innbyggere i kommunen før 1. juli. Flyktningene får heller ikke søkt om statligbistøtte og barnetrygd. Noe som gjør at kommunen får ekstra utgifter. De får heller ikke skattekort, opprettet bankkonto, og ikke abonnere på mobiltelefon. Når dette går så lang tid så forsinkes og rammes integreringsarbeidet og kommunen taper betydelige beløp. Dette gjør at Bø kommune nå ikke vil ta imot flere kvoteflyktninger. Dette rammer de svakeste flyktningene som skal ha permanent lovlig opphold i Norge.

Svar:

I henhold til Lov om folkeregistrering § 4 tildeles fødselsnummer i samband med at man registreres som født eller innflyttet til riket. Personnummeret utgjør individsifferdelen (de første seks sifre) i det elleve-sifrede fødselsnummeret.

Ved innflytting tildeles fødselsnummer i forbindelse med at man blir registrert som bosatt i riket. For borgere av stater utenfor EØS-området må følgende vilkår være oppfylt for at man skal bli registrert som innflytter fra utlandet (registrert som bosatt i riket):

- fullstendig og korrekt utfylt flyttemelding
- personlig fremmøte på skattekontoret
- fremvisning av gyldig ID-dokument (pass eller tilsvarende)
- dokumentasjon på oppholdstillatelse/asyl

Hvis disse vilkår er oppfylt, skal skattekontoret foreta følgende:

- generell meldingskontroll
- kontrollere at de materielle vilkår for bostedsregistrering er oppfylt
- kontrollere at vedkommende ikke tidligere er tildelt fødsels- eller D-nummer
- tildelt fødselsnummer

Hvis alt er i orden, skal denne prosessen etter skatteetatens gjeldende resultatkrav i gjennomsnitt ta maksimalt ni dager. Dette gjelder også for kvoteflyktninger som blir bosatt i Norge, slik at de skal få et fødselsnummer tildelt innen rimelig tid hvis alle vilkår nevnt ovenfor er oppfylt. Skattedirektoratet opplyser at det dessverre er en del returer av meldinger til mottaket i Bø i Nordland fylke som følge av manglende underskrift, manglende bekreftelse på kopi av legitimasjon eller ufullstendig adresse. På returene gir skattekontoret tilbakemeldinger om hva som må rettes før ny innsending for tildeling av fødselsnummer.

Det er uheldig for både flyktningene og kommunen om det er lang saksbehandlingstid i slike saker. Skattedirektoratet mener at hovedutfordringen i flere av sakene er bedre informasjon/veiledning til flyktningemottakene. Dette vil Finansdepartementet og direktoratet følge opp.

SPØRSMÅL NR. 1591**Innlevert 23. september 2009 av stortingsrepresentant Ola T. Lånke****Besvart 5. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Produksjon og omsetning av Stevia som et alternativ til sukker i matvarer er ikke tillatt i Norge, angivelig på grunn av at det ikke er tillatt i EU-land. Derimot benyttes Stevia i mange andre land i andre verdensdeler.

Vil statsråden vurdere å gå inn for en frigivelse av Stevia som søtningsmiddel i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Det synes faglig dokumentert at bruk av Stevia som søtningsmiddel i matvarer byr på mange fordeler framfor bruk av sukker. Ikke minst vil det være ernæringsmessig fordelaktig sett i et folkehelseperspektiv. I en tid hvor fedme i ferd med å bli en av våre alvorligste folkesykdommer burde et kalorifritt naturprodukt som Stevia være en velegnet erstatning for sukker. Det synes heller ikke å være påvist farlige bivirkninger ved bruk av Stevia. En er kjent med at Stevia benyttes i stor utstrekning i mange andre land særlig i Østen og Sør-Amerika. Blant annet brukes det visstnok også av Coca Cola i sukkerfrie produkter. Det er hevdet at forbudet i Europa skyldes press fra sukkerindustrien og/eller farmasøytisk industri som frykter konkurransen dersom produktet fikk større utbredelse.

Svar:

Stevia rebaudiana Bertoni er en plante med søt smak som opprinnelig kommer fra Sør-Amerika. Både planten og ekstrakt fra planten brukes som søtningsmiddel i Sør-Amerika og Asia. Bladene til steviaplanten inneholder en kompleks blanding av åtte forskjellige søte steviolglykosider, disse ekstraktene isoleres fra bladene og renses.

Planten Stevia og dens tørkede blader anses som "ny mat" etter generell forskrift 8. juli 1983 nr. 1252 om produksjon og omsetning mv. av næringsmidler. Etter dette regelverket regnes matvarer og ingredienser som ikke har vært omsatt i Norge før 1999, som ny mat. Ny mat må risikovurderes og godkjennes før den kan selges til forbrukere. Godkjenningen skal sikre at slike matvarer og ingredienser ikke medfører helsemessig risiko.

Det er ikke dokumentert at denne planten har vært solgt i Norge før 1999. Derfor må Mattilsynet

eventuelt godkjenne den som ny mat før den kan omsettes. Mattilsynet har imidlertid ikke mottatt søknader fra virksomheter som ønsker å få godkjent Stevia.

Ekstrakt fra Stevia (steviolglykosider) anses som tilsetningsstoffer etter forskrift 21. desember 1993 nr. 1378 om tilsetningsstoffer til næringsmidler. Bare tilsetningsstoffer som er godkjent, kan omsettes og brukes. Regelverket for tilsetningsstoffer er harmonisert på EØS-nivå.

På samme måte som ny mat må tilsetningsstoffer risikovurderes og godkjennes før de kan brukes. Før et stoff kan godkjennes som tilsetningsstoff må det settes en verdi for akseptabelt daglig inntak (ADI). ADI-verdien er et mål for et stoffs uskadlighet og er den mengden et menneske kan innta hver dag gjennom hele livet uten risiko for helseskade. På bakgrunn av denne verdien, foreslåtte bruksbetingelser i mat og kjennskap til hvor mye vi spiser av ulike matvarer, kan det settes grenseverdier som skal ivareta forbrukernes helse.

Innenfor EØS-systemet utføres slike risikovurderinger av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EFSA). Europakommisjonen har nylig bedt EFSA vurdere tre søknader om godkjenning av steviolglykosider. EFSA har opplyst at disse risikovurderingene vil være ferdige i mars 2010. Deretter skal søknadene og risikovurderingene vurderes av Europakommisjonen, og Europakommisjonens anbefalinger behandles på politisk nivå i EU. Det vil derfor ta noe tid før bruk av steviolglykosider som tilsetningsstoff eventuelt blir godkjent i EU- og EØS-landene.

Norge har en viss adgang til å godkjenne nye tilsetningsstoffer nasjonalt. Mattilsynet har imidlertid foreløpig ikke mottatt søknader om godkjenning av steviolglykosider.

Felles for eventuelle søknader om godkjenning av Stevia som ny mat og steviolglykosider som tilsetningsstoff er at de må ledsages av holdbar vitenskapelig dokumentasjon for at produktene ikke har helseskadelige virkninger. Mattilsynet vil være behjelpelig med veiledning om dette for eventuelle søkere.

Spørsmålet om Stevia er en velegnet erstatning for sukker vil inngå som en av problemstillingene ved behandling av søknader om godkjenning. Jeg vil avvente behandlingen av de søknadene som foreligger i EU-systemet og eventuelle norske søknader.

SPØRSMÅL NR. 1592**Innlevert 24. september 2009 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 5. oktober 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Europakommisjonen legger i dag 23. september frem forslag til nye EU-strukturer for overvåking av finansstrukturer, med blant annet European Banking Authority og European System of Financial Supervisors.

Hva er finansministerens holdning til EUs initiativ, og hvordan er eventuelle norske synspunkter formidlet til de relevante organene i EU?»

BEGRUNNELSE:

Siden starten av finanskrisen har EU lansert en rekke tiltak for å styrke kontrollen med og reguleringen av finanssektoren. Dette er tiltak som gjennom EØS-avtalen vil få store konsekvenser også i Norge. Norges ambassadør til EU, Oda Helen Sletnes, påpeker i notatet som ble offentliggjort i Aftenposten: "Det er heller ikke noe nytt at vi kan støte bort i konstitusjonelle problemer når EU-byråer tillegges overnasjonal myndighet. Så langt har det kun skjedd på avgrensede tekniske områder. Men med Kommisjonens forslag fra 27. mai til oppfølging av de Larosiere-rapporten foreslås det etablert en europeisk tilsynsmyndighet for finansmarkedet som skal ha overnasjonal myndighet og treffe beslutning i enkeltsaker som involverer banker og kredittinstitusjoner. Da blir mer krevende å finne gode løsninger for norsk tilknytning i samsvar med EØS-avtalens system og innenfor de grenser vi har for overføring av norsk myndighet til overnasjonale organer." Sletnes nevner spesielt utfordringer knyttet til norsk deltakelse i disse byråene og tilsynsorganene.

I samme notat viser også ambassadør Sletnes til at "Det er ikke noe nytt at hastigheten i beslutningsprosessen øker som følge av økende politisk oppmerksomhet.

Men vi har det siste året sett at håndteringen av finanskrisen har medført et helt annet tempo i saker som berører selve fundamentet for lik konkurranse på det indre markedet. Ett eksempel var nytt regelverk for harmonisering av garantier på bankinnskudd, og tilsvarende press for raske konklusjoner ser vi nå i forhold til forslag om styrket tilsyn med det europeiske finansmarkedet."

Ambassadør Sletnes peker altså på at det kan bli vanskelig å finne gode ordninger for en norsk tilknytning til de nye tilsynsstrukturene, og samtidig at beslutningsprosessen i saken går uvanlig raskt, noe som vanskeliggjør norsk innflytelse på strukturenes utforming og mandat. Det er derfor av stor interesse hvilke

synspunkter norske myndigheter har hatt på dette foreslåtte regelverket og hvordan disse synspunktene er formidlet til ulike organer i EU-systemet.

Svar:

Med forslaget om ny tilsynsstruktur i Europa som ble lagt frem 23. september 2009, ønsker EU-kommisjonen å styrke tilsynet med finansmarkedene. Dette er tiltak som jeg mener det er viktig å slutte opp om. Finanskrisen har vist oss hvor viktig det er med godt tilsyn med finansmarkedene, og jeg mener det er gode grunner for å foreta en styrking og omorganisering av finansmarkedstilsynet både på mikro- og makronivå, innenfor en europeisk ramme.

EU-prosessen som har ledet fram til forslaget av 23. september har gått raskt. Med bakgrunn i den pågående finanskrisen satte EU-kommisjonen i november 2008 ned en høynivågruppe ledet av tidligere IMF-sjef Jacques de Larosière med mandat å særlig vurdere hvordan tilsynet med, og reguleringen av europeiske finansinstitusjoner og markeder best bør organiseres. Gruppen la fram sin rapport i februar 2009. I rapporten anbefaler gruppen en etablering av en to-delt tilsynsstruktur på europeisk nivå med blant annet en omgjøring av dagens nivå 3-komiteer til byråer som skal drive tilsyn på mikronivå, European System of Financial Supervisors (ESFS), og opprettelsen av et nytt organ som skal drive overvåking på makronivå, dvs. overvåking av systemrisiko i finansmarkedene, European Systemic Risk Board (ESRB) – "Risikorådet". Det daglige tilsynet med finansinstitusjoner bør i henhold til rapporten fortsatt ligge hos nasjonale tilsynsmyndigheter. EØS-EFTA statenes rolle i den nye tilsynsstrukturen er ikke omtalt i de Larosière gruppens rapport.

EU-kommisjonen har i flere omganger gitt sin brede tilslutning til rapporten og bygget videre på denne. I Kommisjonens melding av 27. mai 2009 framgår blant annet at EØS-EFTA-statene er tiltenkt observatørstatus i det nye systemet for mikrotilsyn. I henhold til meldingen skal imidlertid EØS-EFTA-statene ikke kunne delta i diskusjoner om enkeltsaker. EØS-EFTA-statene var i meldingen heller ikke tiltenkt noen deltakelse/rolle i det nye "Risikorådet".

Kommisjonens melding ble blant annet lagt ut på offentlig høring med høringsfrist 15. juli 2009. Til denne høringen ble det utarbeidet et felles EØS-EFTA-høringsinnspill der forslaget om ny tilsynsstruktur ønskes velkommen, men der det samtidig ty-

delig understrekes viktigheten av at EØS-EFTA-statene får full rett til deltakelse i alle diskusjoner også om enkeltinstitusjoner under ESFS, og dessuten rett til observatørstatus i Risikorådet.

Jeg mener at EØS-EFTA-statenes deltakelse i de nye tilsynsbyråene og i "Risikorådet" er viktig. I løpet av høringsperioden ble det derfor også utarbeidet et norsk posisjonspapir hvor viktigheten av slik deltakelse understrekes. Posisjonspapiret ble bredt distribuert blant annet gjennom utenriksstasjonene til samtlige av mine kollegaer i ECOFIN, til kommissær McCreevy og kommissær Almunia, og også ved særskilt brev til min svenske, danske og finske kollega. Parallelt med dette har også EU-delegasjonen v/ blant annet ambassadør Sletnes jobbet aktivt mot sine kontakter i Kommissjonen.

I Kommissjonens forslag, som ble lagt fram den 23. september, og som representanten Sanner viser til, er Norge gitt observatørstatus, og dessuten rett til å delta i diskusjoner om enkeltelskaper under ESFS der det foreligger en direkte interesse. Jeg er tilfreds med at Kommissjonen har endret syn på dette punktet blant annet etter omfattende norsk påvirkningsarbeid de siste månedene. Videre er det i Kommissjonens forslag nå åpnet for samarbeid mellom EØS-EFTA-statene og "Risikorådet". Den nærmere formen på dette samarbeidet er imidlertid ikke ennå klarlagt, og

jeg vil i tiden som kommer arbeide videre for at Norge også får full observatørstatus i dette organet. Jeg mener at norsk deltakelse i "Risikorådet" er viktig for at dette organet skal kunne fylle sin funksjon som overvåker av systemrisiko i hele Europa. Jeg vil derfor nå ta initiativ overfor blant annet det svenske formannskapet for ytterligere å fremme Norges synspunkter i denne saken.

Representanten Sanner er i begrunnelsen for sitt spørsmål inne på problemstillingen om den nye strukturens overnasjonalitet, og om dette eventuelt vil vanskeliggjøre en norsk deltakelse. Slik Kommissjonens forslag er utformet er "Risikorådet" ikke tillagt noen overnasjonal beslutningsmyndighet. De nye tilsynsorganene vil i en viss utsteking kunne inneha slik myndighet, men da bare i forhold til de land som er fullverdige deltakere i den nye strukturen, det vil i praksis si EU-landene. Det vises eksempelvis til at tilsynsbyråene er tenkt å inneha en tvisteløsningskompetanse der nasjonale tilsynsmyndigheter står mot hverandre. EØS-EFTA-statene får med Kommissjonens forslag kun adgang til å delta i diskusjoner om enkeltelskaper der det foreligger direkte interesse. I dette ligger dermed ingen avståelse av myndighet til noen av de nye organene under den nye strukturen.

SPØRSMÅL NR. 1593

Innlevert 24. september 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 5. oktober 2009 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hvordan synes finansministeren Oljefondets investering i to banker i Singapore, som bidrar til å trygge Burmas militærdiktatorers urettmessige tilegnede penger, harmonerer med finansministerens selverklærte kamp mot såkalte skatteparadiser?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge en NTB-melding på Hegnar.no 24. september er Oljefondet deleier i to banker i Singapore som forvalter milliardkontoene til Burmas generaler. Dette er med stor sannsynlighet penger stjålet fra det burmesiske folket, og ifølge en rapport fra organisasjonen Earth Rights underslår juntaen en stor del av Burmas oljeinntekter.

Bankene er Overseas-Chinese Banking Corporation (OCBC) og DBS Group.

Svar:

Kampen mot såkalte skatteparadiser er svært viktig for Regjeringen, som har gitt dette arbeidet høy prioritet.

Skatteparadiser er ikke en ensartet gruppe, og det opereres med flere ulike definisjoner. Slike stater omtales også ofte som lukkede jurisdiksjoner eller lukkede finanssentre på grunn av deres lovgivning som muliggjør hemmelighold. De såkalte skatteparadisene er særlig kjennetegnet av tre forhold: Det har lav eller ingen skatt, det beskytter investorer mot utenlandske skattemyndigheter, og det mangler åpenhet omkring de foretakene som er registrert. På grunn av hemmeligholdet de tilbyr, tiltrekker slike stater seg både lovlige og ulovlige midler. Hemmeligholdet kan legge til rette for å skjule økonomisk kriminalitet som for eksempel korrupsjon, hvitvas-

king og skatteunndragelse. På grunn av disse uheldige konsekvensene, foregår det internasjonalt arbeid i mange ulike fora, som retter seg mot å påvirke slike stater til å gi opp sin status som lukket jurisdiksjon.

Det er lover og regler i det enkelte land som avgjør om man har med et såkalt skatteparadis eller en lukket jurisdiksjon å gjøre. Lukkede jurisdiksjoner er som andre stater suverene med hensyn til den nasjonale lovgivningen. Når de velger løsninger som vi ikke er enige i, må den mest effektive bekjempelsen først og fremst skje på myndighetsnivå. Norge jobber derfor politisk i bred skala, bl.a. gjennom internasjonalt samarbeid for å bekjempe lukkede jurisdiksjoner og skadevirkninger som følge av deres praksis. Norge deltar i denne sammenheng i en rekke internasjonale initiativer (OECD, FATF og Interpol). Regjeringen satte også ned et eget utvalg for å se på ulovlig kapitalflukt fra utviklingsland. Utvalget har avgitt NOU 2009: 19 "Skatteparadis og utvikling" som nå er sendt på høring. Vi jobber også bilateralt med slike land, bl.a. med tanke på å inngå avtaler om informasjonsutveksling. Dette lykkes vi med i stor grad.

Pensjonsfondets forhold til lukkede jurisdiksjoner ble grundig drøftet i St.meld. nr. 20 (2008-2009) i forbindelse med evalueringen av de etiske retningslinjene. Vi har allerede lagt begrensninger på oss selv når det gjelder hvor unoterte eiendomsselskaper og -fond kan være etablert. Disse kan bare være etablert i land som enten er OECD-land, eller som Norge har skatteavtaler eller andre avtaler med som gir tilstrekkelig innsyn, eller som Norge har inngått en særskilt avtale med, og som heller ikke står på OECDs svarteliste. Norges Bank støtter opp om økt åpenhet og transparens gjennom EITI (Extractive Industries Transparency Initiative) og har i forbindelse med arbeidet med en ny internasjonal regnskapsstandard (IFRS) støttet opp om såkalt "land til land-rapportering" for selskaper som driver innenfor utvinningsindustrier (gruvedrift, oljevirkosmhet mv).

I St.meld. nr. 20 (2008-2009) la departementet vekt på å styrke innsatsen mot lukkede jurisdiksjoner gjennom økt innsats i eierskapsarbeidet, og har bedt Norges Bank om å utarbeide et forventningsdokument som retter seg inn mot selskapers åpenhet og rapportering om sine betalingsstrømmer. Etter departementets mening vil denne typen tiltak, som er rettet mot selve spillereglene i finansmarkedene, være vel-

egnet for å motvirke effekten av hemmeligholdet som lukkede jurisdiksjoner tilbyr.

Departementet la i meldingen lagt til grunn at det ikke vil være hensiktsmessig med et eget uttrekkskriterium for aksjeinvesteringer knyttet til virksomhet i, etablering i eller annet forhold til en lukket jurisdiksjon. Dette ble ansett å være lite gjennomførbart fordi det ville være svært vanskelig å avgrense og praktisere. Stortinget sluttet seg til dette, jf. Innst.S. nr. 277 (2008-2009). Etablering i, eller annen tilknytning til, lukkede jurisdiksjoner vil derfor ikke i seg selv være grunn til å utelukke verken banker eller andre typer selskaper fra pensjonsfondets portefølje.

Finansdepartementet kommenterer ikke saker som gjelder enkeltsselskaper i porteføljen, før det eventuelt offentliggjøres at et uttrekk er besluttet. Jeg vil derfor ikke gå nærmere inn på konkrete forhold som gjelder de to bankene som er navngitt i representanten Hagesæters spørsmål. Det er ingen inkonsistens mellom Regjeringens kamp mot såkalte skatteparadiser, og at det fra tid til annen vil kunne dukke opp saker hvor det er spørsmål om midler som er ervervet på en uetisk eller ulovlig måte er plassert som innskudd i finansinstitusjoner fondet har eierandeler i.

Etter gjeldende etiske retningslinjer vil økonomisk kriminalitet, enten i form av grov korrupsjon, eller virksomhet som på annen måte er så alvorlig at det kan medføre brudd på kriteriet om "andre særlige grove brudd på grunnleggende etiske normer", kunne føre til uttrekk etter tilrådning fra Etikkrådet. Etikkrådet overvåker til enhver tid fondets investeringsnivå med tanke på å avdekke brudd på de etiske retningslinjene. Departementet legger til grunn at Etikkrådet på vanlig måte og i henhold til sitt mandat, vil avgi tilrådning om uttrekk dersom det avdekkes og kan dokumenteres at hemmelighold i en lukket jurisdiksjon brukes til å foreta handlinger som rammes av de etiske retningslinjene.

Situasjonen i Burma har for øvrig ført til at investeringer med tilknytning til Burma er blitt gitt særskilt behandling i to sammenhenger. Det er ikke tillatt for pensjonsfondet å investere i statsobligasjoner utstedt av Burma, og det er heller ikke tillatt å investere i aksjer utstedt av selskaper som selger aksjer til regimet i Burma.

SPØRSMÅL NR. 1594**Innlevert 24. september 2009 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 2. oktober 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Innherred Folkeblad hadde som overskrift på forsiden 5. sep. d.å.: "Brustad-jubel på Aker". Statsråden hadde dagen i forveien lovet 200 millioner kroner for å styrke egenkapitalen til SIVA slik at man kunne sikre utbygging av infrastruktur for å få til den ønskede satsingen på vindindustri. Tirsdag 22.9.2009 hadde samme avis følgende overskrift: "Ikke sikkert om Brustad-millionene".

Kan statsråden forsikre at den økte egenkapitalen til SIVA vil bli benyttet til utbygging av infrastruktur i Verdal?»

BEGRUNNELSE:

Den 4. september d.å. var statsråden på besøk hos Aker Verdal. I den forbindelse var budskapet at hun hadde med seg 200 millioner kroner til å styrke egenkapitalen hos SIVA slik at man kunne sikre finansiering av nødvendig infrastruktur på Ørin industriområde i Verdal. Altså nødvendig infrastruktur for å få realisert planene om økt satsing knyttet til vindindustrien og en vindklynge i Verdal.

I etterkant av besøket var det skapt et klart inntrykk av at den økte egenkapitalen til SIVA skulle gå til en slik satsing. I Adresseavisa den 5. september kunne man lese: "Nærings- og handelsminister Sylvia Brustad hadde med seg en diger sjekk til Verdal i dag", og "Kom til Aker med pengene" skrev Innherred Folkeblad.

Den 22. september d.å. kunne man lese: "SIVA-direktør Per Andersen understreker at de 200 millionene som Brustad vil styrke egenkapitalen i SIVA med, ikke nødvendigvis vil bli brukt på vindklyngen i Verdal". Det kom også frem at det er ikke statsråden som bestemmer bruken av pengene, og at de ikke er øremerket.

Da statsråden var på besøk i Verdal ble det gitt ut-

trykk for at statsråden kan påvirke hva de ekstra 200 millionene SIVA mest sannsynlig får tilført i egenkapital skal brukes til. Det virker allikevel ikke som ledelsen i SIVA er helt innforstått med at pengene nødvendigvis skal gå til å bygge ut infrastruktur til selskapene som har gått sammen i vindklyngen i Verdal. Selv om SIVA er i gang med å se på hvordan infrastruktur kan bygges ut på Ørin industriområde, er det altså ikke sikkert at spaden faktisk vil bli stukket i jorda noen gang.

På følgende spørsmål fra Innherred Folkeblad til SIVA-direktør Per Andersen: "-Vil du si at det var en forenkling når Brustad kom til Aker og sa at regjeringen har 200 millioner til vindsatsingen?" var svaret fra SIVA-direktøren: "Sa hun det?, er Andersens overraskende respons."

Det er liten tvil om at disse oppslagene har skapt debatt og undring blant innbyggerne og de industriansatte i Verdal. Det vil derfor være på sin plass å få en forsikring fra statsråden på om de ekstra midlene på 200 mill. kr. vil komme vindklyngen i Verdal til gode, samt at man får en forsikring på at statsråden vil benytte den påvirkningskraft hun har for å sikre at pengene blir brukt til det formålet det opprinnelig var ment til.

Svar:

Jeg setter pris på den interessen stortingsrepresentant Eriksson viser for vindkraftsatsingen i Verdal, og for egenkapitalvirksomheten til SIVA SF.

Spørsmål om styrking av egenkapitalen til SIVA er en budsjettsak. Jeg kan ikke drøfte enkeltheter i det kommende budsjettframlegget, før dette i sin helhet er lagt frem for Stortinget. Jeg ser derfor frem til å få anledning til å svare på representantens spørsmål i etterkant av budsjettframleggelsen 13. oktober 2009.

SPØRSMÅL NR. 1595**Innlevert 24. september 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker****Besvart 2. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Når vil justisministeren legge frem en sak for Stortinget om ny beløpsgrense for når overformyndieriet overtar forvaltningen av midler eiet av en som er umyndig, og hvor anslår justisministeren at en slik beløpsgrense bør ligge?»

BEGRUNNELSE:

Viser til den nylig fremlagte proposisjonen med forslag til ny vergemålslov. Lovutkastet har vært etterlengtet. Fra Regjeringen har det flere ganger i stortingsperioden, som nå snart avsluttes, vært vist til at konkretiseringer om hvilke beløpsgrenser som skal gjelde for forvaltningen av umyndiges midler vil legges frem til diskusjon ved denne proposisjonen. Høyre har den senere tid blitt kontakt av flere som har fått problemer i møtet med overformyndieriet, når de har hatt verv som hjelpeverge. De har opplevd uklarheter i regelverket og uforutsigbarhet fra overformyndieriet. Dette ønsker Høyre å bidra til at unngås for fremtiden, ved at vergemålsloven utformes på en forutsigbar og allment tilgjengelig form.

Svar:

Etter gjeldende vergemålslov § 63, jf. § 62, jf. forskrift 8. februar 2000 plikter overformyndieriet å forvalte umyndiges midler når disse overskrider kr. 75 000.

Spørsmålet om beløpsgrensen er behandlet i Ot.prp. nr. 110 (2008-2009) Ny vergemålslov. Som etter gjeldende lov foreslås det at beløpsgrensen skal

fastsettes i forskrift, jf. lovforslaget § 49 første ledd første punktum. Når det gjelder spørsmålet om heving av beløpsgrensen, sies det følgende på side 114 i proposisjonen:

"Bestemmelsen om en beløpsgrense for hvilke midler som skal forvaltes av vergemålsmyndigheten, er fulgt opp i departementets lovforslag § 49 første ledd. Når det gjelder spørsmålet om heving av den beløpsmessige grensen, viser departementet til at dette senest ble vurdert i forbindelse med Representantforslag nr. 53 (2007-2008) fra stortingsrepresentantene Lars Sponheim og Odd Einar Dørum. Justisminister Knut Storberget uttalte blant annet i sitt svar til Stortinget 10. mars 2008 at det ikke forelå noe akutt behov for endring av beløpsgrensen, og at han ville se nærmere på denne i forbindelse med forslaget til ny vergemålslov. Departementet mener at det kan anføres gode grunner for å foreta en oppjustering av beløpsgrensen, og da særlig med henblikk på den generelle samfunns- og velstandsutviklingen som har vært siden beløpet sist gang ble endret. Etter departementets syn kan det også være hensiktsmessig å knytte beløpet for eksempel til folketrygdens grunnbeløp slik at beløpet blir justert automatisk. Dette kan det være aktuelt å fastsette i forskriften etter § 49 første ledd."

Forskrifter til den nye vergemålsloven vil bli fastsatt slik at de kan tre i kraft samtidig med loven. Dette gjelder også forskriften etter § 49 første ledd første punktum. Jeg vil vurdere beløpsgrensen nærmere i forbindelse med dette forskriftsarbeidet. Det er foreløpig ikke tatt stilling til når en ny vergemålslov - hvis den blir vedtatt av Stortinget - skal tre i kraft.

SPØRSMÅL NR. 1596**Innlevert 24. september 2009 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 5. oktober 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«På TV2 nyhetene 18.30 9. september kunne tv-stasjonen presentere beregninger gjort av Finansdepartementet som viste at Oljefondet ville være tomt etter 22 år med Fremskrittspartiet. Man tok i beregningene ikke hensyn til fremtidige inntekter, og regnet heller ikke inn dynamiske effekter av skatte- og avgiftslettelser.

Synes finansministeren dette er et akseptabelt seriositetsnivå når det gjelder økonomiske analyser og beregninger, og er dette seriositetsnivået man kan forvente av Finansdepartementet i årene fremover?»

BEGRUNNELSE:

På 18.30 nyhetene 9. september 2009 kunne TV2 presentere beregninger gjort av Finansdepartementet som viste at Statens pensjonsfond - utland (Oljefondet) ville være tomt om 22 år. Bakgrunnen var Fremskrittspartiets skattelettelser anslått til 70 mrd. kroner.

At Fremskrittspartiets skattelettelser kommer opp i 70 mrd. kroner på årsbasis etter fire år før dynamiske effekter virker inn kan så være. Vi ville være stolte om vi fikk det til. Men regnestykket tok over hodet ikke hensyn til statens overskudd i tiden fremover. FrP har aldri foreslått å finansiere statens utgifter ved å spise av det oppsparte Oljefondet, men å redusere statens årlige overskudd som har vært og ligger an til å bli i 100-milliarderkronersklassen noe.

Når beregninger kommer fra Finansdepartementet, som også alle partiene på Stortinget er prisgitt for å få gjort sine beregninger i statsbudsjettssammenheng, hefter det en viss tyngde og troverdighet. Det er derfor alvorlig når dette blir misbrukt i propagandaøyemed for å oppnå politisk gevinst.

Dersom dette er seriositetsnivået som vil prege Finansdepartementets analyser og beregninger i de neste år bør man vurdere et uavhengig utredningsorgan, også innen budsjettområdet når det gjelder provenyberegninger. Dette har man blant annet i Sverige.

Når det gjelder spørsmålet om finansministeren synes det er greit at den til en hver tid sittende finansminister bruker Finansdepartementet som et propagandamaskineri for sitt parti, anses det besvart positivt, ettersom dette har skjedd. Men dersom finansministeren likevel mener fremgangsmåten var kritikkverdigg ønskes det redegjort for i svaret.

Svar:

I Norge er det tradisjon for å legge fram grundige analyser av langsiktige utfordringer og valgmuligheter i den økonomiske politikken, inkludert forvaltningen av petroleumsformuen. Skiftende regjeringer har presentert slike analyser bl.a. i form av langtidsprogram eller perspektivmeldinger, samt i de årlige nasjonalbudsjettokumentene. Langsiktige hensyn knyttet til forvaltningen av petroleumsformuen har også blitt behandlet i andre meldinger til Stortinget og i offentlige utredninger.

Handlingsregelen er en strategi for jevn og gradvis økning i bruken av petroleumsinntekter til et nivå som kan opprettholdes på lang sikt. Innbetalingene fra petroleumsvirksomheten til staten plasseres i Statens pensjonsfond – Utland, mens det over tid er den forventede realavkastningen av fondet – anslått til 4 pst. av kapitalen ved inngangen til budsjettåret – som skal brukes. Når kapitalen i fondet bevares, kan avkastningen – for et gitt skattenivå – finansiere et varig høyere nivå på statens utgifter. Dermed vil petroleumsinntektene kunne bidra til å opprettholde velferden også for kommende generasjoner.

Analysene i Perspektivmeldingen 2009 viste at vi etter hvert vil stå overfor store utfordringer i finanspolitikken som følge av en aldrende befolkning. Mens befolkningsutviklingen i Norge de siste 20 årene har vært forholdsvis gunstig for offentlige finanser, vil en gradvis økende andel eldre i tiårene framover legge et stort press på offentlige utgifter. Den sparingen som handlingsregelen legger opp til i Statens pensjonsfond vil gi et viktig – men ikke tilstrekkelig – bidrag til å møte de utfordringene som en aldrende befolkning innebærer.

I Revidert nasjonalbudsjett 2009 ble markedsverdien av kapitalen i Statens Pensjonsfond – Utland ved utgangen av 2009 anslått til 2 400 mrd. kroner. Høye oljeinntekter ventes å bidra til fortsatt vekst i fondskapitalen i årene framover, jf. tabell 3.6 i Revidert nasjonalbudsjett 2009.

Det er betydelig usikkerhet knyttet til utviklingen i Statens pensjonsfond – Utland i årene framover. Denne usikkerheten er tydelig illustrert med de endringene vi har observert i fondet det siste året. Statens oljeinntekter, som avsettes i fondet, har blitt lavere enn ventet som følge av lavere oljepriser. I tillegg har uttaket fra fondet for å dekke det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet økt kraftig, dels fordi konjunkturtilbakeslaget har gitt lavere skatteinntekter, og dels som følge av aktive budsjetttiltak for å

dempe virkningen av finanskrisen på norsk økonomi. Den faktiske avkastningen i fondet har også svingt med utviklingen i internasjonale finansmarkeder.

Beregningene omtalt av TV2 gir en enkel tallmessig illustrasjon av konsekvensene for Statens pensjonsfond – Utland av en vedvarende bruk av oljeinntekter over statsbudsjettet utover forventet fondsavkastning. Dersom en hvert år bruker for eksempel 70 mrd. 2010-kroner utover forventet fondsavkastning, vil den akkumulerte merbruken utgjøre om lag 2 400 mrd. kroner etter 22 år, jf. tabellen i vedlegg 1. Som omtalt ovenfor tilsvarer dette kapitalen i Statens pensjonsfond – Utland ved utgangen av 2009, slik denne ble anslått i Revidert nasjonalbudsjett 2009.

Det er riktig at staten også i årene framover ventes å ha betydelige inntekter fra petroleumsvirksomheten, slik at pensjonsfondet vil bli tilført ytterligere midler. Men med et ekstra årlig uttak som ligger 70 mrd. kroner over forventet fondsavkastning vil kapitalen i fondet etter 22 år uansett være 2 400 mrd. 2010-kroner mindre enn om en hadde fulgt handlingsregelen for bruk av oljeinntekter. I samme periode vil statens forpliktelser til alderspensjoner i folketrygden øke. Videre vil aldringen av befolkningen innebære økte utgifter til bl.a. helse og omsorg, selv med en videreføring av dagens dekningsgrader og ressursbruk per bruker. Disse forholdene fanges ikke opp i det forenklete regnestykket som representant Hageseter reagerer på. Regnestykket illustrerer imidlertid svært tydelig at økt bruk av oljeinntekter til lavere skatter eller økte utgifter i dag vil bety et mindre pensjonsfond. Dette gir lavere inntekter fra fondet som må møtes med høyere skatter eller lavere utgifter i framtiden. Som det framgår ovenfor er det flere forhold som altså trekker i retning av at statens finansieringsutfordringer kan bli enda vanskeligere enn hva den omtalte beregningen i TV2-nyhetene viser.

Vedlegg 1

Akkumulert bruk av oljeinntekter ved en vedvarende merbruk på 70 mrd. 2010-kroner utover forventet fondsavkastning. Mrd. 2010-kroner¹

Antall år	Merbruk av oljeinntekter utover forventet fondsavkastning	Akkumulert merbruk av oljeinntekter
1	70	70,0
2	70	142,8
3	70	218,5
4	70	297,3
5	70	379,1
6	70	464,3
7	70	552,9
8	70	645,0
9	70	740,8
10	70	840,4
11	70	944,0
12	70	1051,8
13	70	1163,9
14	70	1280,4
15	70	1401,7
16	70	1527,7
17	70	1658,8
18	70	1795,2
19	70	1937,0
20	70	2084,5
21	70	2237,8
22	70	2397,4

¹. Det er lagt til grunn en realrente på 4 pst.

SPØRSMÅL NR. 1597

Innlevert 25. september 2009 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 2. oktober 2009 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Ifølge St. prp. nr. 1 (2008-2009) skulle forvaltningsansvaret for ordningen med frikort overføres fra NAV til Helsedirektoratet fra 1. januar 2009. FrP's gruppe gikk i sine merknader i innstillingen imot forslaget. Jeg mottar nå henvendelser fra brukere som

peker på at ordningen er blitt betydelig vanskeligere for brukere å forholde seg til. Det må søkes om frikort, skjemaer må fylles ut og sendes inn og saksbehandlingen tar mange uker. En bruker har nå ventet i 6 uker.

Vil statsråden sørge for å endre dette?»

BEGRUNNELSE:

Tidligere kunne man levere egenandelskortet ved skranken i trygdekontoret og få utlevert frikort umiddelbart. Dette fungerte utmerket og burde være den beste løsningen. Alle brukerens data forelligger jo allerede i NAV's database. Når ordningen med utlevering av frikort nå er overført til Helsedirektoratet finnes det ingen skranke/konsulent å henvende seg til. Søknadsskjema må hentes hos NAV og leveres sammen med egenandelskortet. Derfra blir søknaden antagelig sendt videre til Helsedirektoratet. Dette er en byråkratisering og forvanskning av en prosess som burde være rimelig enkel å gjennomføre. For brukerne er dette blitt en dårligere ordning og en ordning som krever lang ventetid og økonomiske utlegg mens man venter på frikortet. Dette er en svært uakseptabel utvikling til det verre for brukerne.

Svar:

Det tas sikte på at automatisk frikortordning skal implementeres så raskt som mulig i 2010. Dette er omtalt i St.prp. nr. 51 (2008-2009). Egenandeler vil etter omleggingen bli rapportert og registrert elektronisk, og frikort vil automatisk bli utstedt og sendt brukerne. Dette innebærer en vesentlig forenkling både for brukerne og forvaltningen. I stedet for å bruke ressurser på manuelle saksbehandlingsprosesser, frigjøres ressurser i Arbeids- og velferdsetaten til

oppfølging av etatens brukere. I tillegg vil brukernes rettssikkerhet styrkes ved at de som i dag av ulike grunner ikke sender inn sine kvitteringer eller fremmer krav om frikort, likevel få sine egenandeler registrert og frikort tilsendt.

For bl.a. å forberede endringer i frikortforvaltningen ble utsending av frikort sentralisert fra 1. mai 2007. Formålet med sentraliseringen var å sikre mer enhetlige og effektive saksbehandlingsrutiner. Selve behandlingen av søknader om frikort finner fortsatt i all hovedsak sted ved det enkelte NAV-kontor. Tre fylker har imidlertid sentralisert saksbehandlingen – Hordaland, Akershus og Sogn- og Fjordane. I en periode var særlig saksbehandlingstiden på frikort i Hordaland og Akershus lengre enn det som regnes som normalt. Dette skyldes i første rekke den akutte situasjonen i flere fylker med høye restanser i ytelsesbehandlingen. Arbeids- og velferdsetaten er blitt tilført ekstra ressurser både i 2008 og i 2009 for å bygge ned restanser og redusere saksbehandlingstiden innenfor dette området. Det har også vært iverksatt flere tiltak i etaten med det samme formålet. Jeg er informert om at saksbehandlingstiden for frikort nå har stabilisert seg til få dager. For frikortkrav påheftet reiserefusjoner vil saksbehandlingen kunne være noe lengre, men den vil i nær framtid være nede på samme saksbehandlingstid som for øvrige frikortsaker.

SPØRSMÅL NR. 1598

Innlevert 25. september 2009 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 6. oktober 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vegvesenet og politiet ønsker å redusere farten på rv 25 (Trysilveien) i Hedmark.

Vil statsråden bidra til at veien kommer opp på en normal veistandard slik at veien fortsatt kan ha 90 km/t som fartsgrense på store deler av strekningen?»

BEGRUNNELSE:

Trafikken på rv 25 mellom Elverum og Trysil er økende bl.a. pga. satsing på turistnæring både i Trysil og i Sälen på svensk side. Den er også en viktig vei for næringslivet og fastboende.

Svar:

Riksvei 25 fra kryss med rv 3 ved Basthjørnet i Elverum mot Trysil vil fortsatt være riksveg etter for-

valtningsreformen i 2010. Fra Elverum og østover har rv 25 i dag en bredde på tilnærmet 8,5 meter, og kurvaturen er tilfredsstillende på hele strekningen. Fartsgrensen er her 90 km/t. Trafikkgrunnet er 4 300 ÅDT ved Rønningen øst for Elverum, mens det videre østover er 2 300 ÅDT. Helgetrafikken i februar og mars er mellom to og tre ganger høyere enn ellers i året, og mange av trafikantene er uvante med norske vinterveger.

Rv 25 er ulykkesbelastet. I perioden 2001-2008 er det registrert åtte drepte og 11 hardt skadde på strekningen Elverum - Nybergsund. Nullvisjonen innebærer at det legges størst vekt på å unngå de alvorligste trafikkulykker, ulykker med drepte og hardt skadde. Det er en klar sammenheng både mellom ulykkesrisiko og alvorlighetsgraden av en ulykke, og kjørefarten. Dette innebærer at konsekvensen av en

møte- eller utforkjøringsulykke på veger med fartsgrense 90 km/t er vesentlig større enn på veger med lavere fart.

Ett virkemiddel for å få ned antall ulykker og alvorlighetsgrad er nedsatt fartsgrense. Statens vegvesen Region øst har derfor søkt om å få redusert fartsgrensen fra 90 km/t til 80 km/t. Denne saken er p.t. til behandling i Vegdirektoratet.

Det er ikke prioritert midler til investeringer på rv 25 i Nasjonal transportplan for perioden 2010-2019. Det er imidlertid forutsatt utført dekkefornyning på deler av rv 25 etter 2010. Videre blir det lagt vekt på drift og vedlikehold på rv 25 med et spesielt fokus på helgetrafikken til Trysilfjellet.

SPØRSMÅL NR. 1599

Innlevert 25. september 2009 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 6. oktober 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Antall rovviltskader økte fra 2008 til 2009. Spesielt er det antall ulveangrep som øker mest. Hedmark er i en særstilling når det gjelder flest angrep.

Hva vil statsråden bidra med for at antall skader blir redusert slik at man fortsatt kan ha bufehold og f.eks. fortsatt ha jaktmuligheter?»

BEGRUNNELSE:

Hedmark er det fylket med flest registrerte rovdyrangrep inneværende år, nemlig 1 036. Dette skaper fortvilelse hos bufedrivere og de som har jakt som sin hobby. Det går også ut over den generelle livskvaliteten.

Svar:

Et av hovedprinsippene for rovviltforvaltningen er at rovvilt og utmarksbasert beitenæring skal være arealdifferensiert. Dette prinsippet er lagt til grunn i rovviltmemnendenes forvaltningsplaner. I tillegg har rovviltmemnendene hjemmel til å fatte vedtak om kvotejakt og skademotivert lisens- og skadefelling når regionalt bestandsmål er nådd, mens Direktoratet for naturforvaltning kan fatte tilsvarende vedtak når bestanden ligger under regionalt eller nasjonalt bestandsmål. Denne regjeringen har styrket innsatsen på forebyggende og konfliktdempende tiltak vesentlig, og i 2009 ble det bevilget 80,5 millioner kroner til slike tiltak. Arealdifferensiering, lisens- og skadefelling, kvotejakt og fortsatt sterk økonomisk satsning på forebyggende tiltak er virkemidler som samlet sett over tid skal bidra til at bestandsmålene nås samtidig som tap og konflikter reduseres til et minimum.

Direktoratet for naturforvaltning har nylig lagt fram en foreløpig oversikt over registrerte rovviltskader

der på sau for perioden 1. januar 2009 - 10. september 2009. Dette er skader som er innrapportert til Statens naturoppsyn (SNO) og vurdert som dokumentert eller antatt drept av rovvilt. Det foreligger imidlertid ikke endelige tall for tap av beitedyr til rovvilt for 2009, og det er derfor ikke riktig på nåværende tidspunkt å trekke konklusjoner om tapsutvikling. Jeg har likevel merket meg at de foreløpige tallene, som viser økt skadeomfang forårsaket av ulv slik du påpeker, samtidig kan tyde på en nedgang av tapene til jerv.

Det er jerven som erfaringsmessig har vært den største skadevolderen. Ulveskader kan imidlertid slå hardt ut for den enkelte, og jeg har stor forståelse for at dette er en stor belastning for de som rammes. Erfaringsmessig varierer omfanget av ulveskader mye fra år til år. I all hovedsak er det de siste årene raskt gitt fellingstillatelse i situasjoner med store skader forårsaket av ulv.

Når det gjelder jaktmuligheter antar jeg at du først og fremst sikter til risikoen for at ulv kan ta jakt-hunder. Frykten for å miste hunden, og en god venn, er noe jeg har stor forståelse for. Risikoen for at dette skal skje er likevel lav utenfor ulverevir, og kan innenfor ulverevir i stor grad forebygges ved å unngå jakt med løs hund. Direktoratet for naturforvaltning har nylig inngått et samarbeid med Svenska Jägareförbundet, Länsstyrelserna, Viltskadecenter og SkandUlv om en nettside som viser de siste posisjonene for noen av de GPS-merkede ulvene i Norge og Sverige. Blant annet kan man følge bevegelsene til lederdyrene i Osdalsreviret og i Julussareviret. Meg bekjent er det et godt og variert jakttilbud i Hedmark. Jeg kan ikke se at dagens rovviltpolitikk utgjør en trussel mot framtidige jaktmuligheter i fylket, selv om også jegerinteressene i enkelte områder må tilpasse seg tilstedeværelsen av rovvilt.

SPØRSMÅL NR. 1600**Innlevert 25. september 2009 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen****Besvart 2. oktober 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Fullkalking av vassdrag i indre Vest-Agder har vært et viktig miljøtiltak ved forsuring/opprettholdelse av laksebestanden, men overkalking fører nå til endring av marint mangfold bl.a. for aurebestanden øverst i vassdragene.

Kunnskaper om kalkig og doseringssteder er viktig, vil statsråden derfor påse at all nødvendig kunnskap blir etterprøvd og fulgt opp ved videre dosering av kalking i vassdragene og vil statsråden bidra med statlige prosjektmidler for å få fisket opp småfisk?»

BEGRUNNELSE:

Flere vassdrag i indre Agder, også Rogaland, har blitt fullkalket siden forsuring på 70-tallet. Nå rapporterer flere grunneiere/forskere/ interesseorganisasjoner om store mengder kalk som ligger i elver og vann, og som ødelegger bl.a. for aurebestanden. Fisken er liten, grå og ingen vil fiske for å spise den. Noen grunneiere har også fått kalket sine vann, uten at de har ønsket dette, men rutiner blir nå endret hos Fylkesmannens miljøavdeling for å innskjerpe dette. Kalking er selvsagt viktig der det er behov og nødvendig for laksen, men det synes nå å være fare for overkalking i flere vassdrag. I Rossevatn mener man at det ligger flere tonn med kalk på bunnen! Det er derfor nødvendig med mer kunnskaper og nøye oppfølging på kalkdoseringssteder, slik at man ikke forrykker den naturlige bestanden av fisk. Det synes også nødvendig å samarbeide over fylkesgrensene.

Svar:

Jeg deler Anne Margrethe Larsens syn på at kalkingsvirksomheten skal gjennomføres på et best mulig faglig grunnlag, og miljøforvaltningen bruker derfor betydelige ressurser for bl.a. å innhente og vurdere ny kunnskap som del av dette arbeidet.

Så langt er det ikke noe som tyder på at overkalking er noe generelt problem, men det har vært nevnt i forbindelse med kalkingen i Lygna og i Eksingedalsvassdraget. Dette er en problemstilling det arbeides med kontinuerlig for å sikre så riktig og god bruk av kalk i vassdragene som mulig.

Når det gjelder småvokste og lite attraktive aurebestander foreligger det ikke kunnskap som tilsier at kalking i seg selv gir slike effekter. Den kunnskapen vi har tyder på at overbefolkning i vannene er hovedforklaringen på dett fenomenet. Det har derfor vært gjennomført forsøk med uttynningsfiske for å redusere bestandene i overbefolkede vann, noe som er svært ressurskrevende. Direktoratet for naturforvaltning vurderer derfor om bl.a. endringer av gyteområder kan gi tilsvarende positiv effekt.

Det er nå igangsatt arbeid med å utarbeide en ny plan for kalkingsvirksomheten i perioden 2011 – 2015. Planen vil i stor grad bygge på eksisterende kalkingsplan, men optimalisering av kalkmengde vil være en av de problemstillingene som fokuseres. Som del av dette kan (vil?) også problemet med overkalking bli nærmere belyst. Den nye planen vil også belyse mulige sammenhenger mellom kalking og småfallen fisk, men eventuell støtte til utfisking eller andre tiltak kan først bli vurdert dersom det påvises en slik sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 1601**Innlevert 25. september 2009 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen****Besvart 2. oktober 2009 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«I evalueringen etter Full City-forliset er det nødvendig med en bred gjennomgang av Kystverkets utstyr langs kysten. Kystverket vil ikke teste oljeopptakeren OP OIL Skimmer Slurpen fra Søgne i Vest-Agder, vil statsråden følge opp med en uavhengig test av dette utstyret?»

BEGRUNNELSE:

Kystverkets oljevernberedskap fikk mye omtale etter Full City-forliset ved Langesund i juli/ august. Statsråden har lovet en full gjennomgang av beredskap og Kystverkets håndtering av ulykken. Utstyret langs kysten synes å være mangelfullt og lite oppdatert innen teknologi. OP OIL Skimmer Slurpen er en opptaker av oljesøl som både Haakonsvern og StatoilHydro på Mongstad har tatt i bruk, med gode resultater. Kystverket har sin egen Foxtail (som fungerer dårlig i sterk vind og strøm), og sier at Slurpen "ikke passer inn" i deres system. Det viktigste må nå være at alt teknologisk utstyr blir utprøvd.

Svar:

Regjeringen har i inneværende periode fulgt opp Kystverkets statusrapport fra 2006 om oljevernutstyr

og forslag til investeringsplan frem til 2010 med økte bevilgninger.

Innkjøp av statlig oljevernutstyr gjøres i henhold til regelverket om offentlige anskaffelser, og ansvaret for å lyse ut anskaffelsene og vurdere innkomne tilbud ligger til Kystverket. Ved slike offentlige anbudskonkurranser vil produsenten av OP OIL Skimmer Slurpen ha mulighet til å legge inn tilbud og bli vurdert på lik linje med andre produsenter som legger inn tilbud.

Når det gjelder erfaring med bruk av ovennevnte oljeopptager, kan det opplyses at Kystverket har benyttet utstyret i oljevernaksjoner. Kystverket benyttet OP OIL Skimmer Slurpen i oljevernaksjonene etter forliset av MS Rocknes og MS Server i henholdsvis 2004 og 2007. Kystverket har således praktisk erfaring med bruk av nevnte oljeopptager.

Jeg ser på bakgrunn av ovennevnte ikke grunn til at departementet skal ta initiativ til å få gjennomført en testing av oljeopptageren OP Oil Skimmer Slurpen.

Det kan for øvrig opplyses at ved aksjoner som ledes av staten, plikter den som har beredskapsplikt etter forurensingslovens bestemmelser om akutt forurensing å stille til rådighet utstyr og personell. Et det fare for meget betydelig forurensningsskade, kan Kystverket pålegge enhver å stille til rådighet materiell eller personell for å bekjempe forurensingen.

SPØRSMÅL NR. 1602**Innlevert 25. september 2009 av stortingsrepresentant Morten Høglund****Besvart 2. oktober 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«I følge en rapport fra FN har sultkatastrofen i Øst-Afrika eskalert den siste tiden og opp mot 20 millioner mennesker er nå rammet, blant annet i Kenya. Tørke og høye matvarepriser allerede satt sitt preg på økonomien i landet.

Hvilke tiltak treffer Norge for å bistå de hardest rammede landene og på hvilken måte blir nasjonale myndigheter i disse landene stilt til ansvar for å frem-

me en politikk som bidrar til matsikkerhet for befolkningen?»

BEGRUNNELSE:

FNs nødhjelpskordinator John Holmes sier til BBC at konflikt, tørke og høye matvarepriser er blant årsakene til krisen som nå sprer seg til stadig nye land på Afrikas Horn.

Svar:

Jeg deler representant Høglunds bekymring for befolkningen på Afrikas horn, på samme måte som jeg deler hans beskrivelse av de komplekse årsakene til krisen. Humanitær bistand vil ikke være nok. Vi trenger helhetlige politiske løsninger som tar hensyn til klimautfordringer, sikkerhetssituasjonen, og behovet for å styrke befolkningens selvhjelpsmekanismer. For å bidra til dette ga vi blant annet i 2008 55 mill. kroner til de hardest rammede områdene i Etiopia. Dette for at befolkningen skulle stå bedre rustet mot en tørkekatastrofe.

Nasjonale myndigheter har ansvaret for å ivareta egen befolknings behov, og for å snu trenden med det stadig økende behovet for matvarehjelp. Malawi har gjennom en langsiktig landbrukspolitikk, som har fått norsk og internasjonal støtte, redusert behovet for

matvarebistand. Dette er et eksempel på at man gjennom en fornuftig politikk kan snu en negativ utvikling. Kenya har dessverre gått motsatt vei. Interne konflikter, avskoging og dårlig styresett er utfordringer myndighetene må ta tak i for å bedre matsikkerheten. Dette har Norge i samarbeid med andre giveland tatt opp på høyeste nivå med kenyanske myndigheter.

Norge må samtidig bidra til å avhjelpe den akutte situasjonen. I september økte vi våre humanitære bidrag til regionen med ytterligere 50 mill. kroner. Vårt samlede direkte humanitære bidrag til Afrikas horn i 2009 er dermed oppe i underkant av 200 mill. kroner. Norge har også bidratt med 300 millioner kroner til FNs nødhjelpsfond slik at FN raskt kan bistå land som rammes av akutte katastrofer. Også Røde Kors sitt nødhjelpsfond har fått norsk støtte.

SPØRSMÅL NR. 1603

Innlevert 28. september 2009 av stortingsrepresentant Laila Dævøy

Besvart 5. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Regjeringen har i valgkampen lovet full sykehjemsdekning, og at det fra Husbankens side ikke skal være begrensninger på hvor mange sykehjemsplasser og omsorgsboliger det vil bli gitt tilskudd til i årene fremover.

Gjelder det også for inneværende år?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge fylkesmennes behovsvurdering i 2007 som er gjengitt i St.prp.nr. 1 (2007-2008) for Helse- og omsorgsdepartementet, er det frem til 2015 behov for 14 000 enheter begrunnet i behovet til befolkningen over 67 år, der fordelingen er 12 000 sykehjemsplasser og 2 000 omsorgsboliger, mens det for personer under 67 år er behov for 6 000 enheter, der ca. 3 000 av disse er knyttet til personer med psykiske lidelser. Allerede i det siste året for opptrappingspla-

nen for psykisk helse, 2008, var det et udekket behov på 2 800 enheter.

Svar:

Husbankens tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser ble etablert i 2008. Det er et mål å gi tilsagn til 12 000 nye heldøgns omsorgsplasser i perioden frem til 2015.

Husbanken ble det første året gitt en tilsagnsramme på 1 000 enheter. Tilsagnsrammen for 2009 er 2 500 enheter, til sammen 3 500 enheter for årene 2008 og 2009. Regjeringen har siden tilskuddets oppstart understreket at søknadsinngangen i Husbanken følges nøye og at behovet skal vurderes etter hvert som Husbanken mottar dokumenterte søknader som er politisk behandlet i kommunene. Det vil i statsbudsjettet for 2010 bli foreslått å gi ytterligere tilsagn om tilskudd bygging av omsorgsboliger og sykehjemsplasser.

SPØRSMÅL NR. 1604**Innlevert 29. september 2009 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 5. oktober 2009 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Vil departementet foreta en nærmere vurdering av beslutningen om å legge ned Egersund tollsted, i lys av de påtalte negative konsekvensene for regionens næringsliv, eller er beslutningen endelig?»

BEGRUNNELSE:

Tollregion Vest-Norge har besluttet å legge ned Egersund tollsted, jfr. også skriftlig spørsmål 15:898 (2008-09) fra representanten Gunnar Kvassheim (V). Både talspersoner i Eigersund kommune og i regionens næringsliv har ment at næringslivets nytte av Egersund tollsted er klart høyere enn det som fremkommer i finansministerens svar på nevnte spørsmål. På den bakgrunn er det viktig å få avklart om beslutningen i tollregionen er endelig, eller om finansministeren som politisk ansvarlig for toll- og avgiftsetaten også vil se på saken i lys av konsekvenser for næringslivet.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til ditt brev av 14. mai 2009 og mitt svarbrev av 3. juni 2009 om denne saken. Jeg håper sistnevnte brev ga grunnlag for bedre å forstå mitt svar til representanten Kvassheim.

Ved omorganiseringen av toll- og avgiftsetatens ytre etat i 2004 ble tollstedet i Egersund omgjort

(nedgradert) til en ekspedisjons- og kontrollenhet. Enheten skulle drive med kontroll og ekspedisjon knyttet til fergetrafikk og ellers betjene publikum og næringsliv når det ikke var fergeankomster eller –avganger. Fergetrafikken ble vurdert som den avgjørende årsaken til at etaten den gang opprettholdt sin representasjon i Egersund.

Fergetrafikken mellom Egersund og Danmark er nå opphørt. Etaten mener derfor at grunnlaget for fortsatt tilstedeværelse i Egersund er falt bort. Toll- og avgiftsdirektoratet foreslo derfor i brev av 30. mai 2009 at ekspedisjons- og kontrollenheten i Egersund legges ned.

Det er Finansdepartementets vurdering at i Egersund har bortfall av sentrale tollfaglige arbeidsoppgaver blitt erstattet med utføring av tildels ikke-tollfaglige oppgaver. Det er et faktum at det utføres et lavt volum av tollmessige oppgaver ved denne enheten. Dette leder til uheldige skjevheter i ressursbruken i etaten.

Ifølge etaten kan de tollmessige forhold til lokalt næringsliv ivaretas uten egen tollenhet, slik det gjøres på flere steder med større kontaktflate til etaten enn i Egersund.

I brev av 23. september 2009 samtykket departementet til nedleggelse av etatens ekspedisjons- og kontrollenhet i Egersund. Det er ikke aktuelt å omgjøre dette samtykket.

SPØRSMÅL NR. 1605**Innlevert 29. september 2009 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 7. oktober 2009 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«16. juni meldte departementet i PM at det skulle settes ned et lovutvalg som skulle foreslå forenklinger for næringslivet, særlig for småbedrifter. 4/9 sier statsråden iflg. Østlendingen at det er satt ned en hurtigarbeidende komité som skal se på revisjonsplikt og aksjelov. Lovutvalget som ble varslet 16/6 er meg bekjent ikke nedsatt.

Kan statsråden gi nærmere informasjon om den

nedsatte hurtigarbeidende komité omtalt i Østlendingen 4/9 med hensyn til mandat, sammensetning og avgivelsesfrist?»

Svar:

De små og mellomstore bedriftene er viktige i norsk økonomi, og jeg vil legge til rette for at disse bedriftene skal ha best mulig forutsetninger for vekst og utvikling. Regjeringen har tatt initiativ til flere

prosesser for å få til lettelsers for de minste bedriftene, og det arbeides grundig med å gjennomgå regelverk og ordninger for å få til forenklinger. Regjeringen vil gjennomføre forenklinger for næringslivet, spesielt rettet mot små og mellomstore bedrifter. Et tiltak som skal vurderes er endringer i blant annet regnskapsloven og aksjeloven.

Vi arbeider nå med en næringspolitisk strategi for

de minste bedriftene der verdiskaping vil stå sentralt. Strategien skal fokusere på hva som skal til for å fremme konkurransevne, vekst og internasjonalisering. I forbindelse med dette er det også etablert et Strategisk råd for SMB.

Vi har også satt i gang et prosjekt som skal forenkle prosessen med å etablere bedrift.

SPØRSMÅL NR. 1606

Innlevert 29. september 2009 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 8. oktober 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere å endre Vegloven og forskrift om bruk av kjøretøy, hvis det er nødvendig, slik at den kan anvendes mer smidig når det gjelder mulighet for dispensasjon til å bruke trucker i baseområder med kommunal veg?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til søknad om dispensasjon fra bredde- og aksellastbestemmelsene i Risavika industriområde, Sola kommune og avslaget på denne av 09.06.2009 fra Statens Vegvesen. Søknaden gjelder å kunne bruke truck til transport i Risavika industriområde mellom Odfjell Drilling sine forskjellige lokasjoner. Lengste distanse som ønskes kjørt på veg er ca 70 m. Med dagens regelverk må lasten for denne korte transporten flyttes over i semitrailere, for å ivareta både bredde, høyde og vektkrav til last. Innkjøingsforhold i området er ikke beregnet på så store biler og vil utgjøre en sikkerhetsrisiko.

På privat veg kan kommunene gi dispensasjoner, men siden det er kommunal veg må dispensasjonen gis av Statens Vegvesen. Sola kommune opplyser at på grunn av eierforholdene og reguleringsforholdene i industriområde er det vanskelig med omregulering til privat veg for å kunne gi dispensasjon. Området fremstår som et industri/havneområde og Sola kommune vil skilte om transportforholdene hvis dispensasjon gis. Det fremstår som både mer hensiktsmessig og som tryggere at en i denne saken finner en smidig løsning. Tilsvarende problemer er også kjent fra andre baseområder - for eksempel Dusavik basen i Stavanger.

Svar:

Adgangen til å foreta transport av gods med truck på veg reguleres av vegtrafikkloven, forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy og forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften).

I tillegg gjelder generelle krav om hensynsfull og aktpågivende adferd i trafikken, krav til sikring av last osv., så lenge transporten foregår på veg eller område der det er alminnelig adgang til og vanlig å kjøre med motorvogn. Skillet mellom privat og offentlig veg blir først avgjørende hvis truckene har større vekter eller dimensjoner enn det som er tillatt på offentlig veg etter forskrift om bruk av kjøretøy.

Adgangen til å gi dispensasjon for å kjøre med trucker som har større vekter eller dimensjoner enn det som generelt er tillatt på offentlig veg, reguleres av forskrift om bruk av kjøretøy med tilhørende vedlegg. De største aksellaster og dimensjoner det kan gis dispensasjon for er angitt i vedlegg 2.

Ved slike søknader om dispensasjon skal det gjøres en konkret vurdering i det enkelte tilfellet, hvor det tas hensyn til trafiksikkerhet, bevaring av veger og bruer, fremkommelighet for andre trafikanter etc. Jeg har tiltro til at denne prosessen ivaretar viktige generelle hensyn, samtidig som den gir mulighet for i enkelte tilfeller å kjøre på offentlig veg med vekter og dimensjoner utover det normalt tillatte. Jeg ser derfor ikke behov for å endre det aktuelle regelverket.

Jeg er for øvrig gjort kjent med at enkeltvedtaket det vises til i begrunnelsen for dette spørsmålet er påklaget til Vegdirektoratet, og at direktoratet avventer oversending av klagesaken fra Statens vegvesen Region vest. Saken er dermed ikke ferdig behandlet.

SPØRSMÅL NR. 1607**Innlevert 29. september 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 7. oktober 2009 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Viser til oppslag i Nationen 29.september om at en forsker Ved Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning hadde et leserinnlegg på trykk om landbrukspolitikk som det ble reagert negativt på fra Landbruks- og matdepartementet.

Er Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning å regne som et uavhengig og frittstående forskningsinstitutt eller er det underlagt politisk kontroll?»

Svar:

Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) er et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter under Landbruks- og matdepartementet. Statsråden er konstitusjonelt ansvarlig overfor Stortinget. NILF er således en del av statsforvaltningen

og omfattes av de fleste statlige regelverk. De særskilte fullmaktene består i at virksomheten er nettobudsjettet, det vil i korthet si at Stortinget vedtar bare det statlige tilskuddet til virksomheten og at instituttet følgelig står friere til å benytte egne inntekter. I tillegg har NILF et styre og egne vedtekter.

I NILF sine vedtekter, fastsatt av Landbruks- og matdepartementet, er det bestemt at NILF skal ha en fri og uavhengig stilling i alle faglige spørsmål. NILF har, ved siden av forskning, viktige nasjonale oppgaver i produksjon og tilrettelegging av statistikk og dokumentasjon. Instituttet ivaretar bl.a. sekretariatsoppgavene for Budsjettnemnda for jordbruket. Styret er virksomhetens øverst organ og skal bl.a. arbeide for at instituttet bevarer sin faglige uavhengighet og har kvalitet, effektivitet og relevans som premisser for sin virksomhet.

SPØRSMÅL NR. 1608**Innlevert 30. september 2009 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker****Besvart 9. oktober 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Er det statsråden og Regjeringens politikk og instruksjon overfor Statens Vegvesen (SVV) som ligger til grunn for begrunnelsen og avgjørelsen om standardsenkning på ferjesambandet Stavanger - Tau, ved overføringen fra staten til fylkeskommunen?»

BEGRUNNELSE:

I en sak til samferdselsutvalget i Rogaland Fylkeskommune skal ruteplan for sambandet Stavanger - Tau behandles. I saken går det fram at hurtigferja er tatt ut av anbudsgrunnlaget. Antall daglige seilinger blir også redusert. Begrunnelsen for dette oppgis fra SVV å være at standarden og tilbudet på sambandet skal reduseres når fylkeskommunen overtar ansvaret. Dette til tross for at sambandet også inngår i en transportkorridor fra Stavanger mot Rv13 nordover, som fortsatt skal være riksveg.

Svar:

Riksvegferjesambandet Stavanger – Tau blei lyst ut for konkurranse i 2008. Tide Sjø ASA leverte det økonomisk sett mest fordelaktige tilbudet, og er tildeelt kontrakt for perioden 2010- 2015. Dette selskapet driver sambandet også i dag.

Etter at kontrakt blei inngått har det oppstått diskusjon om framtidig tilbud i sambandet, både med omsyn til avganger og bruk av materiell.

Sambandet Stavanger – Tau er i dag døgnåpent, og har 31 avganger i døgnet på hverdager. Standarden etter gjeldende transportplan er 30 avganger i døgnet og 18 timers åpningstid for dette sambandet. I samsvar med vanlig praksis for konkurranseutsetting i riksvegferjedrifta valgte en å legge til grunn eksisterende standard (da sambandet blei konkurranseutsatt all den tid denne lå over de langsiktige standardmålene). Tilbudet i sambandet vil med andre ord ikke bli redusert fra 2010.

I nasjonal transportplan som gjelder fra 2010, jf.

St. meld. nr. 16 (2008 – 2009), er standardmålene revidert, og det legges opp til en gradvis innfasing av det nye tilbudet i takt med nye utlysninger av anbud i de sambandene som fortsatt inngår i riksvegnettet. Som kjent overføres de fleste riksvegferjesambandene til fylkeskommunene fra 2010. Transportplanen presenterer også standardmål for disse sambandene, men her vil fylkeskommunene i framtida avgjøre hvilken standard som skal legges til grunn ved ny konkurranseutsetting av disse sambandene. Standardmålene for disse sambandene må derfor oppfattes som rettlede. For sambandet Stavanger – Tau med årsdøgnetrafikk under 2500 pbe er også de rettlede standardmål i framtida frekvens på 30 og åpningstid 18 timer i døgnet.

I konkurransegrunnlaget ble det stilt krav om halvtimesfrekvenser, og det ble ikke stilt krav om bestemt materiell. Et krav om bruk av en hurtigferje ville i praksis skapt problemer i forhold til å sikre en reell konkurranse, og ville dermed kunne utfordre EØS-rettens anbudsregler.

Kontrakten om framtidig drift baserer seg på

bruk av tre like store fartøy med kapasitet 110 personbilenheter. Dette vil etter Statens vegvesen sin vurdering gi det beste opplegget i sambandet både driftsmessig og driftsøkonomisk. Miljømessig vil dette også trolig være et bedre opplegg enn bruk av hurtigferje.

Kontrakt for sambandet Stavanger – Tau er inngått, basert på en åpen anbudskonkurranse. Vesentlige endringer i inngått kontrakt vil kunne få rettslig etterspill, og de juridiske sidene vil måtte vurderes nøye før det eventuelt blir gjort større endringer i inngått kontrakt. Fylkeskommunen står på sin side fritt til å gjøre slike vurderinger, og eventuelle endringer i kontrakten, etter at den overtar ansvaret for drift av ferjesambandet om knappe tre måneder. Kontrakten åpner for å kunne foreta justeringer i antall avganger i det omfang fylkeskommunen ønsker.

I forbindelse med forvaltningsreformen innen vegsektoren er det lagt opp til at bl.a. Rogaland er tildelet ekstra skjønnsmidler. Fylkeskommunen vil kunne prioritere økning av antall avganger i sambandet innenfor egne rammer.

SPØRSMÅL NR. 1609

Innlevert 30. september 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 8. oktober 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Jeg viser til svar på skriftlig spørsmål nr. 1 576 om informasjon om kostnadsutvikling og kostnadsprognoser for bygging av Hardangerbrua. Jeg har oppfattet det slik at det er under utarbeidelse prosedyrer og verktøy for bedre styring av usikkerhet slik at praktisk usikkerhetsstyring (PUS) trekkes ut som en selvstendig del av grunnlaget for prosjektstyringen.

Er det riktig at et slikt arbeid med usikkerhets-håndtering i store statlige prosjekter pågår, og at Hardangerbrua er at av 4 veiprojekt som inngår i dette arbeidet?»

Svar:

Sammen med Statoil, Telenor, Jernbaneverket, Statsbygg og Forsvarsbygg deltar Statens vegvesen i et større forskningsprosjekt om praktisk styring av usikkerhet i utbyggingsprosjekter (PUS). Prosjektet, som vil bli avsluttet sommeren 2010, er omtalt i St.prp. nr. 45 (2007-2008) Om nokre saker som gjeld veg og jernbane, side 3-4. Som del av dette prosjektet har Statens vegvesen utarbeidet forslag til retnings-

linjer, kjøreregler og verktøy for styring av usikkerhet, herunder risikostyring, ved gjennomføring av vegprosjekter. Prinsippene for styring av usikkerhet i gjennomføringsfasen vil henge nøye sammen med både identifisering av usikkerhet i planfasen og risikovurderingen som uansett skal gjennomføres i HMS-sammenheng i henhold til byggherreforskriften.

I en tidlig fase av utviklingsarbeidet (september 2008) ble mulig metodikk og prosess for usikkerhetsstyring diskutert i en idédugnad på hvert av fire vegprosjekter.

Ett av disse prosjektene var Hardangerbrua. Erfaringene fra idédugnadene er benyttet i det videre utviklingsarbeidet. Ut over idédugnadene har de fire vegprosjektene i liten grad inngått i arbeidet, bortsett fra deltakelse med enkeltpersoner i en referansegruppe.

Statens vegvesen regner med at systemet for praktisk styring av usikkerhet vil være tilstrekkelig utviklet for bruk i etaten tidlig i 2010, dvs. i forkant av avslutningen av prosjektet PUS.

SPØRSMÅL NR. 1610**Innlevert 30. september 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt****Besvart 5. oktober 2009 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Vil justisministeren ta de nødvendige grep i forbindelse med den mye omtalte barnevernsaken i Karasjok slik at gjeldende dom fra Indre-Finnmark Tingrett av 3. april 2007 effekteres?»

BEGRUNNELSE:

Viser til mine tidligere spørsmål i denne saken, Dok. nr. 15:1344 (2008-2009) og Dok. nr. 15:1438 (2008-2009).

Jeg ber justisministeren om å engasjere seg i denne konkrete saken og at justisministeren tar de nødvendige grep slik at indre-Finnmark Tingretts stående dom snarest blir effektert og at barnet får vokse opp med de rettigheter han har krav på. Dette til barnets beste.

Saken handler i korthet om barnets rettigheter til å vokse opp i en samisk reindriftsfamilie med samisk som morsmål, samisk kultur og en samisk levemåte. Barnet er per i dag avskåret fra all kontakt med både sin samiske tilhørighet, sin familie og sitt språk.

Svar:

Når det gjelder spørsmål om effektivering av rettskraftige dommer, vil jeg vise til mitt svar 03.07.09 på spørsmål nr. 1438. I mitt svar den gangen understreket jeg at kommunen ved barneverntjenesten, som alle andre, skal innrette seg etter rettskraftige dommer. Jeg vil påpeke at jeg som justisminister ikke har myndighet til å gripe inn i behandlingen av konkrete barnevernsaker.

Jeg vil for øvrig vise spesielt til barne- og likestillingsministerens svar på spørsmål nr. 1344, hvor det blant annet ble uttrykt at det ligger mange personsensitive opplysninger i barnevernsaker, og at ministeren derfor generelt ikke kommenterer disse.

For øvrig viser jeg til mitt svar på spørsmål nr. 1438 og Barne- og likestillingsministerens svar på spørsmål nr. 1344, som jeg slutter meg til.

SPØRSMÅL NR. 1611**Innlevert 30. september 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 8. oktober 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden foreta seg for å sikre fremtidig godstransport på Raumabanene også i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

Åndalsnes Avis kunne lørdag 19. september fortelle at Raumabanen går en svært så usikker tid i møte. Dette fordi CargoNet AS som er forlengeren av NSB Gods, mest trulig vil legge ned virksomheten på Raumabanen fra 13. desember i år. Det vises til at selskapet har gått med underskudd og at det er en krevende strekning som mangler elektrifisering. Det vises også til at sjøl om godset fraktes på bane til termi-

nalen på Åndalsnes, er de likevel bare "halvvegs" til markedet. Det er viktig å ta med seg at dagens containermengde på Raumabanen svarer til 30 vogntog per døgn kvar veg. Konsekvensen dersom det blir en nedlegging av godstransporten på Raumabanen blir en svært dårlig miljøprofil, ettersom det vil bli en kraftig økning i biltrafikken, tilsvarende 60 vogntog i døgnet gjennom Romsdalen daglig. En fra før av svært dårlig veg som allerede har tatt altfor mange liv. Regjeringen snakker mye om at mer gods må fraktes på sjø og bane. Jeg forventer derfor at statsråden finner en gunstig løsning på problemstillingen, slik at en også sikrer trygg og miljøvennlig godstransport også til og fra Møre og Romsdal.

Svar:

Etter hva jeg har fått opplyst av Cargo Net AS, vurderer selskapet å avvikle sitt produkt for frakt av containere og semitrailere mellom Oslo og Åndalsnes. Årsaken er svak konkurransekraft på strekningen. CargoNet AS driver i dag strekningen med betydelig tap selv om togene går med godt belegg.

CargoNet AS informerer om at de har innledet dialog med kundene for å forsøke å gjennomføre en prisøkning, samt sikre avtaler på volumene ved en ny pris. Videre er selskapet selv innstilt på å ta deler av risikoen. Det vurderes også alternative produksjonsmodeller, herunder tiltak for å redusere personell og materiellforbruk. Cargo Net AS informerer meg om at endelig beslutning fra selskapets side ikke tatt, og det er valgt å ha en åpen dialog om de vurderingene som gjøres med henblikk på å sikre at alle forhold blir belyst. Konjunktursituasjonen er ytterligere et viktig moment i denne sammenhengen, da det ikke er rom for å drive enkeltstrekninger over tid med tap. Cargo Net AS har opplyst at endelig beslutning vil bli tatt i månedsskiftet oktober/november.

Regjeringens samferdselspolitikk innebærer blant annet å legge forholdene til rette for at mest mulig godstrafikk kan overføres fra veg til bane av hensyn til miljøet og trafikksikkerheten. Dette gjøres i første rekke ved å sikre at infrastrukturen er tilfredsstillende. Infrastrukturen på Raumabanen og godsterminalen ved Åndalsnes er tilstrekkelig i forhold til dagens trafikk. Regjeringen har fjernet kjørevegsavgiften på bane for transporter med aksellast under 25 tonn samt fjernet el-avgiften. CargoNet og de fleste andre operatørene betaler således ikke for bruken av jernbaneinfrastrukturen. Regjeringen kan av konkurransehensyn ikke pålegge CargoNet å fortsette en ulønnsom drift eller subsidiere transportene.

Godstrafikken med tog er fra 1.1.2007 åpen for alle godkjente jernbaneselskaper. I tillegg til CargoNet kjører også selskapet CargoLink AS godstog på Raumabanen. Dersom CargoLink eller andre jernbaneselskaper kan drive strekningen lønnsomt hvis CargoNet trekker seg ut, vil det være mulig å overføre transporten av containere og semitrailere på Raumabanen til disse.

SPØRSMÅL NR. 1612

Innlevert 30. september 2009 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 8. oktober 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vedtak i Innst. S. nr. 342 (2008-2009) om delvis bompengefinansiering av Kvammapakken (St.prp. nr. 77 2008-2009)) har medført sterke reaksjoner fra vel 1 800 hytteeiere på Kvamskogen. Trafikk fra Kvamskogen til Norheimsund blir belastet med bompenger mens nytten av de veiltakene som skal gjennomføres i stor grad skjer andre steder i Kvam.

Vil statsråden vurdere muligheten for en annerledes innretning av bomplassering i Kvammapakken for å sikre bedre balanse mellom brukerbetaling og brukernytte?»

Svar:

Jeg viser til at Stortinget behandlet saken 16. juni 2009. Til grunn for St.prp. nr. 77 (2008-2009) Om delvis bompengefinansiering av Kvammapakken ligger en lokalpolitisk behandling som bl.a. omfatter bomstasjonsopplegget. Dette innebærer en bomstasjon på rv 7 øverst i Steinsdalen, om lag 5 km vest for Norheimsund, og en bomstasjon på rv 7 ved kommunegrensen mellom Granvin og Kvam kommuner.

Jeg er kjent med at Kvammapakken ble diskutert i Kvam kommunestyres møte 8. september 2009, der det ble fattet følgende vedtak:

”Saka vert ikkje opna igjen.”

Jeg forholder meg til de vedtakene som er fattet av Stortinget og av lokale myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 1613**Innlevert 30. september 2009 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 14. oktober 2009 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Viser til vedtak som Stortinget gjorde 16. juni 2009 om bruk av WHO's retningslinjer for behandling av nakkeskadede.

Er det igangsatt tilstrekkelig oversettings arbeid av WHO's retningslinjer til norsk i form av veileder, håndbok eller prosedyrebok, slik at alle nivå og institusjoner har tilstrekkelig informasjon og fagkunnskap om ICD-10 traumaguide, ICF og artikkel 12 som omhandler menneskerettigheter og pasientrettigheter?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok den 16. juni at alle parter skal forholde seg til WHO's retningslinjer gjennom bruk av ICD-10, ICF og med dette også forholde seg til artikkel 12 som omhandler menneskerettigheter og pasientrettigheter. Slik undertegnede ser det er særdeles viktig at alle nivå, fra fastlegen til større institusjoner har tilgang til veileder, håndbok og prosedyrebøker på norsk for at vi skal overholde WHO's retningslinjer. Skal Stortingets vedtak få praktisk betydning for de nakkeskadede så må det slik undertegnede ser det, komme i gang et større arbeid om informasjon og opplysning til alle nivå som forholder seg til nakkeskadede hvis Stortingets vedtak blir lagt til grunn.

Svar:

Det er for enkelte sykdomsgrupper utarbeidet veiledningsmaterieil for å bidra til standardisering av kodepraksis. Den internasjonale klassifikasjon av sykdommer og helseproblemer (ICD-10) er et standardisert system som er godkjent av WHO. Kodeverket ICD-10 benyttes blant annet som en del av aktivitetsrapporteringen i spesialisthelsetjenesten. Dette danner grunnlag for planlegging og dimensjonering, samt for finansiering av aktiviteten gjennom ISF-systemet. Med dette som utgangspunkt vil Helse- og omsorgsdepartementet be Helsedirektoratet vurdere om det bør lages nærmere retningslinjer for kodepraksis for nakkeskader.

ICF utfyller diagnoseklassifikasjonen ICD-10 ved å sette det enkelte mennesket inn i en større sammenheng hvor hovedvekten legges på funksjonsevne, aktiviteter og samspill med miljøfaktorer. ICF-kodeverket er under utvikling og etablering i et nordisk samarbeid. Kompetansesenter for IT i helse- og sosialsektoren (KITH) har sammen med en arbeidsgruppe utviklet et funksjonskodeverk basert på ICF for områdene habilitering, rehabilitering, rusbehandling og psykisk helsevern. Kodeverket har vært utprøvd ved flere enheter i spesialisthelsetjenesten. Resultatet av utprøvingen er til behandling i Helsedirektoratet.

Det foreligger en norsk utgave av Internasjonal klassifikasjon av funksjon, funksjonshemming og helse, ICF. Det er også utarbeidet en kortversjon på norsk og norsk brukerveiledning.

SPØRSMÅL NR. 1614**Innlevert 30. september 2009 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 9. oktober 2009 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Mener statsråden at postens kundetilbud for næringslivet på Sunnmøre ikke forringes når det nå kuttes 40 plasser i brevsorteringen ved Postterminalen i Ålesund, og kan statsråden garantere at Ålesund Postterminal får beholde pakkesorteringen i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

Sunnmørsposten skriver onsdag 30. september at 40 av 63 årsverk skal kuttes ved Postterminalen i Ålesund til våren, og at all brevsortering skal flyttes til Molde. Samtidig skal det oppbemannes med 18 nye årsverk ved Postterminalen i Molde. At arbeidsplassene forsvinner, er i seg selv alvorlig, spesielt for

alle de som mister jobben sin. Samtidig er det god grunn til å stille spørsmål om ikke denne struktureringen også vil ramme næringslivet i Ålesund og på Sunnmøre. Jeg viser i den anledning til skriftlig spørsmål nr. 1 298 (2008-2009) fra undertegnede daterert 8. juni 2009 og besvart 22. juni 2009, hvor jeg stilte følgende spørsmål: "Hvordan vurderer statsråden den fremtidige strukturen for Posten Norge AS, med tanke på det å ivareta og trygge distriktene sine næringsinteresser og konkurransevilkår, som for eksempel Haugen Bok AS i Volda?" I svaret som jeg den gang fikk, viste statsråden til at en måtte forvente en vurdering av ytterligere rasjonalisering i posten sin struktur i forbindelse med ferdigstillingen av ny, terminal på Østlandet som skal stå ferdig i 2010. Det ble også i svaret til undertegnede vist til at mange av terminalene har ulike oppgaver, fordelt mellom sortering av brev, pakker og reklame. Med det svaret forventer jeg at det med den struktureringen som nå er foretatt ved å legge all sortering av brev til Molde, vil Ålesund få beholde oppgaven med sortering av pakkepost i fremtiden.

Jeg forventer også at kundetilbudet til Haugen Bok i Volda og andre næringsdrivende i regionene ikke forringes, i tråd med det svar statsråden ga til meg i brev av 22. juni 2009: "Posten har gjennom postlov, sin konsesjon og sine kundeavtaler plikt til å levere likeverdige posttjenester over hele landet. Kravene og bl.a. fremsendingstider ligger fast." Jeg minner nok en gang om at Møre og Romsdal med sine fergefjorder og fjell, er et fylke som overhode ikke kan sammenlignes med Østlandet og den infrastruktur som der finnes.

Svar:

Fallende brevvolumer gjorde at Posten i vår fremskyndet vurderingen av hvordan den fremtidige terminalstrukturen skal bli. Da arbeidet med ny terminalstruktur startet, var målet å komme frem til en beslutning før sommeren. Arbeidet med omlegginger i enkelte regioner viste seg å være tidkrevende, og Posten og fagforeningene ble enige om å bruke mer tid før endelig beslutning skulle fattes. Det ble derfor bestemt at ny terminalstruktur skulle vedtas i 3. kvartal 2009.

Vurderingen av konsernets terminalstruktur er en del av Posten-konsernets omstillingsprogram Spinnaker, som skal forbedre lønnsomheten i konsernet med 2,3 milliarder kroner de neste tre årene. Tiltakene er nødvendig for å kompensere for volumfall og konsekvensen dette har for lønnsomheten innenfor postsegmentet. Endringene i brevmarkedet er varige. Posten kan ikke forvente at volumene som forsvinner nå, vil komme tilbake. Posten må derfor tilpasse seg denne utviklingen og gjøre tiltak i tide.

Arbeidet med terminalstrukturen har bl.a. vært

basert på at etableringen av ny østlandsterminal på Robsrud og volumnedgangen gjør at en annen type terminalstruktur vil gi mer effektiv og forbedret postdistribusjon enn det dagens terminalstruktur gir. Det har derfor også vært nødvendig å se på terminalstrukturen i Møre og Romsdal. Her har det vært to store brevterminaler liggende forholdsvis nært hverandre geografisk.

Når det gjelder flyttingen av brevproduksjonen i Møre og Romsdal, var det en samlet vurdering som førte til at Molde ble valgt framfor Ålesund. Det Posten la størst vekt på i vurderingen var hensynet til Postens kunder, effektiviseringsgevinster, postterminalens egnethet, miljøhensyn og nærhet til flyplass.

Løsningen som nå er foretrukket og valgt, betyr at det i Møre og Romsdal vil være følgende tilpasninger:

- All produksjon av adresserte brev samles i løpet av første halvår 2010 i Molde.
- All produksjon av uadressert reklame samles i løpet av første halvår 2010 i Ålesund, som en midlertidig løsning til 2012.
- Pakkeproduksjon opprettholdes i både Ålesund og Molde.
- Posten starter arbeidet med å samlokalisere pakke- og godsproduksjonen for Posten og Bring i Ålesund fra 2012 når Postens leieavtale for terminalen i Ålesund løper ut.

Det er Postens daglige ledelse og styret i Posten sitt ansvar å se til at konsernet har en forsvarlig driftsstruktur innenfor de rammene som er lagt for Postens virksomhet.

Postens ledelse må derfor kontinuerlig vurdere behovet for terminaler tilpasset postvolumene og strukturen på hele terminalsystemet i Norge. Det er derfor for meg som samferdselsminister ikke mulig å gi lovnader om at det ikke vil komme flere omlegginger i terminalstrukturen i fremtiden. Slik planen nå er, skal pakkeproduksjonen fortsatt beholdes i Ålesund også etter 2012. Dette er også avklart med arbeidstakerorganisasjonene.

Forslagene som nå er lagt frem medfører noen mindre serviceendringer. Posten er gjennom sin konsesjon og postloven bundet til å opprettholde et visst servicenivå over hele landet. Det blir ingen store serviceendringer for næringslivet eller privatpersoner generelt. Haugen Bok, som har vært brukt som eksempel fra enkelte hold som eksempel på en bedrift som ville få et mye dårligere servicetilbud med den nye terminalstrukturen, får like servicevilkår som før. For enkelte aviser blir det mindre endringer, men disse vil løses med ekstra transport.

De forholdsvis små endringene i innleveringsfrister for enkelte områder i Møre og Romsdal med

den nye strukturen medfører at i underkant av 100 brev per dag får to dagers framsendingstid. Dette er vesentlig færre brev enn om brevsorteringen ble flyttet til Ålesund. Postens kostnadsreduksjoner er vesentlig større ved flytting til Molde, samtidig som dette er den eneste av de to terminalene som kan håndtere hele volumet som i dag sorteres i Ålesund

og Molde. Når Posten i tillegg kunne redusere antall flygninger med påfølgende reduksjon i CO₂-utslipp ved å velge Molde, mener både Samferdselsdepartementet og Posten at man har funnet en løsning som vil minimere uønskede konsekvenser samtidig som Posten får gjennomført en helt nødvendig kostnads-tilpasning.

SPØRSMÅL NR. 1615

Innlevert 30. september 2009 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 8. oktober 2009 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Hva vil miljøvernministeren gjøre for å sikre at avtalen om rapportering av frakt av atomavfall langs norskekysten følges?»

BEGRUNNELSE:

Norske myndigheter ble ikke varslet da et transportskip nylig fraktet atomavfall langs kysten vår fra Polen til Murmansk. Norge har en klar rett til å bli informert når det skal fraktes atomavfall langs norskekysten. Den lange norskekysten er svært værutsatt noe som medfører en høy ulykkesrisiko. Hvis det skjer ei ulykke må redningspersonell selvfølgelig være informert dersom det er atomavfall i lasten.

Svar:

Det finnes ikke internasjonale avtaler om varsling av tredjepartsland for skip som transporterer atomavfall.

International Maritime Organization (IMO)s konvensjon om sikkerhet til sjøs (SOLAS-konvensjonen) setter imidlertid strenge krav til skip som transporterer kjernefysiske stoffer. Også Havrettskonvensjonen krever at skip skal ha om bord nødvendig dokumentasjon om lasten, og iaktta de særlige forholdsregler som er fastsatt for slike skip i internasjonale avtaler når de utøver retten til uskyldig gjennomfart gjennom sjøterritoriet. Ved eventuell ulykke som kan ha konsekvenser for Norge, foreligger det en klar varslingsplikt. Spørsmålet om varsling av tredjepartsland for skip som transporterer kjernefysiske stoffer har vært drøftet internasjonalt, men det er ikke oppnådd enighet om å innføre en varslingsplikt til tredjepartsland. Erfaring til nå tilsier at det vil være svært vanskelig å forandre på dette bl.a. fordi flere

store land som transporterer slikt materiale er imot, og fordi det er komplisert å definere hvilke land som er tredjeland. I tillegg framhever transportlandene at bred kjennskap til slike transporter vil øke faren for terroranslag.

I Norge er det konsesjonsplikt for alle fremmede ikke-militære fartøyers ferdsel i indre farvann, og for anløp til norske havner når de har atomsustans i lasten. Dette innebærer en søknadsplikt, og er regulert i atomenergilooven og anløpsforskriften. Konsesjonsplikten gjelder ikke i norsk sjøterritorium utenfor grunnlinjen og ut til territorialgrensen – det vil si 12 nautiske mil utenfor grunnlinjen.

Med utgangspunkt i Norges bilaterale avtale med Polen om varsling i forbindelse med atomulykker hadde Statens strålevern et møte med polske myndigheter våren 2009. På dette møtet fikk Strålevernet kjennskap til at en transport av atomavfall fra Polen til Murmansk i Russland var forestående. Strålevernet formidlet i møtet et ønske om å bli informert om når transporten skulle foregå. Noen slik informasjon ble ikke oversendt da transporten fant sted tidligere i høst. Polske myndigheter har imidlertid ikke noen varslings- eller informasjonsplikt i henhold til den bilaterale avtalen eller internasjonalt avtaleverk.

Kystverket forvalter et europeisk meldesystem for skipsfarten som kalles SafeSeaNet.

I korthet betyr dette at alle skip som går til eller fra en EU/EØS havn, har plikt til å melde inn en del data ved avgang og før ankomst av seilassen til en sentral database. SafeSeaNet vil således kunne være et nyttig verktøy for å fremskaffe informasjon om farlig last. Kystverket samarbeider med flere etater i Norge og distribuerer data fra SafeSeaNet, og Statens strålevern vil fra nå av være en del av dette samarbeidet.

Trykk: A/S O. Fredr. Arnesen - 2009

www.stortinget.no